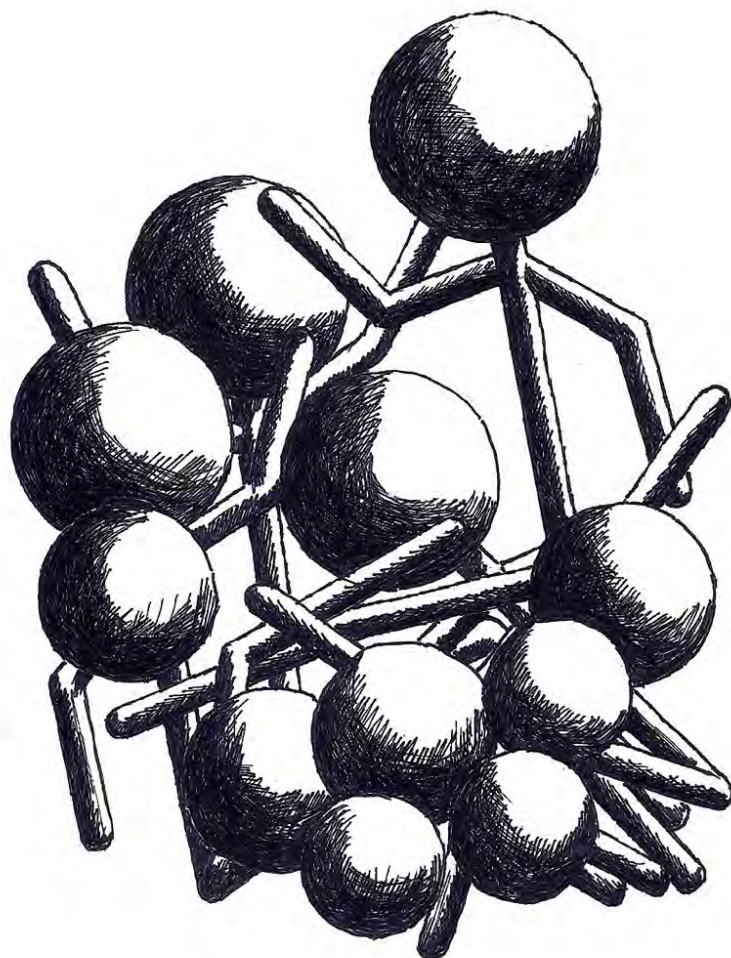
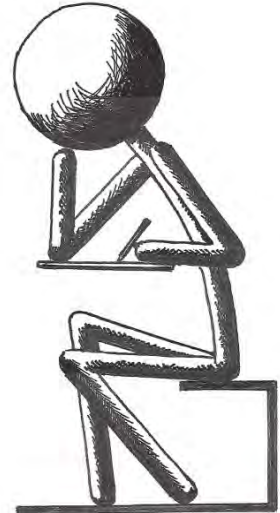

"pollebolle"

lichtmastarmaturen

Mijn belevenissen met de pollebolle lichtmastarmaturen

Het pollebolle boek

Het pollebolle boek bevat een verhaal met foto's over mijn belevenissen met de "pollebolle" lichtmastarmaturen. Een hobby die ontstond in het vroege voorjaar van het jaar 2002.

Het begin was eenvoudig. De opzet was simpel en ik begon met te weinig en te eenvoudig gereedschap. Ik maakte wat tekeningen en leuke schetsontwerpen. Tekenend, ging me altijd al goed af. Samen vormden ze de gegevensbronnen. Er werden ook foto's gemaakt. Nog niet veel, alles was mondjesmaat. De latere uitgebreide extra's kwamen er vanzelf bij. Uiteindelijk werd het een verslavende hobby.

Het verhaal start met een korte aanloop. Mogelijke kleine gedachtesfoutjes kunnen er zijn ingeslopen. Niet verwonderlijk, want met het schrijven van het verhaal begon ik pas in september 2010.

Tijdens het schrijven beleefde ik de pollebolle bezigheden weer opnieuw. Wat is het maken van "pollebolle" lichtmasten toch een leuke hobby.

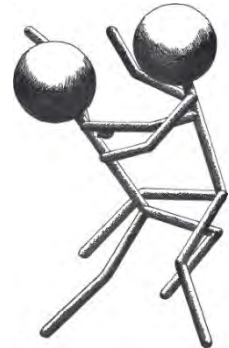
Pierre van der Pol.

30 september 2010

"Het pollebolle tijdperk"

Elk tijdperk heeft een begin. In dit geval, ik moet het toegeven, een verrukkelijk begin. Het begin van een bijzondere hobby: Het maken van "pollebolle lichtmastarmaturen". Al snel ontstond de vraag: Wat zijn "pollebolle" lichtmastarmaturen? In de loop van het verhaal wordt het vanzelf uitgelegd.

Eenvoudige lichtmasten zijn over het algemeen van die rechte gegalvaniseerde stalen palen. Masten van ca. drie meter hoog met bovenop een opalen lichtbol. Op zich niets mis mee. Maar

bij de "pollebolle" lichtmasten zie je meteen al de poppetjes aan het dansen.

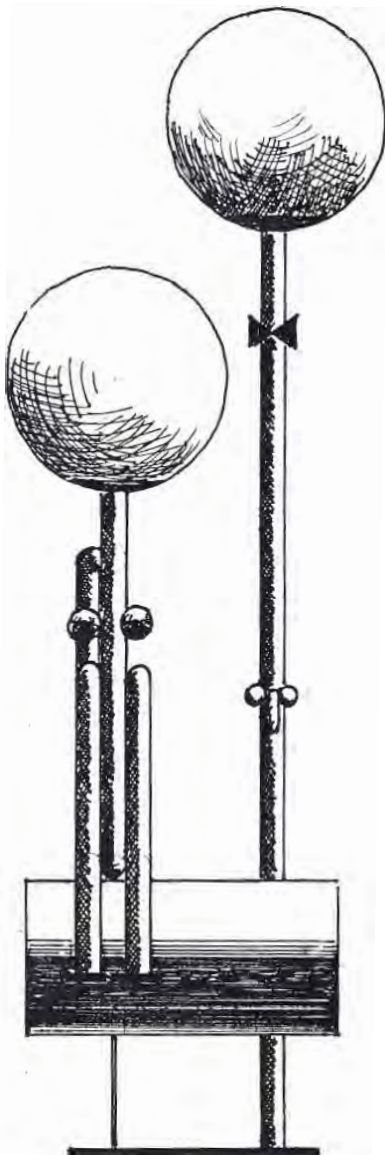
Die saaie rechte palen worden bij de "pollebolle" creaties lichtmasten in figuurvorm. Wat??? Ja juist.

Met stalen buizen van 60 mm rond worden figuren gevormd. Mannetjes en vrouwtjes in vele maten. En het hoofd is de opalen lichtbol. Die figuurtjes zijn altijd wel wat aan het doen. Dat heb je met pollebolle figuren.

Het ontstaan komt eigenlijk uit het verleden. Uit de tijd, dat ik een technisch installatiebedrijf had. In die tijd vroeg een relatie: polle, want dat was mijn roepnaam, wil jij voor mij een speciaal buiten-armatuur ontwerpen? Alles is goed, als het maar bijzonder is. Een mooiere opdracht kan je haast niet hebben.

Het armatuur zou op een gemetselde sokkel vlak naast de voordeur van zijn woonhuis worden opgesteld.

De opdracht speelde constant door mijn hoofd. Op een mooie zonnige dag zag ik in gedachten een in de zon zittend vrouwenfiguur met daarnaast het staande figuur van een man. Achteraf misschien wat stijfjes, maar het was wel verrassend mooi in evenwicht. De extraatjes gaven aan de twee figuren een bijzondere uitstraling. Ik maakte een leuk

schetsontwerp, aangevuld met een volledige maatvoering. Toen de relatie de tekening zag was hij behoorlijk enthousiast. "Maken", zei hij.

Een constructiebedrijf kreeg de opdracht om drie gelijke armaturen te maken, dat wil zeggen geheel samen te stellen, te lassen en af te werken. Om mij te plagen deden ze er ongevraagd nog een extraatje bij. Het mannetje kreeg een paar kleine balletjes en een piepeltje.

Maar ik moest er om lachen. Het zag er heel beschaafd uit. Een van de armaturen was bestemd voor de relatie. Ik had dus nog twee armaturen over. Maar daar gaat het niet om. Zo ontstond het armatuur dat in een veel later stadium "de Eersteling" werd genoemd.

Hoe het verder af liep? Het armatuur werd tijdens de vakantie van de relatie compleet opgesteld en aangesloten. Maar bij thuiskomst schrok de vrouw van de relatie hevig. De aangebrachte extraatjes vielen niet goed. Ze zei: Weg er mee, ik ga met zo'n extreem ding niet voor schut staan. Na verloop van tijd kwam een monteur om het armatuur te demonteren. Maar het armatuur mocht niet meer weg. De vrouw van de relatie had al zoveel aardige en opmerkelijk

leuke reacties gekregen dat ze van gedachte was veranderd. Nee, zei ze nogmaals, dat leuke buitenlichtarmatuur mag niet meer weg.

Nog steeds staat daar naast de voordeur de voorganger van de "pollebolle" lichtbol-armaturen te pronken.

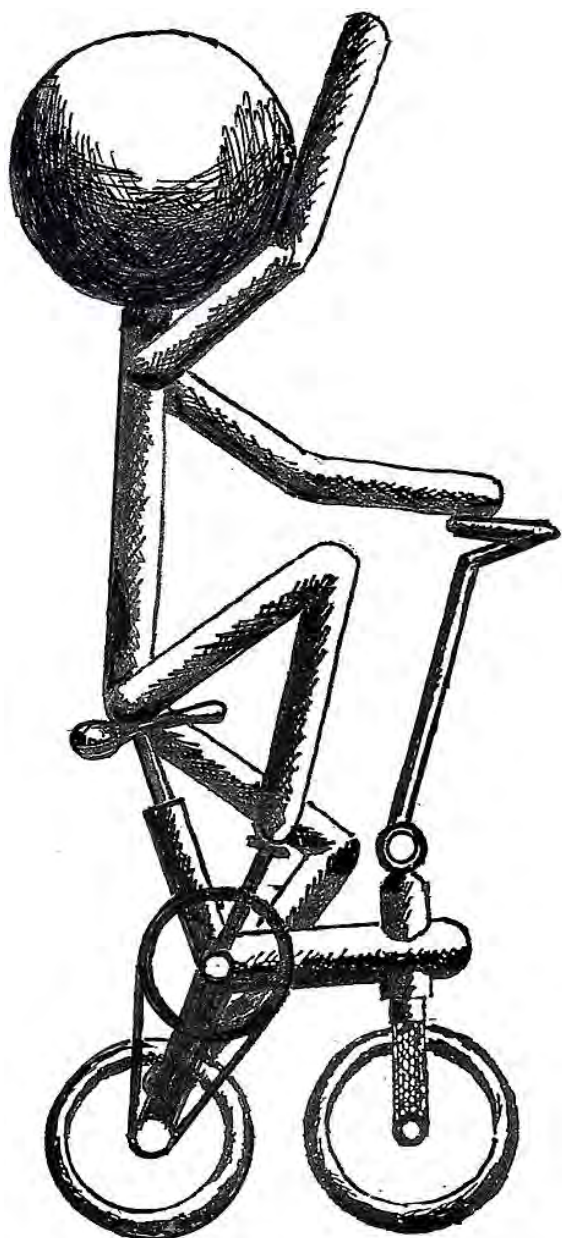
Nadenken over de naam "pollebolle" was in die tijd nog lang niet aan de orde. Zelfs over het denken en het maken van lichtmastfiguren was in die tijd nog niet nagedacht. Er was zelfs nog nooit over gesproken.

Ik wilde wel meer armaturen ontwerpen, maar daar was toen geen tijd voor. Gekke armaturen werden wel gemaakt, maar die leken niet op een pollebol. Die tijd kwam pas, toen ik mijn installatie bedrijf had verkocht en toch nog van alles wilde creëren.

Op een gegeven moment dacht ik terug aan het eerder gemaakte armatuur op de sokkel naast de voordeur, waarvan ik er nog twee in opslag had staan. Ik zei tegen mezelf: Dat soort lichtmasten ga ik als hobby maken. Ik schafte gereedschap aan, zette een grote werkbank in de garage en daar begon het. Ik had nog nooit gelast, dus het was alleen maar avontuur.

Nu dan de vraag: Waar komt de naam pollebolle vandaan. Niet moeilijk. Mijn bijnaam "polle" werd aangevuld met "bolle" van de naam lichtbollen. Samen vormden ze de naam "pollebolle". De naam "pollebolle" wordt vaak verbasterd naar de naam "pollebol". In ieder geval, zo ontstond "Het pollebolle tijdperk".

De werkplaats

Een werkplaats? Ja dat klopt, maar dan wel een bijzonder mooie werkplaats. Dat speelt me mijn hele leven al door het hoofd. In de tijd dat ik veertien was ging ik op zoek naar oude fietsonderdelen. In de grote werkplaats van mijn vader, die een loodgietersbedrijf had, stelde ik met al die verzamelde oude onderdelen een fiets samen en zette die in elkaar. Met mijn handen werken zat er dus al vroeg in. Uiteindelijk was de fiets gereed en ging ik die samengestelde fiets uit proberen. Trots als een aap trapte ik er op los en keek natuurlijk of alles goed werkte, dus ook naar het achterwiel. Maar, dat was een slechte exercitie, want ik lette niet goed op de omgeving en reed boven op de bumper van een geparkeerd staande auto, De vork en het voorwiel waren volledig verbogen. De teleurstelling was groot.

Maar niet getreurd. Alles werd weer uit elkaar gehaald en nieuwe onderdelen werden verzameld en het geheel werd weer in elkaar gezet. Dat bleek later een karakter trek te zijn. Ik was altijd wel in die werkplaats te vinden.

Door mijn installatiebedrijf kwam ik in allerlei verschillende soorten bedrijven. In grote constructie werkplaatsen, maar ook in van die kleine ouderwetse smederijen met een smidse, een aambeeld, een koelbak, veel ouderwetse tangen en meer van die mooie oude toestanden. Dan ging mijn hart open. Tot twee keer toe heb ik zo'n kleine smederij kunnen kopen, maar ik had geen tijd, ik moest meer dan hard werken in mijn eigen bedrijf. Altijd achteraf heb je er dan spijt van.

Ooit moest ik een nieuwe elektrische installatie aanleggen in een dieselgarage waar legertrucs werden gereviseerd. Alleen al de lucht van olie maakte me enthousiast. En dan al die mooie machines. Alles zag er perfect schoon uit. In

een garage van de landmacht werd niet op geld gelet. Alleen het mooiste en het beste was maar goed. Het was echt genieten.

Ik kan zo nog wel even doorgaan. Ik heb wat met werkplaatsen en vaak ook met de vakmensen die er in werken. Vandaar dat ik eerst maar eens ga vertellen over mijn eenvoudige werkplaats die ik in de garage ging maken.

Vooraf in de laatste jaren voordat ik mijn bedrijf verkocht, maar dat wist ik toen nog niet, werd vaak met de gedachte gespeeld, dat wanneer ik zou stoppen met werken, ik een werkplaats moest hebben. Zo'n ruimte waarin ik dan creatief met mijn handen bezig kon zijn. In mijn dromen leefde ik me uit en vertroetelde deze mooie gedachte.

Ja echt, ik droomde er regelmatig van. Het moest een werkruimte zijn met in het midden een grote werkbank met daarop minstens een bankschroef en rondom.....ach laat ook maar. Maar het liet me niet los, het was ook zo'n heerlijke gedachte. Ja, ja, dan kon ik eindelijk na vele kantoorjaren mijn handen weer eens gebruiken.

Nadat ik, toch nog wel geheel onverwachts, mijn bedrijf had verkocht, kwam het maken van een werkplaats al snel op de voorgrond. Het moest er nu maar eens van komen en dan liefst ook nog bijzonder snel. Maar dat viel toch nog wel een beetje tegen. Er waren ook nog zoveel andere werkjes te doen.

Uiteindelijk werd de garage achter in de tuin, ongeveer zeven bij een kleine drie en halve meter, het slachtoffer.

De eerste twee meter van die garage werd bestempeld als een soort schuur- en bergkamer. Daar zat aan de voorkant de grote garagedeur en aan de zijkant een loopdeur. Om deze ruimte te vormen werd een wand tussen dit beoogde schuurgedeelte en de overige ruimte gemaakt. Dit met materialen van een oude systeemwand. In deze wand zat de tussendeur naar beiden ontstane ruimten. De achterste ruimte werd de werkplaats. Ongeveer vijf meter lang en een flinke drie meter breed. Een groot raam zorgde voor het daglicht.

Het afwerken begon. Echter, ik had geen haast, want ik was beland in een "niets moet meer" tijdperk. Maar er kon nog best veel. Alle wanden werden met dikke gipsplaten uitgevlakt en het plafond afgewerkt met een systeemplafond waarin zes hoogrenderende inbouw TL armaturen werden opgenomen. Een uitgebreide elektrische installatie werd aangelegd.

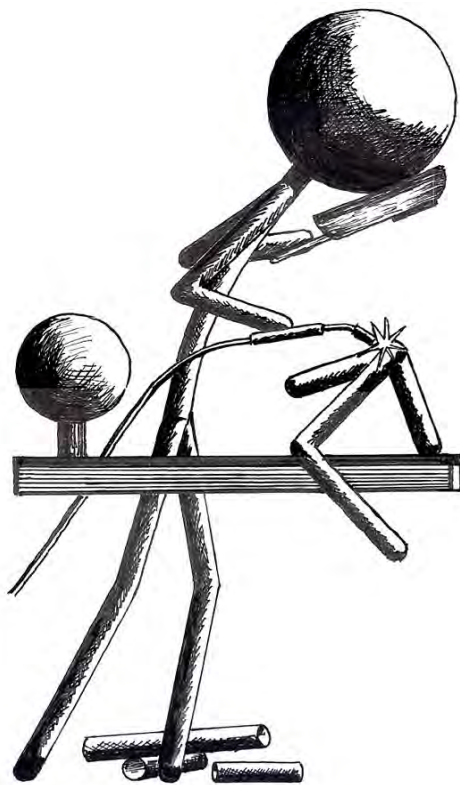
De werkruimte was gereed. In het midden kwam een stevige houten werkbank van twee bij een meter met daarop ook een sterke bankschroef. Het hobbywerken kond beginnen. Dit was in het begin hoofdzakelijk werken met

hout. Staal verwerken was nog lang niet aan de orde. Hout was echt de hoofdmoot.

De voorruimte, zeg maar schuur, was doorlopend een puinhoop. Er stonden wat stellingen in met allemaal rommel en ook nog twee fietsen waar eigenlijk geen plaats voor was. Langzaam slibden de beide ruimten vol, maar ik was blij en was bezig met allerlei klusjes. Ook bouwde, verbouwde of maakte ik van alles voor de kinderen. Pa was voor iedereen een veel gevraagde ervaren klusjesman.

Staalverwerking

Maar na ongeveer vier jaar klussend bezig te zijn geweest kwam er wat onrust. Houtbewerken werd een sleur waar ik me niet meer prettig bij voelde. Op een keer schoot me het buitenarmatuur "mannetje en vrouwtje" of anders genoemd "De Eersteling" te binnen. Zoiets maken leek me wel wat en het liet me niet meer los. Ja, werken met staal, dat was wat ik miste. De werkplaats werd niet omgebouwd of opgeruimd. We nee, alle materialen en machines voor houtbewerking samen met de al neergezette stellingen bleven gewoon staan. De nieuwe hobby, het werken met staal, stond voor de deur. Het idee om met staal te gaan werken had zich, denk ik, onbewust al veel eerder gevormd. Maar

het maken van een pollebolle armatuur nog niet. Gewoon met staal werken dat was de opdracht. De eerste voorbereidingen kwamen er voorzichtig aan. Ze slopen er als het ware in. Ik begon de nieuwe mogelijkheden uit te werken. Het begin was nogal sukkelig. Ik had nog nooit gelast en een haakse slijper lag voorlopig nog onprettig in de hand. De werkbank met bankschroef was wel een goed vertrouwd gebied. En een lasapparaat? Kordaat ging ik voor het eerste lasapparaat er op uit. Niet te groot. Wist ik veel. Een laskap in de eenvoudigste uitvoering zat bij het lasapparaat. Als proef werden de eerste stukjes afvalstaal bij een smid opgehaald en daar aan elkaar gelast. En natuurlijk zonder beschermende handschoenen.

Het laswerk zag er niet uit en mijn handen waren rood. Het was een behoorlijke tegenvaller, maar opgeven, echt niet.

Nieuwe zwaardere stukken afvalstaal werden bij de smid opgehaald. Van de oppersmid kreeg ik een snelcursus lassen. Anderen in die smederij stonden me uit te lachen, de sukkels. Thuisgekomen begon ik de nieuwe dikkere stukken staal weer aan elkaar te lassen. Het moest een echt kunstwerk worden. Wat een ramp. Het zag er weer niet uit en het zat nog geen eens lekker vast. Op internet werd gezocht wat het probleem kon zijn. Al gauw kwam ik er achter dat het lasapparaat veel en veel te klein was.

Ik ging naar een groothandel in goed gereedschap. Na overleg kreeg ik volgens zeggen een goed lasapparaat mee en een losse automatisch werkende laskap. Groots als een aap installeerde ik het apparaat. De grote gasfles met het regelventiel werd goed ingesteld en het geheel was gebruiksklaar. In mijn handen wrijvend aanschouwde ik de nieuwe opstelling. Oh ja, ik had ook nog een stel werkhandschoenen gekocht. Wel veel te groot, maar dat veranderde al snel.

Weer naar de smid voor nieuw afvalstaal, weer een snelcursus lassen en weer een meewarig kijken van de andere aanwezigen. Maar ik was vol goede moed. Thuisgekomen begon ik aan het tweede kunstwerk. Het oude laswerk lag bij de smid in de afvalbak. Het ging me nu beter af. Nog niet mooi, maar het zat vast. Het tweede kunstwerk heb ik later ook weggegooid.

Onbewust groeide het idee om lichtmasten in figuurvorm te gaan maken. Het eerder in mijn bedrijf gemaakte armatuur "mannetje en vrouwtje" of "Eersteling" kwam steeds sterker naar voren. Het zou best spannend zijn om zo iets te gaan maken. Het denkwerk over stalen buizen in figuurvorm nam een aanvang. Het zou niet meer te stoppen zijn. De pollebollegekte met lichtmasten was begonnen.

Het begin!

Wat zal ik gaan maken? En ja hoor, daar begon het weer. Het als maar doorgaande denkwerk, ook tijdens het slapen. Ik voelde het, de boel was aan de gang gezet en kon niet meer gestopt worden.

Het tekenbord was het eerste slachtoffer. Eenvoudige schetsontwerpen en fantasieën van mogelijk te maken pollebolle figuren kwamen op papier te

staan. Ik tekende maar wat, zette bij elke pollebol een klein verhaaltje, maakte er een kopie van en borg ze op in een ordner. Ik had zo'n vijftien voorstellingen getekend, maar er was nog geen bruikbaar goed voorbeeld bij.

Een nieuw idee vormde zich. Ik kon een gezinnetje maken. Een Pa, die op een bankje zat met gezellig twee kinderen om hem heen. Die zaten natuurlijk te klooien. Een altijd zorgzame moeder met een fles drinken stond op de achtergrond. Een lantaarnpaal met een derde kind ergens boven in de nok was de afsluiting van deze combinatie. Onbegrijpelijk, maar zoals gewoonlijk begon ik meteen met een uiterst moeilijke opdracht. Maar ja, zo zit ik in elkaar. Gewoon doen. Ik had mezelf weer in stelling gezet.

Van het gezinnetje maakte ik eerst een schetsontwerp. Het werd daarna steevast een gewoonte. Zonder een schets was haast niet te werken. In dit geval werd op een A3'tje de gehele voorstelling in details opgezet. Maar iets tekenen is voor mij veel eenvoudiger dan daarna die voorstelling ook nog te maken.

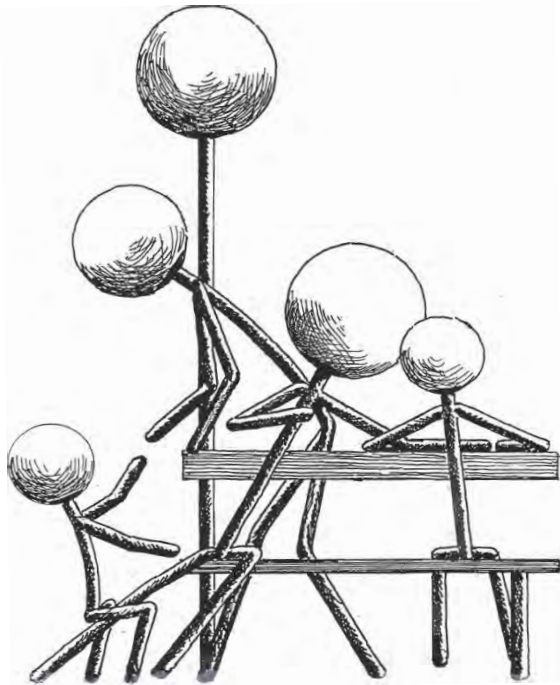
uitdrukking: Het gezin

De lengte van benen, armen en lijf werden bij volwassenen, kinderen en kleuters opgemeten. Die maatvoering is verder meestal zo toegepast. Uiteindelijk hing de ontwerptekening in mijn nieuwe werkplaats. De aanvang en uitvoering van het pollebolle tijdperk kon beginnen.

Bij een bedrijf werd voldoende materiaal opgehaald. De stalen buizen, het profielstaal, verschillende slijpschijven en wat klein materiaal stonden in de werkplaats gereed. Het was best spannend. Hoe zou het aflopen.

Even voor het archief, het begin van de productie van de lichtmastarmaturen was in juni 2002. Voorwaar een bijzonder en belangrijk jaar voor mij. Het eerst gemaakte armatuur werd later "De Hoeksteen" genoemd naar minister Balkenende's is de hoeksteen van de maatschappij.

"De Hoeksteen" nr. 016050602

De ontwerptekening hing in de werkplaats aan de muur. Ik begon maar met het meest makkelijke, het centrale bankje. Dat eenvoudige bankje lukte zonder problemen, al hoewel het laswerk niet bijzonder mooi was. Integendeel, maar wat wil je. Het was het eerste echt serieuze laswerk van een beginnend hobbyist. Ik was er eigenlijk best wel blij mee en ook mee in mijn nopjes.

De stukken staal van het bankje zaten goed vast. Ik kreeg er meer vertrouwen door. Maar die lasnaden waren wel van die dikke en onregelmatige ophopingen van gesmolten lasdraad. Geen gezicht vond ik. Met een afbraamschijf op de

haakse slijper ging ik die naden te lijf. Ze werden mooi glad, maar meteen kwam ik er achter, dat op sommige plaatsen het staalwerk wel erg dun was geworden. Angstig probeerde ik de sterkte van de lasnaad opnieuw uit. Het zat nog goed vast. Ik kreeg weer hoop.

Daarna was de Pappa aan de beurt. Hij moest ontspannen op het bankje zitten. Het creëren van Pa begon. Dat wil zeggen, uitmeten en het op maat slijpen van de armen, de benen en het lijfstuk. Zonder problemen deed ik het, het ging voortreffelijk.

Nu kwam het iets moeilijkere werk. De ellebogen en knieën moesten in verstek worden geslepen. Om de juiste stand van alle gewrichten te kunnen bepalen, had ik met houten tengels enkele verschillende verstelbare zwaaihaken gemaakt.

Onverwachts vond ik een foto. Een overzicht van een hoek van de werkplaats uit de beginfase. Op de werkbank staat een gedeelte van de eerste pollebol "De hoeksteen". Bijzonder mooi slijpwerk. Dat was ook wel nodig, want op de werkbank staat nog het veel te kleine lasapparaat uit de begintijd. Wat zag de werkplaats er hier nog mooi schoon uit. Netjes opgeruimd en nog geen zwarte aanslag van het slijpwerk. Ook in het begin werd na elke werkdag de ruimte

aangeveegd, maar na een langere tijd zag de werkplaats er toch niet uit. Je rook de geur van het slijpen en het zag overal het zwart van het slijpsel. Iedereen die binnenkwam zei: Wat stinkt het hier. Ik vond het wel lekker ruiken.

Met zo'n houten zwaaihaak bepaalde ik de verstekhoeken van de ellebogen en de knieën. Om de verstekken te maken werden de buizen volgens de hoek van de zwaaihaak schuin afgeslepen. Ja, keurig vlak, want het moest goed tegen elkaar passen. Nu werden de buizen aan elkaar gelast. Met het laswerk was ik niet helemaal ontevreden. Een kleine opmerking van een zwager van me die een carrosserie bedrijf had was: Als je twee stalen delen tegen elkaar last, moet je de te lassen kanten altijd even schuin slijpen, dusdanig, dat als je het materiaal tegen elkaar zet je een naad in V vorm krijgt. Nou, dat zal wel, dacht ik nog, maar ik begreep er niets van. Ja, binnen een korte tijd begreep ik de opmerking. Door de V vorm wordt het lasoppervlak groter, waardoor een sublieme, goed gevulde en sterke las ontstaat. Ik was hem er dankbaar voor. De uiteinden, dus waar de bovenarmen en bovenbenen aan het lijf worden gezet, moesten nu in een ander soort verstek worden geslepen. Dat was veel moeilijker. Van de buisvorm van het lijf moest worden overgegaan naar de nog

rechte uiteinden van de armen en benen. Die uiteinden moesten, wilde het passen, schuin en hol worden uitgeslepen. Met een krijtje werd het slijpwerk globaal aangegeven. Nu al bleek dat dit vaak het moeilijkste werkje zou zijn.

Na veel slijpwerk paste het eerste bovenbeen. Nu werd nog een groot gat op de aanhechtingplaats in de buis van het lijf geslepen. Het was wel de bedoeling, dat het bovenbeen hier geheel overheen zou passen. Zo'n gat was nodig voor de doorstroming van het zink tijdens het verzinken en de mogelijke doorvoer van een bekabeling. Maar daarover vertel ik later nog wel. Dus bij elk been en elke armaansluiting aan de buis van het lijf zat zo'n groot uitgeslepen gat.

Een mijlpaal. Het eerste bovenbeen werd aan een "pollebolle" lijf gelast. Pfff.!!!!

Daarna het andere been en de twee armen. Zo, Pappa zat in elkaar. De lasnaden waren nog steeds niet om naar huis te schrijven. Met de afbraamschijf werden alle lasnaden weer glad gemaakt. Dit slijpen was toch wel veel en behoorlijk nauwkeurig werk. Het was doorlopend opletten, zodat er niet te veel buismateriaal werd weggehaald. Ook nu bleek bij een eindcontrole dat het geheel nog goed vast zat. Dat was misschien wel een beetje mazzel. Uiteindelijk was ik nog maar een beginner.

Onze Pa werd voor proef op het bankje gezet. Het geheel klopte, wat veel vreugde betekende. Bij de eerste pollebolle uitvoering werden de handen en voeten van de pollebolle figuren nog gevormd door stalen plaatjes in de vorm van een hand en een voet. Die werden uit 4 mm dik staalplaat geslepen en op de juiste wijze aan de armen en benen gelast. Ook nu weer op een bepaalde manier en met voldoende doorvoergaten.

Op de contactplaatsen waar Pa de leuning en de bankplank ging raken werden ook weer doorvoergaten gemaakt. Zowel in de bankplank als in de armen, benen en het lijf van Pa. Ik zei het al, een nauwkeurig werkje. Voordat Pa werd vastgelast werden de lasplekken schoongeslepen. En ja hoor, de Pappa zat vast.

Triomfantelijk bekeek ik het geheel. Dat ik dat kon!

Na veel kunst en vliegwerk zat de Pappa dus uiteindelijk op het bankje. Voor het moment nog lekker rustig en alleen. De benen en armen hadden een goede stand. Je zag het, Pa hing lekker ontspannen tegen de leuning.

Het grootste kind was aan de beurt. Een beetje onverschillig, zo...van, wat doe ik hier eigenlijk, zit dat kind achterstevoren op het bankje. Nog net niet over de leuning hangend. Ook dat lukte bijzonder goed. Wel met al de zorgvuldigheden die ik Pa al had ondervonden.

Dus op naar het tweede kleinere kind. Dat zat te klooien op pappa's been. Wat moet dat een pijn hebben gedaan, maar pa gaf geen krimp. Dat heb je met een man van staal. Het kind heeft een glas of beker in de hand. Of daar wat in zit weet niemand.

Zoals de meeste moeders staat onze pollebolle moeder zorgzaam op de achtergrond. Ze zijn er altijd. Soms onzichtbaar, maar bij de hoeksteen vormt ze de achtergrond. En om aan te geven hoe zorgzaam ze wel is heeft ze een fles met drinken in haar hand. Maar pas op als moeders op de voorgrond treden. Maar daar gaat het hier niet over.

Moeders standje is wel een beetje vreemd uitgevallen. Alsof ze schrikt. De benen staan veel te wijd uit elkaar. We houden het maar op schrikken van de Moeder. Waarschijnlijk, omdat ze ziet, dat haar kind op Pa's been zit te klooien. We zullen het niet weten. Het geeft nog maar eens aan, hoe ingewikkeld het creëren van pollebolle standjes is. Maar het is wel bepalend voor wat je uit wil drukken. Daar was ik toen nog niet zo mee bezig. Eerst werden ook alle onderdelen van de Moeder uit lange buizen op maat geslepen. Met de zwaaihaken werden de verstekken bepaald. Doe je dat niet goed, staat alles, zoals te zien is, verkeerd. De nodige gaten werden weer gemaakt en de verstekken gelast. Ja, de Mamma kreeg vorm. Met een slijpschijf werden alle lassen zo glad mogelijk afgeslepen. Het leek heel wat.

Ik was toe aan de laatste handelingen. Met hulp van anderen werden de onderdelen naar buiten getild en op een grote stalen voetplaat gezet. Op mijn knietjes laste ik het geheel aan de grote voetplaat vast. Ook nu moest ik weer in de uiteinden van de benen en door de voetplaat passende doorvoer gaten maken. In de voetplaat kwamen nog vier doorvoergaten voor de draadeinden. Dit om de boel later op een betonplaat vast te kunnen zetten.

"De Hoeksteen" was nog niet gereed was. In alle buizen werden nog voldoende extra gaatjes geboord, zodat tijdens het verzinken het vloeibare zink het inwendige van de buizen goed zou kunnen bereiken en ook weer gemakkelijk de buizen kon verlaten. Dus buiten de eerder aangegeven grote doorvoergaten kwamen nu bij elke bocht of dood punt ook nog een gaatje. Ik koos voor een gaatje van 6 mm rond. Ook de nodige doorvoergaten voor de bekabeling werden aangebracht. Nu leek het geheel gereed. Even met een hand langs alle buizen gaan om te voelen of er nog oneffenheden op de buizen zaten. Meestal hield ik dan een handschoen aan. Het was af. Hoera!

Met hulp van anderen werd de "Hoeksteen" voor transport naar de verzinkerij

boven op de aanhanger geplaatst en daarna goed vastgezet. Uit ervaring wist ik, dat dit heel belangrijk is.

Bij de verzinkerij vonden ze de gaten van 6 mm die ik in de buizen had geboord te klein. Ze zullen verstoppertje was hun mening. Ze werden groter geboord. 8 mm. Zonde, ik vond het maar niks. Bij later gemaakte

lichtmasten had ik er geen problemen meer mee en maakte ik wel gaten van 10 mm.

Na het verzinken werd de "Hoeksteen" glimmend en wel bij ons thuis in de voortuin gezet. De kleinkinderen vonden dat het geheel nu van zilver was. Later zeiden ze altijd: Opa wordt de pollebol nog zilver gemaakt. Nu begonnen de laatste werkjes. In de grond werd een betonblok gestort met vier naar buiten uitstekende draadeinden. Maar wel heel precies op maat van de gaten in de voetplaat. Voor het storten werd een houten rand getimmerd en de draadeinden onderling met staalwerk aan elkaar gelast. De maatvoering tussen

de draadeinden moest, zoals eerder aangegeven, wel uiterst precies zijn. Want als zo'n zwaar stalen gewicht als de hoeksteen, misschien wel 120 kg, over de draadeinden zou worden getild, kon dit alleen maar als het echt passend ging. Het beton werd aangemaakt en gestort. De uitharding duurde minstens twee dagen.

Intussen begon de aanleg van een elektrische bekabeling. Hiervoor werd vanaf het huis een gleuf gegraven. Allemaal wortels in de grond, het schoot niet op. Aan de zijkant van het pad kwam een schakelkast. De voedingskabel werd er op aangesloten. Later ook de kabel naar de "De Hoeksteen". Het geheel werd elektrisch afgemonteerd.

Maar de figuren van de hoeksteen waren nog zonder hoofd. Wat nog ontbrak waren de witte bollen. Vroeger bestelde ik die altijd bij een bepaalde grossier, maar die leverde ze niet meer. Pech. Ik weer op het internet kijken, maar de gevonden gegevens waren niet voldoende. Ja, er waren best wel veel adressen voor witte bollen, maar niet zoals ik

die nodig had. Zoals meestal was het geluk weer met me. Iemand gaf mij een tip. Probeer maar eens bij een bedrijf in Brabant.

En ja hoor. Daar hadden ze de juiste en goede slagvaste opalen bollen met een diameter van 30, 40 en 50 cm rond. Het armatuur waar deze bollen aan vast zaten was geschikt voor lichtmasten met een diameter van 60 mm rond. Precies wat ik nodig had. De juiste bollen en armaturen werden besteld. De figuren van de "Hoeksteen" kregen een hoofd en het was het een mooi geheel. Met een beetje fantasie leken het net echte mensen.

En daar stond "De Hoeksteen" te pronken. Veel voorbijgangers zagen niet direct wat het geheel voorstelde, maar kinderen uit alle leeftijden zagen het meteen. Er was veel bekijks en er werd veel lof geuit. Na zoveel werk vond ik dit normaal. Ik keek er nog eens naar en was zo groots als een aap.

Die "Hoeksteen" was me niet meegevallen, maar ik kreeg veel eigendunk. "Dat had ik toch maar gedaan". Ik ging haast naast mijn schoenen lopen. Maar ja,

als je bedenkt, dat niets van al dat werk al eerder door me was gedaan, dan mag je best een beetje groots met jezelf zijn.

Ik was niet meer te stoppen. Wilde direct aan de lantaarnpaal met het kleutertje in de top beginnen. Dat leek me niet zo moeilijk. Maar, we zullen zien.

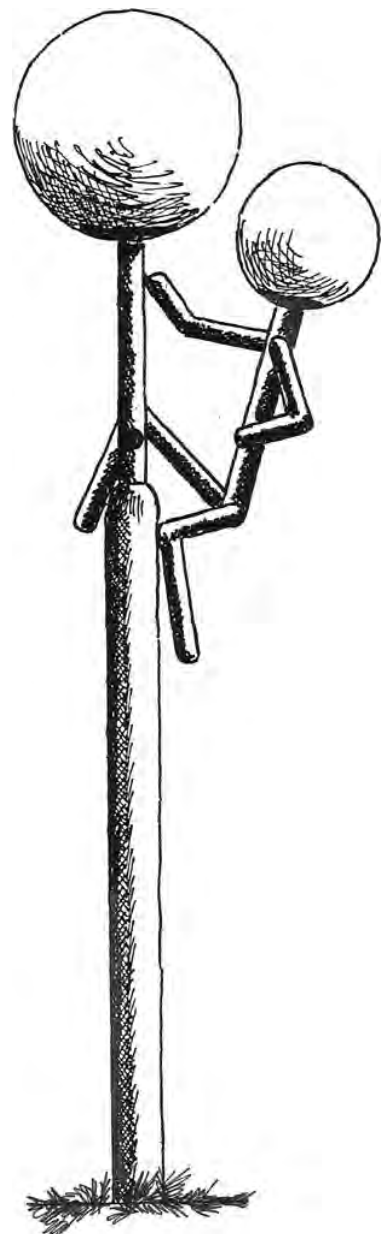
"Kind in lichtmast" nr. 017070702

Allereerst werd de lichtmast gemaakt. Bij een smid werd een dikke buis van 100 mm rond gehaald voor het onderste gedeelte van de mast. Een verloop voor een buis van 100 mm naar 60 mm moest weer ergens anders vandaan komen. Het was allemaal nog een beetje vreemd. Geen materiaal in voorraad. Weer naar een smid voor de dunnere dwars buis en een grondplaat om de boel vast te kunnen zetten. Het was gelukkig allemaal redelijk dicht in de omgeving. En een schetsontwerp was al bij de hoeksteen gemaakt.

Het werk nam een aanvang. De paal stond al snel op de voetplaat. Nu nog de kleuter in de top. Dat was al een beetje bekend werk. Die kleuter hing maar wat. Het geheel voelde al als een herhalingsoefening.

Na nog wat doorvoer gaten te hebben geboord kwam de mast zilverkleurig terug van de verzinkerij.

Voor de paal werd een gekke en bijzondere fundering bedacht. Een gat van 30 cm rond en 75 cm diep werd gegraven. Een hierin passende beton bewapening compleet met draadeinden werd in elkaar gelast en aan de grondplaat van de paal bevestigd. Het gat werd volgegooid met aangemaakte betonmortel en de lichtmast, compleet met de bewapening, moest in het gat met de betonmortel worden getild. Maar de mast met bewapening was te zwaar om in je eentje overeind te kunnen zetten, laat staan in het gat te tillen. Daar stond ik, wat nu.

Toevallig kwam er een oudere man voorbij. Ik zag hem veel, want hij liep elke dag langs om zijn hond uit te laten. Als ik hem zag zei ik hem altijd gedag. Wat is er aan de hand vroeg hij. Ik keek zeker een beetje zielig. Ik krijg die mast in mijn eentje niet in het gat. Nou dan help ik je toch even. Ik durfde geen ja te zeggen, maar hij stond al naast me. Zonder problemen werd de mast opgetild en in het gat geplaatst. Ik had de man onderschat. Ik dank u vriendelijk, zei ik nog.

Met een paar scheerlijntjes heb ik de mast geschoord. Toen het beton uitgehard was heb ik de lijntjes weer weggehaald. Nu ik er over vertel zie ik alles weer helemaal voor me als de dag van gisteren.

Later heb ik de lichtmast met daarop het kind weer weggehaald. Zeg maar gesloopt. Het kind hing niet goed in de mast, het stoorde me steeds opnieuw en ook steeds meer. Weg er mee. In een wilde bui was alles weg. Ik vond het wel jammer.

Tussenspel

Stoppen met staal verwerken was geen optie meer. Ik had de geest gekregen. Mijn oudste zoon Bob assisteerde me als het nodig was. Dan hielp hij mij met het sjouwwerk en vele andere zwaardere karweitjes. Ook denkt hij met je mee. Hij heeft een groot kunstzinnig inzicht en kan daarnaast ook goed met zijn handen werken. Zijn pentekeningen en kleurpotloodtekeningen zijn grandioos. Hij lijkt in zijn doen en laten sprekend op zijn vader wordt vaak gezegd. Hij was de eerste die zei: Je kunt voor mij ook wel een lichtarmatuur maken. Nou, dat vond ik wel leuk. Maar.....!

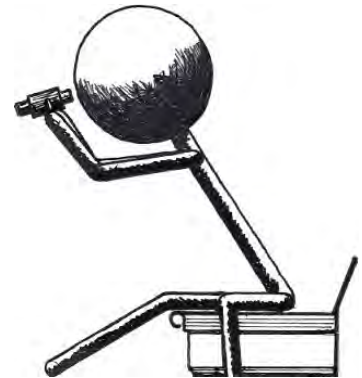
In die tijd maakte hij in opdracht al de mooiste websites. Eigenlijk was websites maken zijn dagelijks werk, maar hij deed het ook als hobby. Dus was mijn reactie voorspelbaar: Ik maak voor jou een armatuur als jij voor mij een website maakt. Hij dacht na en zei: OK. Maar dan moet je me eerst voldoende informatiemateriaal geven. Spannend, ik kreeg het nu dubbel druk.

Door de site werd het nu echt tijd om een vaste verzamelnaam voor de armaturen te gaan bedenken en zo kwam de eerder geopperde naam

"pollebolle" vast in het zicht. Het was, zoals eerder is aangegeven, mijn roepnaam "polle" samen met het stuk "bolle" uit de naam lichtbollen. Die naam speelde maar door mijn kop, pollebolle, pollebolle en nog eens pollebolle. Maar laten we het eerst hebben over het armatuur voor Bob.

"Even dichtbij" nr. 019250702

Bob woont op een bovenhuis. Boven een winkel of showroom. Het pand ligt midden op een T-kruising. Daardoor kijkt hij vanuit zijn ramen zo de overliggende laan in. In de schuine puntkap van het pand zit een dakkapel. Zijn opdracht was: Ik wil op het dakkapel een zittend figuur. Een zittend mannetje dat met een verrekijker de overliggende laan in kijkt. Het was een mooie opdracht.

Ik maakte een ontwerptekening en kwam er al gauw achter, dat de maatvoering van de dakkapel belangrijk was. De benen van het verrekijkerfiguur hingen over de dakrand, maar de ramen moesten wel open en dicht kunnen.

Een goede draagconstructie om het verrekijkermannetje op het zinken dak vast te kunnen zetten was ook een vereiste. Bij een harde wind, meestal langs het dak, was een goed vastzittend kijkermannetje noodzaak. Na alles te hebben uitgewerkt en een goedkeuring van Bob te hebben gekregen, ging ik aan de slag. De armen, benen en het lijf werden op maat geslepen. Extra denkwerk was nodig vanwege de opstaande dakrand van 10 cm hoog. Daar moesten de benen overheen om uiteindelijk toch weer tegen het kozijn van de kapel uit te komen. Dat laatste is toch anders geworden. Enig pas en meetwerk was een vereiste, maar het lukte. De uiteinden van zijn armen kwamen voor de witte opalen bol, dusdanig, dat het leek of de niet aangegeven ogen op de witte bol door de kijker zouden kijken. Nu nog de verrekijker. Met wat uitproberen kwam er een mooie kijker te voorschijn.

Bij de "Hoeksteen" zaten er nog handen en voeten aan de figuren. Ik vond dat maar niks. In het vervolg werden de uiteinden van de armen en de benen afgewerkt met half bolle kapjes, ook wel bodems genoemd. Het kijkermannetje was de eerste. Als een pollebolle figuur in het vervolg iets vasthoudt gebeurt dit vaak door middel van kleine stukjes staafijzer.

De pollebolle man met verrekijker, dat "pollebolle" mag ik nu gelukkig uitgebreid zeggen, werd op een draagframe gelast. Alles werd nagelopen en de controle op voldoende gaatjes was het laatste. Op naar de verzinkerij en keurig zilverkleurig kwam de pollebol weer terug

"Het grote probleem". Ik heb hoogtevrees en ga echt niet boven op een dakkapel zitten. Gelukkig

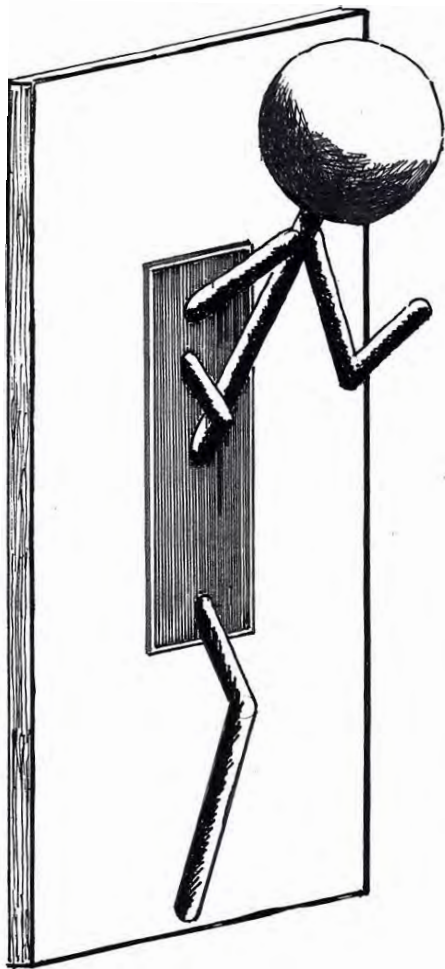
vond ik een allround vakman die samen met Bob de montagewerken klaarden. Het verrekijker mannetje was een juweeltje geworden. Elke nacht zit het mannetje met een stralend witte bol boven op het dak te schitteren. Overdag natuurlijk ook. Er word veel over gesproken.

De website: "www.pollebolle.nl"

Tekeningen maken, teksten schrijven en het toeleveren van andere gegevens. Dat deed ik veelal in de avond en soms tijdens de vroege nachturen. Intussen spookte de volgende pollebol ook door mijn hoofd. Het was daar boven druk.

Met Bob was er een eerste werkoverleg. Hoe zou de site er globaal uit gaan zien. Ik had een lay-out van de eerste pagina's gemaakt, maar Bob vond dit niet helemaal goed. Samen kwamen we tot de juiste verdeling van pagina's, de onderwerpen en de teksten die nodig waren. Ook was er nog veel tekenwerk aan te leveren. Ik kon mijn hart ophalen. We hadden geen vaste opleveringsdatum. Dat was ook niet nodig. Het was voor beiden een hobby, dus geen haast. Nou ja, daar moest je eigenlijk niet bij mij voor zijn. Onthaasten had ik me nog niet echt aangeleerd. Dat was wel nodig, maar het zat er gewoon ingevreten. We laten daarom de site maar voor wat het is. Ik kom er later op terug.

"Gevonden - muur" nr. 022290702

Het kwam zo maar in me op. "Een mannetje schiet of rent door een muur". Ja echt, een hard lopend mannetje, snel op zoek naar spullen, rent zo maar door de muur. Een gedeelte van de man is al buiten en het andere onzichtbare gedeelte zat nog in de muur. Eerst tekenen. Het was het eerste echt gekke pollebolle figuur dat ik maakte.

Bij een constructiebedrijf haalde ik de muurplaat. Een stalen plaat van 8 mm dik. Ook nam ik nog wat stalen buizen rond 60 mm en een klein voorraadjie ander materiaal mee.

Met de nodige nauwkeurigheid werd alles op maat geslepen en in elkaar gelast. Daarna werden alle gaten geboord. De draadeinden voor bevestiging van de muurplaat werden aan de achterkant vastgelast. Op die manier kon de plaat onzichtbaar op een muur worden bevestigd. Uiteindelijk ging de pollebol naar de verzinkerij.

Zilverkleurig kwam het geheel weer terug. Maar er was nog niemand voor dit bijzondere mannetje.

De Kamer van Koophandel

Ik kreeg de smaak flink te pakken. Zo zelfs, dat ik er aan dacht om opnieuw een bedrijfje te gaan starten. Zot die ik was. Ik haalde inschrijfformulieren bij de Kamer van Koophandel en legde ze op mijn werktafel. Nu durf ik zelfs sukkel tegen mezelf te zeggen. Maar dat wist ik op dat moment nog niet. Ik was volop aan het dromen.

Het volgende had ik in gedachten. Als ik ergens in de buurt een werkplaats kon huren met een grote nevenruimte, dan kon ik daar mijn bedrijfje beginnen. In die werkplaats zouden voldoende machines en werkbanken worden neergezet, samen met enkele goede lasapparaten. Ik zag het al voor me en genoot. Maar

dan had je ook creatieve lassers nodig die goed pollebolle werk zouden kunnen maken. Dat wilde ik als volgt oplossen. Als al wat oudere mannen onder elkaar wilde ik andere gepensioneerde of in de vut lopende allround vakmensen aanklappen en vragen of ze nog wat hobbywerk wilden doen. Van die nevenruimte maakte ik dan een kantine en samenkomstruimte.

Wanneer zo'n gepensioneerde of vutter zin had kwam hij even koffiedrinken en praten. Op het moment dat hij wat wilde werken ging hij de werkplaats in. Ik zag ze al staan, al die vrolijke ontspannen mensen. Zelfs een sanitaire- en doucheruimte had ik al bedacht. De gepensioneerde medewerker zou per uur worden betaald.

Het geheel speelde steeds als een film steeds door mijn geest. Ik zag het helemaal voor me. Ik kende al wat gegadigden, maar wist niet of die zoiets nog wel wilden doen. Maar dat was het avontuur. Vele momenten zwijmelde ik in het idee weg. Als je dan bedenkt, dat ik met werken mezelf al eerder had gesloopt en dus eigenlijk niet onder druk kon staan, kon nog steeds gesteld worden: Het bloed blijft kruipen waar het niet gaan kan.

Ook 's nachts was ik er onbewust veel mee bezig, romantiseerde de boel en zwijmelde nog verder weg. In een bepaalde nacht droomde ik, dat die voorraad gemaakte pollebolle lichttornamenten ook nog verkocht moest worden. Ik schrok wakker, dat kan niet. Al dat extra werk en dan nog de gevolgen die daar weer bijhoren. Je gelooft het niet, maar ik kwam snel weer tot de jaren van het verstand. Onbegrijpelijk, dat ik mezelf zover had laten gaan. De K.v.K. formulieren werden van mijn bureau gepakt en verscheurd. Sukkel en nog eens sukkelt zei ik tegen mezelf. Ik was mezelf zowat weer aan het opvreten.

Gelukkig. De nieuwe gedachtegang gaf weer rust. Mijn eerdere slogan kwam weer naar voren. "Niets moet, maar er kan nog veel". De onrust was er nog wel, maar ebde na een poosje volledig weg. Ik kon me weer bezighouden met de voorbereidingen voor de website. Maar die werkzaamheden hadden totaal geen haast. Gelukkig maar, want dat voorbereiden van de website was best een uitgebreid werk. Maar.....daar hebben we het later wel over.

En terwijl ik het voorgaande over de KvK schrijf, raak ik opnieuw opgewonden. Wat een verhaal. Het is en het blijft een leuk idee. 's Nachts was ik er opnieuw doorlopend mee bezig geweest. De andere morgen was er weer de kater. Leuk zulke herinneringen.

"Voorlezen" nr.023080802

Mijn dochter Mariska was aangestoken door de man met de verrekijker bij Bob op het dak. Pa, zei ze: Ik wil ook wel een pollebol in mijn voortuintje. Voor je dochter doe je veel, dus was het antwoord: Ja hoor, ik ga direct aan de slag.

Het tuintje voor het huis bestaat uit een strook straatwerk van zo'n 80 cm diep, lopend over de gehele breedte van het huis. Het straatje is over de gehele lengte afgeschermd door afscheidingsmuurtje van wel 60 cm hoog. Ik kreeg het idee om een figuur te maken, zittend op een profiel gemonteerd tegen de muur van het huis. Een been steunde op het muurtje en het andere been lag kruislings over de knie. De pollebol

was bezig met het voorlezen uit een boek. Het gemaakte schetsontwerp werd helemaal goedgekeurd en vol energie begon ik aan de voorlezer. Niets doen was er niet bij. Pollebolle figuren maken had mij in de ban. Ik was nog niet te stoppen.

Alles werd voorbereid. Om het geheel goed op maat te krijgen was vooral de stand van de armen, de benen en het lijf uiterst belangrijk. Ook de afstand tussen de muren en het hoogte verschil moest goed worden bepaald. Ik had nog wat stalen buizen staan. Het geheel werd op maat geslepen, exact nagemeten en in elkaar gelast. Het laswerk

was nog niet om naar huis te schreeuwen, maar de slijpschijf zorgde voor een nette afwerking. Het maken van het boek was een kleine uitdaging. Zilverkleurig kwam de voorlezer uit de verzinkerij. Wat me nu ineens opvalt is, dat ik nog geen vrouwenfiguurtjes heb gemaakt, maar we komen ze vanzelf tegen. De voorlezer werd met het zitprofiel tegen de muur van het huis gezet. Een voet steunend op het afscheidingsmuurtje. Hoera! Het paste precies. De gaten voor de bevestigingsbouten werden in de beide muren geboord, de voorlezer opgesteld en vastgezet. Groots keek ik er naar. Vanaf de pollebol tot bij de meterkast legde ik de bekabeling aan. Het elektrisch aansluiten was nog maar weinig werk. Mariska, die vlak bij een school woont, kreeg veel bekijks en soms wat jaloerse blikken. Ze was bijzonder blij met haar voorlezer.

De website vervolg

Ik was begonnen met verhaaltjes en schetsjes te maken behorende bij de verschillende keuzeknoppen, buttons heet dat geloof ik, voor op de website. Zo kon ik vertellen wat pollebolle lichtbolarmaturen voor dingen zijn en waarom ze gemaakt worden. Kijk maar op de site www.pollebolle.nl. Langzaam vrat ik me in de materie. Steeds meer verhalen en omschrijvingen. Bij elk verhaaltje tekende ik als symbool een bijpassende pollebol. De basis was gelegd. Bob maakte de stramienlijnen en weet ik hoe je dat allemaal noemt en de door hem aangepaste verhaaltjes werden geplaatst. Het kreeg al wat vorm.

De voorpagina is volledig door Bob gemaakt, zeg maar bedacht en samengesteld. Het rijtje uit de grond verrijzende lichtmasten met daarop de natrillende witte bollen, plus alle bewegende andere beelden komen geheel uit zijn koker. Ik was en ben er nog steeds heel blij mee. Het blijft een goede weergave van wat een pollebol voorstelt, hoe het geheel wordt samengesteld met daarna een uitgebreide hoeveelheid schetsontwerpen en een grote fotoreportage. De basis was gelegd.

Maar het was nog niet af. Bob wilde meer. Verdere gegevens moest ik aanleveren. Maar daarover later meer.

De drang naar het maken van pollebolle figuren zat er diep in. Prestatie gericht begon ik aan een nieuwe pollebol.

"Oh, eng zo'n beestje" nr. 029100902

Zoals gezegd, een volgende pollebol stond al weer op het lijstje.

De dadendrang was hoog. Voor mijn middelste zoon Frank was de volgende pollebol. Een mannetje zittend op een stronk. In zijn ene hand een voerbakje. Op zijn andere hand zat een vogeltje. Ik tekende eerst een ontwerp maar mijn kleinzoon vond het allemaal maar eng. Zodoende kreeg het mannetje zijn eigenlijke vorm. Het vogeltje op zijn hand zover mogelijk weg. Het lijf lag dus wat achterover. Zo van, oh, wat eng zo'n beestje moest goed worden

uitgebeeld. Ik ging aan de slag.

Een gelijk ritueel als eerder werd toegepast en het lukte opnieuw voortreffelijk. Nieuw waren de boomstronk en het vogeltje. Hoe maak je dat. Ik deed maar wat en het mooiste vogeltje kwam uit mijn handen. Alles was goed gelukt. Wat was ik verbaasd, dat ik dit zo gemakkelijk kon maken. De nodige controles werden uitgevoerd en het mannetje kwam zilverkleurig weer terug van de verzinkerij.

Op naar de tuin van Frank.

De boomstronk stond op een voetplaat, dus ook hier werd een betonblok met draadeinden voor gestort. Na een paar dagen stond het vogel-mannetje vast. Een kabel werd ingraven en in de

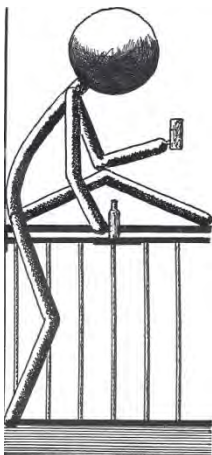
meterkast aangesloten. De witte bol gaf het mannetje zijn uitstraling. Opeens was er leven in de brouwerij.

Frank, zijn vrouw en de kinderen waren tevreden. Er werd, zeker in het begin allerlei eten voor vogels in het bakje gedaan. Dat verwaterde. Waarschijnlijk komt er nu niets meer in.

Later heb ik voor Frank en de zijnen nog een paaltje voor montage van een naamplaat gemaakt. Ook hier zat een vogeltje bovenop. De naamplaat heb ik later geschilderd en aangebracht.

"De balkonscène" nr. 034280902

Al het voorgaande ging me toch wel gemakkelijk en prettig af. Ik had nog steeds geen rust en er werd direct naar een mooie nieuwe "pollebol" uitgekeken. Maar er waren geen echte opdrachten. Ik had pas zes pollebolle figuren gemaakt en nog maar weinigen wisten waar ik mee bezig was. Maar ik

had nog een zoon, Peter. Hij was net afgestudeerd en woonde op dat moment in een leuk appartement met aan de achterzijde een balkon. Uit zijn studietijd had hij een hechte vriendenkring overgehouden. Ze woonden toevallig haast allemaal in zijn omgeving. In het weekend spraken ze veel af. Peter hield wel van een pilsje, maar was niet verslaafd. Integendeel.

Zal ik voor jouw ook een "pollebol" voor op je balkon maken, vroeg ik?

Onverschillig zei hij, ja doe maar, maak maar wat. Moet je het niet weten, vroeg ik? Welnee, echt niet doe maar. Dat zou tegenwoordig niet meer zo gemakkelijk gaan. Hij heeft nu een afgeronde mening met een eigen stijl.

Op het balkon van een niet te groot appartement is meestal niet veel ruimte. Een "pollebol" creatie zit al gauw in de weg. Ik liet alles maar wat sudderen. Maar niet te lang, want er vormde zich al snel een beeld. In gedachten zag ik Peter op de balustrade van zijn balkon zitten. Hij zat met zijn rug tegen een muur, een been languit op de bovenkant van het hek en het andere been bengelend naar beneden. In zijn ene hand had hij een Grols flesje en in de andere hand een pilsglas. Hij zat stil te genieten. Een soort stilleven. Dat ga ik zo maken was de conclusie.

Ter plekke werden alle maten opgenomen. Maar je hebt te maken met de regels van de vereniging van huiseigenaren. Daar kan je echt niet omheen. Ik gokte dat het mocht. Als je

het vraagt zeggen ze zeker nee. Er zat enige speling in de aansluitflens van het hek. Ik kon er wel een flens tussenschuiven. Dat moest de eerste sterke verbinding worden. Voor het liggende been boorde ik ter bevestiging wel een gaatje door de ligger van het hek. Het naar beneden hangende been kwam met een flens ook tegen de muur. Dus twee stevige bevestigingen. Als ik dat zo deed, zat het geheel muurvast.

Ik tekende wat schetsontwerpen met daarop ook de maatvoering voor de bevestigingspunten. Het moest exact kloppen. En daar begon ik. Het maken van het mannetje werd al een gewoon werkje. Wel nauwkeurig, maar dat lukte. Nu moest ik een Grols flesje maken. Ik pakte een stuk buis en met veel slijpwerk en rake klappen kwam het model van de fles naar voren. Zo goed zelfs, dat het duidelijk op een Grolsch product leek. Met het glas ging het idem

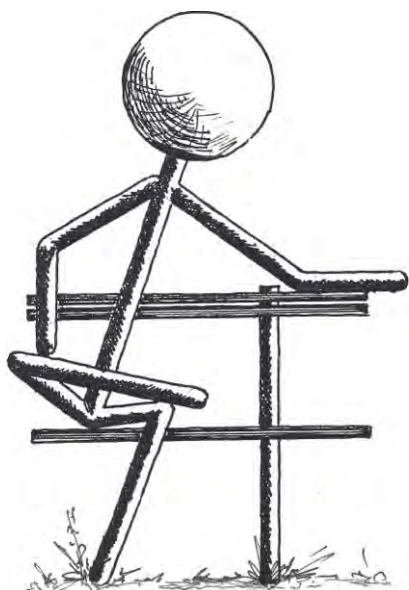
dito. De laatste hand werd nog gelegd en zilverkleurig kwam de drinkebroer terug van de verzinkerij.

Ik sjouwde de "pollebol" via vier trappen naar boven en legde hem op het balkon. Daarna maakte ik de bevestigingsgaten en met fretbouten zette ik het geheel vast. Er kwam een boutje door de liggende buis van de balustrade en de pollebol zat inderdaad muurvast. Een kabel werd naar binnen gebracht, mag ook naar buiten zijn, de opalen bol kwam erop en de "pollebol" werd elektrisch aansloten. Het was een bijzonder mooi geheel geworden. Veel burens hebben er met lof over gesproken. Peter vond het goed gelukt. Hij was blij en tevreden.

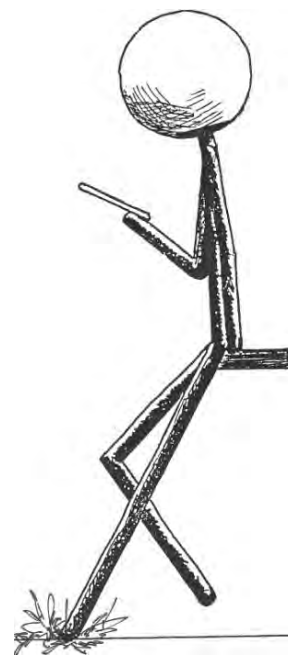
De drinkebroer heeft een lange tijd op het balkonhek gezeten. Toen Peter verhuisde ging de "pollebol" mee. Nee, niet mee naar zijn nieuwe huis maar bij Pa in de opslag.

Tekeningen en schetsontwerpen

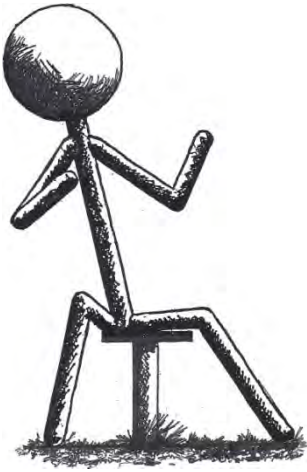
In een korte tijd had ik wel een veertig schetsontwerpen gemaakt. Zomaar voor mezelf om uit te zoeken welke

pollebolle lichtmasten er zo gemaakt konden worden. Ook werd ik aangestuurd door de ontwikkeling van de website. Want ook daar waren de schetsontwerpen voor nodig. Van de veertig ontwerpen waren er tot nu toe zeven gemaakt. Al die anderen waren alleen maar fantasie. Het totale aantal schetsontwerpen zal daarom steeds een veelvoud van de werkelijke productie zijn. Het tekenen is trouwens leuk om te doen.

Wanneer ik met zo'n schetsontwerp bezig ben dan zie ik, ook al heb ik nog niet aan de productie gedacht, de uitvoering en het eindresultaat van zo'n pollebol al geheel voor me. Ik kan me in gedachten gemakkelijk een beeld vormen van iets dat er nog niet is. Dat is heerlijk wegdromen van niets naar de werkelijkheid. Wat ben ik toch een bijzonder mens. Uche, uch.

Ik heb altijd al uitstekend kunnen tekenen. Tijdens een avondstudie, Voortgezet Technisch Onderwijs, was er ook een les "Handtekenen". Dat was tekenen met een potlood op papier en verder totaal geen hulpmiddelen. Zelfs geen gummetje. De aanwijzingen zorgden er voor, dat ik uiteindelijk lange rechte lijnen kon tekenen. Ook het arceren van een oppervlak, dat moeilijk is door de vlak naast elkaar liggende rechte of kromme lijnen, kreeg ik perfect voor elkaar. Ook leerde ik het om een voorwerp nauwkeurig op te nemen. Exact kijken en nog eens kijken, zodat ik de kleinste details en de verhoudingen kon zien. Dat beeld moest je dan in je

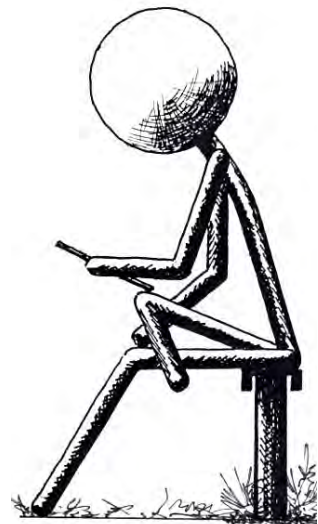
hersens vasthouden. Ook het zien van de schaduwwerking was aan de orde. Ik kreeg nooit een hoger cijfer dan een negen. Ik was een beetje te slordig voor een tien.

Bij een andere cursus leerde ik het perspectief te doorgronden. Bij weer een andere studie kregen we technisch tekenen. Dat ging me zo gemakkelijk af, dat als er gemiddeld drie tot vier dagen werk voor een tekening stond, ik die tekening in anderhalve dag af had. Ha, ha, dan had ik vaak meer dan anderhalve dag vrij. De tekening, het grootste standaardformaat dat er was, een A0, ging dan tijdelijk in een grote map in mijn lessenaar. Wanneer ik weer terug kwam, was hij weg. Een ander gebruikte hem als voorbeeld .

De eerste echte pentekening maakte ik in 1982. Op een camping schetste ik een groepje berkenbomen. Ik was over het eindresultaat verbaasd. Het was exact weergegeven. De tweede tekening was van een vijver met rododendrons in Groenendaal. Ook al zo mooi en bijzonder. Dat was het begin van mijn hobby om pentekeningen te gaan maken. Ik ben een man van uitersten. De uitersten van mijzelf wel te verstaan. Wanneer ik dan ver van de middellijn

vandaan ging, het maakt niet uit naar welke kant, was dat heel spannend, soms te spannend. Dan raakte ik uit evenwicht en ging zo snel en zo dicht mogelijk weer naar die middellijn terug. Ik denk dat die middellijn je levenslijn is.

Wanneer ik zo uit evenwicht was ging ik tekenen. Pentekeningen met een dunne versleten Rotering pen. Ik tekende de narigheid of extra vreugde van mij af. De meest bizarre tekeningen heb ik gemaakt. De meeste in de avond uren en soms ging ik door tot ver in de nacht. Ik was er mee behept maar had er eigenlijk geen tijd voor. Werken en nog eens werken dat deed ik graag.

Opgelet!!!, we hebben het weer over de website. In deze fase van het pollebolleverhaal maakte ik voor de tweede pagina van de site een bijzondere tekening. Wanneer je van de frontpagina doorschoof naar de tweede pagina, kwam je op die bijzondere tekening terecht. Er ging rust van uit. Op een bankje aan een mooi meer met daarom heen veel bomen, struiken en ander groen, zat een pollebolle stelletje. Heel dicht bij elkaar, voor zover dat tenminste ging met die grote koppen, De armen om elkaars schouder en stil zaten ze te genieten. Het werd een bijzonder mooie tekening waar echt rust van uitstraalde.

De volgende tekening, die voor de button "De Galerij" bestemd was, was een afbeelding van een oud huisje aan de haven van Marken. Over dat huisje vertel ik nog in een later stadium. Het tekenen was de rust in het pollebolle gebeuren.

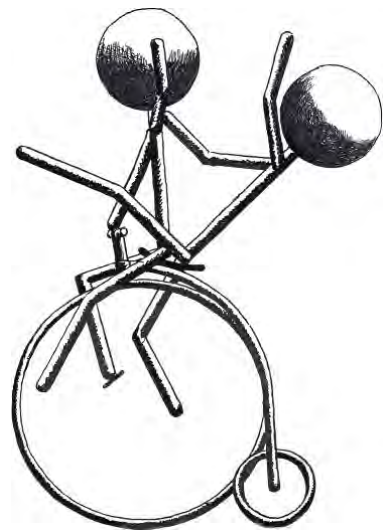
"De Hoge Bie" nr. 036051002

Er waren geen opdrachten of bestemmingen meer, maar daar had ik geen moeite mee. Onbewust was ik in gedachte steeds met nieuwe creaties bezig. Het

niets doen was niet te versmaden. Toch was die rust maar van korte duur. Er schoot een gek idee in mijn gedachten. Ik ga een ouderwetse

fiets maken met zo'n groot wiel van voren en een heel klein wieltje aan de achterzijde. Het begin van een nieuw idee was ontstaan.

Ik tekende een schetsontwerp. Afmetingen!! Ik had afmetingen nodig! Op het internet belande ik op een site met oude fietsen. Geen maatgegevens. Ik printte wat foto's uit. Van de mannetjes op de foto nam ik de lengte op. Dat was de basismaat. Op schaal

werkte ik alles verder uit. Natuurlijk hield ik er rekening mee, dat de mannetjes in die tijd zeker wel vijftien cm korter waren dan nu. Zo kwam de totale maatvoering op papier en kon ik met het schetsontwerp weer verder gaan.

Ik leerde dat de fiets "De Hoge Bie" heette en tekende op de fiets twee mannetjes. De ene kerel fietste en de andere zat achterop te klooiën. Prachtig vond ik het. Toen ik het geheel ging maken werd er maar voor een mannetje gekozen. Een mannetje was in dit geval al moeilijk genoeg. Later had ik

er spijt van, maar dat is natuurlijk niet eerlijk. De ervaring kwam ook veel later.

Enig zelfoverleg was nodig. Het grote en het kleine wiel plus de gebogen buis kon ik in mijn werkplaats niet maken. Op een grote plaat board tekende ik op ware grote de gebogen buis van het frame en gaf de diameter van de twee wielen aan. Met de plaat board ging in naar een constructiebedrijf. Het maken was geen probleem zeiden ze.

Na een tijdje, kwamen de drie onderdelen binnen en het moeilijke werk aan de "Hoge Bie" begon. Eerst het grote wiel met de voorvork, het stuur en de trappers. Dat was leuk fantasiewerk. Daarna de voet- of grondplaat onder het voorwiel. Die plaat was bestemd voor de verankering. Dat was nieuw. Hoe zet je dat hoge wiel goed vast op de grondplaat. Twee korte buizen die het wiel omvatten was de oplossing. Grappig, er stond ineens wat. Nu de gebogen framebuis met het kleine achterwiel. Ook dat ging voortreffelijk. Een fantasie zadel volgde. De pollebolleman kon er op. Dat was bekend werk. Handen aan het stuur en benen op de trappers. Doch het uitmeten en in de goede stand in

elkaar lassen van het geheel was nog best moeilijk. De uiteinden van de armen en benen samen met de kont moesten op de juiste plaats uitkomen. Maar het kwam zoals was te verwachten uitstekend voor elkaar. Je kon zien, dat de man zijn best moest doen om niet om te vallen.

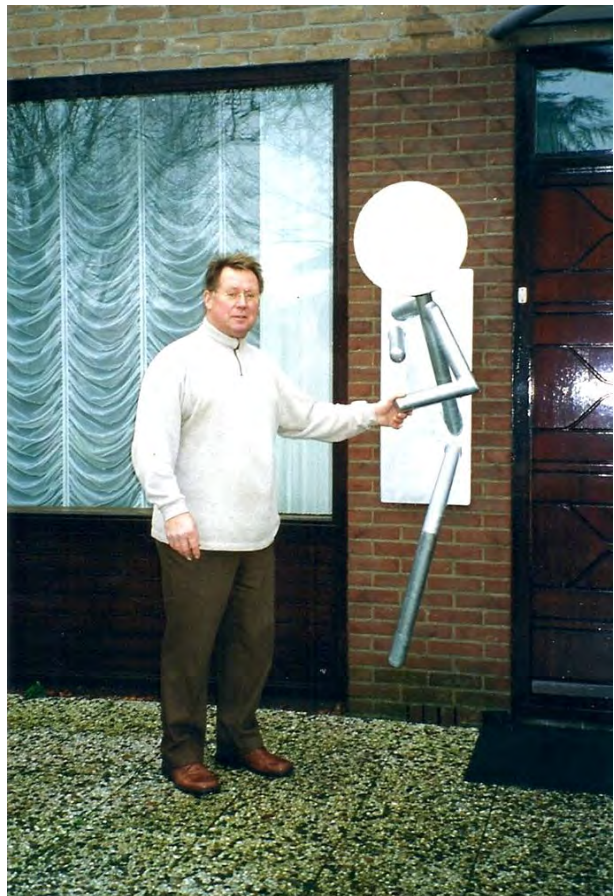
Het werkstuk werd nagelopen en alle doorvoergaten voor het verzinken gecontroleerd en hup daar ging de "Hoge Bie" naar de verzinkerij. Op de aanhanger natuurlijk. Na een tijdje stond de "Hoge Bie" zilverkleurig in de tuin. Voorlopig op een houten plaat, want die bijzondere fiets was nog nergens voor bestemd. Trouwens, ik vond het wel leuk om dat ding in de tuin te hebben. Na maanden kwam er een man langs en zei: Wat een mooie fiets. Kan hij van mij worden? Opgelet! Het was de eerste aanvraag voor een pollebol. Voor een vriendenprijsje mocht hij hem hebben.

De Hoge Bie kwam op het voorterrein van zijn rijwielzaak te staan. Vanaf de weg had je er goed zicht op. Het werd voor velen een bekend herkenningspunt.

Vakmensen

Al eerder heb ik het aangegeven: Ik heb wat met werkplaatsen en werkvloeren. Een werkvloer is voor mij de omgeving waarop door vakmensen met de hand en ook met machines wordt gewerkt. Elke werkvloer of werkplek is weer anders. Er wordt vaak ook verschillend gewerkt. Maar ik geniet vooral van de daar werkende betere vakmensen. Mensen die de kunst verstaan om met hun handen iets bijzonders te maken. Ik moet uitkijken, dat ik niet te lyrisch wordt.

Zo ontmoette ik een aannemer, die een niet te groot bedrijf had. Haast alles was mogelijk. We werkten regelmatig op een bouwwerk samen. Ook maakte hij wel werk voor mijn bedrijf. Een kleine anekdote is: Bij een werk kon "iets" niet helemaal recht worden aangelegd of worden aangebracht. Gelukkig stoorde het

niet. Ik zei: Ach maak er maar het beste van. Dan wordt het maar een beetje "Anton Pieck achtig". Had ik dat maar nooit gezegd. Kwam er weer zoiets voor dan zei de aannemer: Ja dat klopt, maar het is een beetje op zijn "Anton Pieck achtig".

"Gevonden - muur" nr. 022290702 (vervolg)

Ik leerde de aardige aannemer nog beter kennen. Het werd een heel goede kennis. Ook nu nog. Op een keer kwam hij bij ons langs en keek hij zijn ogen uit naar de pollebolle producten in onze tuin. Zo zag hij de plaat met het door de muur komende mannetje. Die stond ook ergens in de tuin. Dat is de eerder besproken pollebol "Gevonden - muur" nr. 022290702. De aannemer was helemaal weg van deze pollebolle creatie. Hij vond hem onwaarschijnlijk leuk en mooi. Hij maakte er een foto van. 's Avonds besprak hij het met zijn vrouw en die vond het ook wel wat. Of hij hem kon kopen. Wel nee zei ik, die krijg je van me. Ik heb ook steeds veel plezier van jou.

Zo belande de pollebol "Gevonden" in Purmerend. De opstelling was buiten op de muur links naast de voordeur. Binnen achter die muur zat toevallig de meterkast. Zo kon de "pollebol" gemakkelijk worden vastgezet en aangesloten.

"Kinderdroom" nr. 041141102

Bij de aannemer ontmoette ik een nog jonge kerel. Door de jaren heen werd hij zoals de meeste mensen ouder en ouder en langzaam maar zeker werd hij een allround vakman. Ik mocht hem graag. We waren altijd wel wat over het werk aan het bakkeleien. Hij wist van mijn hobby de pollenbollen en kwam op een keer langs. Hij prees de gemaakte kunstwerken. Ik liet me gaan en zei: Zal ik er voor jouw ook een maken? Hij glimlachte.

De allround vakman woonde op Marken en in zijn vrije tijd werkte hij bij de reddingsbrigade. Als vaste bemanning van een reddingsboot kwam het gesprek al gauw op een schip. Een pollebolle boot, dat leek hem wel wat. Ik maakte een schetsontwerp en zo ontstond "De Kinderdroom". Het ontwerp was een klein kereltje zittend op een paaltje met een scheepje op zijn schoot.

een kleermakerszit. Het maken van het kereltje was niet moeilijk. De benen en het lijf zaten snel al in elkaar. Daar zat hij dan. De armen waren er nog niet. Van plaatstaal maakte ik een echt lijkende vorm van de romp van een schip. Dit lukte. Nu nog het dek en de mast. Een bijzonder mooi gevormd zeil en het schip was gereed. Het was echt goed gelukt. Het scheepje werd op de benen van het in kleermakerszit zittende kereltje geplaatst. De armen kwamen er ook aan. Een arm hield de mast vast. De andere arm wees in de verte naar de haven. Nu nog een voetplaat onder de dikke paal. De "pollebol" werd weer zilverkleurig.

De voortuin bij die huizen aan de haven op Marken bestaat uit een

Hij wees naar de haven en zei: Daar komt later mijn schip te liggen.

Al eerder vertelde ik, dat ik een huisje aan de haven in Marken had getekend. Dat huis is de plek waar in de voortuin de "Kinderdroom" is komen te staan.

Maar hoe maak je nou een bootje. Ja een plankje met een stokje en een stuk lap er aan. Dat was te simpel. Die boot moest meer zijn.

Ik begon met de basis, een dikke staande paal van ongeveer een meter hoog met op de top een plaatje van 20 cm vierkant. Op dat plaatje kwam het pollebolle kereltje te zitten en wel op een manier zoals veel kinderen dat zo gemakkelijk kunnen. We noemen dat

behoorlijk grote houten vlonder. Het huis staat haast tegen de dijk. De vlonder overbrugt het schuine dijkgedeelte. Met slotbouten werd de "Kinderdroom", natuurlijk wel in de juiste richting kijkend, op de vlonder vastgezet. Het stond echt mooi. Direct kwamen er toeristen langs die foto's maakten. De meeste waren Duitsers. Grote verhalen. Ze wilden er ook wel een hebben. De mensen op Marken zijn deze drukte gewend. Mijn goede kennis, zijn vrouw en de kinderen waren blij en enthousiast.

"Het Vlinderventje" nr. 045231202

Regelmatig kwamen er, vooral in het begin, nog wel eens monteurs van vroeger bij mij langs. Dat verwaterde, maar twee monteurs zie ik nu nog regelmatig. Een van de twee woont toevallig vlak bij de aannemer in Purmerend. Op een keer kwam hij buurten en we hadden het over de aannemer. Die kende hij ook en wist van de pollebol op de muur naast de voordeur. Zal ik voor jou ook een pollebol maken, vroeg ik. Ja, dat is goed polle, ik

zie er naar uit. De nieuwe pollebol moest in het straatwerk van de voortuin worden opgenomen. Zoals altijd maakte ik eerst een schetsontwerp. Het mocht niet te groot worden. Daarom werd voor een laag zittend mannetje gekozen. Als technneuten onder elkaar kwamen we uit op een technisch onderstel gemaakt van een dikke ronde buis met een diameter van 100 mm. Een soort gestileerde bank of stoel. Daarop kwam, een beetje achterover leunend, het mannetje te zitten. In zijn uitgestoken hand had hij een bloem. En geloof het, daar kwam een grote vlinder aanvliegen en streek neer op de bloem. Het ontwerp zag er goed uit en ik kreeg een goedkeuring.

Het gestileerde stoeltje, het mannetje en de bodemplaat waren snel gereed. Het enige nieuwe was de vlinder. Eerst op internet kijken hoe een vlinder in elkaar zit. Ik kon hem na wat slijpwerk zo in elkaar lassen. Het werd me wat. De vlinder zou zo weg kunnen vliegen. Daarom deed ik hem zolang in een kistje. Nu nog de bloem. Ik nam een stalen bolletje en laste daar een steel aan. Toen kwamen er bloemblaadjes rondom de bol en bladeren aan de steel. Het leek echt op een mooie bloem. Ik had toen nog niet in de gaten dat het bolletje van gietijzer was.

De vlinder werd op de bloem vastgezet en het geheel werd nog wat afgewerkt. Daar ging het vlindermannetje naar de verzinkerij. Mooi zilver kwam het vlindermannetje terug. De monteur heeft het vlinderventje zelf geplaatst en aangesloten. Het was een juweeltje. Na een poosje hoorde ik, dat het bolletje pokdalig werd. Er zat roest onder het zink. Dat kwam door de gietijzeren uitvoering weet ik nu. Het leek een leuk gezicht. De afspraak was, dat wanneer de bloem echt ging roesten ik er een nieuwe bol of bloem op zou zetten. Het is nog niet gebeurd.

De website vervolg

Voor de website was al eerder een domeinnaam aangevraagd. Je moet vooruitdenken. Een heel bijzondere naam voor de site maken was niet moeilijk. Gewoon "pollebolle.nl". Die fantasienaam was natuurlijk nog vrij. Een provider was al gauw gevonden en de website kon worden geopend. Alhoewel ze niet zo zwaar waren moesten de laatste loodjes nog worden gelegd. Er waren nogal wat tekeningen, verhaaltjes en andere werkjes nodig. Die werden zo vlug mogelijk bij Bob aangeleverd. Die stopte er nog wat vrije tijd in en de site "www.pollebolle.nl" was op de kabel. Het was direct druk met kijkers. Bob kon dat bijhouden. We werden nog bij verschillende bedrijven onder de linkknop ondergebracht. We waren zo groots als een aap dat het gelukt was.

De volgende stap was het onderbrengen bij Google. Als je het een en ander aan kon tonen en het was volgens Google in orde, dan namen ze je zo in hun systeem op. Het ging allemaal gemakkelijk. Als je pollebolle intikte kwam je direct in beeld.

www.pollebolle.nl

de binnenkant een lichtmast met daar in een pollebolle mannetje. Het gekke van deze tekening was, dat het mannetje het bovenstuk van de lichtmast aftilde en daarna zo in de mast kon kijken. Ja het is wat met die pollebolle creaties. In de binnenkant van het kaartje stond ook nog een leuk verhaaltje. De eerste kaartjes werden snel uitgegeven.

Dag, jaar 2002

Het eind van jaar 2002 kwam in het zicht. Er was veel gebeurd. Belachelijk veel. Tien pollebolle lichtmastcombinaties waren er gemaakt. En naast het maken van die pollebolle armaturen werden ten behoeve van de site, ook veel tekeningen en teksten geleverd. En wat te denken van mijn functie als klusjesman? Dat was nog lang niet stil komen te liggen. Ik heb het niet bijgehouden, maar alles bij elkaar was het heel veel.

Op het eind van het jaar kom je in de tijd van Kerst en Nieuw. In die tijd wordt je extra beziggehouden met inkopen, versieren en gezelligheid. De kinderen en kleinkinderen komen veel langs. Overal zijn er veel lichtjes, vooral in kerstbomen en iedereen lijkt anders geprogrammeerd. Dat begint eigenlijk al met Sinterklaas. Met Oudjaar sluit je dit af. Proost op het nieuwe jaar en je begint als het ware weer opnieuw.

Naamsbekendheid

Natuurlijk waren er naamkaartjes nodig, vond ik. Door wat denk- en tekenwerk werd het uiteindelijk een dubbelgevouwen kaartje met op de voorkant een zittend en lezend figuurtje. Vouwde je het kaartje open dan stond rechts in

Een presentatie van uitzonderlijke en unieke lichtmasten voorzien van lichtbolarmaturen, samengebracht onder de naam: "pollebolle".

Kortom, juweeltjes om te zien en zeker een bezoek aan onze website waard.

www.pollebolle.nl

" De Balcon voorstelling " nr. 34280902			blad no.1		
benaming	netto prijs/ stuk	netto prijs/ meter	stuk		totaal netto materiaal
buis 16 rond		4,40			0,00
buis 40 rond		5,10			0,00
buis 50 rond		5,45			0,00
buis 60 rond		19,30	6		115,80
buis 80 rond		22,50			0,00
buis 100 rond		26,90			0,00
buis 30 x 100 doosprofiel		25,00			0,00
					0,00
bolle bodem 50 rond	3,75				0,00
bolle bodem 60 rond	5,76		5		28,80
bolle bodem 80 rond	5,60				0,00
bolle bodem 100 rond	7,16				0,00
					0,00
lasbocht 50 rond 90 gr.	4,65				0,00
lasbocht 60 rond 90 gr.	5,76		2		11,52
lasbocht 80 rond 90 gr.	8,10				0,00
lasbocht 100 rond 90 gr.	9,60				0,00
stalen bol massief 35 rond	1,30				0,00
stalen bol massief 50 rond	1,82				0,00
stalen bollen 70 rond hol	6,50				0,00
stalen bollen 100 rond hol	15,98				0,00
stalen bollen 150 rond hol	49,60				0,00
voetplaat	30,00		0,6		18,00
diverse staaleenheden	50,00		1		50,00
lasbochten 50 rond 180 gr.	12,00				0,00
					0,00
spiraalboren	12,90		0,3		3,87
draadeinden en dergelijke	25,00		0,3		7,50
	0,00				0,00
menggas 10 ltr	30,10		0,3		9,03
lasdraad 0,8	19,50		0,3		5,85
	0,00				0,00
klein materiaal	35,00				0,00
	0,00				0,00
doorslijpschijf	2,96		1		2,96
afbraamschijf	3,34		1		3,34
filterkap	9,77		1		9,77
					0,00
verzinken (stelpost) / kg	3,00		20		60,00
					0,00
vervolg materiaal			blad no. 2		
	0,00				0,00
pl. armatuur voor bol	49,50		1		49,50
bol 250 mm	28,98				0,00
bol 300 mm	22,61				0,00
bol 400 mm	34,51				0,00
bol 500 mm	41,65		1		41,65
pl lamp 5W	7,95				0,00
pl lamp 7 W	9,75				0,00
	0,00				0,00
elektrisch materiaal	25,00				0,00
	0,00				0,00
	0,00				0,00
	0,00				0,00
totaal					417,59
omschrijving werk	netto uurloon		totaal uren	netto lonen	netto materiaal
armen, benen en lijf	25,00		10,0	250,00	
grappen	25,00		4,0	100,00	
onvoorzien	25,00		3,0	75,00	
	25,00			0,00	
	25,00			0,00	
	25,00			0,00	
totaal			17,0	425,00	417,59
materiaal + loon			netto 842,59		

Jaar 2003

Het jaar 2003 was begonnen. Het was stil rondom het pollebolle evenement. Ook het denken aan pollebolle creaties lag aardig stil. Ik rommelde maar wat aan. Het was koud, ook in mijn werkplaats. Dit had later en in de volgende jaren ook weer zijn charme. Er zat een kleine gevelkachel op gas in mijn werkplaats. En vlak voordat ik 's morgens begon, draaide ik daar de eerste uren ook nog een zware elektrische kachel bij. Na weer een uur ging vanwege de nodige frisse buitenlucht de buitendeur snel op een flinke kier open. Het werd te benauwd. Uitdrukkingen zoals, je bent de buitenlucht warm aan het stoken, studenten warmte en meer van die opmerkingen kan ik me nog herinneren. Ze kwamen uit de oude tijd. Dat kon toen echt niet.

Maar om helemaal niet meer aan de hobby van de "pollenbolle figuren" te denken lukte echt niet. Het was ook niet nodig. Ik maakte een overzicht van de werkzaamheden aan de armaturen die ik in het jaar 2002 gemaakt had. De rekeningen van alle materiaalinkopen had ik bewaard. In Excel zette ik een schema op waar ik de gebruikte materialen en de werkuren per pollebolle lichtmast in kon zetten. De verschillende inkooprijzen waren direct aan de materialen

gekoppeld. Zo maakte ik specificaties van alle eerder gemaakte pollebolle creaties. Van elk nieuw te maken armatuur hoefde ik alleen maar de materiaal-eenheden en de te maken (geschatte) uren in te vullen en zonder verder

rekenwerk kwam de totale netto prijs te voorschijn. Ik nam me voor om met dit calculatie programma voortaan van te voren elke "pollebol" eerst uit te rekenen. Daarbij hoorde ook het verzinkwerk en een stelpost onvoorzien. De netto inkoopprijs van de te gebruiken materialen werd steeds in het calculatieschema aangepast.

De kostprijs van de eerste tien armaturen viel behoorlijk tegen. Alleen voor heel goede, aardige en lieve kennissen zou ik nu misschien nog wel eens iets voor niets willen maken. Dat waren er achteraf nog velen.

In de loop van het jaar raakte het calculeren van de armaturen in de slop. Ik kon het zo ook wel inschatten.

"Dakterras" nr. 046030203

Daar gaan we weer. Een heel goede, aardige en lieve kennis was bijzonder gecharmeerd van de pollebolle figuren. Polle zei hij: Op de bovenste verdieping van mijn huis heb ik een dakterras. Daaraan ligt mijn werkkamer. Zo gauw het kan werk ik buiten. Het zou zo leuk zijn wanneer op de balustrade een pollebolle creatie zou zitten. Maak eens een voorstel. Ik denk wel aan een mannetje en een vrouwtjes figuur.

En wat doe je dan? Eerst maar eens ter plekke gaan kijken. Ik was ooit eerder op dat dakterras geweest, maar te kort om alles nog te weten. Thuis haalde ik de plek weer in mijn gedachten en liet het geheel bezinken. Uit ervaring wist ik dat er een voorstel zou komen.

En ja hoor, ik zag twee figuurtjes op de rand van de balustrade bezig. Een figuur gooide een tennisbal naar beneden, waarom weet niemand nog. Die andere trok hard aan de ballengooier, zodat die niet van het dak zou kunnen vallen. Ik tekende een schetsontwerp. Het is maar goed, dat het een momentopname

was, anders lagen die twee al lang beneden. Ook tekende ik voor de eerste keer een paar klootjes en twee borstjes.

Het werd goed bevonden en daar gingen we aan de slag.

Het materiaal moest nodig worden aangevuld. Van hout maakte ik in de werkplaats de vorm van de balustrade na. Het was best een ingewikkelde balustrade en straks moest het geheel exact passen. Alle onderdelen werden op maat geslepen. Met de houten zwaaihaken werden de verschillende standen bepaald. Ik had plezier van mijn balustrade model. Alles werd in en aan elkaar gelast.

Toen begon ik aan de klootjes. Ik maakte een voorbeeld en hield het op de plaats waar het moest komen. Ze waren te groot vond ik. Een kleiner model laste ik op zijn plaats, maar ik vond het maar niks. De andere dag kwam ik in mijn werkplaats en vond die klootjes zo smerig, dat ik mijn slijpschijf pakte en alles er weer afsleep. De beschadiging werd gerepareerd. Ik heb het later met van die klootjes nooit meer geprobeerd. De tietjes schoten er van de weeromstuit ook bij in. Nog even alle ontluchtingsgaten controleren en hup

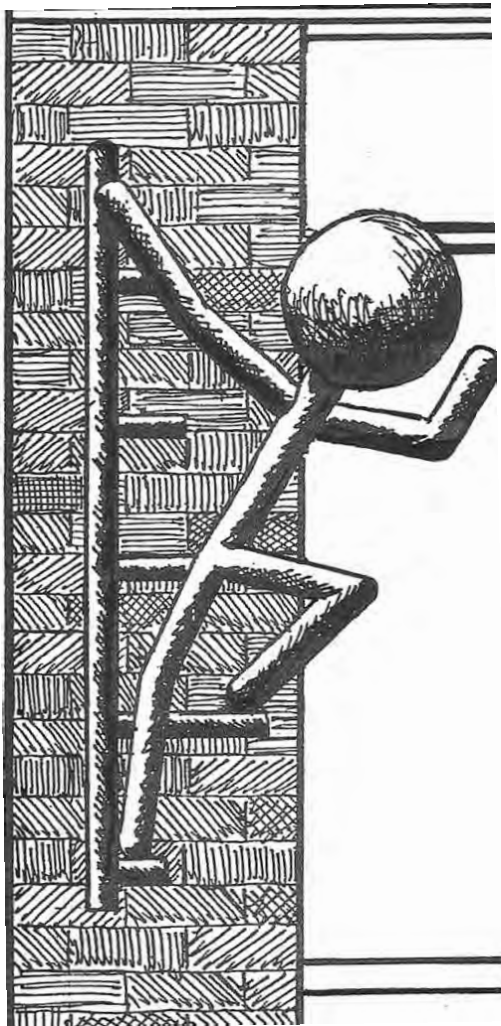

daar ging het stel naar de verzinkerij. Alles kwam mooi zilverkleurig terug.

Ik had opnieuw wat hulp nodig. Met zijn tweeën brachten we de pollebol op het dakterras. Zou het passen? Het was direct goed. De bevestigingspunten werden in het steen en de horizontale buis van de balustrade geboord, bouten er in en toen nog even de boel vastdraaien. Een elektrische aansluiting werd aangelegd. Daar stond de eerste pollebol van 2003.

Prachtig: zei de goede kennis. Ik moet steeds kijken of ze er nog wel zitten en niet naar beneden zijn gevallen.

"De Geveltoerist" nr.047070203

De smid waar ik toentertijd veel kwam was toch wel wat onder de indruk gekomen van mijn pollebolle lichtmasten / figuren. Als ik voor jou nu ook eens een pollebol maak, zei ik tegen hem. Dan maak ik een gestileerd kort laddertje tegen de gevel met daarop een pollebolle mannetje die klimmend of hangend over de stenen borstwering van het terras kijkt. Dan heb je licht op het dakterras en ook in je kamer. Een soort inbraak verlichting. Ik had het zeker goed uitgelegd, want hij glunderde breed zoals niemand anders kon glunderen.

Ik maakte een schetsontwerp waarop de muren en ramen goed uitkwamen en tekende de ladder tegen de gevel. Die ladder was een speciaal geval want er was maar een ladderboom. Daar zaten vijf ongelijke sporten aan vast. Een beetje technisch, maar het is niet anders. Nu nog het mannetje tekenen. Die keek over de rand van de balustrade. Ik wilde dat het een goed geheel zou worden. De smid keek op de tekening en glunderde.

Daar ging ik aan de slag. Eerst het laddertje. Dat was een nieuw en leuk werk. Toen het mannetje. Ik had extra mijn best gedaan met de afwerking. Alle lassen waren keurig vlak geslepen en met een polijstschijs was alles nog gladder

gemaakt. Voordat ik naar de verzinkerij ging, liet ik de pollebol aan de smid zien. Oh, zei hij: Je hebt hem helemaal gepoetst. En weer glunderde hij. Zilverkleurig kwam de geveltoerist terug.

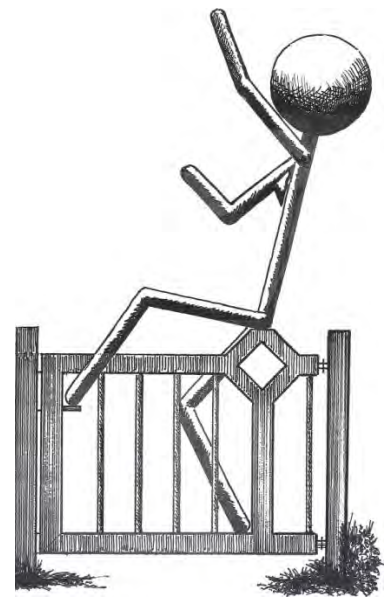
Nu wordt het verhaal een beetje droevig. Ineens werd de smid ernstig ziek. Hij kon niet veel meer doen. Zijn schoonzoon die ook in de zaak zat zou het armatuur plaatsen, maar hij had het te druk met andere dingen, zei hij. Onbegrijpelijk, ik had het voor mijn zieke schoonvader zo snel mogelijk geplaatst. Het pollebolle armatuur is, op het terrein van de smid, bij ander werk komen te liggen en is nooit op zijn plek gekomen. De smid is later gaan hemelen.

Ja, zo gaat dat in het leven. Op zo'n moment denk je: Wat bof ik, dat het voor mij nog niet zo ver is. Gelukkig dacht ik direct weer aan iets anders. Dat is de beste manier.

"Draaikont" nr.048080203

Ja, ja, ik had de smaak om pollebolle figuren te maken nog steeds flink te pakken. Op een gegeven moment dacht ik: Ach, ik ga weer iets voor mezelf maken. Na een klein tijdje wist ik het, het werd een tuinhek.

Op een groot stuk tekenpapier, vastgezet op een tekenplank, begon ik weer ouderwets schetsen. Lekker voor de voet weg. Wel een beetje op schaal, maar verder zo maar uit de vrije hand. Maar hoe maak je eigenlijk een draaihek? Makkelijk toch, een rechthoek van dunne ronde buis met daarin verticaal wat stijlen gelast met een tussenmaat van maximaal 15 cm. Binnen de kortste keren stond er een hek op papier. Maar het was te simpel en ik was niet tevreden.

Als ik de ronde buizen eens veranderde in platte buis. Platte buis? Ja platte buis. Zo'n buis is niet rond maar heeft een doorsnede van een rechthoek. In dit geval was de hoogte ca. 10 cm en ca. 4 cm breed. Een platte buis met rechte hoeken.

Oh, even iets anders. De maatvoering in de bouw en de industrie wordt aangegeven in millimeters = mm. Het is niet anders. Ik ga, net als vele anderen nog wel eens in de fout en gebruik in plaats millimeters ook wel centimeters = cm. Dan gebruik ik vaak de maten cm en mm door elkaar. Ik weet het, dat is vragen om fouten. Steevast komt dan de opmerking: Zijn de opgegeven maten millimeters of centimeters? Dikwijls schrijf ik daarom de maattekens mm of cm erbij. Het klinkt ook zo veel. Mag ik van u een buis met een lengte van 6000 millimeter. Dat lijkt

dan veel te lang en al gauw zeg je dan zes meter. Maar ja, ik zou het echt in millimeters aan moeten geven. Meestal doe ik maar wat en het is nog nooit fout gegaan. Waarschijnlijk omdat anderen ook na kunnen denken.

De buis voor de vorming van het hek werd een rechthoek. Het werd een platte buis, zoals eerder was aangegeven, van 100 mm hoog en 40 mm dik. De hoogte van een hek is meestal 1000 mm. Daarvan ben ik toen ook uitgegaan. Met die platte buis werd het best een indrukwekkend hek, maar het werd geen zware constructie.

In de bovenste, horizontale platte buis bedacht ik een vierkant op zijn punt, dusdanig, dat de twee horizontale punten van het vierkant in een lijn lagen met de hartlijn van de horizontale bovenste platte buis. Dat wordt dan al iets bijzonders vond ik. Onder de onderste punt kwam de linker staander en op de

bovenste punt een pollebolle figuur. De vaste rechterstaander zou de sluitkant worden.

Ik maakte een nieuwe tekening en op die tekening zag ik dat het goed was. De tussenliggende staande stijlen werden in dun rond staaf- of buismateriaal getekend en het werd al een echt hek. Klinkt het te ingewikkeld, kijk dan maar op de tekening of de foto en het wordt vanzelf duidelijk. Het pollebolle figuurtje dat op de punt zit leest een boek. Nu nog twee vierkante staanders, waar tussen het hek zat. De staanders kregen een voetplaat. Aan de uiteinden bij de linker staander kwamen de scharnieren. De andere staander was de slot- of sluitkant. De werktekening was gereed.

De uitvoering van het hek was best moeilijk. Vooral de haakse verstekken van de platte buis. Maar alles lukte ook nu weer. Het geheel werd weer zilverkleurig.

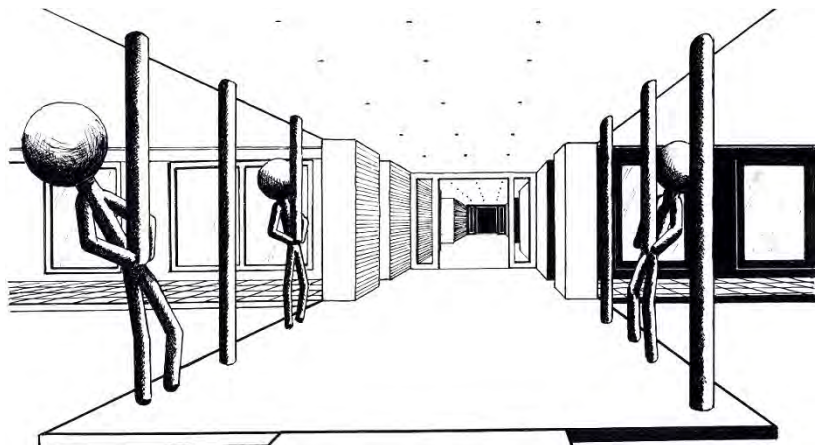
Oh, wat is ie mooi. Het hek was nog nergens voor bedoeld. Ik wilde het neerzetten als entreehek aan de voorkant aan de weg. Het is er niet van gekomen. Lange tijd stond het hek op een zware houten plaat achter in de tuin. Op een gegeven moment heb ik het hek provisorisch voor in de voortuin gezet. Toen kwam er iemand naar kijken, maar daar praat ik later nog wel over.

Tekenwerk

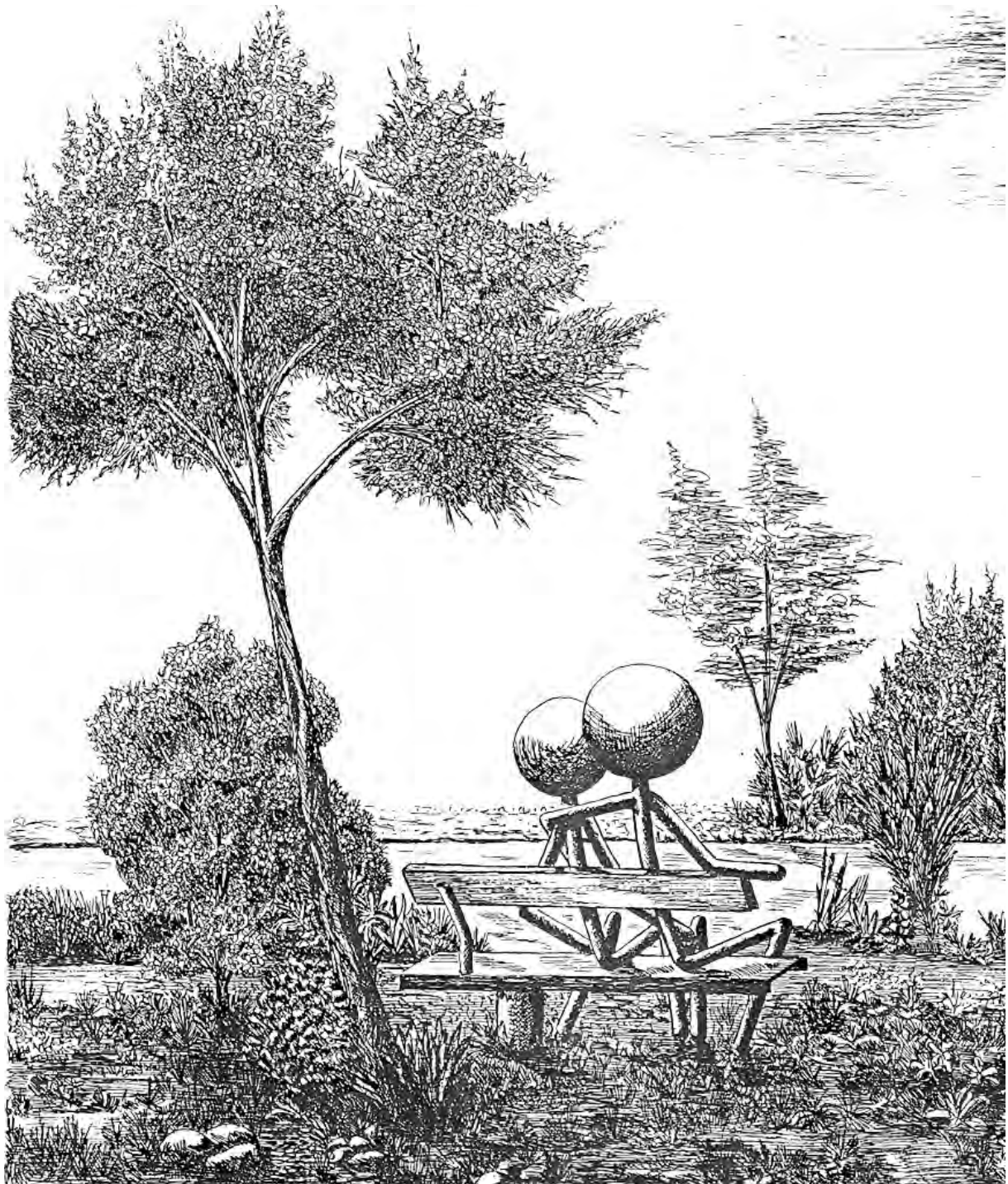
Meestal, wanneer er een werkstuk afgerond is moet ik een korte tijd wat anders doen. Nu begon ik met enig tekenwerk. Tekenen geeft rust en nieuwe inspiraties. Daarover heb ik al eens eerder verteld.

De Luifel

Eind februari tekende ik een luifel. 't Was fantasie en uitgevoerd op een groter tekenblad. Het zal wel een A3'tje zijn geweest. Het zou de entree van een kantoorgebouw, een woonhuis, een schoolgebouw of een winkel kunnen zijn. Eerst tekende ik in

potlood een glazen pui met twee grote glazen entredeuren. Je kon door het glas gemakkelijk naar binnenkijken. Dan zag je wat van het interieur. Een behoorlijke diepte ontstond door het perspectief. Daarna werkte ik de luifel uit. Door de dieptewerking kwam die luifel tot voor aan het tekenblad. Drie van de stalen luifelsteunen werd gevormd door een pollebolle mannetje. Zij tilden een verkorte stalen steun. Hartstikke gek, zoiets zou in werkelijkheid ook best gemaakt kunnen worden.

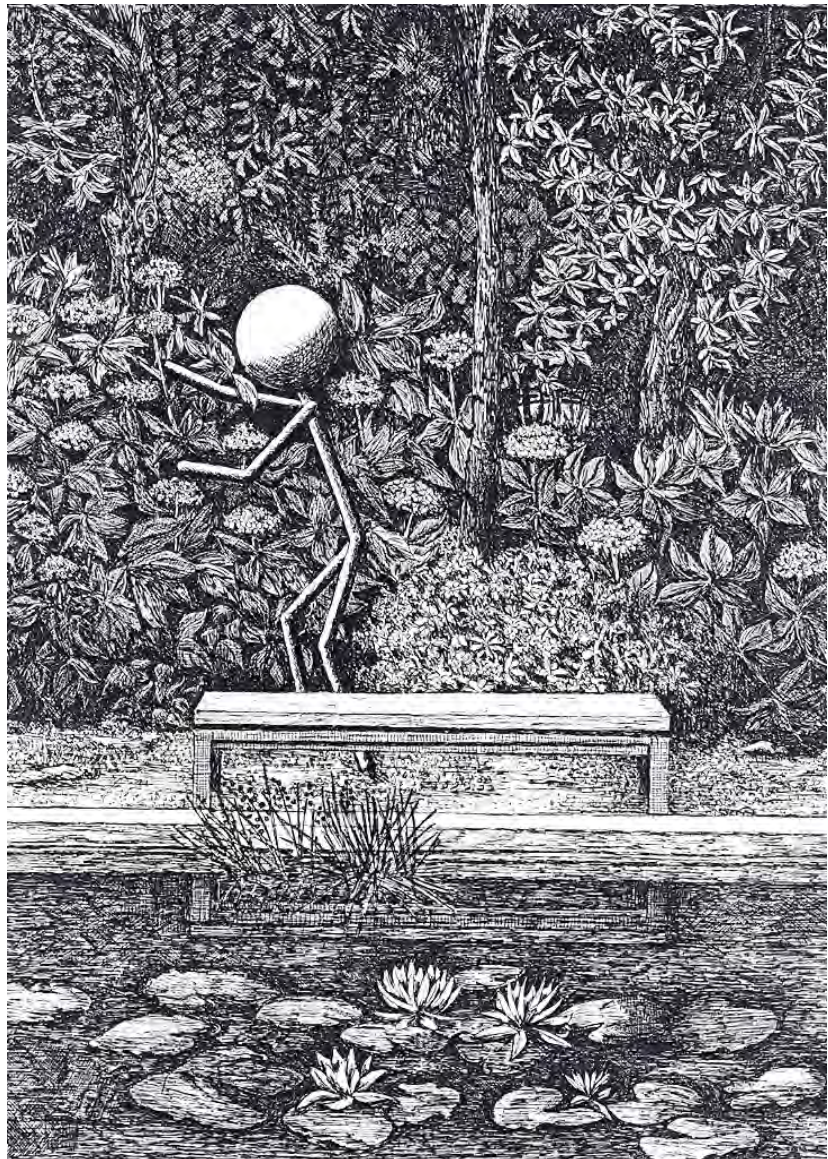
De Stilte

Daarna begon ik aan de reeds eerder genoemde tekening, "De Stilte". Hier werd mijn ziel en zaligheid in gegoooid. Ik hoop, dat die uitdrukking klopt. Ik legde een groot tekenvel en tekenspullen op de tafel en ging ik aan de slag.

Ik weet niet meer hoe ik ben begonnen. Waarschijnlijk met het bankje met het pollebolle paartje er op. Het zijn pentekeningen en wil je niet alles door elkaar tekenen dan begin je met wat het meest op de voorgrond staat. Zo'n rustend paartje zou een moeilijke werkopdracht zijn. Die grote witte bollen zitten elkaar knap in de weg. Maar bij de tekening lukte het. Alleen met zijn tweeën geniet het stel van de rust. De omgeving is fantasie. Langzaam maar zeker ontstond het uitzicht. Het in de verte kijken gaf rust. Er was heerlijke intieme stemming.

In het begin heeft deze tekening als tweede blad op de site gestaan. Je kon hem niet wegdrukken. Na vijf of acht seconden ging de tekening over in het derde blad van de site. Bob heeft hem later weggehaald. Het druiste in tegen alle geldende normen vond hij. Je kan iemand niet laten wachten.

Een andere tekening, ook nu weer een fantasie op een manier zoals ik de pollebolle armaturen zo graag zie. Een zwembadrand met een pad er langs. Een bankje om even zittend te kunnen genieten.

Dan een bomenrij met daarvoor een paar grote rododendrons. Het pollebolle mannetje staat te kijken, houdt een blaadje in zijn hand. Het lijkt haast werkelijkheid.

Weer zo'n mooie tekening. Bob zette ook deze tekening, net als de voorgaande, onder de button Art Galerie.

"De werkers" nr. 050170403

Regelmatig sprak ik een bevriende ondernemer van een groot bedrijf waar ik vroeger voor werkte. Wanneer ik hem dan sprak gingen we samen even lunchen en bijpraten. Hij was onder de indruk van mijn werk. Hij zei: Weet je, ik zou wel een pollebolle armatuur bij de entree van mijn kantoorpand willen hebben. Werk dat eens voor mij uit? Nou ik was toch aan het tekenen en kon mijn fantasie weer de vrije loop laten gaan.

Eerst ben ik ter plekke foto's gaan nemen van de entree en de voorgevel. De entree bestond uit een brede trap van wel 5 m breed en een verhoogd bordes met twee glazen deuren. Aan de rechterkant was een schuine baan voor alles wat de trap niet kon nemen. Aan de rechterkant stond op de uiterste hoek een gemetselde kolom van ongeveer 65 cm hoog en 60 cm in het vierkant. Over de trap en het bordes liep een grote vrijhangende luifel. Links, op dezelfde plaats waar rechts de kolom staat, hing een regenafvoer in de vorm van een ketting. De regen loopt vanaf de luifel langs de ketting naar beneden.

Na alles te hebben opgenomen ging ik achter mijn tekenbord zitten. Ik tekende eerst in potlood de voorgevel, de luifel en de trap met rechts de kolom. Dat lukte goed. Oh, ik moest de ketting van de bestaande regenafvoer nog tekenen. Ik keek nog eens en kreeg een beginnend idee. Als ik boven de stenen kolom ook een gelijksoortige ketting als regenafvoer naar zou laten hangen, dan kon ik een pollebolle creatie op die kolom zetten en bezig laten zijn met die ketting. Het

idee voor de pollebol "De Werkers" was geboren. In gedachten was ik er ook 's nachts mee bezig. Het werd een afgerond geheel.

Uit een te maken gat in de luifel kwam midden boven de kolom als regenafvoer een ketting naar beneden. Het werd een kort stuk. Uit een gat in de voetplaat kwam een ander kettingdeel omhoog. Dit was het beginnende gegeven. Twee op de voetplaat staande pollebolle figuren probeerden de stukken ketting aan elkaar te maken. Op de voetplaat lagen losse kettingschakels van verschillende grootte. Het zittende mannetje hield een te grote schakel in zijn hand. Het klopte niet. Ze waren bezig de

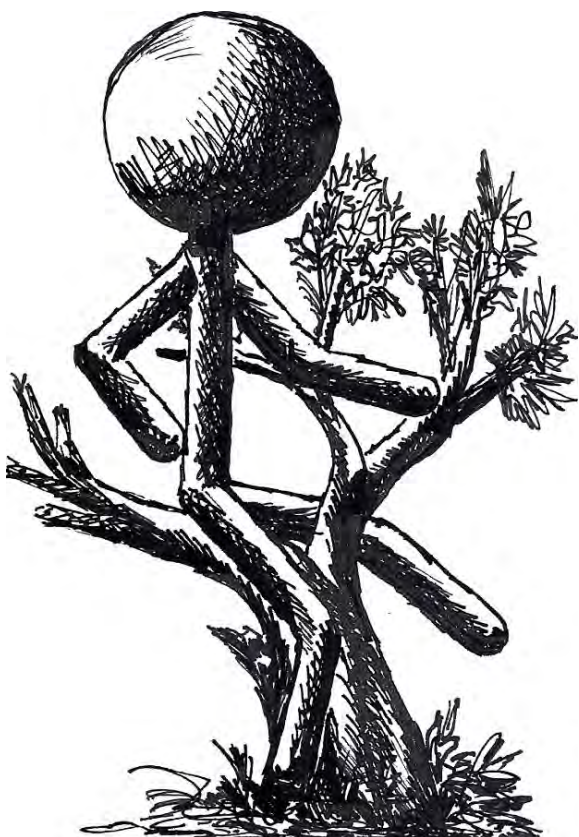
juiste schakel te zoeken. Het was een bijzonder armatuur. De slogan was: "Voor u zoeken wij de juiste oplossing".

De uitvoering van het werkstuk ging voortreffelijk. Een stuk oud, roestig en niet verzinkt of op een andere wijze gecoate ketting vond ik bij een bedrijf in de haven van IJmuiden. Het geheel ging naar de verzinkerij. In de werkplaats werd het armatuur verder afgewerkt. Voor het plaatsen van het armatuur op de kolom, het maken van de gaten voor de ketting, het aanpassen van het elektrische aansluitpunt en enkele andere kleinere werkzaamheden kreeg ik assistentie van een kennis. Zeg maar van een vakman.

De bevriende ondernemer was in zijn nopjes. We hebben nog even nagepraat.

Zo maar wat

Intussen was het jaar 2003 al weer voor meer dan de helft voorbij. Het was vakantietijd en er werd een poosje niets gedaan. Dat een hobby je zo op kan juttten! De vakantie was best een beetje nodig. Even uit de emotie van het pollenbolle gebeuren. Tenminste, dat dacht ik. Maar het lukte niet helemaal. Ik kreeg de gewoonte om de verschillende beelden die ik overal op pleinen en andere plaatsen zag te gaan fotograferen. Ik weet nog geen eens of ik al die foto's nog heb. Maar vooral beelden van mensen die wat deden, zeg maar wat gek deden, bleven altijd wel in mijn gedachten

hangen. Daar is ooit de wilde zwaan uit voortgekomen.

Omdat ik voorheen van veel ruimtes, die niets met elkaar te maken hadden, perspectief tekeningen maakte, leerde ik om zo'n ruimte van te voren goed op te nemen. Alle details nam ik snel in mij op. Het werd een tweede natuur. Als ik ergens binnen was, of wanneer ik buiten naar gevels of andere dingen keek, kon ik het later in details zo weer voor de geest halen. Het kwam me goed van pas. Ik had al geleerd om doorlopend op welke vormgeving dan ook, goed op te letten. Bijvoorbeeld het perspectief, de schaduwwerking en de details. Ik zag, wist en onthield het. Het ging vanzelf. Bob, mijn zoon, kan dit nog beter. Dan

voelde ik me schuldig, wanneer ik iets niet heb gezien en hij wel. Het is een heerlijke gewoonte. Je ziet en beleeft alles veel beter. Ik probeer het ook wel uit te dragen. Dan zeg ik, als iemand gaat tekenen of schilderen: Eerst kijken en nog eens kijken. Het moet denk ik in je zitten, want die opmerkingen naar anderen haalden niets uit. Waarom vertel ik dit? Nou het heeft alles met creatief denken te maken. Nu ik het voor mijn werk niet meer nodig heb zwakt het een beetje af. Dat stoort me.

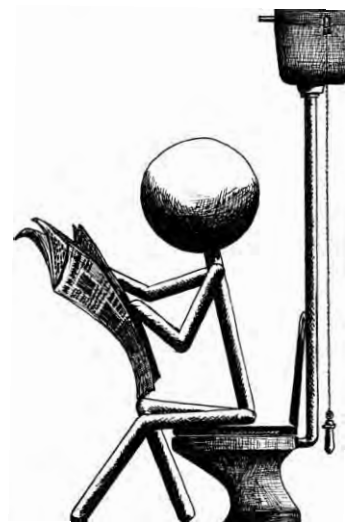
Er zijn meer dan vijftig schetsontwerpen gemaakt. Vreemd, want totaal zijn er slechts veertien armaturen geproduceerd. Dat komt omdat ik te pas en te onpas wat ontwerpen van pollebolle armaturen maak. Die spoken dan in mijn gedachten en moeten er uit. Tot nu toe heeft nog niemand een creatie van zo'n nog niet bestemd schetsontwerp gekozen. Ach, dat komt nog wel.

Ik had me voorgenomen om de ober met een serveerblad vol drinken nog eens te maken. Dit in combinatie met een dame

zittend aan een tafeltje met een sigaar in haar hand. Dat komt nog wel.

Ik stond in de krant !!!

Op een gegeven moment komt er een journaliste naar mij toe. Polle mag ik een artikel over je hobby schrijven en dit artikel dan ook nog in "Het Haarlems Dagblad" zetten? Oh, wat leuk, kom ik ook eens in de krant. Dan heb ik eerst een interview bij je thuis, daarna werk ik het geheel uit en kom met een persfotograaf wat foto's van je hobby en van jou maken. Ik werd er verlegen van.

Het was een mooi en leuk verhaal en vele kennissen hadden het gelezen.

Zoals altijd kwam ook nu op de actie een reactie. Ik werd voor een korte tijd een bekende in de omgeving. Al snel verwaterde dat weer. Ik maakte er geen werk van.

Monique van Drunen

HEEMSTEDE - Twintig jaar geleden creëerde Pierre van der Pol 'de Eersteling', de voorloper van de huidige pollebolle-kunstwerken. Dat zijn draadpoppetjes gemaakt van stalen buizen met lichtbollen. Nu zijn ze overal in de stad te zien, relaxed genietend van een pilsje op de rand van een balkon. In de verte turend vanaf een dakkapel of diep verzonken in een boek in een voortuintje.

Heemstedenaar Van der Pol weet nog hoe het begon: „Ik was altijd hard aan het werk binnen mijn eigen installatiebedrijf en wilde wel eens wat 'creatiefs' tussendoor." Een goede klant toonde zich enthousiast over het Pollebolle-idee: De man wilde graag een echtpaartje voor in de tuin en Van der Pol ging aan de slag.

Met goedgekeurde ontwerp-tekening, stalen constructiebuizen en lichtbollen ging hij een aantal weken later naar de smid om het geheel in elkaar te laten lassen. „Na een week kwam ik de pollebolle ophalen en wat bleek? De smid had het mannetje eigenhandig stalen 'klootjes' gegeven. Bij wijze van geintje. Nee, ik was niet boos, ik vond het geweldig."

Het lichtkunstwerk mét ballen werd in de tuin geplaatst van de zakenrelatie die op dat moment nog op vakantie was. „Zijn vrouw belde me na thuiskomst ontgaan op. Waarom dat mannetje er 'zo' uitzag. De geslachtsdelen moesten worden verwijderd en wel onmiddellijk! Dan moet je net mij hebben. Ik ben er naartoe gereden, heb 'de Eersteling' in de aanhanger gelegd en ben naar huis gereden. Deze allereerste pollebolle staat nog steeds in onze tuin."

Van der Pol bewaart warme herinneringen aan de beginperiode van zijn bedrijf. „Ik weet nog dat ik klaar was met de HTS (elektrotechniek) en dat ik geen idee had wat ik wilde doen. „Laat ik maar in de bedradingen gaan, want daar ben ik vrij goed in," bedacht hij op een mooie zondagmiddag. Maar hoe ga je vanuit het niets 'in bedradingen'? Het was begin jaren zestig en Paula en ik waren net getrouwd. De enige mogelijkheid om in die tijd een huis te krijgen was om een winkel te beginnen en daar boven te gaan wonen. „En dus kochten we een winkelpandje met bovenwoning in Overveen. Paula verkocht beneden strijkijzers terwijl ik bij de mensen thuis licht- en elektratoestanden installeerde. Ik zie me nog rijden op mijn Zundapp brommer, zwaar beladen met bossen draad, bundels elektrabuis en een grote gereedschapskist. Het was een prachtige tijd."

Het installatiebedrijf groeide gestaag en het produktenpakket breidde zich evenredig uit. „Naast elektrische installaties deden we ook systeemwanden en plafonds, airconditioning en tenslotte databekabeling. Tijdens de

crises van de jaren zeventig en tachtig kende de zaak ook magere tijden en was het een gevecht om aan opdrachten te komen. Maar begin jaren negentig ging het steeds beter en werkte ik met een geweldige ploeg van zo'n 28 monteurs. Alles leek te lukken. We kregen steeds mooiere, grotere opdrachten en ik werkte vrijwel constant. Ik was letterlijk op de toppen van mijn kunnen." September 1995 werd Van der Pol echter getroffen door een hartinfarct. „Niet zozeer door de stress. Ik heb gewoon slechte aderen", verklaart hij nuchter. Na te zijn gedotterd, moest hij het verplicht rustig aandoen. Maar een paar weken later ging hij toch weer aan het werk. „Ik slikte 'blokkers', dat zijn hartmedicijnen die, zodra je je teveel inspant, de boel blokkeren. Op een gegeven moment merkte ik dat ik gewoon dóór de blokkers heen kon werken".

Na zes maanden moest Van der Pol voor de tweede keer worden gedotterd. Nadat de mogelijkheid om de zaak te verkopen zich had aangediend, nam hij afscheid van zijn bedrijf. „Ik ben nooit meer teruggevoerd." Een loodzware tijd brak aan. „Ik heb intens verdriet gehad want ik heb altijd met zoveel plezier gewerkt. Van de een op de andere

dag voelde ik me buitenspel gezet, omringd door 'oude' hobbyloze mensen die alleen maar over hun kwalen konden praten. Ik was sociaal gezien straatarm."

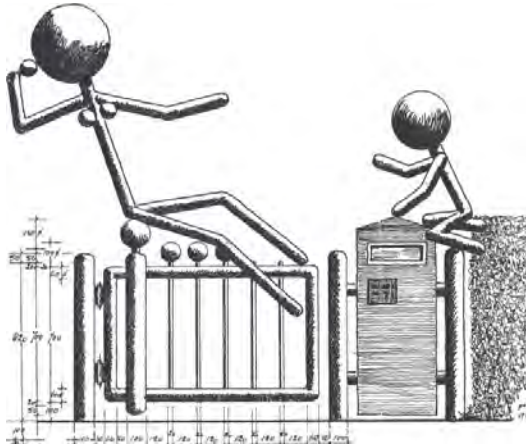
Eind jaren negentig hervond Van der Pol zichzelf én zijn creativiteit en nam hij opnieuw plaats achter de tekenafel. De een na de andere pollebol rolde uit zijn zwarte inkt-pen. Het schetsen van de aandoenlijke draadpoppetjes, die als basisontwerp dienen, zorgde ervoor dat hij uit het dal omhoog krabbelde. Tegenwoordig maakt Van der Pol zijn pollebollen helemaal zelf. „Wat viel dat lassen in het begin tegen! Nadat ik een professioneel lasapparaat had gekocht ging het gelukkig stukken beter", lacht hij ontspannen.

Inmiddels duiken in Haarlem en omgeving pollebollen her en der op: relaxed genietend van een pilsje op de rand van een balkon. In de verte turend vanaf een dakkapel of diep verzonken in een boek in een voortuintje. Stuk voor stuk zijn ze 'zomaar' ontstaan: „Weet je, mijn hele leven doe ik eigenlijk maar wat en het gekke is: je komt vanzelf waar je moet zijn."

Meer informatie op www.pollebolle.nl

"Draaikont met brievenbus" nr. 057200703

De goede, aardige en lieve kennis van de pollebolle figuren op het dakterras kwam opnieuw met een vraag: "Of ik bij zijn huis een tuinhek en een brievenbus wilde maken". Alles lief, goed en aardig, maar dat was een pittige opdracht, waar veel tijd en geld in zou gaan zitten. Ik zal er over nadenken, zei ik. Het was wel een mooie en bijzondere opdracht. En het edele denkwerk begon.

Een uitzonderlijk hek had ik al eerder gemaakt. Het moest nu natuurlijk wel anders worden. De figuren op het dakterras gooiden een bal naar beneden. Toen wist niemand nog waarom. Nu kwam

het goed uit. "Ik tekende een hek in de ballensfeer". Weer een rechthoek als frame, maar dan in ronde buis van 60 mm. In die rechthoek zaten zes dunne spijlen ook in ronde buis. Ze schoten aan de bovenkant door de dikkere buis heen waardoor er zes pikkies op de bovenkant kwamen. De eerste stijl werd vervangen door een buis van 100 mm rond. Dit was de staander waarop een pollebolle vrouw zo komen te zitten. Ja, ja, let op, daar is ze, "Een pollebolle vrouw". Het schetsontwerp werd goedgekeurd. Nu was het zeker, ik zou de schepper worden van de eerste pollebolle vrouw.

Na wat materiaal te hebben vergaard begon ik met het hek. De rechthoek met ronde hoeken en daarin opgenomen de dikkere eerste stijl met de grote bol lag al snel, keurig in elkaar gelast, op de werkbank. De dunneren vijf stijlen waren ook snel vastgezet. Het boren van de vijftien gaten voor de spijlen was veel werk. Uiteindelijk nog de drie kleinere bollen op drie pikkies en het hek was zover gereed. Dat was snel.

Nu ging ik een pollebolle vrouw scheppen. Alle buizen werden op maat geslepen, waarna de armen, de benen en het lijf op de juiste wijze aan elkaar werden gelast. Veel pas- en meetwerk ging daar aan vooraf. De pollebolle

mevrouw mocht even proefzitten en alles klopte. Het volgende werk waren de eerste tietjes.

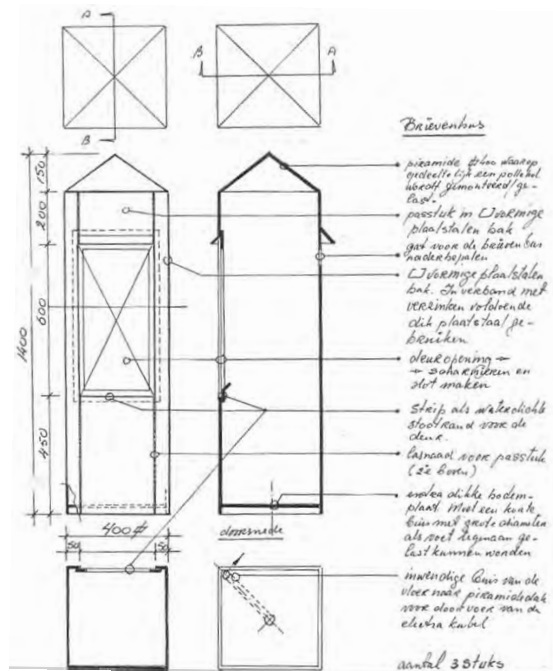
Ik haalde bij de grossier drie paar holle stalen schaaltes van verschillende grootte. Die zette ik op korte staafjes. Per gelijksoortig paar werden ze onderling met een dun staafje verbonden. De proefmodellen waren gereed. Ik hield de paartjes opvolgend op hun plaats en bepaalde zo welk stelletje de tietjes zouden worden. De keuze zag er beschaafd uit. Het tussenstangetje werd niet te lang gekozen en de tietjes werden op hun plaats vastgelast. Het zag er mooi uit.

Even een opmerking tussendoor: Later merkte ik dat wanneer een pollebolle mevrouw naar de verzinkerij ging, die pollebolle vrouw steevast met staaldraad aan de tietjes werd opgehangen. Er ging dus aantrekkingskracht vanuit. Wel jammer, want dan was er altijd wel een beschadiging.

De ballendame, je zou haast vergeten dat ze een bal in haar hand had, werd op het hek vastgelast.

Het hek hing tussen twee staanders, de hangkant met scharnieren en de sluitkant met de aanslag en het slot. Twee voetplaten werden onder de staanders vastgelast. Na het afwerken en naloopwerk was het hek gereed.

De brievenbus was de volgende fase. Ik had daar al eens eerder over nagedacht, maar nu kwam de werkelijkheid. Omdat de goede, aardige en lieve kennissen soms een lange tijd van huis waren moest het een bijzonder grote brievenbus worden. Ik tekende die bus rechts naast het hek. De bus zat vast aan de rechter staander van het hek. Om mooi in evenwicht te zijn werd de bus hoger dan het hek. Wel 140 cm. Daaruit volgde dan een breedte van 40 cm in het vierkant. Er kwam nog een puntdakje op en een gelijke stijl als aan de linker kant hield de bus rechts vast. De bus hing als het waren tussen twee staanders. Er kwam

een brievenbusklep in de voorkant en een deur met slot aan de achterkant. Boven op de brievenbus werd een kind bedacht. Het hek en de brievenbus waren op tekening een mooi geheel.

De brievenbus moest ik bij een constructiebedrijf laten maken. Ik had er de spullen niet voor. Maar eerst kwam er een prijsopgaaf. Waarom weet ik niet, maar ik vroeg meteen de prijs voor het leveren van vier stuks. De kennis kreeg voor de brievenbus een netto prijs toegeschoven. Maken, zei hij, ik vind het een mooie, bijzondere en doeltreffende brievenbus.

De brievenbussen waren gereed en ik haalde ze op met de aanhanger. Een kwam in de werkplaats en de drie anderen werden ondergebracht in een magazijn. De brievenbus in de werkplaats werd tussen de twee staanders gezet, de linker staander hoorde zoals eerder aangegeven bij het hek en de andere staander kwam vast aan de brievenbus. De staanders werden met korte buisstukjes aan de brievenbus bevestigd.

Als extra had ik een klein mannetje met een brief op de brievenbus bedacht. Dat mannetje was toch wel wat te onzorgvuldig gemaakt. Het oogde niet en was ook niet uitstekend. Dat zou me nu niet meer gebeuren. Na de nodige controlewerken gingen alle onderdelen van de combinatie naar de verzinkerij. En wat werd het geheel weer mooi zilverkleurig. In de werkplaats werd alles samengesteld en gekoppeld. Bij het hek paste alles. Ook bij de

brievenbus paste de klep en de deur. De bekabeling werd getrokken en de

armaturen en de opalen bollen werden gemonteerd. Nu kon alles worden vervoerd en worden geplaatst.

Maar dat plaatsen was niet zo gemakkelijk. Er moest een dikke en vette betondorpel over de hele lengte van de combinatie in de grond worden gestort. Ik had al een bekisting met de draadeinden voor een exacte bevestiging op maat gemaakt. Het zware werk begon. Eerst nog twee lege pvc beschermbuizen voor doorvoer van de elektrische bekabeling in de betonbekisting maken, daarna het beton storten en de drempel kon uitharden. De bekabeling werd ook alvast via een gegraven

geul in de tuin naar het huis aangelegd.

Na een paar dagen kon de complete combinatie worden opgesteld en vastgezet. Alles klopte en elektrisch werd het geheel aangesloten. De omgeving verlichtende combinatie stond gereed. Gelukkig had ik vakkundige mensen voor het zware werk kunnen vinden. De goede, aardige en lieve kennis was in zijn nopjes.

Ondertussen

Ondertussen vind ik maar een vreemd woord. Daar denk ik altijd iets speciaals bij. Ach laat ook maar. Na die draaikont met bus lag het pollebollewerk een korte tijd stil. Niet dat ik moe was, in tegendeel, maar er waren ook nog veel andere dingetjes te doen. Maar al snel begon het weer te kriebelen en begon ik aan een niemendalletje. Ja, zover was ik al, een niemendalletje. Voor een eenvoudig pollebolle figuur draaide ik mijn hand niet meer om. Alleen het laswerk was nog slordig. Het wilde maar niet mooi en strak worden.

Als ik bij het constructiebedrijf naar de constructiewerkers stond te kijken werd ik jaloers. Ik maakte haast prutswerk. Nou ja, dat laatste is toch wel een beetje overdreven en ook niet helemaal waar. Maar ik kan nog niet naast mijn

schoenen gaan lopen door het schitterende laswerk. Ik kwam weer op gang, vulde het materiaal in de werkplaats aan met nieuwe buizen en hulpstukken en begon aan een eenvoudige pollebol.

"Evenwicht" nr. 060241203

Ooit eerder had ik van deze pollebol een schetsontwerp gemaakt. Een kleuter stond op een paaltje touwtje te springen. Dat wordt vast vallen en opstaan, dacht ik nog. Het paaltje werd een korte ronde buis van 100 mm met daarop een dop en een bol van 120 mm. Onder het paaltje kwam een voetplaat. Het stond lekker stevig en het was prettig tijdens het verder werken aan de creatie. De benen, armen en het lijf werden afgetekend en op maat zeg maar op lengte geslepen. Met een zwaaihaak werden de armen en benen gericht. Nu kon alles in en aan elkaar worden gelast.

Uit niet te dik staafmateriaal werd een touw gebogen en dit touw werd stevig aan de handen vastgelast. Daarna werden nog de benodigde doorvoer gaten geboord en zilverkleurig kwam de peuter terug uit verzinkerij. Op een houten plaat werd de pollebolle kleuter vastgezet, afgemonteerd en tijdelijk in de tuin neergezet. Het was een mooi geheel maar wel eenvoudig.

Zover ik weet, is de kleuter ook later niet van het paaltje gevallen.

In een later stadium heeft een nog steeds blij iemand de kleuter via een handelaar gekocht.

"Ballenmeisje" nr. 062241203

Weer een pollebol op een paaltje. Het was zeker het talentijdperk. Een meisje zit op een paaltje en gooit twee ballen omhoog. Om en om. Jongleren is een te groot woord. Het is een echt meisje met een jurkje aan. Bob vond het jurkje maar niks. Dat hoort niet bij een pollebol figuur. Maar het jurkje was uit nood geboren. Onder het jurkje zat een constructiefout. Dat wil je niet laten zien. Toen het geheel af was, was het toch wel een mooi meisje. Het grietje was de laatst gemaakte pollebol in 2003.

Het einde van 2003, begin van 2004

'Tja het jaar 2004. Met de feestdagen ben je vooral bezig met je gezin. Dat was in december van vorig jaar ook al het geval en daarvoor natuurlijk ook. In de wintertijd zijn er altijd veel vrije- en onbestemde uren. Het was koud in mijn werkplaats en ondanks de kachels had ik in pollebolle werkjes niet zo veel zin. Dus koos ik voorlopig voor wat hobbywerk in een warme werkkamer.

Schetsontwerpen maken is altijd leuk. Buiten, bij de achterdeur, was het 's avonds en 's nachts nogal donker. Ook de parkeerplaats waar de auto's staan kon nog wel wat licht gebruiken. Dat was een mooi onderwerp om mee te beginnen. Straks vertel ik hierover meer. Onthoudt de naam "Bollenmans" maar.

Ik had ook nog drie van die grote brievenbussen in de opslag staan. Ik zou er eentje voor mezelf kunnen gaan maken. Die brievenbus kon dan bij de entree voor aan de straat worden neergezet. Ook hiervoor was een schetsontwerp nodig. Zo rommelde ik maar wat aan en liet van alles de revue passeren. Doch, na een tijdje werd ik weer onrustig en veranderde van plek. Van werkkamer naar werkplaats.

"Bollemans" nr. 061241203

Ik gaf het al aan. Opzij van het huis, daar waar de auto's staan, is een doorgang van anderhalve meter breed. Als je vanaf de oprijlaan naar het appartementencomplex tussen onze geparkeerde auto's doorloopt, is rechts de hoek van het huis en links een muur in schoon metselwerk van ca. 2 m hoog. Die doorgang van anderhalve meter was nogal donker.

Boven op de punt van het muurtje zou een nieuw pollebolle licht-armatuur kunnen komen. Niet te groot maar wel met voldoende licht, want daar ging het om. Dit armatuur was de start van het pollebolle jaar 2004. De ontwerptekening gaf een klein mannetje aan, zittend op de hoek van de hiervoor aangegeven muur bij de doorgang naar de tuin. Een been langs de muur naar beneden en het andere been gebogen met de voet op de muur. Om dat voor elkaar te krijgen moest het mannetje op een soort stoeltje met een voetplaatje komen. Dat plaatje was dan voor bevestiging van de "pollebol" op de muur. Het stoeltje werd een fantasiestuk. Het

kind had een ketting met aan ieder uiteinde een bol. Die ketting hield hij met beiden handen vast, zo van, kijk eens dat is van mij. Het leek een goed idee en het maken nam een aanvang.

De kachels werden opgestookt, al hoewel dit niet gezegd kan worden bij gas en elektra. Alles wat je vastpakte was koud. Vooral het staalwerk. Maar al gauw was ik met de productie bezig en dan voel je de kou minder. Hoe de benen, armen en lijf worden samengesteld is nu wel duidelijk. Het gaf geen problemen. Het fantasiestoeltje werd een liggende korte buis van 100 mm. Een staand buisje van 30 mm was de poot. De elektrische kabel kon hier doorheen worden gevoerd. Voor de ketting met bollen werd weer een oude roestige ketting waar

geen bescherm laag op zat gebruikt. Verzinken op oud verzinkwerk of een andere dek laag kan niet. De ketting haalde ik weer bij de handelaar in oudijzer in IJmuiden. Het geheel kwam mooi zilverkleurig bij de verzinkerij vandaan. Het was een leuk kereltje.

De montage van het kereltje was het volgende werkje. Het eind van het hangende been moest in een soort nis in de muur vallen. Hiervoor werd voorzichtig met een houtbeitel een sparing in de muur gehakt. Dat lukte. De beitel was aardig bot geworden, maar voor precisiewerk heb je een scherpe beitel nodig. Bollemans werd even voor proef op de hoek het muurtje geplaatst. Het paste perfect. De elektrische kabel moest over het muurtje lopen om daarna te zakken naar de aansluiting van een inbouw wandarmatuur. Die kabel wil je niet zien dus werd er een gleuf boven op de muur gemaakt. Op het eind werd er schuin een gat naar het oude armatuur geboord. Ook dit zonder de muur te beschadigen. De ruimte was vrij voor de voedingskabel. De bevestiging op de muur was een zorgvuldig klusje.

Voor de bevestiging van de voetplaat werden heel voorzichtig vier gaten boven in de muur geboord. Het gebruik van gewone pluggen of keilbouten was uit de boze. De stenen zouden splijten. Nee, in de gaten werden chemische pluggen gestopt. Een vloeibaar hars, dat snel hard en sterk wordt. In die gaten werden vier draadeinden gestopt. Het geheel moest eerst goed uitharden. Uitgehard kan zo'n bevestiging wel een olifant dragen. Nou ja, ik zou het niet proberen. Het mannetje werd gemonteerd, de kabel gelegd en aangesloten en de gleuf met specie gedicht. En....daar zat het mannetje.

Een niet van te voren geziene bijkomstigheid was, dat de uiteindelijke uitstraling van de pollebol een beetje dreigend was. Die twee bollen aan de ketting compleet met de stand van het mannetje gaven de indruk van: Wat wil je, kom maar op, ik mep je wel om je oren. Het werd daardoor bij toeval een soort toegangsbescherming. "Bollemans" was een mooi armatuur geworden.

Defect lasapparaat

Ik was nog steeds aan het tobben met het lasapparaat. Dan weer liep de lasdraad niet vlot en soepel door het toevoergedeelte. Dan weer sloeg er een zekering van het besturingssysteem door. En mooie lasnaden maken was nog steeds een droom. Het apparaat ging terug naar de leverancier voor controle en een mogelijk reparatie. Dan doen we maar even niets dacht ik zo. Dat was een foute beredenering. Ik kan niet "niets" doen. Ik ben mijn hele leven al een doener.

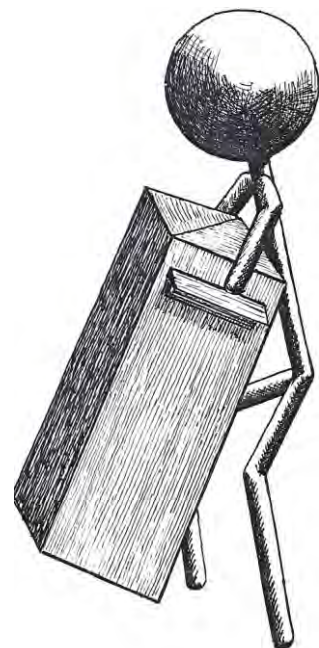
Als Opa ben je tussendoor best veel met je kleinkinderen bezig. Ze waren nog jong. Bas, het een na oudste kleinkind, was altijd in onze tuin bezig. Tot nu toe had hij al heel wat stukjes straat aangelegd. Dat zou je niet verwachten van iemand die nog maar net vier jaar is. Bij die eerste straatjes heeft hij tot twee jaar terug, jaar 2008, steeds maar weer stukjes bijgemaakt. Het is zo bijzonder, dat ik dat straatwerk nooit meer weg zal halen.

Hij lijkt dus op zijn Opa, een doener. Ik kreeg het idee om in hun voortuin een soort boomhut te maken. Alleen zonder boom. Ik kocht palen van 70 mm vierkant, zette die overeind en maakte er een dak op. Daarna op een 1.30 meter een vloer met een hekwerk. Het werd wel wat. Een trappetje is er nooit gekomen. Het heeft er een paar jaar gestaan.

Intussen kwam het lasapparaat gerepareerd terug en begon ik aan een brievenbus.

"Zwaargewicht" nr. 063261203

Het schetsontwerp voor de tweede brievenbus lag al in de werkplaats. Zo'n kale grote brievenbus is onhandelbaar en zwaar. Je kan er haast zelf inzitten. De kleinkinderen kunnen dit in ieder geval wel. Ze waren rond de vier jaar oud en pasten er allemaal nog keurig in. Ik heb bij geen van allen ooit het idee gehad ze voor de lol even op te sluiten, al hoewel Matthijs het wel prachtig vond als het deurtje dicht ging. Dan kon hij door de klep naar buiten kijken en schreeuwen. Opa zei tegen hem: Matthijs kijk uit wanneer je een hand terugtrekt. Dan kan hij klem komen te zitten tussen de klep en de rand van de bus. Dat moeten we zelf ook door schade en schande ondervonden hebben.

Die grote brievenbus kon wel voor een paar weken post en kranten bevatten. Daar was hij voor gemaakt. Er zat een redelijk slot op, het leek wel een kluis. Dat bracht me op het idee voor de uiteindelijke vorm van de pollebolle brievenbus. Een bus met een krachtpatser.

Een grote stevige man, een soort bodybuilder, pakte die brievenbus vast en probeerde hem weg te zetten. Maar van een pollebolle man maak je met die magere armen en benen geen sterk figuur, dus moest de lichaamsstand dat uitbeelden. Dat vroeg extra aandacht. Het werd geen optillen maar schuin vasthouden. Zoals ik het getekend had leek het goed, maar de werkelijkheid was een probeersel.

Eerst maar een korte poot midden onder de bodem van de bus maken. Die zou, als het geheel af was, bijna niet opvallen. De poot, een korte buis van 60 mm rond, werd schuin onder de brievenbus gelast, waardoor de schuinite van de bus werd bepaald. Een voetplaatje werd er daarna onder gezet. Daar stond de bus. Lekker schuin. Zonder mannetje zou hij omvallen.

Op mijn gemak kon ik de grote stevige man gaan voorbereiden. Zelf stond ik als voorbeeld voor joker in het standje "Sterke Man". De beenstanden van de knieën werden bepaald en zo werden de twee delen van de benen aan elkaar gelast. De schuinite van het lijf was aan de beurt, dus ook de stand van de benen. Ik moest ook al rekening houden met de stand van

de armen. Dit doende kwamen het lijf en de benen tot een geheel. De sterke man werd bij de bus gezet. De stand van een arm werd bepaald en aan het lijf

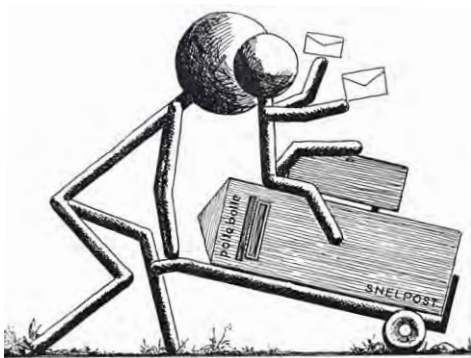
gezet. Dat was ook goed. De tweede arm hield de bovenkant van de bus vast. De krachtpatser had de bus goed vast en kon gaan tillen. Doch eerst werd alles goed vastgelast en er was geen beweging meer in te krijgen. Met alle doorvoergaten was goed rekening gehouden.

Over weglopen gesproken. Ik mailde een klein verhaaltje naar mijn kleindochter. Het ging over een pollebolle meisje, dat van huis wegliep en van alles meemaakte. Helaas kan ik het verhaal niet meer vinden anders had ik het hier neergezet. Dat pollebolle meisje zat dus niet vast. Eigenlijk zot, want een pollebol zit altijd vast. Dat was dan ook het leuke aan het verhaal.

Op een afstandje bekeek ik mijn creatie "Zwaargewicht". Om het als een geheel te kunnen zien zette ik er een witte bol op. Het leek, ondanks zijn magere armen en benen, toch een krachtpatser. Na een eindcontrole kwam hij mooi zilverkleurig terug. Het monteren van het deurtje, het slot en de brievenbusklep was een peulenschilletje.

Die brievenbus was wel zwaar geworden. Om hem op en van de aanhanger te krijgen had ik opnieuw hulp nodig. Maar vanuit mijn schuur tot in de tuin deed ik zelf. Het was een zwaar werkje. Maar je kan niet voor iedere beweging hulp vragen.

Ik schoof hem naar een stenen trapje met drie treden en kantelde hem stukje bij stukje het trappetje af. Wat was die bus zwaar. Er moest nog een meter of zes geschuifeld worden naar zijn voorlopige plek, achter in de tuin. En daar prikte de brievenbuscombinatie. Vanuit de serre hadden we er een mooi gezicht op. Maar ik had niet goed opgelet en had weer wat geleerd. Door het schuifelen was van de onderkant van de voetplaat het zink wat weggesleten. Het was niet meer volledig tegen roest beschermd. Het gebeurde me later nooit meer. Steevast maakte ik met fretbouten twee balkjes onder de voetplaat. Gelukkig had ik nog speciale zinkverf. Dat is net zo sterk als verzinkwerk.

Grapje!

Hiernaast een ontwerp van een brievenbus uitgevoerd als steekkar. Het zou het vignet worden op het briefpapier van de pollebolle lichtmastarmaturen. "SNEELPOST" en het briefpapier zijn nooit echt uitgevoerd.

"Stam / mannetje / vlinder" nr. 064250104

een vlinder. Het maken van het geheel was leuk om te doen. Het gaf geen problemen.

Uiteindelijk is de pollebol bij een goede en aardige kennis in de tuin komen te staan. Het was een cadeau. Zijn dochters hadden deze pollebol uitgezocht. Die moest het worden. Als ouders heb je dan niet veel keus meer.

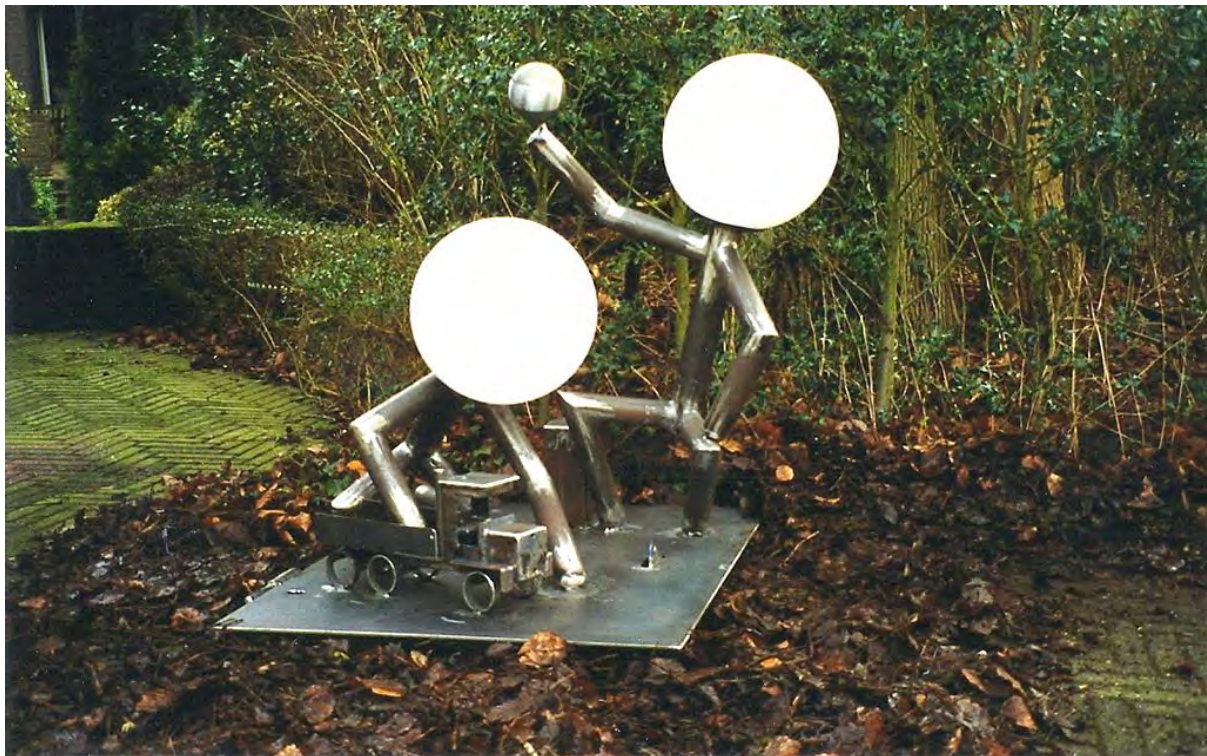
Het was pure fantasie. Eerst maar een boomstam maken. Die bestond uit een ronde staande buis van 100 mm dik en 800 mm hoog. Boven op de buis kwam een halfronde dop. Aan de stam zat een dunnere zijtak. Aan deze tak kwam een nog dunnere zijtak met verschillende blaadjes. Het was het eerste boom idee, bijzonder en mooi. Het mannetje kwam boven op de stam te zitten met een been op de dikkere zijtak en het andere been vrij lohangend. Een arm stak ongeveer recht vooruit en hield een bal vast. Wat is dat nou, een vlinder kwam op de bal zitten. Een vlinder maken was niet geheel nieuw. Deze tweede vlinder werd wel anders, maar minstens zo mooi. De andere hand stond schuin omhoog. Een soort schrikbeweging van, oh kijk eens

"Putdeksel" nr. 065140404

De putdeksel was een speciaal ontwikkelde pollebolle creatie, bedoeld als putdeksel in onze voortuin.

Aan de wegkant, voor in de tuin, was de watermeterput vernieuwd. Nieuwe meter en aansluitleidingen. De put werd wat hoger opgemetseld. Er moest een

nieuwe putdeksel op. Een putdeksel van hout was natuurlijk snel gemaakt, maar ik zag meer in een pollebolle putdeksel. Tijdelijk werd een houten plaat neergelegd.

Een schetsontwerp was het eerste waar ik mee begon. Waarschijnlijk aangestoken door het spelen van de kleinkinderen, zag ik twee hummels op de watermeterputdeksel bezig. Een spelend met een open vrachtautootje terwijl de andere een bal probeerde weg te gooien. Terwijl ik het tekende zag ik al, dat het geen eenvoudig werkje zou worden. Maar ik begon gewoon.

De putdeksel werd gemaakt van een stalen plaat met een dikte van wel 6 mm. De plaat was erg gewichtig. De deksel moest goed vastliggen en niet verschoven kunnen worden. Ook moest er een slot op. Dus eerst twee stevige scharnieren gemaakt. Een kant van de scharnieren had een lang blad, zodat dat de deksel eenvoudig in de put aan de binnenkant van de muur kon worden vastgezet. De scharnieren waren een penconstructie waardoor de putdeksel

weggehaald kon worden. Nog wat toeters en bellen voor het slot en de bodemplaat was gereed.

Het vrachtautootje. was het eerste dat ik ging maken. Allemaal kleine onderdeeljes, zeg maar plaatjes op maat slijpen en aan elkaar lassen. Daarna de wielen met de spatborden maken, de cabine met een zitbank en een stuur en ook nog een open laadbak. Het was veel priegelwerk en het moest er goed gelikt uitzien. Wonder boven wonder lukte het voortreffelijk. Echt mooi. Nu het op

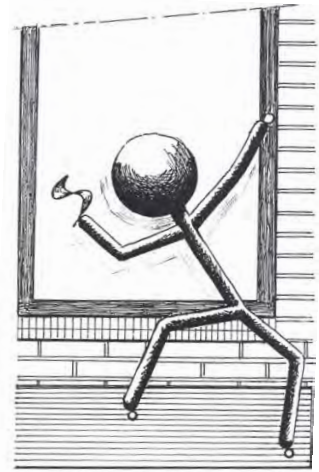
zijn knieën zittend kind, dat het wagentje voortduwde. Je zag het, zo knielt een spelend kind. Net of het echt was. Het tweede ventje zat er gauw op zijn hurken naast. Hij wilde het balletje weggooid, maar het balletje is nooit weggegooid.

Daarna werd alles goed gecontroleerd en volgde het transport naar de verzinkerij. De putdeksel kwam keurig zilverkleurig terug van de verzinkerij. De scharnierdelen werden in de put aan de muur vastgezet. De putdeksel draaide goed. Het slotgedeelte gaf ook geen toestanden. De elektrische kabel werd vanaf een regelkastje aangelegd en in de meterput werden wat contactdozen met randaarde geplaatst en aangesloten. En klaar was Kees. Nou ja de putdeksel natuurlijk.

Er zijn nog steeds vele leuke reacties op de putdeksel.

"De Zottekop" nr. 074140604

Een nieuwe pollebol stond alweer op stapel. Bob had het al eerder aangegeven. Kijk aan de buitenkant van het raam op de eerste verdieping, precies boven de voordeur, daar wil ik nog wel een pollebolle armatuur hebben. Dan zet ik de naam "pollebolle" op een naamplaat op de voordeur en dan komen er vast veel mensen zo'n ding bestellen. Niet dus, maar het idee was leuk. Dan maak ik eerst wel een voorstel. Het werd een grote pollebolle man die buiten voor het raam met zijn rechterbeen op de stenen vensterbank stond en met zijn rechterhand een raamstijl vast hield. Hij stond dusdanig voor het raam te wiebelen dat zijn linker been ergens in de diepte hing. In zijn linker hand hield hij een soort grote zakdoek waarmee hij naar iemand achter de ramen zwaaide. Lekker gek! Bob zag het wel zitten en was benieuwd. De ontwerptekening was in orde.

Maar de uitvoering werd toch anders. Wanneer zo'n groot figuur in volle glorie voor het raam zou staan, werd alles te groot. Ook de bevestiging op maar twee punten zou te weinig zijn. Ik maakte van gebruikt hout eerst het raamkozijn en de schuine vensterbank na. Exact op maat. Alleen maar om te zorgen voor een goede passende maatvoering. Daarna begon ik aan de pollebolleman. Het werd anders, maar wel lekker gek. Het sterk gebogen linker been kwam tegen de onderste raambalk en de rechter arm tegen de rechter stijl. Het rechter been hing wel iets gebogen recht naar beneden en werd vastgezet tegen de onderliggende muur. Door deze houding stond de Zottekop niet meer in volle lengte voor het raam.

In de werkplaats was bij de proefopstelling al te zien, dat het een bijzonder goed geheel was. De soms, vooral langs de gevel, wel heel harde wind zou op deze "pollebol" geen vat op hebben. De voor het raam zwaaiende linker hand hield een grote zakdoek vast. Die zakdoek wapperde breeduit. Werkelijk een juweeltje van een "pollebol". Al hoewel het niet zo bedoeld was werd de pollebol later voor glazenwasser uitgescholden. Toch wel begrijpelijk. Alle gaten werden gecontroleerd. De verzinkerij deed opnieuw zijn best.

Om de "Zottekop" te kunnen monteren werd een stijger gehuurd. De bevestiging was met fretbouten. Een gaatje werd door het kozijn geboord en de aansluitkabel kwam binnen in de ruimte uit. Alles werd aangesloten. Bob was in zijn nopjes.

"Zwaargewicht" nr. 063261203 vervolg

Er kwam een dame bij me langs. Zij had de pollebol genoemd "Voorlezen" bij onze dochter in de voortuin gezien. De dame was pas verhuist van Haarlem naar Norg in Drenthe. Daar in haar tuin had zij een vrij liggend maar niet te groot terras van vier bij vier meter. Om het terras was een muurtje van zeg 80 cm hoog. Op het muurtje wilde ze ook een lezend pollebolle meisje hebben. Als ze dan op het terras zat te lezen, was ze niet alleen. Ook was het van belang, dat er wat extra licht in de best grote tuin zou komen. Vanuit het huis kon je de

lezeres goed zien. Dit alles werd als informatie aan me verteld.

We zaten dit bij een kop koffie in de serre te bepraten. Ineens zag de dame achter in de tuin de hiervoor reeds omschreven brievenbus met de sterke man staan. Die moest nog steeds geplaatst worden bij onze entree voor aan de weg. De dame werd lyrisch. Oh, die wilde ze ook wel hebben. Die brievenbus kon dan mooi bij haar voor aan de weg komen te staan. Of ze de sterke man wilde hebben of de brievenbus heb ik maar niet gevraagd. Ik had geen bezwaar en zei: Dat kan. Ook het

lezeresje moest doorgaan. Ik had weer wat te doen.

"Een momentje alleen" nr. 076310704.

De brievenbusdame noemen we voor het gemak maar mevrouw Anneke.

Een lezend meisje was niet zo moeilijk. Nogmaals ik kreeg steeds meer ervaring en maakte vaak grote gedeelten van een pollebol zonder er verder bij na te denken. Het ene been bengelde langs het muurtje en het andere been stond in gebogen vorm met de voet op het muurtje. Hierdoor kwamen de benen een beetje uit elkaar te staan. Later maakte mevrouw Anneke de opmerking: Oh, schattig, ze zit met haar benen uit elkaar. Dat was dan per ongeluk en zeker niet met voorbedachte rade. Trouwens, wat dan nog.

De linker arm ruste met de elleboog op de linker knie. De rechterarm kwam wat meer omhoog dan gewoon

waardoor het boek redelijk dicht bij het gezicht, de witte bol, kwam. Twee kleine tietjes in de vorm van bolletjes gaven aan, dat het een lief jong meisje was. Een vierkant bevestigingsplaatje werd onder de billen gelast en bedoeld voor de montage van het grietje op het muurtje. Het was een mooi meisje. Van knap kun je niet spreken.

Nadat ze zilverkleurig terug kwam zag ze er nog mooier uit. De boel werd elektrisch afgemonteerd. Het meisje heeft een klein tijdje bij ons op een muurtje in de tuin gezeten.

Zowel de brievenbus als het lezend meisje moesten nog in Norg worden afgeleverd. Bob vond het wel leuk om mee te rijden. Het werd andersom. Ik reed met Bob mee.

Even de aanhanger achter mijn auto en de twee pollebolle lichtmast armaturen werden opgeladen. Goed vastzetten was van belang. Dat had ik in vroegere tijden met schade en schande geleerd. En daar gingen we. Moeders zwaaide ons uit.

Met een sukkelgangetje van 80 km/h arriveerden we in Drenthe op de plek waar de pollebollen zouden worden opgesteld. Een aannemer, die alles zou plaatsen en aansluiten was aanwezig om het werk op te nemen. Provisorisch werden de twee armaturen op hun plaats gezet. De aannemer zag het wel zitten. We hebben nog even koffie gedronken en ook nog een broodje naar binnen gewerkt. We zeiden gedag en gingen naar huis. Een tevreden mevrouw Anneke zwaaide ons na.

Met hetzelfde sukkelgangetje kwamen we weer thuis.

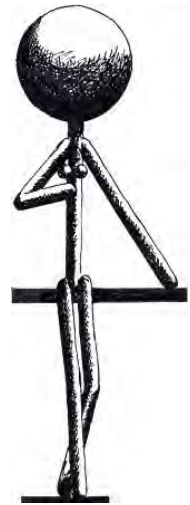
Als een project is afgerond geeft het altijd een tevreden gevoel. Ook nu. Vooral als de pollebolle bezitter straalt van tevredenheid met de nieuwe pollebol.

"Uitzien" nr. 077020804

Ik wilde weer eens iets eenvoudigs maken. Simpel maar mooi en dacht aan een staande vrouw die met haar billen op de rand van een liggende balk steunde. De balk lag op ca. 90 cm uit de grond. Het was een gestileerde balk. Er zaten geen poten, palen of ander draagwerk aan. De balk zweefde als het ware in de lucht. Heel apart dus. Met haar linker hand steunde ze op de balk en haar

rechter arm stak naar voren. Twee ronde bolletjes gaven aan dat het een vrouw was.

De stand van de benen en de armen was nu heel belangrijk. Het moest een stijlvol geheel worden. Zo'n figuur zet je bijvoorbeeld langs een pad. Een beetje struweel er om heen of op de achtergrond is dan wel leuk.

Het maken ging voortreffelijk. De aardige glimmende vrouw staat langzaam maar zeker dof te worden. Ze heeft ook een soort tasje in haar hand gekregen. Er heeft een keer een plant met bloemen in gezeten.

Het verloop

De helft van het jaar 2004 is al weer voorbij. Zeven pollebolle armaturen zijn in dit half jaar gemaakt. Als je de vakantie en de niet pollebolle weken meerekent geeft dit een gemiddelde van meer dan een "pollebol" per maand. Oh, ik ben niet aan het klagen, nee het is genieten. Ik ben in wezen niet te stoppen. Het is goed voor het lijf. Voor mijn doen ben ik zo sterk als een beer. Ik ben al weer bezig met het voorbereiden van een nieuw armatuur. Oh, ja. Nog een verhaal.

De huurder van onze winkel had de huur opgezegd. Er was nog geen nieuwe huurder. Ik kon het niet laten. De winkel werd aangepast en schoongemaakt en waar nodig geschilderd. In de lege winkel zette ik een paar pollebolle figuren of lichtmasten neer. Voor elke creatie werd met spaanplaat een vlonder gemaakt. De vlonders werden

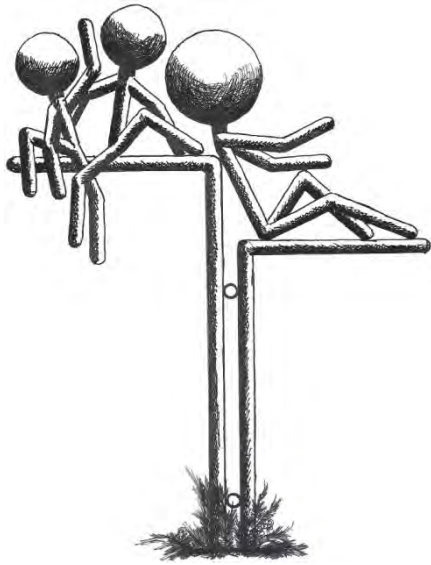
machine grijs geschilderd. Met fretbouten werden de verschillende pollebolle figuren vastgezet en naar een plekje in de winkel geschoven. Het werd een mooie pollebolle winkel. Het verhuizen van de pollebolle armaturen was intensief zwaar sjuwwerk. Wanneer zich een nieuwe huurder zou melden moest die winkel weer in een keer leeg en al die pollebollen armaturen opnieuw naar onze tuin worden vervoerd. Ik ben echt gek! Een beetje gek wist ik al.

Een nieuwe huurder liet nog op zich wachten. Wel kwamen er steeds meer pollebollen in de showroom te staan. Er was best veel bekijks, vooral als ik er toevallig was. Dan kwamen er idioten, die een soort dealer van de pollebolle figuren wilden worden. Ik trapte er nog in ook en heb verschillende keren een map met pollebolle documentatie materiaal gemaakt. Het werd natuurlijk nooit iets. Zeg maar gerust sukkel tegen me.

Uiteindelijk kwam een nieuwe huurder zich melden. Hoera! Alle pollebollen creaties en de andere materialen werden weer uit de showroom gehaald, vervoerd en in onze tuin opgesteld of in het te kleine magazijn opgeborgen. Ik heb er wel veel plezier aan beleefd.

"Schommel" nr. 078100804

Dromen over een schommel. Nee niet zo'n groot bakbeest maar een ingetogen exemplaar. Het beginnende schetsontwerp had niets met een schommel te maken. Het was zo maar een buizenstelsel met pollebolle figuren er op.

Het was een pollebolle compositie van vier staande buizen van 80 mm rond. De vier buizen waren tegen elkaar gekoppeld. De verschillende lengtes waren 30, 90, 150 en 210 cm hoog. De staander van 90 cm hoog liep scherp horizontaal naar opzij. Die van 150 cm hoog ook, maar dan een andere kant op. De andere twee waren afgewerkt met een dop. Op de liggende buis op

90 cm hoog zat een jonge moeder. Ze zat daar op haar gemak met de rug tegen de staande buizen. Boven haar zaten twee kleine kinderen. Ze klommen in de mast en hadden duidelijk plezier. Toen ik dit getekend had zag ik in de tekening een heel ander tafereel naar voren komen.

De vier staanders vormden een schommel. Alleen de langste paal kreeg een horizontale dwarsbuis. Onder aan de dwarsbuis, ongeveer in het midden, zo'n 60 cm uit elkaar werden twee ogen aangebracht. Dat waren de ogen voor een schommel. Boven op deze dwarse buis zaten twee kindertjes met een lolly in de hand. In de mond gaat moeilijk. Ze hielden elkaar in evenwicht. Aan de ogen zou een schommel komen waar de moeder op zat. Dat was het. Dat ging ik maken.

Allereerst werd nieuw materiaal gehaald. De vorige keren heb ik dat maar niet meer gezegd. Maar materiaal halen moest haast elke keer. Ik hield er geen grote voorraad op na.

Ik begon met de staanders op maat slijpen. De bovenste buis kwam haaks op de staander. Alle buiseinden werden afgewerkt met een halve bolle dop. De staande buizen werden zorgvuldig aan elkaar gelast. De horizontale buis kreeg

Een aan ogen en kettingen hangend schommelplankje met daarop een wiebelende moeder heb ik niet gemaakt. Ik vond dat de krachten op de grondplaat te groot zouden worden. Vooral als er ook nog kleinkinderen in zouden klimmen. Dat risico nam ik niet. Het kan altijd nog. Een korte tijd heeft er een naambord aan gehangen. De schommel staat voor in de tuin en heeft wel wat.

Een betonblok met draadeinden voor de montage, dus bevestiging van het geheel is gestort. Daarna is een elektrische voedingskabel aangelegd en aangesloten. Daar stond de schommel. Het was een fraai gezicht.

twee stevig ogen aan de onderkant. Een dikke grondplaat werd als voetstuk aan de onderkant van de staande buizen gelast. Het zag er stevig uit.

Nu de twee kleuters. Kleuters zijn toch twee volwaardige pollebolle figuren en of ze nu groot of klein zijn aan beiden zitten haast evenveel productie-uren.

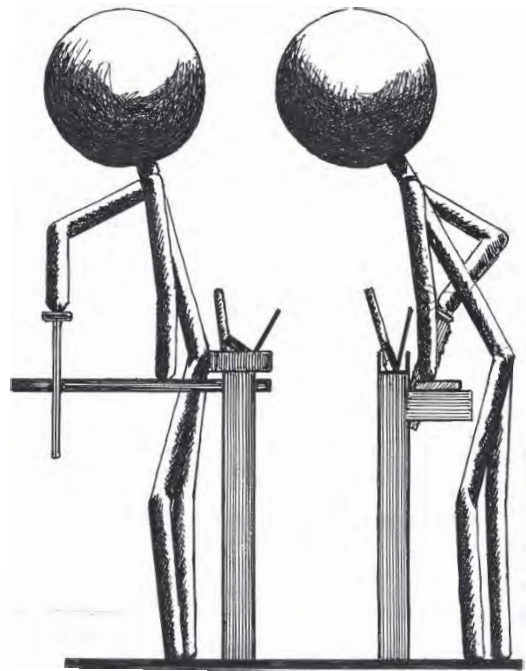
De kleuters werden in juiste standjes in elkaar gezet en met de lolly's in de hand op de horizontale buis vastgezet. De schommel was af. Alle gaten werden gecontroleerd. Er moesten nog wat doorvoergaten voor het verzinken bij en de schommel was gereed. Ook nu deed de verzinkerij weer zijn uiterste best.

"De polleblombol" nr. 080260804

Een bevriende eigenaar van een machinale werkplaats deed een bijzondere vraag. Hij zei: Polle, zou jij voor mij een tekening willen maken van een pollebol armatuur dat betrekking heeft op de bouw? Ik keek hem bevreemd aan en zei: Hoezo? Kijk, zei hij, een heel goede klant van ons, een bouwbedrijf, viert eerdaags een jubileum en wij willen dat bedrijf als cadeau een pollebolle creatie geven. Maar het moet wel speciaal zijn. Oh ja, zei ik, natuurlijk doe ik dat. Ik maak wel een eerste voorstel.

Ik pakte een groot vel tekenpapier en

prikte het op mijn tekenplank. Met potlood ging ik aan de slag en dacht: Wat doet bijvoorbeeld een timmerman in de bouw. Tekenend kwam ik er al gauw achter, dat die timmerman wel eens het beste onderwerp zou kunnen zijn. In gedachte zag ik een timmerman bezig aan een werkbank. Alweer een werkbank? Ja, wat voor mij de werkbank is, is voor een ander een bureau of het aanrecht. Met die laatste opmerking moet ik voorzichtig zijn.

De werkbank moest een beetje stilistisch zijn. Ik tekende eerst een enkele werkbankpoot, links van het blad. Een poot bestaande uit een buis van 15 cm in het vierkant en ongeveer 95 cm hoog.

Op deze hoogte maakte de vierkante buis een scherpe haakse bocht naar de stakant van de werkbank.

Het horizontale stuk was ca. 30 cm lang en werd de behuizing van een laatje. Het laatje werd er in getekend. Het hing er half uit, zo'n beetje schuin naar beneden. Op het kopschot zat een knop. Hoera, dit was het begin maar het leek nog niet op een werkbank.

Over de poot kwam het werkblad, gemaakt van een rechthoekige platte buis. De afmetingen waren: 20 cm breed, 5 cm hoog en 80 cm lang. Onder de staander of werkbankpoot werd een grote voetplaat getekend. De summiere werkbank stond op papier.

Met mijn gedachten was ik natuurlijk al veel verder. Ik zag de timmerman al achter zijn werkbank staan. Er lag een plank op de bank die schuin afgezaagd moest worden. Dus tekende ik eerste de plank, daarna de pollebolle timmerman met een zaag in zijn rechterhand. De zaag had al een stuk zaagsnede gemaakt. De linkerhand hield de plank vast. Om te zien was het een leuk geheel.

Nu nog wat gereedschap op de werkbank tekenen. Een opengevouwen duimstok lag half in het laatje en de rest op de bank. In het laatje lag nog een beitel en een vijl. Op de werkbank boven het laatje lag een bril en verderop nog wat grote spijkers en een potlood. Er was dus wat te zien. De witte bol kwam op het lijf en daar stond de timmerman.

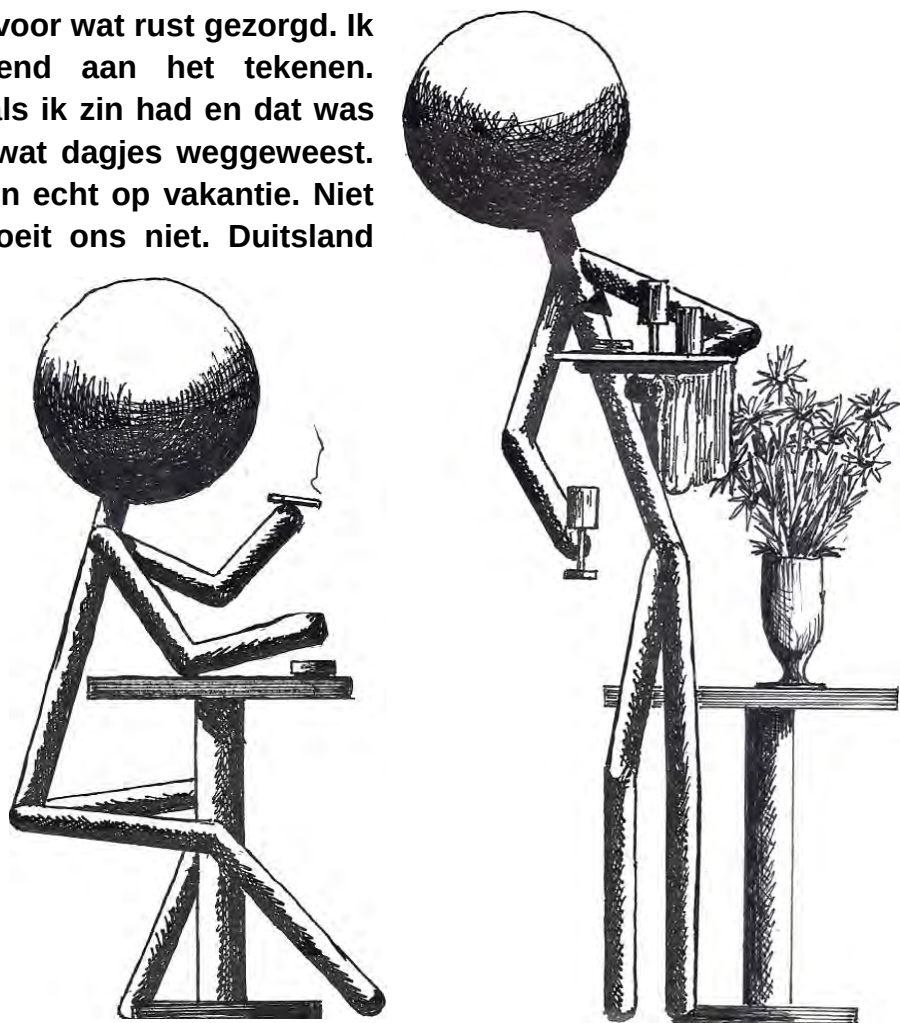
Het ontwerp tekende ik daarna op een grote plaat. Het werd een mooie grote werktekening en ik bracht hem snel naar de bevriende eigenaar. Hij was er onderste boven van. U zal zich misschien afvragen waarom die bevriende man een tekening wilde hebben en niet een compleet toegeleverde pollebol. Hij wilde het werk in zijn eigen bedrijf laten uitvoeren.

Ik ben nog verschillende keren bij de vakman die de timmerman maakte langs geweest om wat aanwijzingen te geven. Zijn fantasie moest steeds even worden bijgewerkt. De productietijd van de metaalbewerker was niet veel korter dan dat ik voor het werk nodig gehad zou hebben. Misschien was het laswerk iets mooier, maar ik was tevreden en had een positief gevoel.

Gewoon doorgaan

Het tekenwerk had voor wat rust gezorgd. Ik was niet doorlopend aan het tekenen. Gewoonlijk alleen als ik zin had en dat was best veel. We zijn wat dagjes weggeweest. Ook een paar weken echt op vakantie. Niet zo ver want dat boeit ons niet. Duitsland langs de Rijn is steeds weer verrassend. Zijn we thuis, dan komt bij mooi weer het hele gezin barbecueën. Dat is een drukte van jewelste maar wel bijzonder gezellig. De tijd gaat hard, maar we vermaken ons best.

En dan kriebelt het weer. Enkele schetsontwerpen kwamen uit mijn koker. Een ervan ging ik maken. Een gek ding. Wacht, ik vertel er over.

"Paaltje springer" nr. 081060904

Ik heb aan de kinderen en kleinkinderen gevraagd om bokkie te springen. Dan kon ik de houding bepalen. Maar ik heb mezelf een beetje voor de mal gehouden. Ja, dat gebeurt ook. Ik tekende twee pollebolle figuren. De eerste stond gebogen en de tweede sprong met zijn handen op de rug van de eerste wijdbeens over hem heen.

Ach, u heeft het ook wel eens gedaan. Op het schetsontwerp was al te zien, dat dit best moeilijk zou worden met die grote witte bol van de gebukt staande pollebol. Doch, ik had de moeilijkheden opzij geschoven door een paaltje als springbok te nemen.

Het werd dus geen bokkie springer meer maar een paaltje springer. Het gebeurt niet vaak, maar ik had de eenvoudigste weg gekozen. En toen ging het mis.

'n Paaltje, 100 mm rond, met een hoogte van 1100 mm werd op een voetplaat gelast. Precies als op het schetsontwerp. Nu de springer. Voor het springen over een paaltje stonden zijn benen verkeerd. De stand van de armen en het lijf waren ook al niet goed. Toch heb ik alles zoals het is aangegeven aan elkaar gelast. Zilverkleurig stond hij daar uiteindelijk op een plank in de tuin. Jakkes, zei ik, wat een onooglijk ding. Ik liet de springer ergens op een verlaten plekje in de tuin achter. Het was de eerste pollebol waar ik het niet mee eens was.

Later werd de springer gemonteerd op een pallet ergens anders opgesteld. Een onbekende vrouw zag hem en vond de springer zo mooi, dat zij hem graag wilde hebben.

Ja, het is zo, smaken verschillen. Met een andere benenstand had ik best twee figuren kunnen maken. Maar ja, altijd achteraf.

"De Kabelaar"

Misschien wel 35 jaar terug werkte er in mijn bedrijf een monteur. N.N. zullen we hem noemen. Een leuke grote vent met een harde stem. Hij moest het vak nog leren. Je kon niet om hem heen. Na een paar jaar ging hij wat anders doen. Hij studeerde en begon daarna een eigen bedrijf hoorde ik.

Ergens begin 2004 kwam ik hem aan een bar in een eethuisje tegen. Hij herkende mij. Nog steeds hard pratend kwamen de grote verhalen. Na de nodige tegenslagen had hij nu een groot Kabel- en Telecom bedrijf. Ik ontmoette hem daarna wel meer aan die bar en hij vroeg mij om eens in zijn bedrijf te komen kijken. Ook gingen we een keer, samen met de vrouwen, uit eten.

Dus, de goeierd die ik ben, dacht: Ik maak een leuke pollebol voor hem

Een passende naam werd "De Kabelaar". Een man stopte een kabel de grond. De

kabel was een dunne buis met een mooie kromming. De man hield de kabel elegant vast. Op het eind van de kabel zat het knoppenspel van een contrabas. De Kabelaar stelde dus een man voor, die een kabel in de grond had gewerkt en er nu op speelde. Speelser kon niet. Het was een heel fijne pollebol. Ik stuurde N.N. een foto van de Kabelaar, legde uit wat het voorstelde en vermeldde dat hij die van mij cadeau kreeg. Maar zonder dat ik het wist, was er wat fout gegaan. Hij wilde niets meer met mij te maken hebben. De reden werd

niet gegeven. Had ik zijn vrouw tijdens het eten soms niet genoeg vertroeteld of had ik iets verkeerd gezegd?

Dat kreng van een Kabelaar, want het was ineens een kreng geworden, stond in achter in mijn tuin. Ik ergerde me er aan ondanks dat hij zo mooi was. Op een keer zette ik er de slijptol op en haalde de kabel, dus die mooie kromme buis, weg. In plaats daarvan kreeg de man een bladhark in zijn handen. Het was weer een vriendelijke leukere pollebol. Hij kreeg de naam "De Bladharker". Er hoort geen nummer bij.

Ik heb de "Bladharker" veel later aan een goede, aardige en lieve kennis cadeau gegeven. Er zijn niet veel negatieve belevenissen met pollebolle producties. Ook deze liep goed af.

"Wijzend kereltje bij de vijver" nr. 082071204

Bij een kleine vijver in een achtertuin van een opdrachtgever moest een klein mannetje komen. Of ik een voorstel wilde doen. Het schetsontwerp bevatte een klein kereltje, dat gehurkt zat aan de rand van de vijver. Voor hem lag een bal op de grond. Met zijn rechter arm wees hij in de vijver en zei: Kijk een vis!

Het kereltje werd een lieverdje. De armen, benen en het lijf stonden perfect in de goede stand. Vooral toen hij zilverkleurig werd was hij wel heel bijzonder mooi.

Nu nog een betonblok storten. Het kereltje werd van te voren al op het blok vastgezet. De opalen bol met het aansluitsnoer werden ook gemonteerd. Het pollebolletje ging op transport. In de tuin werd een gat gegraven en het blok er in getild. Het klinkt eenvoudig, maar het is steeds opnieuw toch wel veel en ook zwaar werk. Alles opruimen en afstoffen en kijk, daar zagen wij het visje ook.

Afscheid

Het vijfverkereltje was de laatst gemaakte pollebol in het jaar 2004. Mogelijk is hij in 2005 geplaatst. Het was een fijn druk jaar, misschien wel het drukste pollebolle jaar. Als ik het goed heb zijn er elf pollebolle creaties gemaakt. Dat is echt veel. Tussendoor waren er ook nog veel andere bezigheden, waardoor je kan stellen, dat er uiteindelijk over het hele jaar minstens anderhalf armatuur per maand werd gemaakt.

Omdat ik niet alle exacte data heb bijgehouden, zijn kleine onjuistheden mogelijk. Dat maakt niet uit, want het gaat om het verhaal over de pollebolle figuren. Op naar 2005.

Het begin van het jaar 2005

Zoals elk jaar is de jaarwisseling toch weer een klein feestje. Nou ja, een klein feestje? Je groeit er naar toe. Oliebollen en appelflappen komen in huis. Er wordt gepraat over het afgelopen jaar en denkt na over het komende jaar. Elke keer sluit je wat af en begint ook weer. Dus verandert er niets. Je staat gewoon een moment stil bij de tijd. En elkaar het beste toewensen daar leef je ook naar toe.

"De Fiets met kleine wieltjes" nr. 085201204

Al in december 2004 was er een plannetje gemaakt voor een fiets met twee heel kleine wieltjes. Er waren drie schetsontwerpen, een voor een klein kind, een voor een groter kind en als laatste een belachelijke fiets voor een volwassen man. Waarschijnlijk toch wel door het eerdere succes van de Hoge Bi is deze fiets ontstaan. Gekozen werd voor de belachelijke fiets met de volwassen man.

De diameter van de wielen werd niet meer dan 30 cm. Lekker klein en daardoor juist gek. Bij het voorwiel werd een korte voorvork gemaakt. De voorvork liep dan in een fantasie gedeelte iets schuin naar voren door naar het stuur. De achtervork was korter en liep met een dunne framebuis schuin door naar achteren tot aan het zadel.

Tussen de achter- en de voorvork liep een korte dikke buis. Dit buizen stelsel vormde samen het gekke frame van de fiets.

Het achterwiel had een heel klein tandrad. Op het snijpunt van de achtervork, de dikke buis en de buis naar het zadel zat een crankwiel. Over de twee tandwielen liep een ketting. Twee pedalen werden verzonnen en het achter gedeelte was gereed. De voorvork en de stuurbuis werden ook, zoals al aangegeven, in een fantasie vorm samengesteld. We glimlachen nu misschien

een beetje smalend, is dat het, maar het was een moeilijke constructie om trots op te zijn. Op de zadelstang kwam een mooi gestileerd zadel en op de buis voor het stuur een fantasie stuur. Een koplamp en een bel waren de aanvulling. Het werd een heel bijzonder fietsje.

Daarna kwam de fietsende man aan de beurt. De benen en het lijf werden, keurig passend en volledig in stijl aan elkaar gelast en op de fiets gemonteerd. Het uiteinde van de linker arm kwam aan het stuur en de andere arm zwaaide met een echt lijkend petje naar iedereen in het rond.

Het was doorlopend passen en meten, maar het mannetje zat goed op zijn

plaats. Wat was het een leuk eigenaardig fietsje geworden. Een schuine stalen balk onder de wielen, een soort oprijplank, zorgde voor het iets naar achter overhellen van het geheel.

We gaan de moeilijkheden die bij het maken van de fiets horen niet allemaal opsommen. De omschrijving staat hierboven. Alles was een probeersel en het lukte door veel te kijken en veel te passen. De uitvoeringswerken, zoals de doorvoergaten, het soms best wel moeilijke laswerk en de vrolijke fantasie, maakten het uitvoeren van het geheel tot een onovertroffen plezier. Nogmaals, leuk als je zo'n hobby hebt.

De gekke fiets staat nog steeds in de voortuin. Intussen heb ik die gekke fiets ook al in werkelijkheid gezien. Zouden ze het hebben afgekeken?

"De Buizensjouwer" nr. 088160205

Met de pappa van de directeur van een constructie bedrijf kon ik altijd al goed opschieten. Deze vader, de eerdere directeur, kende ik al lang. Soms hadden we verhalen over wat we al zo al in ons leven hadden meegemaakt. Het was nooit treurig. Voor het grootste gedeelte bestond het uit geluk en succes, maar soms liep het ook wel minder goed.

Zal ik voor jouw een pollebol figuur maken, vroeg ik? Oh, uhh, ja doe maar, zei hij. Het klonk nog niet enthousiast.

Ik maakte een buizensjouwer. Een mannetje dat rondliep met een dikke buis op zijn schouder. Eerst dacht ik, zal ik hem onder het gewicht wat door de knieën laten zakken, maar nee, hij liep er fier mee rond. Het was een vrolijke man, die met zijn pet in zijn

hand gedag zwaaide naar iedereen die voorbij kwam. In werkelijkheid droeg de pappa ook altijd een pet. Ik had de pet niet van de fietser afgekeken.

De buizensjouwer was niet moeilijk te maken. Als laatste werd de voetplaat er onder gelast en zilverkleurig werd hij keurig netjes afgeleverd. Hoe het verder is gegaan weet ik niet. Misschien is hij al uitgesjouwd.

Even er tussen uit

Een oude uitdrukking die ik in de winter nog wel eens roep, is: "Het is koud en nat, de schoorsteen rookt, mijn vrouw heeft erwtensoep gekookt". Het komt uit het kinderboek "Daantje" uit mijn kindertijd.

En als je dan bedenkt, dat mijn vrouw helemaal geen erwtensoep kookt, ze gruwelt er van, dan krijgt de uitdrukking nog meer betekenis.

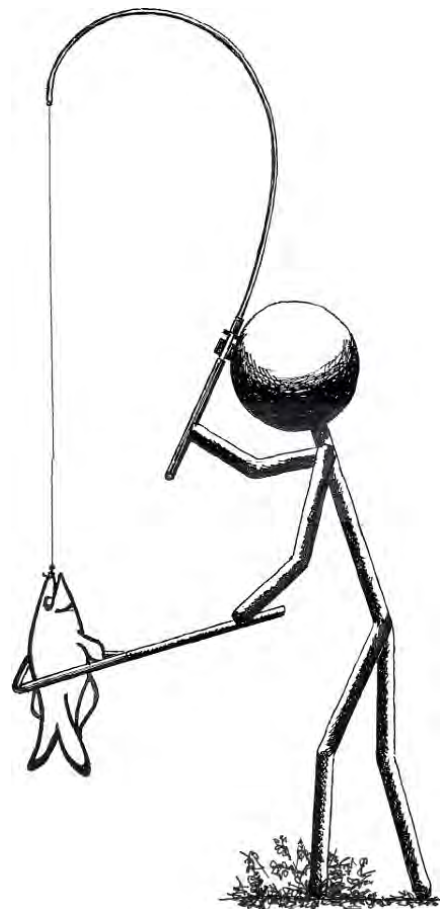
Ik kan me niet herinneren of het in februari of maart koud was, maar ineens zonder voorspel, had ik een dubbele longontsteking. Zo, dat was weer een nieuwe ervaring. Ik heb geijld, daar weet ik niets van, maar hoestte niet. Achteraf was het gelukkig geen zware dubbele longontsteking.

Maar je bent er wel een paar maanden tussen uit. Het opknappen ging wel snel, maar ik moest rust houden. Het eerste wat ik deed was weer gaan tekenen, boeken lezen en meer van die bezigheden. Ergens in de maand mei was ik weer paraat.

"Visserlatijn" nr. 089010505

Regelmatig kwam langs de voortuin een ouder echtpaar. Steevast bleven ze dan stilstaan om de in de tuin opgestelde pollebolle figuren te bewonderen. Ze waren natuurlijk niet de enige.

Op een keer kwamen ze via de zijkant van het huis aan de achterdeur. Ping, pong ging de bel en ik deed open. Het oudere stel wilde graag

even over pollenbolle armaturen praten. Ach, komt u maar binnen. Mijn vrouw maakte koffie en daar kwam het verhaal.

Het echtpaar had een paar jaar terug in de omgeving gewoond en hadden de pollebolle figuren in de tuin in aantal zien groeien. Ze waren al een paar jaar geleden naar Zuid Holland verhuist en woonden nu in een villa aan een grote plas. Omdat ze regelmatig bij kennissen in onze buurt op bezoek gingen, liepen ze ook regelmatig langs onze tuin om naar de pollebolle creaties te kijken. Ik voelde me vereerd.

Toen kwam de vraag. Mijnheer Snoek, laten we hem voor het gemak maar zo noemen, had een tuin aan het water. Aan de plas dus. Zelf viste hij niet maar hij zou het zo leuk vinden wanneer er aan het water een pollebolle visser stond die net een snoek had gevangen. Het was een van de meest bijzondere vragen die ik de laatste tijd had gehoord. Alles kan, zei ik, maar er moet wel flink over worden nagedacht. Ik maak voor u een schetsontwerp en u hoort van mij. Een tweede kopje koffie werd nog gedronken. De vraag liet me niet meer los.

Een A3tje kwam op het tekenbord en via het potlood kwamen er steeds meer vissers in visstandjes op het vel. Ik kreeg al wat vat op het geheel. Toen zocht ik op internet naar foto's van vissers en snoeken. Ik kwam in de wereld van de vissport. Houdingen en standjes van de vissers, modellen en de vorm van hengels en van alles over snoeken. Wat een wereld. Eerst maar de snoek. De afmetingen, hoeveel vinnen, het model van de kop en de buik, maar ook de staart en vele andere wetenswaardigheden over de snoek kwamen naar voren. In mijn dromen viel ik zelfs in het water en werd door een snoek achtervolgt. Dan schrok ik wakker en zei: Rot beest. Zo werd ik een en al snoek. Een eenvoudig schetsontwerp werd goedgekeurd. De naam werd "Visserslatijn".

Ik maakte een paar fotoafdrukken van een snoek en legde een plaat hardboard op de werkbank. Na het tekenen van de contouren van de snoek op ware grootte begon ik met het maken van de snoek. Van bandstaal op zijn kant, dat is een platte stalen band met in dit geval een breedte van 30 mm en een dikte van 4 mm, boog ik de vorm van een snoek. Buigen? Nou ja, de scherpe hoeken

werden ingeslepen, gebogen en gelast. Heel voorzichtig kreeg de snoek de juiste contouren.

Door het precisie werk leek de pollebolle snoek zuiver op een werkelijke snoek. Ik was blij dat het gelukt was. Nu nog de vinnen. Uit plaatmateriaal werden, ook weer exact op maat, de vinnen geslepen en in model gebogen. Op de juiste plaats werden ze aan de snoek gelast. En die ogen, wat keken ze gemeen. De gemiddelde lengte van een snoek is 60 cm. Dus groot en lang. De visser viel er haast bij in het niet. Maar ik had alleen nog maar de snoek gemaakt en ging dus weer tekenen.

Een werphengel was het eerste waar ik aan dacht. Weer op het net de gegevens van de werphengel opzoeken. De snoek kwam vast te zitten aan het haakje van de hengel. De visser tilde de snoek uit het water, zodat deze in een toch wel groot visnet opgevangen kon worden. De dunne hengel boog helemaal krom. Zo werd de visser, de hengel en het visnet tezamen een echt spannend geheel. Op papier leek het net echt.

Het werk begon.

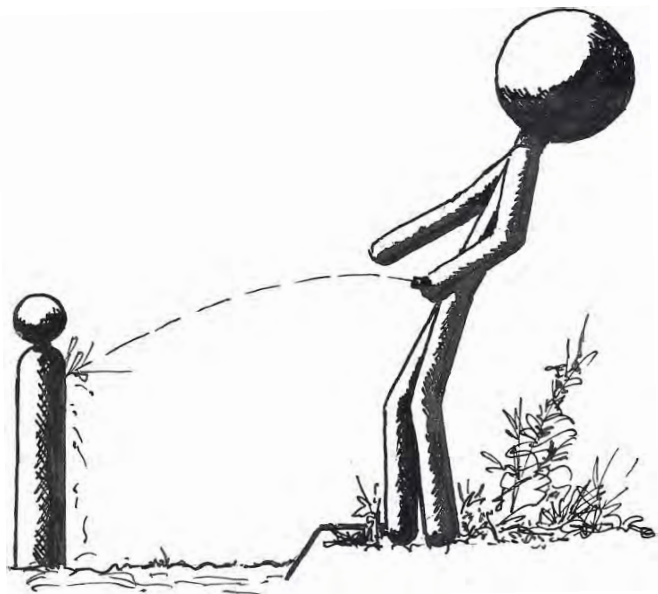
Eerst de visser in de juiste stand in elkaar gezet. In de rechterhand de hengel en links het visnet. Het visnet lukte goed. Toen de hengel. Dat was moeilijker, want de hengel werd van dik naar dun uitgevoerd in rond staafmateriaal. Niet te dik, want dat was geen gezicht en niet te dun, want dan zou het te snel vervormen. Na wat uitproberen kwam dit ook goed. De vis kwam er aan te hangen en het was maar goed dat er een

gestileerd visnet was, want anders was de hengel geknakt of in ieder geval te veel doorgebogen. Het klinkt zo eenvoudig, maar dat was het niet. Er kwam nog een molen aan de hengel en een voetplaat onder de visser. Technisch werd alles gecontroleerd en goed bevonden. De pollebol "Visserslatijn" was gereed. Voor proef werd de visser nog even buiten gezet. Enig buigwerk zorgde voor de laatste hand. Het zag er echt goed uit. Mevrouw en mijnheer Snoek kwamen toevallig weer langs en gaven toe, dat zij het zo mooi niet had verwacht. Hoe mooi de visser werd nadat hij zilverkleurig was geworden wisten de Snoekjes nog niet. Op de aanhanger werd de pollebol naar zijn standplaats aan de plas gebracht. Meneer Snoek viel zowat van zijn graat, zo mooi vond hij de pollebolle visser. Leuke zinspeling. Anderen hebben hem geïnstalleerd.

Samen met Bob, die steeds bij het zware transport heeft geassisteerd, zijn we naderhand nog weer een keer naar de visser wezen kijken. Precies zoals ik het had aangegeven was de pollebol neergezet. Het was echt "Visserslatijn" geworden. We maakten wat foto's en zeiden gedag. Er was bij allen een meer dan tevreden gevoel.

"Pispaaltje" nr. 090230505

Het water had me te pakken. Maar niet meer zo kolosaal als bij de waterplas. Het was nu slechts een klein vijvertje. We zaten heerlijk in de tuin bij een zwager, dronken een glaasje en de roddeltjes gingen over en weer. Niet van die ordinaire roddels, maar verfijnde roddels waarom je hardop kon lachen. Na twee glaasjes kwamen die roddels zo maar vanzelf naar boven. De stemming was goed. Opeens viel mijn blik op het vijvertje. Die vijver viel op omdat er een echt mooie beplanting

omheen stond. Met een grootmoedig gebaar zei ik tegen die zwager: Zal ik eens een "Mannetje Pis" voor je maken? Die kan dan aan de rand van de vijver komen te staan. Ik zag dat mannetje al op een mooie sokkel tussen de beplanting bij die vijver staan piemelen.

Waar heb ik dat aan verdiend was zijn antwoord. Nou, ik vind jullie nogal aardig en het lijkt me leuk om zo iets voor jullie te maken. Alleen de bouwkundige en technische werkjes moet je zelf doen. Oh, dat is een tegenvaller, zei hij lachend. Maar de zwager en het zwagerinnetje werden dolenthousiast en vonden het te gek dat ik dit wilde doen. Je merkt het wel wanneer het af is, zei ik.

Het tekenwerk begon. Ook het zoeken op internet naar gegevens. Dat viel toch wel wat tegen. Ja foto's genoeg, maar afmetingen ho maar. Opeens zag ik een foto van het mannetje met dichtbij een volwassen persoon. Toen was het niet moeilijk meer om de maten van het mannetje te bepalen.

Wat schetswerk werd op een groot vel tekenpapier neergezet. De stand van de armen en benen waren cruciaal. Zijn lijf moest ook wat achterover staan en zo ontstond de vorm van het "Pissertje" zoals hij later ging heten.

Extra moeilijk aan dit figuurtje was ook de buis waar het water voor de waterstraal door moest stromen. De buis moest door de een van de benen naar het piemeltje lopen. En dat piemeltje moest niet te groot zijn, maar wel opvallen, dus ook niet te klein. Met kunstgrepen heb ik het allemaal in elkaar gelast en werkelijk, het oogde goed. Toen nog zijn armen/handen bij zijn piemel en natuurlijk ook precies in de juiste stand. Je moest het piemeltje wel goed kunnen blijven zien.

Het was gelukt. Ik had dit niet zo verwacht. Ik liep weer naast de bekende schoenen. Het verzinkte pissertje werd compleet afgemonteerd. Er zat tien

meter aansluitsnoer aan. Dank je wel zei de zwager toen ik het pissertje aan hem gaf, ik ga hem snel plaatsen. Na twee weken stond het pissertje aan de rand van de vijver. Toen kon je pas echt zien, dat het bijzonder goed gelukt was.

Na anderhalf jaar ging de zwager verhuizen. Echt jammer was, dat hij zijn pissertje niet op de lijst " Niet bij de verkoop behorende dingen" had vermeld. De koper wilde niet wijken, het pissertje behoorde bij het huis en was dus van hem. Toen ik het vernam was ik wat droevig. Waarschijnlijk staat die zeikerd nog steeds aan de vijver. Ik ben er nooit meer geweest.

Niet zo simpel

Bij de twee laatste pollebolle creaties "Visserlatijn" en het "Pissertje" zijn we min of meer iets te gemakkelijk aan de voorbereidingen voorbijgegaan. De voorbereidende werkzaamheden zijn: Het opzoeken van gegevens, het op papier zetten van de pollebolle creatie en het verder uitwerken van de tekening. Dan staat de creatie uiteindelijk op een groot tekenvel. Daarna wordt het geheel aangevuld met de maatvoering en tot slot worden de details nog op ware grootte op een plaat board gezet. Dat alles bij elkaar is alleen maar leuk om te doen maar je kunt het niet zo maar wegdenken. Oh, ja, het materiaal ophalen en alles gereed zetten hoort er ook nog bij. En dan zijn dit alleen nog maar de voorbereidingen. Een bedrijf zou er een afzonderlijke afdeling voor hebben.

De moeilijkheidsgraad bij het maken van de hiervoor aangegeven pollebolle figuren is toch wel aanwezig. Vooral het nieuwe en de extra's omdat die nog nooit eerder zo zijn gemaakt. Ik heb het al aangegeven, je moet het nieuwe steeds weer opnieuw onder de knie krijgen. Leuk, die woordspeling, want je werkt op een werkbank, dus boven de knie. Mede daardoor is het maken van een pollebolle figuur toch steeds weer een uitdaging. Het is zelfs best spannend en ook nog wel een beetje ongelofelijk. Maar het grappige is: Het lukt steeds weer opnieuw. Je kan er niet onderuit, als je met dit soort werk bezig bent ga je er volledig in op. Pas, nadat een pollebolle combinatie uiteindelijk gereed is besef je dat het toch wel een tijdrovend werk was geweest. Ik heb ervaren constructiewerkers gezien die soortgelijk werk maakten. Ik kon ze qua het creëren en het vormgeven nog wel wat leren. Nogmaals, "pollebolle lichtmastarmaturen" maken, is zo'n heerlijke bezigheid.

Over het algemeen ben ik alleen maar in de ochtend bezig en werk dan niet meer dan twee tot drie dagen per week. Per dag maak ik zo'n drie tot vier werkuurtjes. Dat maakt samen acht tot twaalf uur per week. Soms worden het

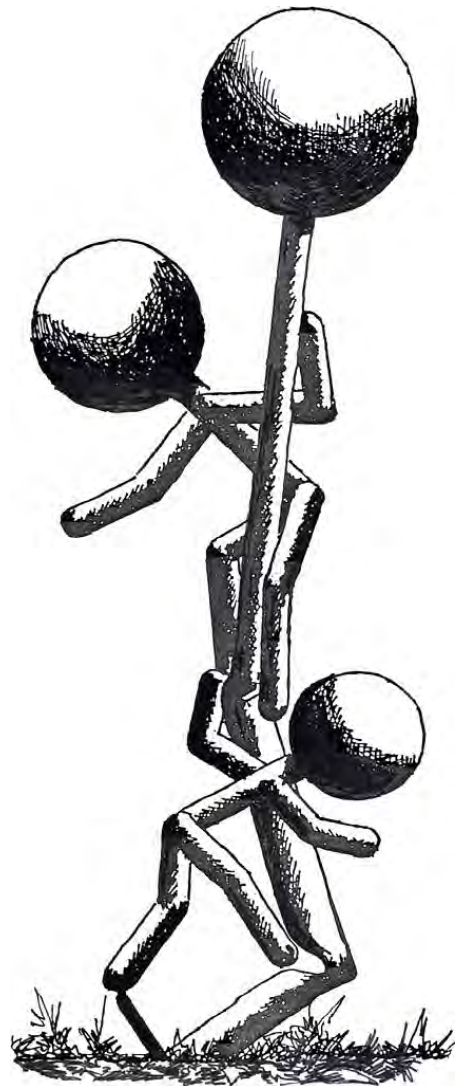
wel eens zestien tot twintig uren. Dan ben ik niet te stoppen. Ik doe het met plezier. Moet ook wel, want daar is het een hobby voor. Ik heb dit toch niet al eerder gezegd?

"De Scheve Paal" nr. 092111105

Weer zo,n mooi project. Via, via kwam een jong stel bij ons aan de deur en vroegen informatie over een pollebolle lichtarmatuur. Oh, kom maar even binnen. We zaten aan de ronde tafel in de serre. Koffie, vroeg mijn vrouw. Als het u blijft was het antwoord. A.u.b. wat een ouderwetse uitdrukking is dit eigenlijk. Er moet maar eens een modernere Nederlandse uitdrukking voor komen met een zelfde betekenis. Of is die er al?

Het jonge stel had een nieuw huis gekocht in een plaats in de omgeving. Het huis was af, maar aan de tuin moest nog van alles worden gedaan. Ze wilden een pollebol in de tuin. Ik pakte potlood en papier en op aangeven van het stel, de vrouw was het meest kordaat, kwam de platte grond van de tuin op het papier. Verschillende plaatsen in de tuin werden bekeken. Ook de oprit. Op het eind van de korte oprit stond normaal de auto. En haast direct kwam een plannetje voor het maken van een pollebol armatuur naar voren.

Na een tot anderhalve meter vanaf het begin van de oprit kwam aan de linker kant het pollebolle lichtmastarmatuur te staan. Een lange mast met een opalen bol. Ik zag het al gebeuren, in een onoplettend moment reed de auto tegen de lange mast. Die knikte op de hoogte van de bumper maar de paal bleef wel staan. Ja die scherpe knik was een goed begin. Dat vond het stel ook. Er was even een discussie wie de schuld kreeg. Snel tekende ik nog twee kleine kinderen in de mast, een in de knik en de andere in de mast. Samen met de lichtmastbol waren er dus drie lichtbollen. Dit eerste ontwerp werd de leidraad voor het latere schetsontwerp. Hoe vinden jullie dit eerste voorstel, vroeg ik? Ons aardige stel

stond het wel aan. Het is een leuk idee. Op mijn voorstel om dit verder uit te werken gingen zij in. Ik kreeg in principe een opdracht. Een tweede kopje koffie was ook al gepasseerd. Julie horen nog van mij en weg waren ze.

De opdracht liet me niet meer los. Op een groot tekenvel kwamen wat schetsen. Bumperhoogte bepalen, knik inschatten en kijken op het internet naar afbeeldingen van kromme palen. Zo vormde zich de kromme lantaarnpaal of lichtmast. Nu nog de twee kleuters erbij. Zoals eerder aangegeven, een hoog in de mast en de ander in de knikvorm. Het kon een bijzondere "pollebol" worden. Alle belangrijke maten werden op tekening gezet. Het begin was er.

Maar hoe maak je een kromme paal met een knik? Het onderste gedeelte van de paal of mast is wel 100 mm rond, dus nogal stevig. Daar maak je niet zomaar een knik in. We moeten de scheve paal maar even verlaten. Dag, scheve paal!

"Hekkepaaltje" nr. 093281105

Als u zich afvraagt waarom nu eerst het "Hekkepaaltje" wordt behandeld is het antwoord eenvoudig. Omdat een knik of bult in de mast van de "De Scheve Paal" niet simpel te maken was, besloot ik de knik eerst in een stuk buis uit te proberen. Ik pakte een zelfde buis van 100 mm rond en ca. 1200 mm lang zoals die nodig zou zijn bij de onderkant van de "Scheve Paal". Als er een knik in zo'n paaltje moet worden gemaakt kan je dit doen, net als in de werkelijkheid, door het paaltje schuin tegen een muur te zetten en er dan met de bumper van een auto tegen aan te rijden. Maar niemand durft te beloven dat het paaltje dan niet wegschiet met alle gevolgen op beschadigingen aan de auto. In gedachten zag ik het al gebeuren en huiverde. Nee, ik ging de buis met een slijpschijf voorbewerken. Er werden verschillende slijpsneden in de buis gemaakt en ik probeerde de buis te deformeren en zelfs om te buigen. Hiervoor stak ik een lange en iets dunnere buis in het in de werkbank ingeklemde en met de slijpschijf bewerkte stuk buis, trok, trok en trok nog eens en daar ging de buis krom. Het werd een mooi ruw omgebogen paaltje. Maar, wat moet ik nu met dit paaltje. Ik vond de knik niet helemaal echt en wilde voor de "Scheve Paal" toch een auto gebruiken, maar dan niet mijn auto.

Ik keek nog eens naar het gebogen stuk paal en zag er nog niet zo veel in. Voor de grap laste ik de geknikte buis op een voetplaat. Van de buis stond nu het eerste stuk echt rechtop dus verticaal op de plaat en het stuk na de knik schuin naar opzij. Ik kantelde de voetplaat en het onderste stuk paal stond nu schuin naar achteren en het bovenste stuk schuin naar voren. Op dat moment zag ik ineens de scheve omvergereden hekkepaal.

De schuine voetplaat laste ik in een schuine stand op een nieuwe voetplaat en daar stond het begin van de schuine "Hekkepaal". De bovenkant van de paal dichte ik af met een half bolle dop. Maar aan een hekkepaal zit meestal

een afrastering. Dit dacht ik na te bootsen met van die oude roestige en onbehandelde niet te lichte kettingen.

Voor de bevestiging van die kettingen werden twee halve ogen aan de paal gelast. Aan iedere kant van de paal een en dan zo hoog mogelijk. Een mannetje of kind was al gauw op de scheve paal gezet en het geheel werd al een aardig tafereel. Met een hand hield het mannetje zich vast aan de paal en in zijn losse hand lag de gebroken ketting. Hij keek er naar en dacht wat moet dit worden. Aan de andere kant van het paaltje hing een stuk korte ketting.

Het werd weer een mooie pollebol. Die zou ik niet meer weg doen. In de schuine

voetplaat werden nog twee kromme en afgebroken bevestigingsbouten gelast. Na de nodige controles kwam de "Hekkepaal" zilverkleurig terug. Hij heeft een mooi plekje in de tuin gekregen.

"De Scheve Paal" vervolg

Nu wist ik hoe ik een knik in de onderkant van een paal moest maken. Maar ik koos dus toch voor een knik door een voertuig. Op mijn verzoek werd bij een constructie bedrijf een knik gemaakt. Een monteur zette een stuk buis van 100 mm rond tegen de muur en met een paletwagen reed hij er een behoorlijke knik in. Dank je wel zei ik en ging thuis aan de slag.

Ik had het bij de hekkepaal geleerd. Eerst werd de bovenste bodemplaat aan het maststuk gelast en daarna deze plaat weer schuin op een andere bodemplaat. Het onderstuk van de scheve paal stond op de werkbank. De

totale lengte van de paal zou ongeveer twee meter twintig hoog worden. Veel te hoog om aan te werken vond ik. Dus maakte ik de paal in twee delen. Een onder- en een bovendeel.

Bij het onderste deel van de paal maakte ik een kereltje. Hij stond gebogen op de schuine voetplaat, hield de paal vast en keek naar de knik in de paal en wees er naar op een manier van: Oh, kijk het is stuk. Nog wat afgebroken bouten in de schuine voetplaat en het onderste deel was gereed.

Het bovenste deel van de mast of paal was van buis

60 mm rond. Er zat dus een verloop in de paal. Het tweede mannetje kwam met beide benen op het verloopstuk te staan. Aan elke kant een been. Met zijn linker hand hield hij de paal vast en hing daardoor wat achterover. Met zijn rechter hand wees hij in de verte: Kijk daar komt pappa aan. Mag natuurlijk ook

mamma zijn. Het ligt er aan wie de paal aanreed. Ook dit bovenstuk zag er goed uit.

Het bovenste deel van de onderpaal stond schuin naar voren. De bovenste dunnere buis van het bovendeel werd iets schuin naar achteren aan de onderbuis gelast. En daar stond de scheve paal buiten in onze tuin te pronken. Ik keek er nauwkeurig naar en was tevreden. Alles nalopen en het was maar goed dat ik dit deed, want nu zag ik, dat de knik in de mast geheel dicht zat. Er kon geen elektra kabel doorheen en dat moest wel. Met wat kunst en vliegwerk werd een doorvoer gemaakt en daar ging de mast naar de verzinkerij.

Ik maakte van oud houtwerk een bekisting voor het gieten van een betonblok. Dit compleet met vier draadeinden die op de juiste maat in de bekisting werden gelast. Dit deed ik niet bij elke pollebol die ik afleverde, maar wel bij het aardige stel. Zelf zouden ze het betonstorten en ook zelf de pollebol stellen en aansluiten. Zilverkleurig leverde ik de pollebolle lichtmast met de

aanhangwagen bij het nieuwe woonhuis af. Bob hielp mij weer met dit transport.

Later kreeg ik in de gaten, dat de zelf gemaakte knik in de "Hekkepaal" minstens zo mooi of misschien wel mooier was dan de door de stellingkar gemaakte knik. Zo zie je maar weer. De opmerking: Het kan altijd beter, gaat niet steeds op.

Het Oude Jaar

Het is zo, ook het jaar 2005 liep ten einde. Het was opnieuw een intensief jaar. Ook voor de pollebolle armaturen. Wel zeven creaties zijn er gemaakt. Aan enkele van die lichtmastarmaturen was veel werk geweest. Door de vele nieuwigheden werd er veel geleerd. Dat is bij mogelijke volgende pollebollen mooi meegenomen. We kunnen wel stellen: Jaar 2005 was een goed en gezellig pollenbollen jaar.

Jaar 2006

Een bijzonder en gelukkig Nieuwjaar toegewenst. We zeggen het elk jaar en menen het dan ook. Ik gaf het al aan, het afgelopen jaar was een bijzonder goed jaar. Voor 2006 nemen we dezelfde voornemens.

Het Takeltje

Het werken aan de pollebolle figuren werd steeds gewichtiger. Oorzaak? De pollebolle creaties werden ingewikkelder en daardoor ook zwaarder. Misschien heeft het ouder worden van de maker van de pollebolle lichtmasten daar ook iets mee te maken. Maar daarover maakte ik me niet druk.

Ik kocht een takeltje en ging dit installeren boven mijn werkblad. Het moest kunnen bewegen dwars over het werkblad en van muur tot muur. Dan kon ik tenminste naast de werkbank iets optakelen, daarna verschuiven tot

boven de werkbank en het daar weer laten zakken. En natuurlijk ook weer andersom.

De uitvoering van het takelsysteem werd bestudeert. Ik wilde een zwaar "T" profiel tussen twee houten dakbalken monteren en dan zoals gezegd van muur tot muur. Tussen de houten balken bedacht ik vier stalen draag- of hangsteunen. Het "T" profiel hing hieronder en zat goed vastgelast. Over het "T" profiel zou een loopwagen gaan rijden met daaraan het takeltje. Bij een grossier bestelde ik de loopwagen. De montage begon.

De vier draagsteunen werden het eerst gemaakt. Daarna werd het zware "T" profiel, iets uit het midden, aan deze steunen gelast. De draag / loopconstructie werd met stempels tussen de balken omhoog gehouden en met fretbouten aan de balken bevestigd. De loopwagen werd aan het "T" profiel gemonteerd en het takeltje daar weer aangehangen.

Het takeltje rolde voortreffelijk. De bekabeling werd via katrolletjes aan een tussen de muren gespannen staaldraad opgehangen en aan beide zijden aangesloten.

En daar kwam de dag van de waarheid. Alles werkte correct en het eerste gewicht, een emmer met stenen, ging omhoog en later omlaag. Het takeltje was gereed. De constructie kan 500 kg dragen. In het begin was het even wennen, maar allengs kon ik er niet meer buiten. Zo gaat dat!!!

"De contrabas" nr. 094220106

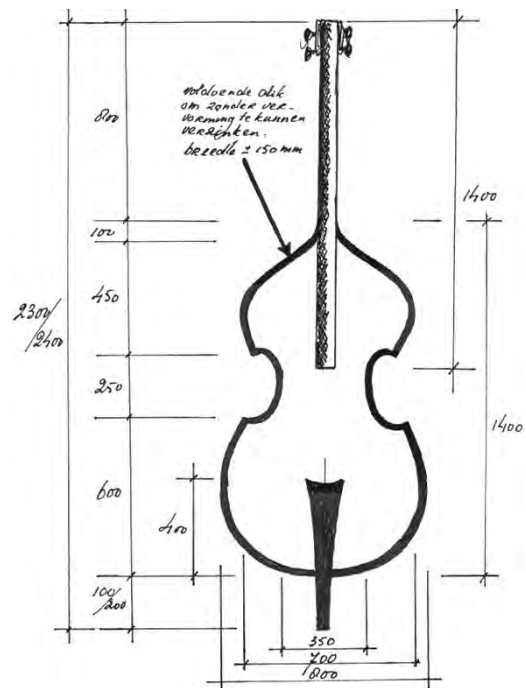
Door al het proberen werd ik steeds brutaler. Ik wilde een contrabas gaan maken. Misschien werd ik aangestoken door het knoppenwerk van een contrabaskop, die ik in 2004 op het eind van de kabel van de "Kabelaar" had gemaakt. De

Kabelaar was de verdoemde pollebol. Hij stond nog steeds ergens in de tuin verdekt opgesteld. Ik kwam hem regelmatig tegen en stoorde me eraan.

De contrabas wilde ik voor mezelf maken en voor in de tuin neerzetten. Maar zover was het nog niet. Op internet werden de vormgeving en de maatvoering van een contrabas opgezocht. 't Was nergens goed te vinden. Ik ben naar een winkel gegaan waar contrabassen voor de verkoop stonden opgesteld. Ik mocht alle maten opnemen. Zoveel en zolang ik maar wilde. Wat een groot instrument! Meerdere uren verdeelt over twee bezoeken ben ik aan het meten geweest. Van alle krommingen werd de straal opgemeten. Ook alle hoogte en breedte maten.

Terwijl ik daar bezig was, hoorde ik de muziek gespeeld door mogelijke kopers. Ze speelden proef, zo heet dat toch. Proefspelen. Het klonk soms vreselijk, maar vaak echt oh zo mooi. En dat op verschillende soorten instrumenten. Er was in die winkel een speciale en warme sfeer.

Thuisgekomen heb ik eerst de breedte of anders gezegd de diepte van de werkbank met latwerk vergroot van 100 cm naar 130 cm. Zo ontstond voldoende ruimte om op de werkbank probleemloos twee halve platen hardboard tegen elkaar aan te kunnen leggen. De platen werden met stevig plakband gekoppeld, dusdanig dat de twee platen als een boek open en dicht konden worden geslagen en daardoor gemakkelijk konden worden vervoerd. Op de opengevouwen platen board tekende ik met een dikke viltstift de contouren van de klankkast. Nu kwam de opgenomen maatvoering vooral van de krommingen, goed van pas. Ik begon met de hulplijnen.

Op de plaat board zette ik een stramien van werklijnen uit. Ik werkte vanuit een middellijn. Op de snijpunten van de verschillende lijnen lagen de hoeken en andere belangrijke punten van de klankkast. Voorzichtig schetsend, met een potlood natuurlijk, kwam de ware vorm van de klankkast te voorschijn. Het leek goed en ik voelde me blij. Wat een mooi en bijzonder instrument. Met de dikke zwarte viltstift werd de contourlijn verstevigd. De hals of steel, de kam, de snaren en al het andere liet ik nog voor wat het was. De mal voor de contrabas was gereed. Op naar het constructiebedrijf.

De zijkant van de klankkast van de contrabas bestond uit een band van plaatstaal. De band was 200 mm breed en 5 mm dik. Ik wilde de band buigen volgens de contourlijn. Er werden stroken plaat van 200 mm breed uit een grote plaat geknipt. Met een wals werden de stukken plaat in model van de rondingen gewalst. Het was steeds maar passen van de rondingen op de contourlijnen op de hardboardplaten om dan daarna indien nodig met de wals de kromming nog wat bij te stellen. Zo kreeg ik zes stukken buitenkant met de nodige rondingen, exact passend op de contourlijn. Het was een secuur werkje. Hartelijk dank zei ik nog tegen de vakman van het geweldige constructiebedrijf en

de gebogen stukken plaat gingen op de aanhanger mee naar mijn werkplaats.

De plaat board met de contourtekening kwam opnieuw op mijn werkbank te liggen. Op zijn kant, het bleef nu goed staan, zette ik de meegenomen stukken gewalste staalplaat nauwkeurig op de contourlijnen. Op de snijpunten van het lijnenspel werd de juiste lengte van de plaatstukken bepaald. De overbodige plaatstukken werden er, zuiver haaks, af geslepen. Toen kon ik alles keurig tegen elkaar zetten en ook aan elkaar lassen. Het begin van de contrabas was er en het was goed gelukt.

Het lasapparaat had doorlopend kuren, maar het ging.

De volgende dag, ik had een nachtje denkwerk achter de rug, kwam de pin onder de klankkast. De klankkast werd

tijdelijk tegen de werkbank gezet. De hals of ook wel de steel genoemd was nu aan de beurt. Met wat fantasie en intensief werk kreeg de hals zijn vorm. De basis van de hals was een ronde buis met een mooi verloopstuk naar de klankkast. Op de buis kwam een stuk plat of bandstaal. Daar zouden de snaren over komen te lopen. Aan het eind van de hals kwamen de stemsleutels van de snaren. Een mooie kop met een krul werd in elkaar gezet en aan de hals gelast. De sleutels werden er in gestoken en vastgelast. De kop was gereed. Zeker minstens zo mooi als bij een echte contrabas.

Het volgende werkje was het maken van de kam en van die speciale krullen op en in de bovenkant van de klankkast. Het werd weer veel fantasiewerk. 't Was gewoon doorgaan en ja hoor de kam en de krullen zaten op hun plaatst. Aan de onderkant van de klankkast kwam een aansluitstuk voor bevestiging van de snaren. Ook dat lukte. Zes snaren, gemaakt uit zo dun mogelijk rond staafmateriaal, werden vanaf het onderste aansluitstuk, lopend over de kam tot

aan de stemsleutels gelegd en vastgelast. Nu nog even stemmen en de contrabas was gereed.

Wat een verhaal, maar als ik het zo vertel komt alles weer naar boven en is het of je de contrabas opnieuw maakt. Ik zette de bas op de grond. Voorzichtig dacht ik nog, maar hij was van staal en kon wel tegen een stootje. Voor alle zekerheid ging ik eerst proefspelen. Op die manier kon ik de stand van de benen van de contrabasspeler nader bepalen. De zwaaihaak werd weer in de juiste vormen gesteld.

Met gebruik van wat hulpmiddelen stond de contrabas exact in de schuinite die ik dacht dat nodig was. De bassist werd met buisdelen in elkaar gezet. Een goede stand van de benen en het lijf was belangrijk. Het was een secuur werk, want de stand van de benen bepaalt of de contrabasspeler lekker ontspannen achter zijn instrument staat. De benen en het lijf werden aan elkaar gelast en voor proef op hun plaats gezet. Dat ging goed. Nu de linkerarm naar de bovenkant van de hals en de rechter arm op de juiste hoogte boven de snaren.

De zwaaihaak werd opnieuw heen en weer bewogen. De armen zaten ook goed aan het lijf. Het was heel spannend, zou het passen. Het paste precies, het was goed gelukt.

Daar stond de contrabasspeler. Ik beleefde het echt zo. Perfect was het. Om de contrabas met speler later op een betonblok te kunnen monteren werd nog een voet- of grondplaat met gaten onder de bassist gelast en de pollebol ging naar buiten voor een laatste controle. Een tijdelijke bol moest het geheel aankleden. Oh, het was genieten en ik was weer zo groots als een aap. De contrabas kwam zilverkleurig terug van de verzinkerij en werd voorlopig op een houten plaat zomaar ergens in de tuin gezet. Ik keek er steeds met een scheef oog naar. Ik was echt trots. Dat ik dit kon!

Nieuw lasapparaat

Het steeds maar sukkelende lasapparaat was ineens niet meer te gebruiken. Het deed niets meer. De grossier waar het apparaat vandaan kwam wist niet wat hij er mee aan moest. Het was het enige betere model dat hij had. Jammer, maar dat apparaat wilde ik niet meer, Het was constant tobben. Maar, ik zat nu wel zonder een lastoestel.

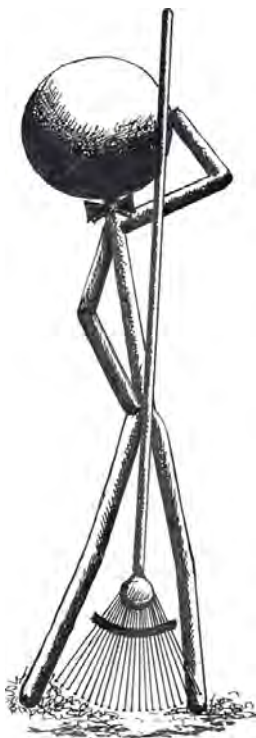
Dan praat je er met anderen over en toevallig hoorde ik de naam "Haprotech" vallen. Het was een speciaal bedrijf voor professionele lasapparaten in de havenbuurt van IJmuiden. Vol verwachting ging ik daar heen. Je ogen vielen uit je kassen. Wat veel apparaten. Schoorvoetend liep ik er langs. Bij elk apparaat stond een bord met veel gegevens en de prijs. Ik was onbewust aan de dure kant begonnen en schrok me rot van al die prijzen.

Daar kwam een verkoper aan, tenminste zo leek het. Ik vertelde hem waarvoor ik een lasapparaat nodig had. Oh, kom maar mee. Deze zijn voor zeer zwaar werk. Uiteindelijk stonden we bij een serie gelijkuitzijnde apparaten. De een iets groter dan de ander. Heb je krachtstroom in de werkplaats? Ja, zei ik. Kijk, dit apparaat kan zowel op 1 x 220 Volt als op 3 x 380 volt worden aangesloten. Op de 380 Volt kan je zwaarder lassen. Altijd makkelijk. De prijs was redelijk en

het lasapparaat werd op mijn aanhanger gezet. Ik nam ook nog een nieuwe laskap mee. Ik betaalde en zwaaide nog even bij het wegrijden.

Thuisgekomen werd het lastoestel direct opgesteld en aangesloten. Voor de lol maakte ik een paar lasnaden met oud materiaal. Ik schrok, wat een verschil, ik kon veel betere en ook mooie lasnaden maken. Nu wist ik het, hiervoor was het steeds een beetje tobben geweest. Wat zal alles mooi worden. Dat viel toch wel een beetje tegen. Ik ben geen uitstekend lasser. Jammer.

"De Bladharker" nr. 095020206

De in de tuin staande kabelbespeler "De Kabelaar" zat me natuurlijk nog steeds dwars. Vooral omdat er een mooi knoppenspel aan zat. Natuurlijk niet zo mooi zoals bij de contrabas. En nu moest het gebeuren, letterlijk weg ermee, maar hoe. De kabel had ik uit agressie er al eerder afgeslepen. Er was alleen nog maar een mannenfiguur. Ik nam een stuk dunne buis van 30 mm rond en 2000 mm lang en hield die bij de ex kabelspeler. Zo vanaf de grond van hand tot hand. Maar wat moet een "pollebol" met een schuine stok in zijn handen. Ik liet het voorlopig maar wat sudderen.

Het kon een bezem worden, een schoffel of een hark. Niet erg spannend. Doch, ineens zag ik een bladhark in de hoek achter de deur van de schuur staan. Dat moest het worden. En zo ontstond "De Bladharker". Het aantal tanden van de bestaande bladhark werd geteld. Een en twintig. Vanuit een halfbolle dop van 100 mm liepen de tanden van de hark waaervormig uit. De tanden werden gemaakt van 6 mm dik bandstaal. De einden iets schuin naar binnen gebogen. Door een cirkelvormig

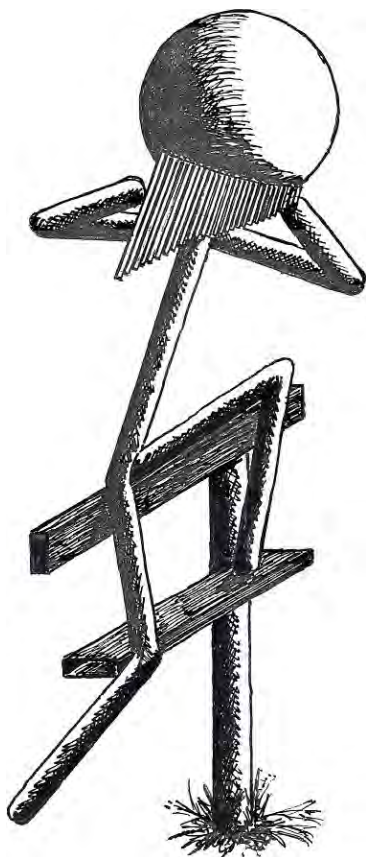

stuk staal werden de tanden vastgehouden. Daarna werd de steel, die dunne buis van 30 mm rond, aan de bladhark gelast en het stuk gereedschap was af.

De naamloze man, die gewoon bladharker ging heten, kreeg de bladhark in zijn handen. Draaien en richten, de handen of beter de armen iets inslijpen en de steel kwam op zijn plaats. Keurig werd alles vastgezet. Onder de hark kwam nog een heel dun pootje met een plaatje. Dit voor de stevigheid. Je zag niet, dat het een andere pollebol was geweest. Nou ja, het was wel speciaal, een bladharker met een strikje om zijn nek.

Gelukkig was de uitvoering van de kabelaar nog niet naar de verzinkerij geweest. Iets wat is verzinkt moet door zandstralen of afbijten in een zuur, weer blank worden gemaakt. Daarna kan je het opnieuw verzinken. Nu was dit dus niet nodig. De mooie bladharker, waaraan toch wel een speciaal verhaal kleeft, is bij een vriendelijke en aardige kennis in de tuin komen te staan. Die is er oprecht blij mee. Ik ook.

"De Panfluiten" nr. 096110206

Eerder had ik al eens een schetsontwerp van een Panfluit gemaakt. Ik hoorde de muziek van de panfluit en probeerde dit instrument te tekenen. Dat viel tegen. Het zoeken op het internet gaf al wat eerste gegevens, maar er waren zoveel soorten panfluiten dat ik verder moest gaan zoeken. Ik kwam uit op een grote panfluit met 28 pijpen. De lengte van de pijpen vond ik ergens anders. Het werd een allegaartje, maar toch een echte panfluit. Het idee bleef liggen, er werd niets mee gedaan. Of toch?

Ik maakte een eerste schetsontwerp van een man zittend op een bankje die op een panfluit speelde. De panfluit is naar de Griekse God Pan genoemd. In Peru ligt het aardige plaatsje Pan. Daar is de panfluit uitgevonden. Misschien heet dat plaatsje ook naar de Griekse God. Die God zal het wel weten.

Maar ik had de smaak van muziekinstrumenten maken ineens te pakken en de panfluit was niet meer weg te denken. Het bankje waar de fluit op zou

komen te zitten was vrij eenvoudig. Een beetje gestileerd. Een staande poot van 80 cm hoog met een diameter van 100 mm was de basis. Daar tegen aan kwam een leuning in de vorm van een plat buisprofiel. Op 40 cm uit de grond kwam haaks naar voren een korte buis, ook 80 mm rond. Daarop lag de zitting gemaakt met dezelfde platte buis. De beide platte buizen waren ca. 30 mm hoog en 100 mm breed. De lengte was 60 cm. Ik weet het, de centimeters en millimeters kruisen door elkaar. Het summiere bankje stond op een voetplaat. De fluiter zat op de leuning met een been op de zitting en het andere been op de grond. De grond of voetplaat onder de poot, compleet met alle nodige gaten

er in, zorgde ervoor dat alles stevig bleef staan.

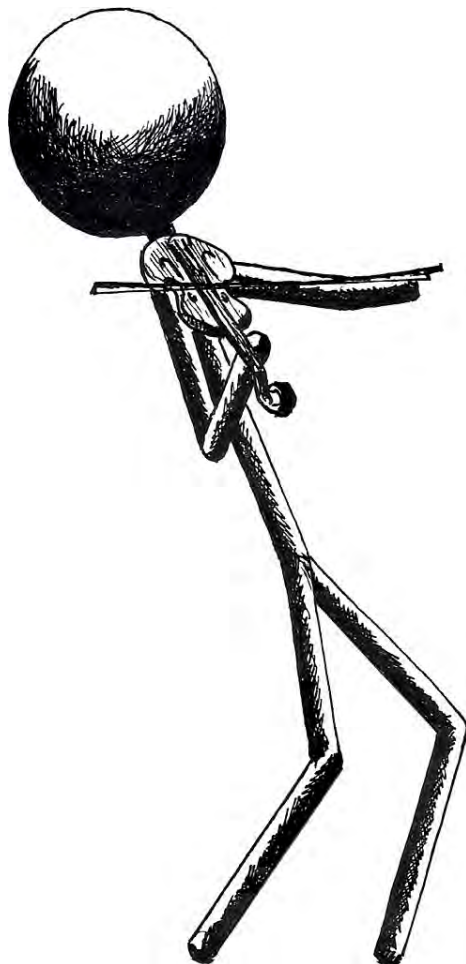
De toch wel flinke panfluit was het volgende werkje. Uit een stuk mdf plaat maakte ik vier mallen, allen met dezelfde kromming als de kromming van de panfluit. Onderling werden deze houten platen stevig aan elkaar gekoppeld. In de holle kant van deze houten mal legde ik 28 stukjes buis van 16 mm rond. Ze waren verschillend van lengte. Via internet had ik die lengten opgezocht. Alle blaaskanten lagen in een lijn.

De buisjes werden aan de binnenkant voorzichtig aan elkaar vastgelast.

Kromtrekken zou heel goed mogelijk zijn, maar het geheel kwam er prachtig uit. Aan de voorkant zag je geen las.

De benen en het lijf van de flierefluiter gaven geen problemen. De armen moesten dusdanig worden uitgevoerd, dat de panfluit er precies tussen zou passen en daarnaast ook op de goede hoogte voor zijn mond zou komen te zitten. Dit ging ook goed. Ik kreeg zeker steeds meer ervaring. Alles nalopen, wat bijwerken en daar ging de panfluit naar de verzinkerij. Bijzonder eigenlijk, dat de verzinkerij steeds de laatste afwerking is. Ja, ik weet het, de bollen plaatsen en het afmonteren komen altijd nog daarna.

Een betonblok werd vlak voor het hek in de grond gestort, een kabel aangelegd en fluitmans stond op zijn plek. Voorbijgangers bleven staan en roemden de pollebol "De Panfluit".

Het is een droom

Ik was waarschijnlijk bevangen door de vele muziekinstrumenten. Opmerkelijk !!

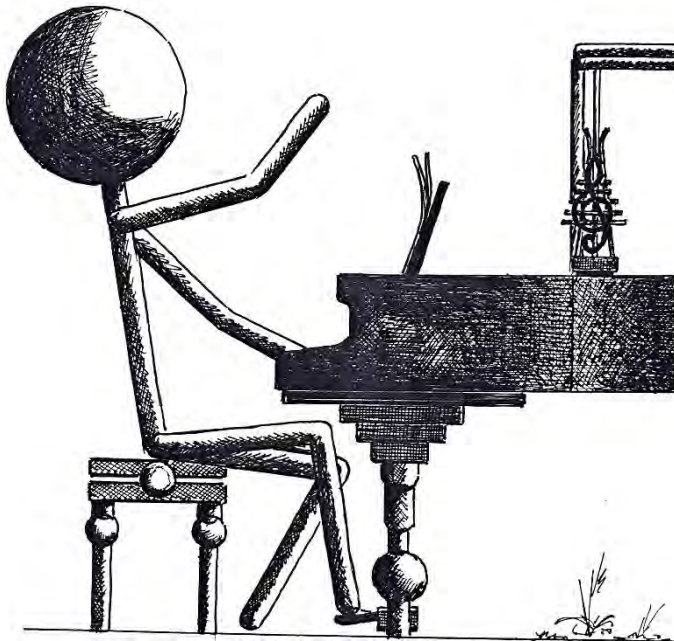
Ik wil wel, maar kan geen muziekinstrumenten bespelen. Van alles geprobeerd, maar het mag geen naam hebben. Dat houd niet in, dat ik geen interesse heb voor de schitterende instrumenten. Maar muziek maken, dat is voor mij een moeilijke zaak.

De interesse voor muziekinstrumenten was er waarschijnlijk de oorzaak van, dat ik als volgend project koos voor een "Pianovleugel". Ja zeg het maar gerust: Wat een idioot !! Al eerder heb ik aangegeven, dat ik een man van uitersten ben geweest. Hoe idioter hoe spannender het werd. Dat heb ik afgeleerd dacht ik, maar met die pianovleugel begon het er weer op te lijken.

Ik zag het helemaal zitten. Een goed likkende pianovleugel met daarachter de pianist. De pianist in een artistieke houding met een arm omhoog en de andere speelde een akkoord op het toetsenbord.

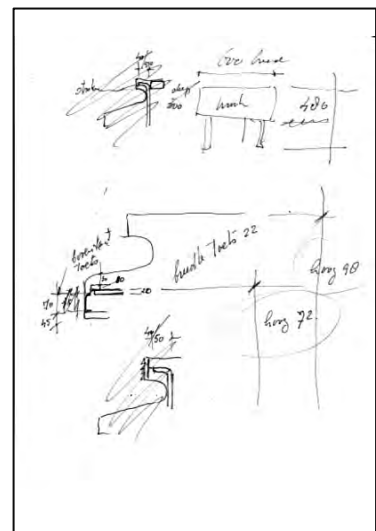
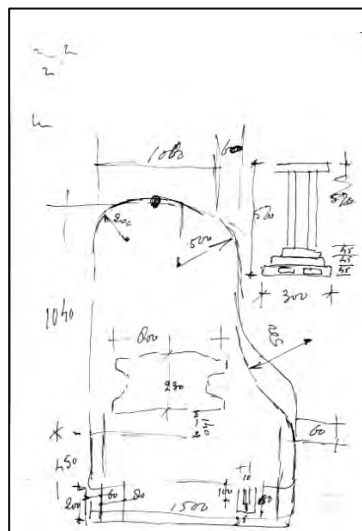
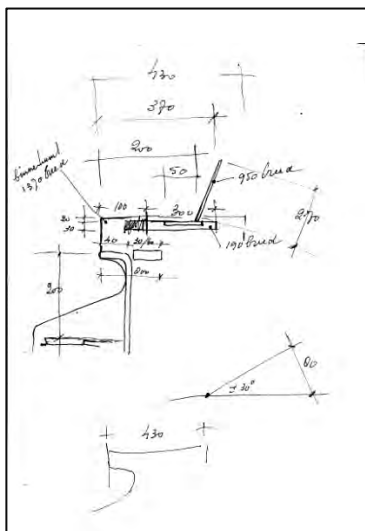
's Nachts droomde ik er van. Ik was de concertpianist en vloog met mijn handen vliegensvlug over de toetsen. De mensen gingen staan en bleven maar klappen. Bravo, bravo riepen ze maar. Toen ik wakker werd, waren die vleugel en het publiek nergens te bekennen. De teleurstelling was groot. Maar die pianovleugel liet me niet meer los. Ik werd er door bezeten.

"De Pianovleugel" nr.098300506

Ik probeerde de vleugel in het perspectief op papier te zetten maar het schetswerk werd niet veel. Foto's kijken op internet. Ja wel leuk, allemaal nieuw voor me, maar ik had er niets aan. Ik werd er alleen maar door opgejut. Het bleef maar in mijn kop spoken. In gedachten werden die piano's mooier en mooier, maar ook daar had ik niets aan.

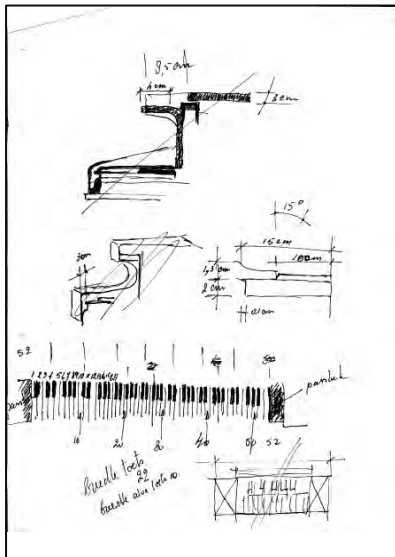
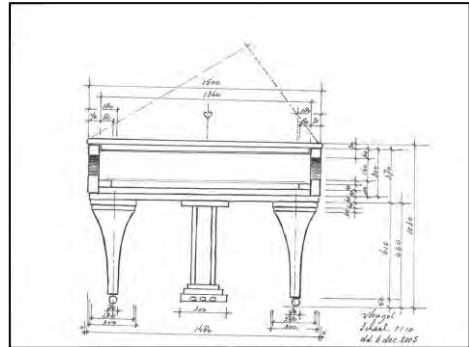
Op een gegeven moment dacht ik, ik ga naar een winkel waar piano's worden verkocht. Liefst een grote winkel met veel pianovleugels. Zo kwam ik bij de firma Koot terecht en vroeg: Mevrouw, ik wil van staal een getrouwe kopie van een pianovleugel gaan maken. Mag ik bij u in de winkel rondlopen en dan alle verschillende maten van zo'n vleugel opnemen. Zeg maar opschrijven of noteren? De mevrouw zei: ja hoor, zoveel u

maar wilt. U doet maar. Misschien dacht ze: Weer zo'n speciaal figuur.

Net als bij de contrabas werden op papier stramienlijnen uitgezet op de plaats waar uiteindelijk de snijpunten en de uiterste breedtematen van de kast op kwamen te staan. De straal van de rondingen werden ingeschat. Daarna de dikte of hoogte van de klankkast en zo voort en zo voort.

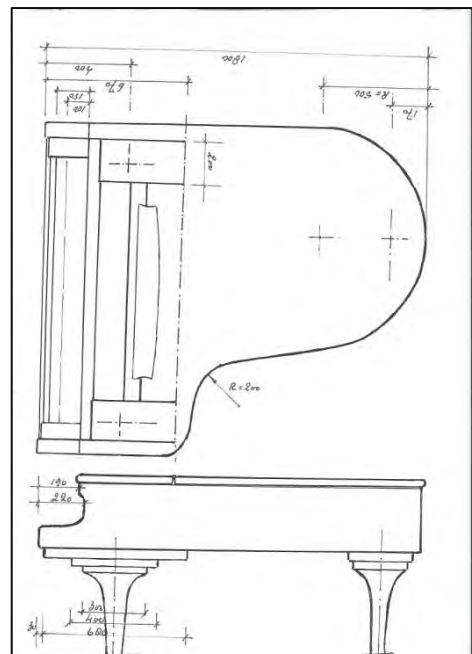
Mevrouw, zei ik, ik heb nu de maatvoering van de klankkast. Thuis teken ik de contouren op een plaat hardboard. Daarna kom ik weer terug. Goed hoor, zei ze en ze dacht misschien opnieuw: Hij is toch wel een beetje vreemd of speciaal die man.

Thuis gekomen werd de werkbank nog breder gemaakt dan bij de contrabas. Anderhalve plaat hardboard werd op de bank neergelegd. Ik tekende de hulplijnen en de contouren van de klankkast. Het bleek, dat hiervoor voldoende werkmaten waren opgenomen. Op een andere plaat board werd de zijkant van de klankkast getekend. Bij het belangrijkste deel, op de hoogte van het toetsenbord, ging het mis. Er waren te weinig maten opgenomen en ook het inzicht in de vormgeving was nog veel te weinig. Dus terug

naar de pianomevrouw. Om de mevrouw te plezieren had ik enkele foto's meegenomen van hetgeen er al getekend was en die foto's liet ik haar zien. Nu begreep ze al een beetje hoe het zou worden. Wat moeilijk vond ze.

Ik begon met het tekenen van het toetsenbord. Alle toetsen werden keurig naast elkaar op papier gezet, ook de korte toetsen. Het bovenaanzicht gaf het aantal toetsen aan. De breedte van alle toetsen stond er ook op. Ook de dikte en alle andere maten. Het was veel

Materiaallijst:				
Onderwerp	lengte	x breedte	x dikte	
	in mm.			
a. 2 stuks buis rond 30 mm	1320	x 30	x dikwandig	
b. 4 stuks koper profielen 40 vierkant	1320	x 40/40	x dikwandig ?	
c. 1 stuks hoekprofiel	1320	x 20/20	x dikwandig	
d. 1 stuks plat	1320	x 30	x 4	
e. 1 stuks omgezet plaat	1320	x 50/150	x 4	
f. 2 stuks plaat/plat	450	x 30	x 5	
g. 36 stuks staaf met schuine zijde	100	x 10	x 10	
h. 2 stuks koperprofiel	300	x 200/30	x 3 of 4	
i. nog nader uit te werken.				
j. 1 stuks plaat	1320	x 230	x 5	

werk en het werd een gekriebel van jewelste. Ook de zijkant van de klankkast ter hoogte van het toetsenbord werd geschetst, de maten kwamen erbij en daar ging ik weer. Succes werd er gezegd.

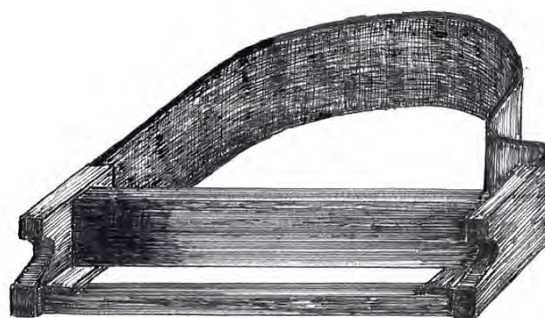
Oh ja, dat had ik al eerder willen vertellen. Terwijl ik in die winkel bezig was, kwamen er, net als bij de contrabas, aspirant kopers

binnen en werd er op verschillende piano's proef gespeeld. Dat klonk zo mooi. Ook hier hing een speciale sfeer in de ruimte en ik voelde me duidelijk te gast.

Thuisgekomen tekende ik nu op een ander stuk board het hele toetsenbord, dus alle toetsen, op ware grote. Zo ontstond een compleet bovenaanzicht. Een andere tekening gaf de diktematen van de voorkant aan. Op weer een andere tekening stond de mooie vorm van het voorste gedeelte van de zijkant van de klankkast. Alle maten waren aangegeven. Het werd een compleet geheel. Ik kon aan de slag.

Door het tekenen had ik al flink wat feeling met de onderdelen gekregen. Er was wel moed voor nodig, maar fluitend ging ik naar het constructiebedrijf.

Daar werd de zijkant van de klankkast door de wals gehaald. De tekening op de boardplaten was de leiddraad. Ook nu was het een speciaal werkje, maar ze hadden er zin in. Thuisgekomen werden de gebogen platen opnieuw op de getekende lijnen op de boardplaat gezet en op lengte afgetekend. De afgetekende stukken werden op maat afgeslepen en netjes aan elkaar gelast. Het begin was er. Maar de voorkant bij het toetsenbord was nog helemaal open. De klankkast werd wat opzij geschoven.

Het toetsenbord!! Ik krabbelde wat achter mijn oor en dacht opnieuw: "Waar ben je toch aan begonnen". Het denkwerk draaide op volle toeren. Dat begint eigenlijk al, wanneer je alles op papier of het board zet. Maar dat had ik al verteld.

Oh, ja. Weer een tussendoortje. Door schade en schande had ik me aangeleerd om aan mijn linker hand een soepele en sterke leren handschoen te doen. Niet zo'n kolosaal ding, maar een soort tweede huid. Zonder die handschoen voelde ik me naakt. Mijn hand natuurlijk. Het was een goede bescherming tegen bramen en dergelijke en als het staal door de bewerkingen nog heet was verbrande ik mijn hand niet. Rechts houd je het gereedschap vast en links het materiaal. Daarom gebruikte ik rechts dan ook geen handschoen. In die hand zat het fijne gevoel.

Allereerst maakte ik een draagconstructie voor het toetsenbord. Het verticale schot achter de toetsen was meteen het deksel over

het toetsenbord. Daar tegen aan laste ik haaks op dit schot en over de gehele breedte een plaat zo diep als de lengte van de lange toetsen. We noemen deze plaat de toetsenplaat. Die naam is zelf verzonnen. Haaks onder deze toetsenplaat iets terugvallend van de voorkant van de toetsen en even dik als de toetsen werd een strip gelast. Aan de achterkant een profiel voor ondersteuning. Als iemand dit begrijpt is die wel erg slim. Oh, sorry, ik twijfelde niet hoor. En nu komt het!

Op de toetsenplaat werden alle lange toetsen afgetekend en heel nauwkeurig werden de spleten tussen de toetsen met een slijpschijf er in geslepen. Het waren ontstellend veel spleten en het moest kaarsrecht. Stel het maar als vakmanschap. Wanneer ik het nu leest begrijp ik niet, dat dit gelukt is, maar toch... het was zo. Daarna kwamen op de juiste plaats de korte toetsen

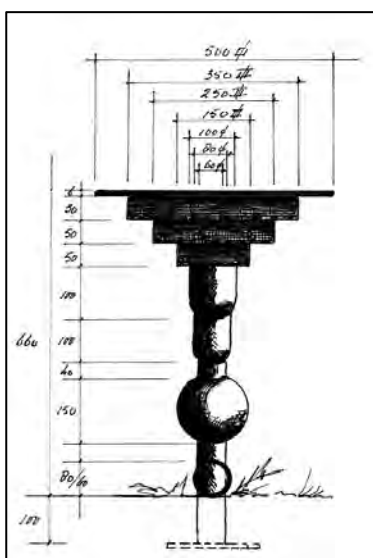
boven op de lange toetsen te liggen. Ik boorde per toetst en exact onder de korte toets twee gaten in spleten. Nu komt het moeilijkste. Van onderuit werden de korte toetsen vastgelast. Dat lukt niet. Daarom werd de toetsenplaat omgedraaid en de korte toetsen heel zuiver onder de plaat op zijn plaats gelegd en vastgelast. Dat kan niet hoor ik zeggen. Ha, ha, het kan dus wel. Het lukte. Bravo en bravo.

Spannend! Het toetsenbord werd weer teruggedraaid en het was een echt, ja een net echt, toetsenbord geworden. Ik werd er helemaal stil van. Oh wat mooi. De korte toetsen waren natuurlijk ook precies op maat. Ik kan me ineens herinneren, dat ik op dat moment even ben weggelopen. Het werd me teveel. Met andere nodige plaatstukken werd het toetsenbord aangevuld en vastgelast.

Het nu complete toetsenbord werd tussen de voorkant van de klankkast vastgezet. Her en der kwamen er voor het verstevigen van het geheel nog diverse profielbalken bij. De complete klankkast van de pianovleugel was gereed. Dan sta je een korte tijd in gedachte en denkt: Het is weer gelukt.

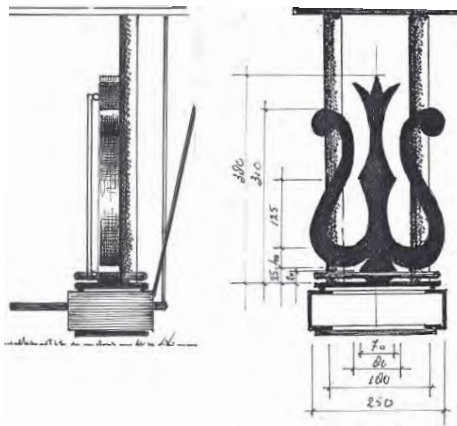
Wanneer ik dit zo vertel, beleef ik het maken van de pianovleugel weer helemaal opnieuw. Dat kan toch niet? Het was gekkenwerk, maar dat vergeet je al gauw. En, al is het niet door iedereen te begrijpen, het boven vermelde verhaal geeft wel het vele en behoorlijk ingewikkelde werk aan.

Maar het meeste was nog niet gereed, nee hoor. Er moest nog een deksel op de klankkast en een lessenaar voor de muziekboeken worden gemaakt. Ook nog een staand of hangend kunstwerk voor de pedalen en wat te denken van de drie poten. Ik was pas op de helft leek wel. Het bovendeel, de klankkast met toetsenbord, werd voorlopig op zijn kant tegen de muur gezet. Was ik even blij met het takeltje. Maar toch, ik moet in die tijd wel heel sterk zijn geweest.

Het beste zou zijn om eerst bij Koot naar de poten te gaan kijken. Dan kon er wat in elkaar worden gezet. Ik weer naar de winkel. Dag mevrouw, zei ik weer.

Kijk en ik liet wat foto's in A4 formaat van het werkstuk zien. Natuurlijk voor zover dit gereed was. Dat kan niet, zei ze. Ze liep meteen naar achteren het bedrijf in en ging bij iedereen langs om de foto's te laten zien. De foto's werden aan de muur gehangen. Intussen ging ik poten kijken. Pianopoten natuurlijk. De hoogte van de poten van de verschillende vleugels waren niet gelijk. Ook niet de hoogte van de toetsenborden. Ik nam een gemiddelde. Bij een vleugel bleef ik staan. Daar zaten bijzonder mooie bolpoten onder.

Ik zette de maten van de bolpoten op papier en maakte er een foto van. Daarna tekende ik nog de pedaalblokken. Op zich een zelfde soort werk. Maten nemen, schetsen en foto's maken. Dat was het en ik ging naar huis. Succes, hoorde ik nog zeggen. Ja, dank je wel.

Terug in mijn werkplaats tekende ik eerst de bolpoten. Ze werden echt speciaal. Kijk maar op de foto. Ik zal ze ook omschrijven. Het was geen klein werk en zwaar dat ze werden !!

Het onderste stuk was een korte buis van 60 mm rond. Onder aan die buis kwam een loopwiel. Op het korte stuk buis kwam een bol van 150 mm en een zelfde stuk buis van 60 mm kwam weer op de bol. Het was net of die buis door de bol heen ging. Niet verder vertellen, want dat was ook zo. Daarop een kort stukje buis van 80 mm rond met een dop van 80 aan de onderkant. Dit voor aansluiting op de buis van 60 mm rond. Daarna een kort stukje buis 100 rond met een dop van 100 aan de onderkant. Alles bij elkaar niet zo heel moeilijk, maar alles moest wel kaarsrecht zijn. Om de poot sterk te maken tegen het ombuigen kwamen op het buisstuk van 100 drie in grote verschillende plateaus. De eerste werd 160 mm in het vierkant, de tweede 260 mm en de derde 360 mm in het vierkant. Per stuk werden de plateaus 50 mm hoog. De totale hoogte van de poot werd 700 mm. Alles in 4 mm dik plaatstaal.

werden, net als in werkelijkheid, ook nog twee schuine stangen voor versteviging aangebracht. Van af de achterkant van de pedalen liepen drie drijfstangen naar boven.

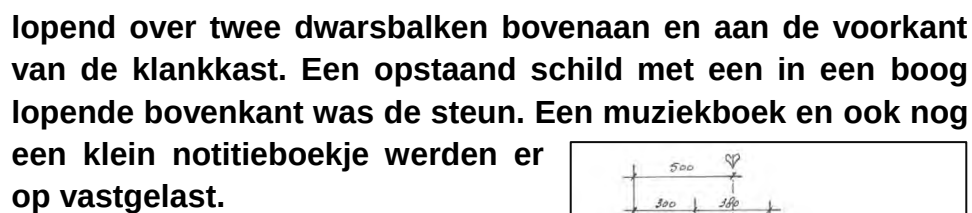
Maar er kwam nog sierwerk tegen de hangbuizen. Het werd een mooi gestileerde harp met voetstuk en het werd geheel gemaakt van bandstaal. Exact in model gebogen werd de harp in elkaar gelast. Daaronder het voetstuk in een doosvorm. Omdat de harp tegen de hangbuizen kwam, moesten deze buizen door het voetstuk. Slim, maar daar was van te voren al rekening mee gehouden. Nu was het pedalenblok gereed. Het zag er fantastisch uit.

De lessenaar was een los schuifstuk

In de klankkast waren overdwars al dikke bevestigingsprofielen gelast om de poten tegenaan te kunnen zetten. Nauwkeurig werden er gaten geboord op de plaats waar de bouten met moeren doorheen pasten. De bolpoten waren gereed.

Het pedalenblok. Of dat een officiële naam is weet ik niet. Ik vind het wel leuk en duidelijk. Het bestond uit een rechthoekig blok met aan de voorkant drie pedalen. Niet zo simpel maar alles wel volgens de werkelijkheid. Vanaf dit blok liepen twee hangbuizen tot aan de klankkast. Lekker stevig anders zou je het zo wegtrappen. Voor alle zekerheid

[illegible]

A large, ornate, silver-colored metal sculpture of a grand piano is the central focus. The piano is positioned outdoors on a grassy area. It features a large, spherical light fixture on the left side of the lid and a smaller, similar sphere on the right. The piano's lid is propped open, revealing a smaller, rectangular light fixture inside. The piano is supported by four ornate, fluted legs, each with a decorative base. The background shows a paved path, a chain-link fence, and dense green foliage.

Bij de verzinkerij tilde men met een paletkar en wat singels alle stukken van en later weer op de

Het opstellen van de pianovleugel was weer een werkje apart. Als eerste werd in de tuin de plaats bepaald waar de piano zou komen te staan. Voorzichtig had

ik al eens gedacht aan een piano-combo of zo, maar daarover later. Op de plaats van de drie poten werden totaal drie pittige betonblokken met draadeinden gestort. Exact op maat, want het moest straks allemaal probleemloos passen.

Nadat het beton was uitgehard monteerde ik de juiste poten op de juiste betonblokken. Alles was genummerd, dus moest het geheel wel passen wanneer de klankkast op de poten zou worden getild. Op een zaterdagmorgen, nu op mijn verzoek, waren onze zoons weer aanwezig. De aanhanger werd tot vlak bij de opstellingsplaats gereden. Heel voorzichtig werd die zeer zware klankkast op de poten getild. Maar goed, dat die zo stevig waren. Snel werden de bouten door de gaten geschoven en het staalwerk met ringen en moeren vastgezet. Het bleek dat de pianovleugel zeer stevig op zijn poten stond.

Nog even koffie en gebak en "dag" tegen de jongens zeggen en ook nog "wel bedankt". Ja hoor, zeiden ze, het was geen moeite.

Ik monteerde later het pedalenblok onder de vleugel en het deksel boven op de klankkast. Daar stond de pianovleugel in volle glorie. Alles klopte, het was een juweeltje. Ik was blij en dacht opnieuw: Dat ik dat kan!

Even "prffffff"

Altijd, wanneer een werkstuk gereed is, het maakt niet uit wat, dan is er even een korte "prffffff". Dat heb ik altijd gehad. Hoe moeilijker het werk hoe langer de "pppprrrrfffffffs" waren. Dan moet ik alles kort laten bezinken. Vroeger in mijn bedrijf had ik er geen tijd voor. Er was altijd wel weer een nieuw werk of er liepen andere werken gelijktijdig mee. Maar soms en dat ging dan wel een beetje stiekem, deed ik toch nog even "prfffff".

Als je zo achteraf, zoals ik net hiervoor heb gedaan, het maken van de pianovleugel weer opnieuw vertelt, merk je dat alles bij elkaar, het geheel dus, toch best veel werk is geweest. Als iemand aan me zou vragen, wil je er voor mij ook een pianovleugel maken, dan deed ik dat niet. Alhoewel....? Dus niet!

De pianovleugel stond te schitteren in de tuin. Niet alleen omdat het nieuw verzinkwerk was, maar ook omdat de pianovleugel zo bijzonder mooi gelijkend was. Alleen de pianist ontbrak nog. Iemand opperde: Als je er een kruk bij zet wil ik wel even spelen! Ik vond het meteen een lieve man. Een lieve vrouw zou nog beter zijn. Voortgedreven naar een eindresultaat begon ik aan de pianist.

"De Pianist" nr. 097020306

De informatie op het internet gaf geen goede indruk van een mooie pianokruk, dus opnieuw naar "Koot" de pianovleugelspecialist. Ik had een foto van de pianovleugel meegenomen en na alle O's en Oh's werd de foto aan de muur gehangen. De mevrouw vroeg: Mag die pianovleugel mogelijk een tijdje bij ons in de etalage komen te staan? Mevrouw !!! riep ik geschrokken, die vleugel weegt meer dan 400 kg. Ach reageerde ze, we zijn hier wel wat gewend. Maar het ging natuurlijk niet door.

Vindt u het goed, dat ik in uw showroom rondkijk naar een beetje speciale pianokruk? Ja, dat is goed, u mag er ook op gaan zitten. Dan ga ik misschien wel op een piano zitten spelen. U mag niet op de piano's zitten, lachte ze. Dus spelen mag wel? Ja, u doet maar. Wat jammer, ik kan geen piano bespelen.

De mooiste kruk werd bepaald en alle maten ervan werden opgenomen. Ik bedankte de mevrouw en zwaaide nog even.

Thuisgekomen zocht ik al het benodigde materiaal bij elkaar. Dat was niet veel dus ging ik op stap om het aan te vullen. Ik maakte de pianokruk zonder tekening of schetsontwerp, maar zo uit de vrije hand. Alleen de juiste maatvoering werd aangehouden.

De vier poten leken iets op de drie poten onder de vleugel. Ze waren veel dunner maar wel weer met verlopen er in. Een kleinere bol zat wat hoger in de poot. In de hoeken van een rechthoekig frame werden de vier poten vastgelast. Ongeveer drie centimeter hoger kwam een

gesloten zitting. Twee doppen aan de zijkant gaven de stelknoppen aan. Nog een voetplaat er onder en de kruk was gereed.

Nu de pianist. Alle buiseinden werden op maat gezaagd. 't Was echt genieten! Eindelijk weer eens een echt pollebolle mannetje maken, maar denk er om, de pianist was geen eenvoudig mannetje. De stand van de armen en benen moest exact zo worden, dat het ene been op de grond stond en het andere op een pedaal. Het lijf moest in de juiste stand schuin naar achteren staan. Een hand kwam dan op het toetsenbord en de andere hoog in de lucht en wel op zo'n manier dat die hand weer op de juiste plaats op het toetsenbord zou komen. En voorwaar het lukte. De pianist werd op de kruk vastgelast en voor proef voor de vleugel neergezet. Alles klopte en in gedachte hoorde ik hem spelen.

Zilverkleurig, dus niet in het zwart, nam de pianist uiteindelijk plaats. Een betonblok hield hem in toom. Net echt. Ik heb er nog aan gedacht om een

bewegingsmelder voor in de tuin achter het hek te plaatsen. Deze melder zou dan geluidsapparatuur inschakelen waardoor, wanneer er iemand langs kwam, mooie pianomuziek zou klinken. Ik dacht aan het trio van Pim Jacobs. Gevoelsmatig ging dit te ver. Het was geen pretpark. Maar, misschien doe ik het toch nog wel een keertje.

"De zangeres" nr. 099190606

Trio Pim Jacobs? Ik zag het helemaal zitten. De pianovleugel, de contrabas en een zangeres in een groepje bij elkaar. Maar dan moest ik eerst een zangeres maken. Een pittige dame met grote tietjes, want dan kon ze uit volle borst zingen. In een hand hield ze de microfoon en met de andere arm wees ze naar de pianist. Alleen het model van een microfoon uit de oudere tijd moest ik opzoeken. Het bekende ritueel begon. Buizen op maat zagen, aan elkaar lassen en alles weer controleren. Het verzinken heeft ze goed overleefd. Het was dus geen vergezonken vrouw. De pianist zag zeker wat in haar, want stiekem keek hij in haar richting. Een bijzondere aardige buurman, die elke

dag wel een wandelingetje maakte, kwam regelmatig kijken hoever ik was. De zangeres vond hij wel een mooi typetje. Hij zei wat tegen haar, wat weet ik niet, maar ze zei niets terug.

"Het pollebolle Combo" nr. 101160906

Ondanks dat ik nog niet wist of er nog meer muzikanten bij zouden komen werd het trio alvast maar een combo genoemd. De panfluit aan het hek hoorde er eigenlijk niet zo bij.

De pianovleugel stond reeds geheel vast op zijn plaats. De contrabasspeler werd er nu ook bij gehaald en op zijn waarschijnlijke plaats gezet. Hij kwam een beetje rechts voor de vleugel te staan. De zangeres stond al redelijk op haar plek en hoe kan het ook anders, midden op de voorgrond.

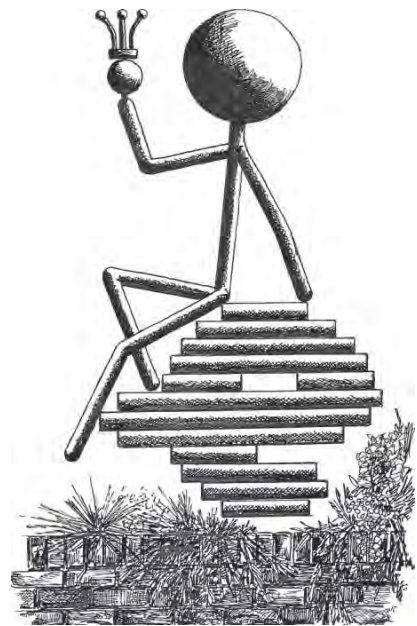
Betonblokken met draadeinden werden voor de contrabasspeler en de zangeres gestort en na uitharding werden de figuren er op gezet. Het was meer dan uitstekend, mooi en verrassend. Het was zelfs heel, maar dan ook heel bijzonder. Gelukkig vonden de passanten dit ook. Niet dat dit wat uitmaakt, maar een schouderklopje is niet weg.

Een stratenmaker vormde met gebogen stoepranden een soort podium. De gevormde ring werd gevuld met grind. Het was een echt podium geworden. Het pollebolle trio was gereed. Zou het later nog worden uitgebreid?

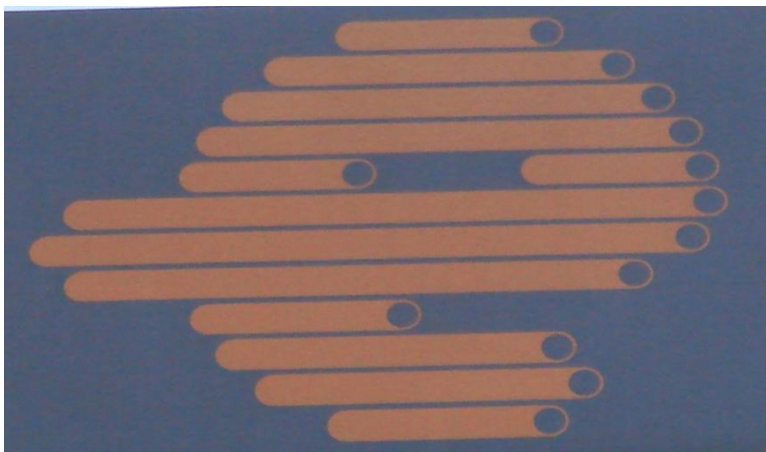
"De Letterzitter" nr. 100120706

Ik werd benaderd door de eigenaar van een groot grossiersbedrijf. Laten we het bedrijf "e" noemen. Dat die letter belangrijk is zullen we straks wel merken. De eigenaar was goed op de hoogte met de pollebolle creaties. Hij wist er probleemloos zomaar verschillende op te noemen. Mijnheer, ja geloof het dat was tegen mij, wilt u voor mij een pollebollecombinatie maken? Ach, er kan nog veel en als het een leuke opdracht is dan denk ik er over na. Oh wat vriendelijk van u, sprak de eigenaar en hij vertelde verder.

Bij het kantoorpand en dan voor aan de weg, zou ik graag het vignet van het bedrijf willen hebben met daarbij een pollebolle figuur. Het moet iets voorstellen, maar dat laat ik in eerste en misschien ook wel in laatste instantie aan u over. Oh, zegt u maar gewoon "je" tegen mij. Prima, dan doen we dat allebei maar. Het ijs was gebroken.

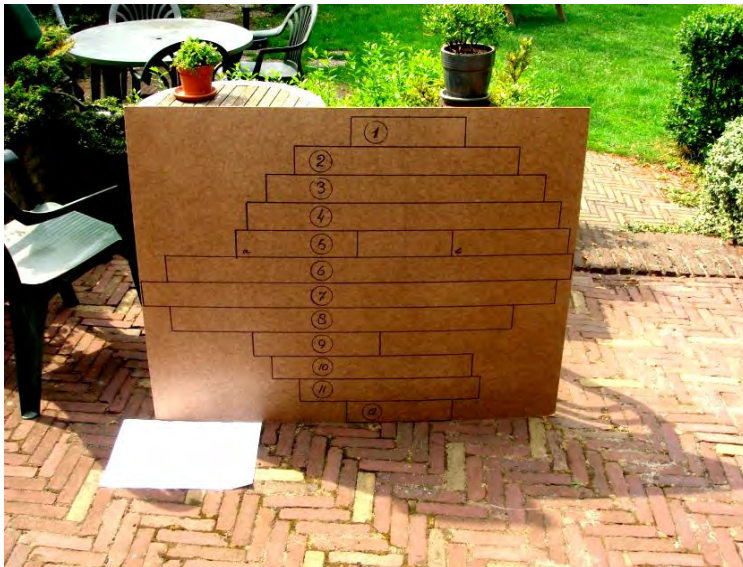

De voorletter van de naam van het bedrijf was een "e". Het vignet van het bedrijf bestond uit een vergrote uitvoering van de kleine letter "e". De letter

was een beetje speciaal gevormd en werd opgebouwd uit horizontale buizen. Het was een technisch bedrijf en de buizen moesten elektra kabels voorstellen. Mijn opmerking was: Ik verzin wel wat en maak een schetsontwerp voor je. Prachtig, zei hij. Alvast bedankt.

Ik had een briefhoofd meegekregen waar de letter "e" als embleem op stond. Ter plekke werden foto's genomen van de voorgevel van het bedrijfspand. Ik keek naar het mooiste plekje waar de pollebol kon staan. Daardoor vormde zich al een idee. Veelal heb ik wanneer ik een werk opneem een groot schetsboek bij me. Summier schetste ik de gevel en de opritten van het gebouw. De speciale letter "e" liet ik in gedachten aan de wegkant de voorgevel passeren. Een grote letter "e" van zo'n 120 cm hoog, dat leek me wel wat. Die letter stond dan op haast onzichtbare pootjes tussen het struweel. Ik wist genoeg en ging naar huis.

Een groot vel tekenpapier kwam op de tekentafel en de letter "e" werd op schaal getekend. Het begin was er. Het edele denkwerk begon en een eerste plannetje vormde zich. Als ik op die speciale letter "e" een pollebolle man maakte, dan moest deze man wel wat gaan doen. Het moest een verhaal gaan voorstellen, want dat verhaal was toch de opdracht. Ik liet de boel

even liggen, zeg maar sudderen, er moest zich nog een nieuw beeld vormen. Zo was het deze keer en zo zal het altijd wel blijven. De mooiste ideeën worden toch altijd 's nachts gemaakt.

Na wat intens denkwerk vormde zich een verhaal. Een mannetje zat boven op die grote letter "e". Daarmee ontstond de slogan: "Wij van "e" zitten er boven op en zorgen voor een passend stuk werk". Maar hoe geef je een passend stuk werk aan? Ineens schoot het me te binnen. Gewoon een groot puzzelstuk dat de kerel omhoog hield. Niet slecht bedacht. Maar een grossier verzorgt de leverantie en de opdrachtgever het werk.

De letter "W" van werk schoot me te binnen. Daar kon ik iets mee doen. Het ging om het werk van de klant. Dat moest natuurlijk een uitmuntend stuk werk worden. Maar hoe geef je dat aan? Uiteindelijk tekende ik een letter "W" met een kroontje er op. Zo ontstond de slogan: "Wij van "e" zitten er boven op en zorgen voor een passende leverantie als kroon op uw werk". Of de slogan later nog wat is aangepast weet ik niet, maar hij is wel als voorbeeld gebruikt voor de kop op een verkoopbrief. Ook de pollebol stond er op. Ik leek wel een reclamebureau.

Ik schetste het geheel op een groot tekenvel en met het schetsontwerp ging ik naar de eigenaar. Na het voorstel te hebben bestudeert zei hij: "Het is een goed idee, ga het zo maar maken". Ik zei nog: Houd er wel rekening mee, dat in het werk alles kan veranderen". Als het er maar op lijkt was zijn antwoord.

Eindelijk kon ik aan de pollebolle letter de "e" beginnen, want deze letter werd de basis van het pollebolleverhaal. Al deze voorbereidingen leken op de moeite die je vroeger in je bedrijf moest doen om een opdracht binnen te halen. Alleen het altijd heilige moeten was er niet meer bij. Nu geldt zelfs, niets moet maar er kan nog best veel.

De buitenste omlijning van het embleem werd op een plaat board exact nagebootst. Voor alle duidelijkheid, het embleem week sterk af van een gewone blokletter "e". De letter bestond uit twaalf horizontale buizen. Ik wilde stalen buis van 100 mm rond gebruiken. Daardoor werd de totale letterhoogte 120 cm. De twaalf buizen werden in de omlijsting getekend. Zo kon ik de lengte van elke buis opnemen. Alles werd genummerd. De twaalf buizen werden op maat

geslepen en op hun plek op de plaat board neergelegd. De buizen werden onderling met een viltstift gemarkeerd. De montage en het laswerk kon beginnen.

Het werd spannend. Ik legde de buizen met gebruikmaking van de aftekenstreepjes in een spiegelvorm op de werkbank. Voorzichtig laste ik de buizen buis voor buis vast aan twee

strippen die op de buizen lagen. Het zat provisorisch dus nog niet stevig vast. Voorzichtig draaide ik het geheel weer om en vergeleek de ontstane letter met de tekening op de boardplaat. Het klopte. Weer de letter op de voorkant van de buizen leggen. De noodverbindingen hielden het. De buizen werden nu stevig aan elkaar gelast. Niet over de hele lengte maar met korte lasstukjes van misschien 30 mm. Niets was kromgetrokken. Het ging goed.

De letter kwam aan een staander, een buis van 100 mm rond, te hangen. Met profielstukken werd de staander verbonden met de "e" en stond daardoor op ongeveer 20 cm achter de letter. Een grote voetplaat werd onder de staander gelast en de letter "e" stond op de bank te pronken. Het zag er goed uit. Met het takeltje werd de letter op de grond gezet. Nu de pollebolle man met attributen.

De buizen voor het vormen van de man werden op maat geslepen en de bolle doppen op het einde van de armen, benen en het lijf gelast. De zittende houding werd zoals meestal met de zwaaihamen bepaald. De buis van het lijf helde iets achterover en de benen werden aan het lijf gelast. En alhoewel nog los, zat er ineens wat op de "e". De rechter arm stond omhoog om het puzzelstuk goed te laten zien. De arm werd vastgelast.

Op een stuk plaatstaal van 4 mm dik werd met een grote viltstift het puzzelstuk getekend. Een dikke lijn gaf de juiste vorm van het puzzelstuk aan.

Het uitslijpen van het puzzelstuk met een slijpschijf was een kunstig werkje. Maar het ging goed en het puzzelstuk zat vast aan de rechter arm.

De letter "W" van het woord werk werd op een stuk plaatstaal van 5 mm dik geschetst. Het werd een fantasievorm. Het kroontje bestond uit een ronde platte ring met vijf staande staafjes met bolletjes boven op de ring. Dit complete embleem, de letter W met kroontje, werd aan de linker arm gelast.

Hoera!, de "e" zitter was gereed. Nou ja, ik moest nog wat gaten boren en er was nog wat naloopwerk, maar daarna ging de pollebolle combinatie naar de verzinkerij. Na een week stond de "e" bij de werkplaats te pronken. Niet lang. Het kunstwerk werd bij de grossier afgeleverd. De opdrachtgever zorgde zelf voor het plaatsen van het embleem. Het was weer een wondervolle pollebol geworden. De eigenaar van het bedrijf was uitermate tevreden.

Even niets

Het jaar 2006 was al een flink eind op weg om over te gaan naar jaar 2007. Acht pollebolle creaties zijn er dit jaar de revue gepasseerd. De meeste waren groot en uitgebreid van stuk. Het was weer een intensief pollebolle jaar. Na het afronden van de letterzitter was er even geen inspiratie meer, althans geen gedwongen toestanden schoten mij te binnen. Op naar jaar 2007.

Een steeds terugkerend klusje in december is het vol hangen van de kerstboom met kerstboomlampjes. Elk jaar weer, doe ik de verlichting in de hoge boom en mijn vrouw de ballen, slingers en meer van die versierselen.

Al heel lang stond er een stalen huishoudtrap in de schuur. Zwaar en stevig. Tenminste dat dacht ik. Met vreugde begon ik aan de lichtslingers. Om bij de top van de spar te kunnen komen, stond ik met een been midden op de trap. Ineens schoot de traprede waar ik op stond los. De popnagels waren doorgeroest. Met mijn staande been schoot ik tussen de andere treden van de trap naar beneden. En samen met de trap kieperde ik om. Een scheut door mijn been en ontzettend veel pijn. Ik heb het niet uitgeschreeuwd want dat was nog net niet nodig. Ik was alleen thuis. Kreunend en met veel moeite heb ik mij uit de omgevallen trap gewurmd. Ik was zielig en het been werd zo dik, dat een slager er jaloers op zou zijn geweest. Om te verkopen natuurlijk.

Kreunend zat ik in mijn luie stoel. Mijn vrouw kwam thuis, zag de boel even aan en zei: Ach wat zielig. Kom we gaan voor alle zekerheid toch nog maar even naar een hulppost van een ziekenhuis. Er bleek niets gebroken, maar het been was wel zwaar gekneusd. Het eerste schijnt minder ernstig te zijn dan het

tweede. Dat weet ik nu ook. Kreunend ben ik het jaar uitgegaan. Het werd een moeizame maar toch nog een heel fijne kerst.

Jaar 2007

Daar zat het kneusje dan in zijn luie stoel, een zitkussen onder zijn been en voorzichtig kreunend bij elke verkeerde beweging die met het been werd gemaakt. Na ongeveer drie weken zat ik nog steeds met mijn been omhoog, maar het ging al stukken beter. Maar het lopen was nog steeds zeer pijnlijk. Stilzitten hoort niet bij me. Voorzichtig was ik mijn kantoortje aan het bureau gaan zitten. Het gekneusde been lag op een andere stoel. Ik rommelde maar wat aan, maar het was nog tobben. En ook nu bleek zoals altijd, als ik in narigheid zit ga ik vanzelf tekenen.

Ik maakte een te gekke pentekening van gedachten die ik verzamel. Het zijn beeldjes die in een kamer in een kast staan te pronken. Op een kunstmarkt zag ik de beeldjes voor het eerst. Zo speciaal en zo mooi, ik kocht er meteen een. Op andere kunstmarkten stond die kunstenaar van de beeldjes ook en steeds weer kocht ik er een. De beeldjes zijn gemiddeld zo'n 20 cm hoog en werden

gemaakt van een speciale kleisoort. De nabehandeling gaf het kunstwerk een eigen mooie uitstraling. Een kar met gedrochten, ook zo'n kunstwerk, had ik op een stapel boeken midden op mijn werktafel neergezet. Op mijn eigen wijze werd dit tafereel weergegeven. De rest van de tekening was fantasie en werd ter plekke bedacht. Ik leefde me uit. Bomen, een weggetje en een landschap aangevuld met andere gedrochten. Tijdens het tekenen vergat ik de pijn. Zo ontstond de tekening "Gekte".

Aan pollebolle creaturen maken was ik nog lang niet toe. Ik kon nog niet op dat pijnlijke been staan. Ik maakte nog maar een tweede tekening met van die leuke gedrochten er op. Pentekeningen maken op de verfijnde manier zoals ik dit doe is een tijrovend dus een langdurig werk. Na twee tekeningen waren we al weer vele weken verder. Het lopen ging steeds beter. Ik ging weer mee om boodschappen te doen, maar liep wel nog wat kreupel. En dat allemaal door zo'n oude stevige trap, maar niet heus. Die trap heeft een zoon van me, voordat ik hem misschien nog zou gaan repareren, snel weggegooid. We leefden ondertussen al in de maand maart.

"De Fontein Combinatie" nr. 10412107

Er was geen echt plan gemaakt en er werd ook niet getekend. Ik wist niet wat ik ging maken. In de loop der jaren had ik veel afvalstukken en afvalstukjes bewaard. Je weet het maar nooit. Korte en kleine stukken ronde, vierkante en rechthoekige buis. Bochten, U profielen, bollen, kogels, doppen en nog veel meer. Die verschillende stukken werden op de werkbank uitgestald. Het waren er best veel. Daar ging ik een compositie van samenstellen.

Ik begon met een bodemplaat van ca. 60 cm in het vierkant. In het midden laste ik een staande buis. De afmetingen van de buis waren 60 mm rond en 175 cm hoog. Waarom ik dit deed weet niemand nog. Het werd de basis om tegenaan en bovenop te kunnen werken. Op de plaats van de buis zat een doorvoergat in de bodemplaat. Het werken aan de compositie was begonnen.

Als basis werden er twee buizen van hoek naar hoek bedacht. Als deze buizen in een vlak liggen kunnen ze elkaar niet kruisen. Dus werden vier buizen met een diameter van 60 mm vanaf de staande buis naar de hoeken van de grondplaat plaat gelegd en vastgelast. Tussen de staander en de horizontale buizen was een spatie van ca 5 cm. Toen ik die buizen zo zag, ontstond ineens het idee om een fontein te gaan maken. Een fantasie fontein bedoeld voor de vijver in de tuin. Waarom? Ach, het kwam zo maar in me op.

De vier kruislinks liggende buizen kregen op het eind bij de hoeken van de voetplaat een haaks opstaand buisstuk van 30 mm rond. Dat werden later vier sproeiers. Dat daar slangen doorheen moesten komen, daar dacht ik nog niet over na. Op die kruislinks liggende buizen bouwde ik de compositie. Vrije expressie noemen ze dat. Ik werd steeds enthousiaster en de mooiste

combinaties kwamen in het zicht. Ik hield er al rekening mee, dat er uiteindelijk water uit de sproeiers boven op alle onderdeeljes zou vallen, waardoor dat water vanuit de gootjes in de kommetjes en weer in andere gootjes zou gaan lopen. Ik bouwde maar omhoog. Bollen op paaltjes, bochten met wateruitlopen en ook nog wat schaalpjes. Er zat geen regelmaat in. Maar het was volledig in evenwicht. Het werd een waar kunstwerk. Opeens vond ik dat de staande buis wel eens een lichtmast kon worden. Maar hij was te kort.

Op dat moment kwam het pollebolle mannetje in mijn gedachten. Dat moest ik nog even kort laten sudderen.

Als ik een mannetje met een been op de compositiehoop zou zetten en het andere been omhoog, dan was er al een begin. Met een hand hield dat mannetje zich dan vast aan de staande buis, net onder het eind. In zijn andere hand hield hij ook een buis vast. Dat was het andere stuk van de lichtmast. De lichtmast was dus in twee delen. Waarom is nog steeds niet bekend. Maar het was niet anders. Mogelijk alleen maar uit nieuwsgierigheid tilde de pollebolle man het bovenstuk omhoog om dan in de onderste staande buis te kunnen kijken. Dat moet je niet te onbesuisd doen, want ineens spoot er water uit de onderste buis. Het was weer een spuitstuk van de fontein. Zo werd alles samengesteld en het eindresultaat was goed en ook wel lekker gek. Nog overal wat extraatjes gemaakt en de fontein voor in de vijver was als staalwerk gereed.

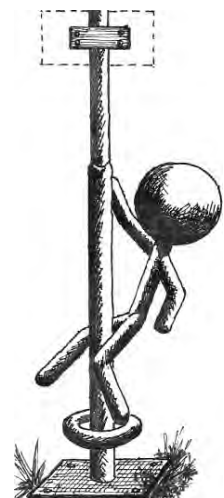
Na het verzinken was de uitstraling nog mooier geworden. Achter bij de werkplaats werd de fontein voor nadere afwerking aan de ketting gelegd. Wel staand op een klein tafeltje zodat je het geheel beter kon zien. Voor het mooie deed ik er tijdelijk twee opalen bollen op. Een als hoofd van het mannetje en de andere als lichtbol op de lichtmast. Het heeft nog lang geduurd voor ik de fontein ging plaatsen. Dat plaatsen was niet eenvoudig. Dat zeg ik dan alvast.

"Paal, Mannetje, Naambord" nr. 102181006

De laatste vijf jaren werd mijn haar geknipt bij steeds het zelfde kappersbedrijf. Dat wilde ik zo. Daar werkte een jong kapstertje en die knipte altijd mijn haar. Als ze er was wachtte ik tot ik bij

haar aan de beurt was. Dan hadden we leuke gesprekken over haar wel en wee en over de pollebollen. Ze had in 2006 een zoontje gekregen en het was een "Hij" zei ze. Toen ik dat hoorde haalde ik, bijna direct nadat ik gekapt was, bij de bloemmist een plantje hei en gaf het haar cadeau. Sindsdien heette het kereltje "Hei".

Een half jaar later zei ze, dat ze samen met haar vriend een nieuw huis had gekocht. Dan maak ik voor jouw een pollebol voor in de voortuin.

Een paaltje waarop een naambord kon worden gezet en een mannetje hangend

in het paaltje. Jouw "Hei" zei ik lachend. Het was te gek vond ze. Deze pollebol moest even wachten want ik had er niet direct tijd voor.

Toch werd als eerste het pollebolle mannetje op de paal gemaakt. Een staande paal van 180 cm hoog. Onderaan maakte ik een ring van ca. 30 cm. Op de ring stond dat mannetje. Hij hield zich met de rechterhand aan de paal vast en links zwaaide hij misschien wel naar iedereen. Het naambord zat er niet bij. Nog even een voetplaat en zilverkleurig stond hij bij ons in de tuin.

De volgende keer dat ik weer naar de kapper ging keek het kapstertje bedroefd. Haar kerel had het uitgemaakt. Hij kon het nieuwe huis niet kopen, zeg maar afronden en het huis waar ze samen woonden was al verkocht. Hij zag het niet meer zitten. Wat een zak vond ik. Het naambordje ging dus niet door. Het kapstertje zag ik een jaar later nog een keer. Ze had een nieuwe vriend alleen wat ouder. Ze had ineens vier kinderen. Het loopt vaak anders dan je wilt.

Website

Het gekneusde been speelde nog regelmatig op en er lagen ook nog vele klusjes te wachten. Maar ik vond het best. Niets moest. Tenminste dat dacht ik. Er kwam opeens ander en ook nog bijzonder leuk werk naar voren.

Bob ging de pollebolle website opwaarderen. Een nieuwe indeling en andere beschrijvingen. Of ik maar nieuwe tekeningen wilde maken behorende bij de nieuwe indeling. Het moesten langwerpige tekeningen worden voor plaatsing in de top van de bladzijden of pagina's. Op de site wisselende de tekeningen elkaar automatisch af. Het waren wel een stuk of vijf tekeningen. Ik pakte een tekenplank en prikte er een A3 tekenvel op en begon.

Allemaal fantasie tekeningen werden het. Tafereeltjes die niet bestonden, maar wel waarheid zouden kunnen zijn. Met mijn dunne Roteringpen tekende ik vele uren. Het was genieten. Wanneer ik een tekening af had zette Bob ze op de site. Ik was blij met deze onverwachte opdracht.

Nog verschillende andere werkjes heb ik voor het veranderen van de site uitgevoerd. Allemaal opdrachten van Bob. De nieuwe site werd op het internet gezet en de oude in het archief. Niemand reageerde. Ze vonden het gewoon mooi.

Intussen

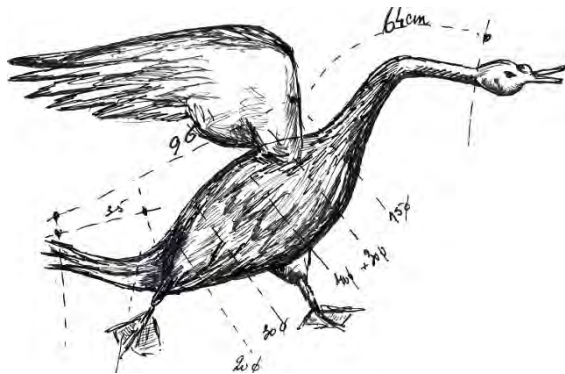
Door het vele las- en slijpwerk kreeg ik merkbaar meer ervaring en meer zin om wat moeilijkere pollebolle figuren te maken. Al eerder dacht ik aan een grote

vogel, een arend of een gier. Maar ik werd er nog niet door aangestoken. Ik bladerde zo maar eens door een fotoalbum. Foto's van vakanties van jaren terug. Ze waren genomen met een ouderwetse spiegelcamera. Daar zag ik een foto van een bronzen beeld bij de vijver op het marktplaatsplein van een stad ergens in Duitsland. Ik zou echt niet meer weten waar.

Bij die vijver stond een grote zwaan. Met uitgespreide vleugels beet hij in de broek van een vrouw in klederdracht en trok er hard aan. De vrouw wilde met haar handen in de hoogte wegllopen, maar kwam geen stap verder. De zwaan had goed beet. Flits, ineens ontsprong het idee om een grote wilde zwaan te gaan maken. Een valse kop met grote snavel in een aanvallende houding was de eerste gedachtegang. Het liet me niet meer los. Het pollebolle tijdperk liep weer verder.

"De Wilde Zwaan" nr. 103120607

Het zoeken naar wat informatie begon. Op internet waren de mooiste foto's van allerlei zwanen te vinden, maar foto's vinden van een wilde zwaan werd al wat moeilijker. Ik kreeg toch wel een goede

beeldvorming van een zwaan. Maar de maatvoeringen waren nergens te vinden. Ik maar lezen, lezen en nog eens lezen. Opeens zag ik in een studieproject de vleugellengte van de wilde zwaan staan. De vleugellengte per vleugel was 120 cm. De totale vleugelwijdte werd dan 240 cm. Wat een groot beest zou dat worden.

Ik zocht nog naar wat meer maten, maar het was een schamele vertoning. Ik pakte wat hardboard platen en begon te tekenen.

De vorm van de vleugels is bij alle zwanen ongeveer gelijk. Zo kon ik door goed te kijken een perfecte vleugel tekenen. Maken is natuurlijk weer iets anders. De bovenkant, de rand van de vleugel, was mooi glad en afgerond. Ook de dikte was van belang. Ik tekende en tekende en ja hoor de uiteindelijke vorm van de vleugel kwam te voorschijn. Het produceren van de vleugel kon beginnen.

Eerst een paar flinke stukken staalplaat van 4 mm dik halen. Uiteindelijk stond er een klein voorraadjie plaatwerk tegen de muur. Op de stukken plaat werden de veren getekend en daarna uitgeslepen. Voor het eerst begon ik in het groot met dik plaatmateriaal te werken. De vormgegeven stukken werden aan elkaar gelast. Laag op laag kwam de vleugel te voorschijn. Het was spannend. Een

vlakke vleugel lag plat op de werkbank. De vleugelveren en het andere plaatwerk werden in model gebogen. Het was een zwaar en moeilijk werk. Maar het lukte. Het werden twee mooie maar wel verschillende vleugels. Tijdelijk werden ze ieder voor zich op een stalen plaatje, een soort voetplaatje, gelast. Als een kunstwerk stonden ze rechtop op de tuintafel te pronken. Ik had een begin.

Nu moest er een frame worden gemaakt waar niet alleen de vleugels maar ook de rest van de zwaan aan bevestigd kon worden. Van 5 mm dik en 300 mm breed plaatstaal maakte ik een min of meer ronde ring. Het werd een fikse brede ring. Met zwaar mokerwerk kreeg de ring de vorm van de omvang van het lijf. Dit ongeveer ter hoogte van de aanhechting van de vleugels. Ik deed maar wat. Met

bandstaal van 60 mm breed en 5 mm dik maakte ik de contouren van de onderkant van de staart overlopend naar de buik en doorlopend naar de onderkant van de borst. Daaraan gekoppeld de ronding van de borst en zo doorgaand naar de hals. Als je een foto ziet waar dit alles op staat merk je dat dit een secuur werkje is geweest. Er was totaal geen maatvoering. Alles werd geboren uit het niets en het kijken naar foto's. Daarna de contouren van de bovenkant van de staart, de rug, de schouders en ook weer overlopend naar de hals. Het bleek dat diameter van de eerst genoemde brede ring te klein was. De bovenkant van de ring zat vastgelast tegen het stuk bandstaal van de rug. De onderkant van de ring werd met behulp stukken bandstaal gekoppeld aan het bandstaal van de buik. Door deze contouren zag je de vorm van de zwaan te voorschijn komen. Het bleek goed bedacht en ook goed gemaakt. Ik had nog nooit op deze manier gewerkt. Ja, wanneer je

het tekent, dan doe je dit met potlood op papier ook. Maar zoiets kan je dan eenvoudig veranderen. Met wat houten tengelwerk als voetstuk werd het frame tijdelijk op de werkbank neergezet. Ik kon het ronddraaien. Later deed ik dit

eenvoudiger door gebruik te maken van stukken profielstaal die ik dan provisorisch vast laste. Daar stond het frame en het leek wel wat. Op goed geluk werden de vleugels op de juiste plaats aan de brede ring gelast. Een deel van de zwaan was gereed en het was meteen niet meer te hanteren.

De onderkant van de staart was het volgende

werk. Je begint met het uiteinde van de staart. Dit uiteinde loopt een beetje puntig uit en toch ook weer niet. Stukken staalplaat werden in de gebogen vorm van de staart gehamerd. Later werd de onderbuik gebogen. Denk niet dat dit gemakkelijk gaat. Hoe sla je staalplaat van 4 mm dik bol. Ik had een stuk zwaar dubbel "T" profiel liggen. De flensen van het profiel lagen 20 cm uit elkaar. Daar legde ik dan een stuk staalplaat op en sloeg met een moker in het midden van het stuk plaat. Het was een onbezonnen en onbegonnen werk.

Uit het eerste stuk plaat, dat enigszins bol of krom was geslagen, werden de uiterste lange staartveren geslepen. Daar overheen een zelfde soort gebogen plaat, maar wel anders van vorm maar ook met veren. Zo doorgaand kwam in bij het achterste gedeelte van de onderbuik of het begin van de staart terecht. De onderbuik was anders en bestond eerst uit grotere stukken bolgeslagen plaat. Maar dat lukte niet. Daarom werd de onderbuik opgebouwd uit kleinere stukken plaat. De veren waren gevormd door een grove

kartelrand. Al doende kwam ik met de onderbuik tegen de vleugels en het begin van het borststuk. Daar stopte ik met de onderkant en vervolgde met de bovenkant van de staart. Raar woord "Onderbuik" maar het heeft wel iets.

Dit werk verliep exact op dezelfde wijze, maar nu liepen de veren aan de zijkant over het plaatwerk van de onderkant. Door al deze veren zag je geen scheidingslijn tussen boven en onder. Het was een mooie overgang. Ook bovenop de rug van de zwaan waren het grote platen. Die werden opnieuw onderverdeeld in kleinere gedeelten. Het lukte om de vorm van de zwaan exact weer te geven.

De aansluiting van de vleugels op de nu ontstane romp ontstond met een hoeveelheid kleine veren. Het is moeilijk te omschrijven, maar het was net of de vleugels uit het lijf kwamen. En....dat was natuurlijk ook de bedoeling.

Voordat het bovenlijf dicht ging werden eerst de poten, voorlopig bestaande uit dunne ronde buizen, door het onderlijf naar binnen gevoerd en dan binnen in de zwaan stevig en goed aan het frame vastgelast. Het klinkt simpeler dan het was. De juiste stand van de poten was behoorlijk bepalend. De zwaan moest wanneer alles gereed was wel op een goede manier tot actie komen. Nadat het bovenlijf dichtgemaakt was kwam de borst aan de beurt. Zowel bij de schouder

als bij het borststuk moest de overgang naar de hals al worden voorbereid. 't Was van heel breed naar heel smal. Door verschillende kleinere plaatstukken was dit te doen. Het kostte veel tik en klopwerk maar het lukte. Wat er nu op de werkbank stond was een zwaan zonder hals en kop.

Misschien waren de hals en de kop wel het moeilijkste gedeelte van de zwaan? Ik probeerde de bochten in de hals van de zwaan op een stuk board weer te geven. Maar het was onbegonnen werk. Alles draaide tegen elkaar in. Ik kreeg door het tekenen wel meer gevoel met de hals. Er stak al een klein stuk dikkere hals uit het lijf. Dat stuk zat stevig aan het frame verankerd. In dat dikkere stuk paste de eigenlijke hals. De overgang tussen de buizen werd verbloemd door een verencompositie. Ik ging naar het constructiebedrijf om de hals in model te laten walsen. Op het stuk buis van 60 mm rond zette ik wat krijtstreepjes. Voor mijn gevoel moesten daar de bochten

komen, maar hoe sterk de bochten gebogen moesten worden, wist ik nog niet. De constructiewerker had gelukkig alle tijd. De eerste bocht ging een klein beetje zus en ook weer een klein beetje zo. Daarna werd de andere bocht op een zelfde wijze behandeld. Gevoelsmatig boog ik zo de hele hals in model. Thuisgekomen was het stuk buis precies goed van vorm. De hals werd op juiste lengte ingekort en in de dikkere buis gestoken. Het paste voortreffelijk en de hals werd vastgelast. Uit plaatwerk werden de overgangstukken op maat geslepen, gevormd en ook weer vastgelast. De hals zat aan het lijf. Een blij gevoel kwam over me. Alles tot nu toe lukte.

De kop! De kop moest ongepast agressief zijn. Maar hoe maak je zo'n agressieve kop? Ik wist het niet. Die grote bek of anders gezegd, de onder- en bovensnavel, daar begon ik mee. Vele foto's werden bekeken en zo goed mogelijk werden de bekdelen op een stuk plaatstaal uitgezet. Hm, ik had er nog niet veel goede gevoelens bij. Bij het verder zoeken op het internet zag ik ineens op een site over zwanen

een foto van een schilderij met een echte wilde zwaan er op. Had ik dit maar eerder gezien. Ik printte de foto uit en nam die mee naar een kopieer bedrijf en liet hem uitvergrooten naar een A3 formaat. Mooi in kleur. Ik hing de foto op in mijn werkplaats.

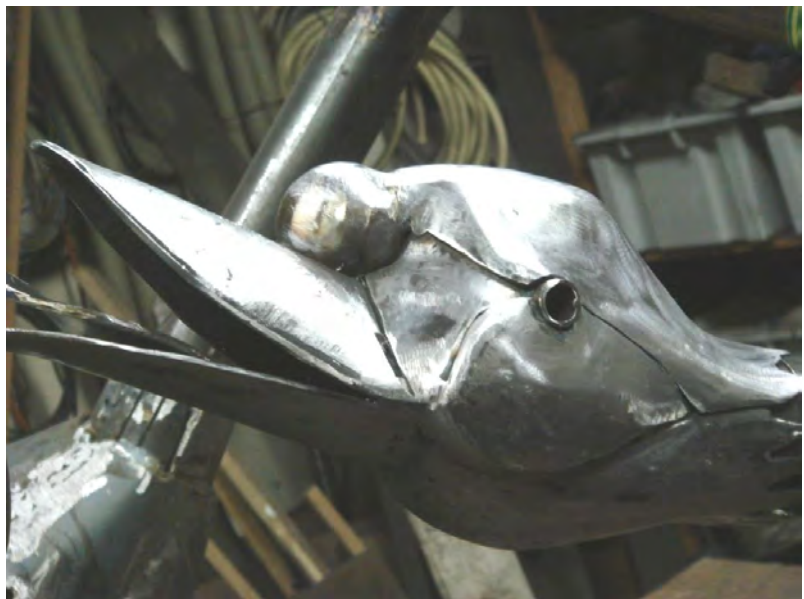
Ik keek naar de foto en naar mijn zwaan en wat bleek: Er zaten dezelfde trekjes in. Dat de wilde zwaan, al was hij nog zonder kop, goed was gelukt deed me goed. Ik zag nu ook de stand van de kop, de ogen en de knobbel met openstaande bek. Ik had dan wel een wat onduidelijk voorbeeld om de kop te kunnen maken, maar de hals stond in ieder geval uitstekend.

Ik tekende de onder- en bovenbek en sleep ze met de haakse slijper uit het plaatstaal. Buig- en klopwerk gaven er vorm aan. De bekdelen werden aan elkaar gelast. Met de twee lange hulpstrippen kon ik de bek al in de hals steken. Daarna maakte ik in de bek een tongetje anders kon ik dit later niet meer vastzetten. Het werd een venijnig tongetje. Met kleine op de juiste manier gebogen vlakken stelde ik de kop samen. Een knobbel kwam op het bovenste

bekdeel en een buisje, op de juiste manier door zijn kop gestoken vormden zijn ogen. De zwaan keek hierdoor kwaad. De kop werd echt mooi en alles lukte wonderbaarlijk. Met de lange strippen werd de kop in de hals gestoken en werd op de juiste manier vastgelast. Wat veren verbloemden de lasnaad. De kop was af.

De poten waren nog niet afgewekt en er was ook nog geen grondplaat. Mijn werkplaats werd zowat te klein. De provisorische dunne buizen van de poten zaten, zoals eerder aangegeven, al vast aan het lijf. Het bovendee van de poten werd, zoals dat bij zwanen betaamt, van een dikker formaat gemaakt. Dit door een grotere maat buis over de dunnere buizen te schuiven. Met een verloopstuk werd alles vastgelast. Waar de dikkere buizen tegen het lijf aankwamen werden ze tegen de buikplaat vastgelast. Daarna werd op de overgangsplaats een mooie verenpartij gecreëerd en daar ook vastgelast. Dit alles was een echt leuk werkje. Opvolgend kwamen de tenen, nagels en de zwemvliezen. Wat een mooie poten kreeg die zwaan.

De werkbank ging tegen de muur en een van te voren goed voorbereide grote voetplaat werd op een paar balkjes op de vloer gelegd. Met de takel werd de zwaan op een grond- of voetplaat getild en in de juiste stand vastgehouden. De poten werden vastgelast aan de voetplaat. De wilde zwaan was gereed.

In het begin had ik er rekening mee gehouden, dat de zwaan door twee kort achter elkaar liggende deuren geloosd moest worden. Maar het zou best

mogelijk kunnen zijn, dat dit niet meer kon. Voor het transport maakte ik een speciaal karretje bestaande uit een zware plank met daaronder vier zwenkwielen. De zwaan werd op zijn kant op dit karretje geplaatst. Met houten tengels werd de zwaan goed vastgezet. Het manoeuvreren begon. In mijn eentje heb ik de zwaan naar buiten geloodst. Het ging haast vanzelf.

Het leek of de zwaan op zijn karretje stond te zonnen en het was goed te zien hoe mooi de zwaan in zijn veren zat. Nu kon het geheel nog even op foutjes worden nagelopen.

Met de hulp van drie man werd de zwaan op de aanhanger getild. Ik maakte hem goed vast, zodat hij niet weg kon vliegen. Als je tachtig rijdt komen er best veel krachten op zo'n vogel. Onderweg naar de verzinkerij had ik veel bekijks. Mensen in auto's die voorbij reden, hielden even in om alles goed te bekijken. Anderen staken hun duim omhoog. Ik had het naar mijn zin.

Bij de verzinkerij was het ook leuk. Ik reed eerst de weegbrug op om zodoende het gewicht van de zwaan te kunnen bepalen. De auto met aanhanger moet twee keer over de weegbrug rijden om het gewicht met en zonder het vrachtgoed te bepalen. Het verschil is het gewicht van de zwaan. De aankomst van de zwaan werd al heel snel rond verteld. "De zwaan was

nieuws". Bij het uitlaadstation stonden zeker al zes mensen te wachten. Ze hielpen allemaal met het uitladen van de zwaan. Sommige van de wal in de

sloot. Op het laatst waren er wel twaalf mensen. De chef stuurde ze allemaal weg. Dit kost te veel, zei hij.

Later werd ik door een mevrouw van de afdeling publiek relations van de verzinkerij gebeld met de vraag: "Vindt u het goed, dat ik een verhaal over de wilde zwaan plaats in de maandelijkse periodiek van ons bedrijf?" Wij sturen dit tijdschrift naar al onze relaties. Ja hoor, dat is goed, als ik ook maar een exemplaar van dat tijdschrift krijg. Toen het boekwerk uit kwam

zag ik de foto van de zwaan. Het was een goede foto compleet met een verfijnd verkoopverhaaltje. Ik was bijzonder trots. Later kreeg ik nog leuke reacties van bedrijven, waar het tijdschrift ook was gelezen.

Verzilverd kwam de zwaan weer bij ons terug en werd opzij van het huis in de tuin gezet. De zwaan zag er uitmuntend uit. Ondanks, dat ik de lasnaden goed vlak had geslepen waren de lasnaden weer opgezet en dikker geworden. Dat hoort bij het verzinken. Bij een pollebolle lichtmast maakt dit niet uit, maar bij de zwaan had ik die lasnaden liever niet zo sterk gezien. Maar het is niet anders. De zwaan kwam opzij van het huis op een sokkel te staan. In een gat

dat ik in de grond gespit had zette ik een houten betonstortrand met vier lange draadeinden. Het beton werd gestort. Op dit betonblok bouwde een aannemer op maat van de voetplaat een gemetselde sokkel. Straatwerkers, die in de buurt aan het werken waren, hielpen graag mee om de zwaan over de draadeinden op de sokkel te tillen. Er werd voor de

sier boven op de sokkel nog een betonblok van 10 cm hoog gestort. Het leek net een blok natuursteen. Daar stond hij dan. De wilde zwaan keek dreigend in het rond. Wat kreeg ik veel bekijks. Een elektrische bekabeling was niet nodig, want er zat geen licht in of bij de zwaan. Toch heb ik er nog aan gedacht om voor de zwaan een pollebolle vrouwtje te zetten. Maar de zwaan stond heel mooi op de sokkel en dan past dat vrouwtje er niet meer bij. Later werd langs het huis een stenen straat aangelegd. Voor alle zekerheid heb ik toch een kabel in de grond gelegd.

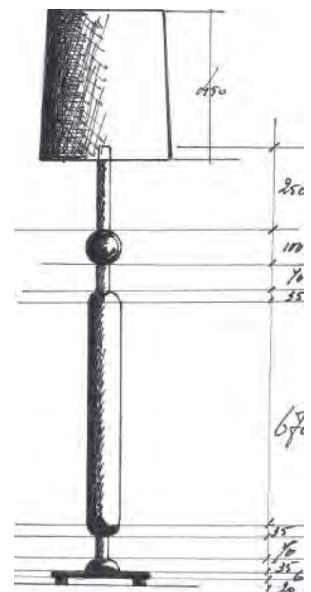
Oh, ja

De hobby kwam even op een laag pitje te staan. De zwaan was een intensief werk geweest en vooral een nieuwe vormgeving. Het was geen pollebolle lichtmast meer. Met de contrabas en de vleugelpiano had ik al aan dit heel andere en vooral mooiere staalwerk geproefd. Het was ook spannender dan een eenvoudige pollebolle lichtmast. Toch zal ik die natuurlijk niet vergeten en ook blijven maken. Doch een hobby moet spannend blijven.

Het was intussen alweer eind oktober geworden. Ik had vier maanden aan de zwaan gewerkt. Zeg maar ongeveer 200 uur. Of het meer of minder uren waren is niet helemaal duidelijk. Het aantal uren is ook niet zo belangrijk.

"De Schemerlamppoot" nr. 105150806

Mijn dochter vroeg, "Pa wil en kan je voor mij een schemerlamppoot maken". Natuurlijk, zei ik, want voor je dochter doe je alles. Nou ja, alles? Heb je nog speciale wensen? Nee, maak hem maar ongeveer anderhalve meter hoog. Ik schetste een poot. Eerst een grondplaat van 250 mm vierkant. Daarop in het midden een halve bol van 100 mm. Vanaf de grondplaat werd door de halve bol een buis van 30 mm rond tot op een hoogte van 1650 mm getekend. Een dikke buis van 100 mm rond en 800 mm lang had op beide einden een bolle dop en werd in gedachten over de dunne buis geschoven tot op 100 mm boven de halve bol. Een bol van 100 mm rond werd nu ook over de dunnere buis geschoven tot op 100 mm boven de dikkere buis. Er bleef een stuk dunnere buis

van 400 mm over met daarbovenop een fitting.

Dochter lief vond het wel wat. Toevallig had ik al het materiaal in huis en in dezelfde volgorde zoals bij de omschrijving werd het geheel in elkaar gezet. Op het eind werd nog een nippel gemaakt voor het monteren van een fitting.

Ik wilde de schemerlamppoot laten moffelen. Bij het moffelen zet de lasnaad niet uit, dus polijste ik het geheel voor zover dit mogelijk was. De schemerlamppoot werd eerst gezandstraald en daarna begon het spuitwerk. Van te voren was de kleur al bepaald. Na het spuitwerk belande de poot in de moffeloven. Moffelwerk is keihard en heeft zo zijn eigen karakter.

In de voetplaat zaten gaten waar ik een paar noppen in monteerde. Nu nog een snoer, een fitting en de steker aangebracht en daar ging deze toch wel speciale schemerlamppoot naar dochtertje lief.

Beschouwing

Eind november, begin december. Om dit jaar nog een pollebol te gaan maken zat er niet meer in. Ik had weer de kerstboom verlicht. Nu had ik een kleinere boom, die op een tafeltje kwam te staan. Ik heb de boom op de grond gezet en na de verlichtingssnoeren te hebben aangebracht pas op het tafeltje gezet. Al doende leert men. Zo eindigde het pollebolle jaar 2007. Het was ook weer een bijzonder pollebolle jaar.

Jaar 2008

Ja, jaar 2007 was echt een apart jaar. Eerst in de lappenmand en er was zoveel anders te doen. Daarna veel tekeningen maken voor de vernieuwde website. Dat ging er gewoon tussendoor.

Ik heb het al eerder aangegeven. Door het maken van meer uitgebreide pollebolle creaties, zoals in 2006 de contrabas en daarna de pianovleugel werd

de lat steeds hoger gelegd. En daarmee de moeilijkheidsgraad. In 2007 was het maken van de zwaan een nog grotere uitdaging. De eenvoudige pollebol werd wat naar achtergrond gedrongen. Ten minste, dat dacht ik. Maar 2008 begon ik met het "Keepertje", een "Mannetje met een zonnebloem", een "Mannetje zittend tegen een tafel en de "Loodgieter". Die loodgieter was weer een pronkstuk. Kom, ik zal niet te veel vooruitlopen, de verhalen komen vanzelf.

"Het Keepertje" nr. 109300308

Het keepertje! Kleinzoon Bas, hij zal acht jaar zijn, vroeg: Opa, ik ga op school een spreekbeurt houden over pollebolle armaturen, heb jij wat spulletjes voor me? Dat is leuk, zei ik. Weet je, dan maak ik voor jouw een klein pollebolle keepertje. Die kan je tijdens je spreekbeurt op de lessenaar zetten en later in je slaapkamer. De andere spullen voor je spreekbeurt bekijken we nog. Dat keepertje was gekozen, omdat hij in die tijd bij zijn voetbalclub wel eens in het doel stond. En met goed resultaat!

Ik maakte drie schetsontwerpen. Gekozen werd voor een klein mannetje, de benen gebogen en iets uit elkaar. Gehurkt heet dat. De rug van uit de heupen iets naar voren. Een bal van 250 mm lag op de punten van zijn knieën. Met zijn handen hield hij de bal

klemvast. Dat zag er goed uit. Het was een momentopname, dus stond hij op het linker been te balanceren. In plaats van een voetplaat tekende ik er een kruis met vijf armen met heel korte potjes er onder. Zo zou en moest het worden.

Geheel volgens bovenstaande omschrijving werd het de keepertje in elkaar gezet. Van elk stukje materiaal dat ik tijdens het in elkaar lassen van het keepertje gebruikte maakte ik een foto. Toen het geheel af was had ik een serie van wel vijftien foto's.

Teruggekomen van de verzinkerij zag "Het Keepertje" er bijzonder mooi uit. De laatste werkzaamheden waren het monteren van een dik snoer, een stevige rubber steker en een bolarmatuur boven op de keeper. Het was een mooie schemerlamp geworden. Er zat een lamp in met een klein lichtvermogen.

Een extraatje. Bas nam ik mee naar de verzinkerij. Bij zeer hoge uitzondering mochten wij in de werkhallen een kijkje nemen. We kregen een helm op en daar gingen we. Bas dicht tegen mij aan. Hij schrok zich wild van de herrie en de bewegingen van de hijskranen, die op rails onder de plafonds liepen. Maar langzaam werd hij rustig en kon ik vertellen over de verschillende bewerkingen

die een stuk staal tijdens de verzinkcyclus moet ondergaan. Allereerst de zoutzuurbaden. Je proefde het zoutzuur op je lippen. Na het vertellen Bas ook. Daarna kwamen de ontvettingsbaden. Dat leken net zwembaden. Zo kwamen we bij het zinkbad. Het was er bloedheet. In het zinkbad lagen lange lichtmasten van wel negen meter lang. Die kunnen er niet in een keer in dus liggen schuin op de rand. De lichtmast vult zich met zink maar door de uitzettende lucht schieten luchtballen met een knal uit het vrije buiseinde. Alsof er een kanon wordt afgeschoten. Bas durfde niet meer

verder. Op een afstand hebben we dit bekeken en hij wende er aan. Weer dichterbij gekomen zagen we hoe een metaalstuk uit het zinkbad werd gehesen en op een klein afstandje op de grond werd neergelegd. Dit om af te koelen. Zo'n bad is 450 graden Celsius dus de stukken ook. Het was er heet. We waren aan het einde van de hallen gekomen. Daar vandaan werd met een vorkheftruck alles naar een grote opslaghal of een open buitenruimte gebracht, wachtend op een later transport. Bas was onder de indruk, hetgeen wel te begrijpen was.

Een draaiboek maken was de volgende fase. Kleine korte verhaaltjes van enkele zinnen schreef ik over het gereedschap, de werkwijze en de afwerking. Het geheel werd aangevuld met de belangrijkste foto's. Het draaiboek was gereed. Er werd

wat materiaal bij elkaar gesprokkeld. En laskap, een stofbril, een masker en een geluiddemper voor op de oren. Bocht stukken, doppen en meer van dit kleine materiaal. Een slijpschijf en nog wat ander klein gereedschap. Dat was Opa's inbreng voor de spreekbeurt. Zijn pappa nam alles meerdere malen met Bas door en hij kreeg het predicaat uitmuntend voor zijn spreekbeurt.

"Zonnebloemman" nr. 113081008

Een medewerker van een tuincentrum waar ik regelmatig kwam, vertelde ik over mijn hobby "De Pollebolle Lichtmastarmaturen". Het was een aardige vent. Zal ik er een bij je voordeur zetten, vroeg ik? Waaraan heb ik dat verdiend? Nou, ik mag je wel. Ik maak wel een ontwerpschets voor je. In mijn achterhoofd dacht ik: Die voordeur ligt midden tussen de auto's op het parkeerterrein. Iedereen moet deze pollebol wel zien. Ja, het klopt, het is een beetje arrogant. Ik tekende een man, een tuinman met een zonnebloem in zijn armen. Het leek wel wat en het ontwerp werd goedgekeurd.

Het werd een grote man iets achterover staand met een grote zonnebloem in zijn armen. Net alsof je een kleine baby in de armen wiegt. Maar daar leek de zonnebloem niet op. Alle buizen van het lijf werden op maat geslepen.

De doppen en bochten er aan lassen en de armen

en benen in het verstek vastlassen. Daarna de uithollingen voor de montage aan de buis van het lijf en daar stond de man op de grondplaat. De zonnebloem was weer een nieuw bijzonder werkje.

Een grote halve platte bol was het zwarte midden van de zonnebloem. Daaromheen werd een dubbele rij van allemaal dunne lange blaadjes gelast. De bloem kwam aan een steel met bladeren en de zonneblom was gereed. Voorzichtig werd hij in de armen van de tuinman gelegd. Het leek wel wat. De

bloem werd vastgelast. Daar stond de lieverd, de zonnebloem te koesteren. Mooi verzilverd kwam hij terug. Ik leverde hem af. De medewerker heeft hem zelf geplaatst. Regelmatig krijg ik van bekenden de opmerking: Er staat een pollebol bij het tuincentrum. Prachtig. Een ding is jammer, hij staat iets te veel achterover. Dat is te regelen via de draadeinden door de voetplaat. Maar ja, de medewerker heeft wel onbeleefd veel verstand van planten, maar.....

"Tuinman op de tafel" nr. 107150208.

Het leek of met deze tuinman waren beland in het bloemen en plantentijdperk. Steeds meer takken, stronken en blaadjes zullen bij de pollebolle figuren gaan voorkomen. Ik kreeg ook het idee om een soort tafeltje te maken met daarop een paar planten. De tuinman die er tegen aan leunde liet drie planten zien.

Zo maar uit het hoofd begon ik. De gestileerde tafel was een U profiel van 100 mm breed met opstaande kanten van 50 mm. Het eerste stuk van de poot was 80 cm hoog en stond verticaal. Daarna onder 45 graden schuin naar links een zelfde profiel van ca 20 cm lang, met daar aan een vertikaal stukje profiel van 10 cm. Dat was dus de poot. Haaks daarop kwam het blad, een horizontaal stuk van 80 cm. De totale hoogte was wel 120 cm. Op het blad van de gestileerde tafel stonden aan de rechterkant twee bloempotten met daarin een plant met een bloem. De potten waren gemaakt uit een stuk ronde buis van 100 mm en een vierkante buis ook van 100 mm. De plant was een steel met bladeren, daarop een bolletje en daaromheen weer een dubbele cirkel met bloembladeren. De steel werd in de pot vastgezet. De bladeren vielen over de rand. Alle twee de bloempotten werden vastgelast aan de rechterkant op de tafel. Het was een plantentafel geworden.

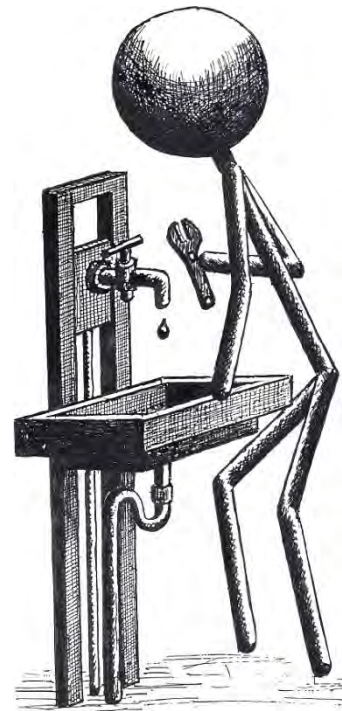

Er kwam een niet te grote kerel op de tafel te zitten. Waarom dit geen vrouw is geworden begrijp ik niet. De kerel hield ook een pot met een plant in zijn handen. Het geheel ruste in zijn schoot. De benen zwaaiden wat in het rond. Daarom maakte ik een stammetje met een zijtak en wat blaadjes eraan om een been te ondersteunen. Nu kon hij er niet afvallen. Het was een leuke creatie, maar niet de allermooiste die ik ooit heb gemaakt. De pottentafel staat nu opzij in de tuin.

"De Loodgieter" nr. 108200308

Terwijl ik in de werkplaats met de niet aller mooiste bloementafel bezig was, hoorde ik een schreeuw. Als ik aan het slijpen ben, dan hoor ik niet veel. Een neusfilter, een beschermbril en een geluiddemper over mijn oren, aangevuld met het slijpgeluid van de slijpschijf zorgen er voor dat ik weinig of geen geluid uit de omgeving hoor. Meerdere gillen of kreten achter elkaar nog net wel. Die ene schreeuw was dus wel een harde schreeuw. Er stond een man in de deuropening. Dag, mijnheer sprak ik beleeft.

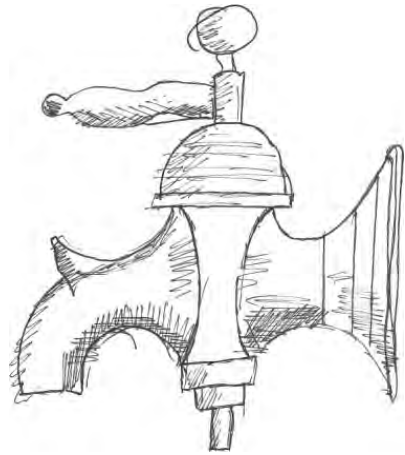
De jonge man was helemaal gek van de pollebolle figuren, die ik in de tuin had staan. Hij wilde er ook wel een hebben. Kom op, zei ik, dan gaan we binnen even aan de tafel zitten. Terwijl de dampende koffie op tafel kwam, had ik snel papier en potlood gepakt. De jonge man was een loodgieter. Elke dag kwam hij langs ons

huis. Dit omdat hij een werk had in een nabij gelegen dorp. Daardoor zag hij de pollebolle figuren elke dag weer opnieuw, waardoor hij er een zwak voor had gekregen. Op een avond was hij, zonder dat ik dit wist, met zijn vrouw bij ons langs geweest. Ze waren uitgestapt en hadden overal rondgekeken. Zijn vrouw vond al die figuren ook wel bijzonder spannend en leuk en hij

kreeg toestemming om een pollebol bij mij te gaan bestellen. Zonder haar toestemming had hij het ook wel gedaan. Ik weet het eigenlijk wel zeker.

De pollebol moest een loodgieter worden. Ik had daar wel wat feeling mee, want mijn vader was ook loodgieter. Terwijl we zo aan het praten waren vormde zich een idee. Als ik een gootsteen- of stortbak zou maken met daarboven een oude grote tapkraan en daarnaast nog een loodgieter met allerlei tangen of ander gereedschap, dan werd het een loodgieter die aan het werk was. Het leek hem wat. Maar mijn hersens waren al veel verder. En als we aan de kraan een leiding maken en aan de gootsteenbak een echte afvoer, dan kan je met een pompje water rondpompen. Hij vond het te gek.

Ik maak wel een schetsontwerp, zei ik en dan hoor ik wel of het goed is. Na voldoende koffie te hebben gedronken ging de loodgieter gauw weer verder. 's Middags zat ik aan de tafel en begon het geheel te schetsen. Heerlijk.

Ik tekende een achterwand gevormd door twee rechte staanders van 50 mm in het vierkant, 160 cm hoog en 60 cm uit elkaar. Op 90 cm uit de grond kwam dan een gootsteenbak aan deze staanders te hangen. De gootsteenbak koppelde nu de twee staanders. De buitenafmetingen van de bak werden 70 cm breed en 60 cm naar voren. De diepte zou zo'n 30 cm zijn.

De binnenbak was rondom 5 cm kleiner dan de buitenrand. Onder de bak kwam een grote sifon met daaraan een afvoerbuis van 60 mm rond. De buis liep via de achterwand tot op de grond. Het leek een echte oude stortbak.

Boven de bak kwam tussen de vierkanten staande buizen een staalplaat waarop een oude kraan was gedacht. De twee staanders werden bovenaan gekoppeld door een zelfde vierkante buis. De kraan leek wel een oud model van een pompkraan. De pollebolle loodgieter stond bij de gootsteenbak en hield deze met zijn linker hand vast. In zijn rechterhand hield hij een vervaarlijk grote tang in de hoogte. Er lag ook nog een tang op de bak. Het was een fraai ontwerp vond ikzelf.

De aardige loodgieter, die weer eens langskwam, vond het een mooi idee. Het schetsontwerp was voor een technet meer dan voldoende om een goed beeld te vormen. "Maken" zei hij. Alles ging opzij en ik begon direct aan de pollebol, "De Loodgieter".

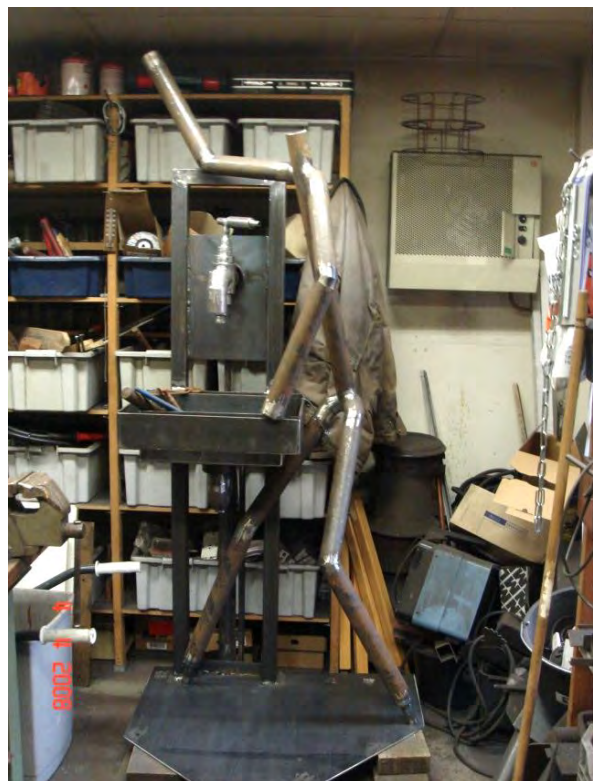
De gootsteenbak en de brede omranding liet ik knippen, zetten en lassen bij een constructiebedrijf. Ik had er geen machines voor. Nu ik er toch was, nam ik nog wat benodigd materiaal mee. Ik begon met de twee staanders en het bovenliggende verbindingstuk. Ik laste deze buizen op een niet te kleine voetplaat. Zo, er stond wat.

Het werken aan de gootsteenbak was het volgende waar ik aan begon. Met

afstandstukken monteerde en laste ik de binnenbak in de buitenbak. Het trok gelukkig niet krom. Het frame legde ik op de werkbank en de gootsteenbak werd op zijn plaats vastgelast. Mooie lasnaden waren het, al zeg ik het zelf. Nu het frame toch op de werkbank lag laste ik op de plaats van de kraan een op maat geslepen plaat tussen de staanders. Het frame met daaraan de bak werd op de grond gezet. Nu stond er echt wat.

De kraan !!! Op internet zocht ik naar grote ouderwetse kranen. Die waren er wel. Ik printte er verschillende uit.

De kraan werd een fantasie stuk, samengesteld uit de van het internet vergaarde voorbeelden. Het was een ingewikkeld werk, maar weer lukte het. En het werd een echt mooie tapkraan met een grote hendel als kraanknop. Ik hield de kraan in mijn handen, draaide

hem om en om en keek er ook op afstand naar. Wat een gekke kraan. In tijd van een mum zat de kraan op zijn plaats. In tussen was ik al heel wat ochtenden bezig.

De echte loodgieter kwam zeker om de dag even kijken. Hij kwam toch langs zei hij. Het werk werd dus veel gecontroleerd. Elke keer vroeg hij: Wanneer is het gereed? Maar ik liet me niet haasten.

Om de stand van de armen en benen van de pollebolle loodgieter te controleren ging ik zelf weer proef staan. Ik hield de bak vast en de benen een beetje uit elkaar. Dan mijn arm omhoog met daarin een tang. Met de houten zwaaihaken naam ik de schuinte van de armen en benen. Je moet me daar eens mee bezig hebben gezien. Het zal wel een heel toneelstuk zijn geweest. Gelukkig kwam er niemand binnen, maar in het vuur van het werk let je daar niet op. Het werd dus een hele mooie en in de goede stand staande pollebolle man.

Van een kennis die oud gereedschap spaarde, had ik wel drie verschillende oude tangen gekregen. Er was een hele mooie en ook heel grote tang bij. Met de slijpschijf en een polijstschijf maakte ik de grote tang geheel schoon. En daar ging de tang in top. Boven aan de rechterarm toornde hij in de lucht. Op de hoek van de spoelbak lag ook nog een grote tang. Een moordenaar werd die tang vroeger genoemd. De twee grote tangen pasten wonderwel bij de grote en uitzonderlijke tapkraan.

Het volgende werk waren de aan en afvoerleidingen. Bij het opbouwen van de kraan had ik al een doorvoerbuis opgenomen.

Dat klinkt eenvoudig, maar er zaten veel verschillende bochten in de kraan. Daar kon je later niet meer bij. De waterleiding liep verder tot onder de grondplaat. De afvoerbuis was 60 mm rond. Onder aan de bak werd een sifon gelast. Een echte S vorm. Een gat in de bodem van de bak was al door de smid gemaakt. De buis liep tot tegen het frame. Enkele stukken plat staal voor bevestiging van de buis zaten al aan het frame. Ook deze buis kwam onder de grondplaat uit.

Na een eindcontrole werden nog enkele gaten geboord en ging de loodgieter goed vastgezet op de aanhanger richting de verzinkerij. Later

haalde ik de zilverkleurige loodgieter voortreffelijk verzinkt weer terug.

Met Bob heb ik de pollebolle loodgieter naar de plek van bestemming gebracht. In de voortuin vlak bij de straat en naast de korte oprijlaan of oprit werd de pollebol neergezet. De echte loodgieter heeft alles zelf geplaatst en aangesloten. Ik had nog wel een bekisting met draadeinden voor hem gemaakt. Zijn vrouw en hijzelf waren heel, maar dan ook heel erg blij. Er is tot nu toe veel bekijks.

Tuinwerkzaamheden en de Fontein

De zomer kwam er aan en het was goed weer om in de tuin te werken. Dat doe ik haast nooit omdat het niet mijn favoriete bezigheid is. In de tuin heb ik een vijver van 3 meter rond en 60 cm diep. Die vijver is in de grond gewerkt bij een verhoogd gedeelte van de tuin. Een muur van schoon metselwerk, waar de vijver vlak tegen aan ligt, houdt het verhoogde tuingedeelte op zijn plaats. Het lagere gedeelte is bestrating van het zitgedeelte. Bij de werkplaats stond nog

steeds de pollebolle fontein, die nog in de vijver geplaatst moest worden. Geloof me, dat plaatsen ging niet zomaar.

Ik begon met de planten rondom de vijver uit de grond te trekken. Het waren er niet veel. In de vijver zat ook van alles. Met een hark probeerde ik die troep er uit te halen. Maar lukte mooi niet. Er zat geen beweging in. Ik had nog een zuigpomp liggen en plaatste die in de vijver. De slang die er aan zat liep naar het riool. De pomp ging aan, maar zat meteen vol met blubber. Een krat in het water gezet, de pomp er in en ja hoor er kwam zowaar water uit. Niet voor lang, want de pomp zat direct weer dicht. De vijver bleek helemaal vol met blubber en troep te zitten.

Een bevriende aannemer kwam kijken en zei: We zullen de vijver helemaal schoon moeten scheppen. Dat doe ik wel even voor je. Dat even duurde de hele dag. Een grote aanhanger vol blubber stond op het eind van de dag achter het busje. Nu was de vijverbak zonder blubber. Het laatste vuile water en troep werd weggezogen en de vijverbak werd nog wat gedroogd. En wat bleek! Die vijverbak lag helemaal scheef gezakt in de grond. Als er weer water in kwam zou er aan de kant wel 10 cm niveau verschil zijn. De aannemer, een beer van een vent, sjoerde, trok en schudde aan de bak en ineens schoot die bak los en kon uit het gat worden getild. De zandbodem werd

waterpas uitgevlakt en de vijverbak ging weer op zijn plaats. Aan de zijkant werd het zand aangevuld. Dank je wel, zei ik en zwaaide de aannemer uit. Vol goede moed startte ik het werk opnieuw. Voor verdeling van het gewicht gooide ik een laag scherpzand op de bodem van de bak en legde daarop voldoende betontegels. Daar zou een betonblok op komen te staan.

Ik maakte een houten rand waarin het beton kon worden gestort. Tevens een draadeindensysteem, zuiver op maat van de bevestigingsgaten in de voetplaat van de fontein. Het beton kon worden gestort. Er waren 12 zakjes beton voor nodig. Bob, zei ik tegen mijn zoon, wil je me helpen met betonstorten? Ja, zaterdag kan ik het wel even doen. Ik maakte van oud hout een stortgootje van de muurkant tot boven de stortrand. Toevallig liep die goot schuin af en ook nog naar de goede kant. Dat scheelde moeilijk sjouwwerk. De sterke Bob maakte in de kruiwagen van het betonpoeder een brei, mortel heet dat en ik schepte het in emmers en leegde die in de stortgoot. Het werkte. Na twaalf zakjes was de stortrand precies vol. Nu kon het geheel uitharden. Ik was blij met de betontegels op de bodem van de vijver, want zo werd het gewicht van het betonblok beter over de vloer van de kuip verdeeld. Om de bak, die nog steeds waterpas stond, te beschermen deed ik er nog wat extra zand in.

Nu was het tijd om de fontein over de draadeinden te zetten. Weer een speciale klus. Dat ding was ook met z'n tweeën haast niet te tillen, maar hij moest wel op een stenen muur van 80 cm hoog worden gezet. Maar nog moeilijker is het om de fontein dan naar het midden van de bak te krijgen en oh jee, dat zware ding moet dan ook nog over de draadeinden worden getild. Als je in de bak zou staan is dit helemaal niet te doen. Het leek onbegonnen werk. Voorzichtig haalde ik de houten beplating van het betonblok. In een tuinstoel zittend bekeek ik situatie.

Ik maakte van houten balken die ik nog had liggen een soort loopbrug vanaf het muurtje tot op het betonblok. Daar zou de fontein over versjouwd kunnen worden. Bob zei: Pa jij blijft er af en blijft ook uit de buurt. Hij heeft uit vroegere tijd ervaring opgedaan met sjouwen en tillen. Samen met een andere zoon zette hij de fontein eerst op het muurtje en daarna over de loopbrug op zijn plaats. Dat laatste ging echt niet vanzelf. Het had nog heel wat voeten in de aarde. Eigenlijk een rare opmerking want ze stonden helemaal niet in de aarde. Mijn andere zoon scheurde ook nog uit zijn broek. Ach, je krijgt wel een nieuwe van me, zei ik gul.

De fontein werd waterpas gesteld en met moeren vastgezet. Een ander moeilijk werkje volgde. In de fontein waren wel korte stalen buizen voor de spuitstukken opgenomen, maar de verschillende verbindingsbuizen moesten nog worden gerealiseerd. Ik besloot het in koperen buis te doen. Voldoende

koperen buis en hulpstukken werden in huis gehaald. Ook bochten, sokken, verlopen, soldeernippels, slangpilaren, soldeer enz. enz. En daar ging ik mijn loodgieters kwaliteiten in praktijk brengen.

Ik had geluk. De soldeernippels, waar de spuitstukken in gedraaid zouden worden, pasten exact in de korte stalen buizen. Mazzel. Doordat de stalen buizen verzinkt waren kon ik de nippels vast solderen. Maar eerst stak ik een koperen buis vanuit het hoge spuitstuk in de top van de staande mast naar beneden. Ik nam de maat en de buis werd afgezaagd. Aan de bovenkant werd een nippel op de buis gesoldeerd en een spuitstuk er in gedraaid. Aan de onderkant zat het probleem. De koperen buis kwam onder de voetplaat uit. Tussen de voetplaat en het beton zat niet meer dan vijf cm ruimte. Daar, helemaal in het midden, moest een korte buis met een bocht op de staande buis worden gesoldeerd. Maar daar kom je niet bij! Ik had de staande buis wel al goed afgebraamd en met schuurpapier bewerkt. Hierdoor schoof de bocht gemakkelijk over de buis. Alles voldoende in de soldeervloeistof gezet en alle buisdelen schoven goed in elkaar. Ik maakte een stuk hout op maat en schoof het onder de buisstukken. Het soldeerwerk kon niet meer uit elkaar schieten. Om met een gasbrander op een afstand van 30 cm een buis heet stokken is

149

eigenlijk niet te doen. Maar de aanhouder wint en het lukte. Het zat goed vast. Op het eind van de korte buis is nog een slangpilaar gesoldeerd en de hoge spuiters was gereed.

De vier lage spuiters vroegen om ongeveer hetzelfde werk. Hier speelde alles zich boven de grondplaat af. Wanneer je vier spuiters gelijktijdig evenveel water wilt laten spuiten, moet je zorgen dat alle leidingen naar die spuiters even lang zijn. Met denkwerk en het nodige kunst en vliegwerk kreeg ik dit koperen klusje voor elkaar. De spuiters werden twee aan twee gekoppeld en dan per twee ook weer voorzien van een slangpilaar.

De bovenste spuiters had dus een eigen aansluiting. Met een waterpomp zou de spuiters water geven. Maar ik had hierover van te voren nog niet nagedacht. De opvoerhoogte van het water was ca. een meter zeventig. Daar is een zware pomp voor nodig. Ik haalde een pomp waarvan ik dacht dat die goed was. Het was perfect. Wanneer de pomp werkte borrelde het water met een kort

straaltje uit de spuiters. Mooi en precies goed. Het water loopt van gootje naar gootje of bol naar dop. Een leuk gezicht al dat water over die samengestelde metaalstukken. Aan de onderste spuiters, die qua gelijke buislengte al goed waren voorbreid, maakte ik een slang met op het eind een Y verdeelstuk, ook met gelijke slangstukken. Deze slang sloot ik aan op de waterleiding. De waterkraan open en wonder boven wonder, uit alle vier de spuitstukken kwam

evenveel water. De waterstralen waren niet hoger dan 20 tot 30 cm. Precies goed. De vier onderste spuiters worden maar weinig gebruikt. Ze zijn wel leuk.

In de kunststof vijverbak maakte ik onder de rand een overlooppijp. Zo kon ik regelmatig het water in de vijverbak verversen. Nu staan er in de vijver veel waterplanten in. Ook rondom de vijver staan plantenbakken, vaste planten en bloemen. Het is veel werk geweest maar het is een lust om voor het oog om er naar te kijken. Er staan verschillende waterlelies in de vijver en een kikker zit op een blad. Nu alleen nog zorgen, dat er geen blubber meer in komt. Met al die bomen er om heen zal dit niet meevallen. Het wordt vast weer prut scheppen.

"Plantenbakken" nr. 123030408 en 124030408

Mijn vrouw gaat niet in de tuin werken. Steevast wordt zij gebeten door een teek, die zich dan goed vastzet. Elke keer wanneer zij onder de douche is geweest kijk zij haar hele lijf na op mogelijke teken. Het is een bijzonder ritueel geworden.

Maar zij houdt veel van planten. Vooral planten met bloemen. Op de tafel en op wat muurtjes vlak achter het huis stond het vol met bloempotten, maar natuurlijk veel te weinig. Zal ik een paar mooie bloembakken voor je maken, niet met grond er in maar stalen bakken waar je kant en klare bloempotten in kan zetten. Bloembakken? Het zegt me niet alles was haar reactie, maar toch leek het haar wel wat.

Ik schetste de twee plantenbakken. Het waren grote bakken. De eerste bak had een lengte van 400 cm, een breedte van 42cm en een hoogte van 22 cm. De tweede bak was anders van vorm. De bak was korter en in een U vorm. Ik gebruikte hiervoor stevig geperforeerd plaatstaal geheel met ronde gaten

van 25 mm. Onder de bakken zaten per bak twee stevige poten, gemaakt uit een U profiel van 16 cm breed met wangen van 9 cm. De poten waren 60 cm hoog boven de grond en 60 cm in de grond. Ik ging naar het constructiebedrijf en vroeg of ze de twee bakken en de vier poten volgens het schetsontwerp wilden maken. Het was druk maar het kon. Het was in het begin van het voorjaar toen ik dit vroeg. Na twee maanden haalde ik de bakken, die goed verzinkt waren, weer op. Daarna lagen ze nog enige tijd in de tuin. Toch moest het er maar eens van komen en het werk nam een aanvang.

Ik begon met de lange plantenbak. Die zette ik voor de ramen van de keuken op ongeveer 60 cm uit de muur. Dan kon je de ramen nog lappen. De twee poten werden het eerst in de grond gezet. Voor de ramen lag een breed straatstenen gedeelte. Ik zette de maatvoering uit en haalde op twee plaatsen wat stenen weg. Nu moest ik twee

smalle en diepe gaten graven. Zeg maar 40 cm vierkant en zeker 65 cm diep. De poten moesten 60 cm diep de grond in. Op mijn knieën en heel diep bukkend haalde ik het zand er uit. Ik lag zowat op mijn buik. Er is geen foto van gemaakt. Eerst goed nameten en een straattegel in het gat leggen. Er moest nog wat zand uit, dus de tegel eruit, zand erbij en aankloppen. Weer de tegel er in en nu was het goed. De eerste poot ging in het gat en werd met zand aangewerkt. Hetzelfde werk werd gedaan bij de tweede poot. Als laatste werd het straatwerk aangeheeld en de poten stonden stevig in de grond.

Om de zware lange bak op de poten getild te krijgen waren wat kunstgrepen nodig. Aan de ene kant zette ik een voetenbankje van het tuinstel en legde daar een kant van de bak op. Aan de andere kant kwam een laag trapje, maar hoger dan het bankje. Daar kwam het andere eind op. Zo kon ik de bak probleemloos op de poten krijgen. Na wat stelwerk werden er gaten in de bovenkant van de stalen poten geboord. Met bouten, ringen en moeren werd alles goed vastgezet. De eerste plantenbak stond. En het stond nog mooi ook. Mijn vrouw was dolletjes enthousiast. Direct werden er al bloempotten ingezet. Maar ik was volledig gesloopt. Alleen met veel gekreun kwam ik 's avonds nog uit mijn

stoel. Mijn heupen zijn vernield zei ik klagend, ik moet aan nieuwe ik kan haast niet meer vooruit. Ik was zielig en mopperde: Ik heb toch wel veel voor je over.

In mijn werkplaats had ik de andere bak al eerder bewerkt, zeg maar veranderd. De vier meter was voor het mooie te lang. Als ik een rechte driehoek uit de bak zou slijpen, op een dusdanige manier dat het eind haaks omgezet kon worden, dan werd de lengte van de bak 400 cm minus 2 x 64 cm is 276 cm lang. Een prima lengte, zeker ten opzichte van de bak van 400 cm lang. Leuk, die cm in plaats van millimeters. Nu lag er een lange bak in een U vorm. De beschadigingen door het slijp- en laswerk bewerkte ik met speciale zinkverf. Dat is een verf bestaande uit hoofdzakelijk zinkschilvers vermengd met een bindmiddel en een uitharder. Deze zinkverf is ongeveer even sterk als het verzinken.

Al eerder had een van mijn zoons me geholpen om de bak te verplaatsen van de werkplaats tot bij de plaats waar hij uiteindelijk zou komen.

Ik liep nog steeds met pijn in mijn heupen, maar ik wilde de andere bak ook gaan plaatsen. Mijn vrouw zei: Je bent gek. Zo sloop je je lijf. Ze had gelijk, ik ben altijd al eigenwijs geweest, dus ook nu.

De straatstenen moesten het eerst er uit. Ik had me voorgenomen alles gebukt te doen, dus niet meer op mijn hurken of op mijn knieën. Steunend ging ik aan het werk. In plaats van een troffel nam ik nu een steekschop om het gat te graven. Dat lukte en het eerste gat was ongeveer op diepte. Nu moest de tegel

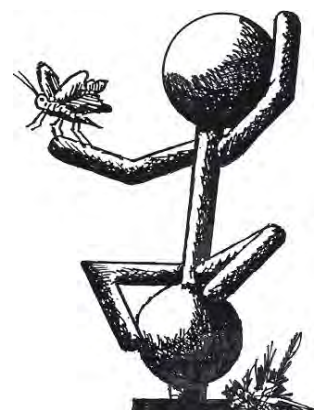
onder in het gat, maar dan wel op de juiste diepte. Met gebruik van een duimstok zorgde ik dat het zand onder in het gat op de goede hoogte lag. Aanstampen met een balkje, weer een beetje zand en zo kam het goed. Nu de tegel er in. Gebukt en exact boven het gat liet ik de tegel vallen. Meestal gaat dat niet goed maar nu wel. De poot werd in het gat gezet. Best zwaar werk, maar het ging. Zand erbij en met het balkje werd de boel goed aangestamd. De tweede poot ging op exact de zelfde wijze de grond in. De poten werden waterpas gezet en het potenwerk was gereed. De straatstenen liet ik voor wat ze waren. Zonder het zinkwerk te beschadigen schoof ik de bak naast de poten. Op dezelfde manier als bij de eerste bak werd ook deze bak op zijn plaats gelegd. De gaten werden geboord en met bouten, ringen en moeren werd alles vastgezet. De bak was gereed. Mijn vrouw kwam hoofdschuddend kijken. Gek die je bent, maar het is wel mooi.

Na het werk ging ik onder de douche. De negatieve ionen in de waterstraal maakten dat mijn lijf weer positief geladen werd. Ik schreeuwde een opera-aria

in de doucheruimte, door door de trillingen in het lijf alles werd wakker gesjut en opgewekt kwam ik onder de douche vandaan. Weg was de pijn in mijn heupen. Ik had het er uitgewerkt. Die middag zijn we nog snel wat planten gaan kopen. De plantenbakken staan er professioneel bij. Mijn vrouw is blij met haar tuintje. Alles wordt elke dag goed verzorgd. Met andere houten tafels is haar tuintje later nog flink uitgebreid. "Nog even de planten water geven", zegt ze s'avonds na het eten. Het is een mooie hobby geworden.

"Mannetje op Bol en Vlinder" nr. 110160508

Ik wilde een lichtarmatuur in de tuin bij de trap naar het plateau voor de werkplaats maken. Het moest een klein armatuur zijn. Het kwam op een muurtje naast de trap. Deze keer eens geen een op de muur zitten figuur met een boek. Ik bedacht een klein ventje, zittend op een bol van 250 mm. Op zijn linker hand zat een vlinder. Zijn rechte hand stond omhoog, mogelijk om op de vlinder te

slaan. Of was het meer een beweging van schrik, zo van, oh kijk nou eens, een vlinder. Joost mag het weten.

Ik zette de bol op een kort stukje buis van 100 mm rond. Dat stukje buis stond op een ster gemaakt van 10 mm plat staalplaat. Voor de bevestiging op de muur kwam er een klein grondplaatje van 100x 100 mm onder. Het mannetje zat op de bol. Een been tegen de bol, het andere been zwevend. Het werd een leuk, klein en gezellig pollebolle mannetje. De zilverkleurige pollebol werd met chemische ankers vastgezet. Het werd het eerste buitenarmatuur met een led-lamp.

Bomen, takken en bladeren

Ik heb het al eerder aangegeven. Bomen, takken, bladeren en meer van dat gedoe begonnen de pollebolle wereld binnen te dringen. Ook beesten staken de kop op. Er was een echte verandering aan de gang. Boomstammen en takken waren er altijd wel, maar na de tuinman leek die verandering er steeds te zijn. Het werd er alleen maar ingewikkelder door. Aan pollebolle figuren met alleen maar de simpele eenvoud vond ik er niets meer aan. Bob zei: Je mag de eenvoud niet uit het oog verliezen. Mensen kijken daar op. Ik gaf hem in mijn hart gelijk. Maar de verandering ging vanzelf. Kijk maar naar "De Boomstronk".

"Boomstronk" nr.1111020708

Ach dacht ik, ik maak maar eens een redelijk eenvoudige "pollebol". Het was intussen al weer in de maand november. Lekker vroeg donker en de donkere dagen voor kerst kwamen er ook al aan. En wat te denken van Sinterklaas. De schoenen werden al weer gezet en de maan scheen door de bomen. Wat gek, ik kan er niets aan doen, alweer bomen! Maar wel kale bomen.

Het volgende werkje, een boomstronk met een leuk klein ventje op die toch wel kale boomstronk, was nu aan de orde. Ik deed maar wat, maakte een eenvoudig schetsontwerp en haalde voldoende materiaal in huis.

Het begin was een dikke basisstam met een buis van 100 mm rond. Op het eind grof gekarteld want dan leek het een afgebroken dooie stam. Tegen deze buis kwam een dunnere buis van 60 mm rond, een stukje staand en dan op het eind haast haaks horizontaal. De bedoeling was, dat daar een mannetje op zou

komen te zitten of te staan. Weer een andere buis, nu 80 mm rond en vertikaal 400 mm langer dan de eerste, ging schuin omhoog. Zo kwamen er vier totaal verschillende buizen tegen de buis van 100 mm. Van het onderste deel van deze staande buizen werd een stuk schuin afgeslepen, zeg maar gehalveerd. Alle buizen werden verschillend tegen de buis van 100 mm aangelast en zo vormden ze in een samenspel een mooie hechte stronk. Alles was ongelijk en simpel, want dat hoort bij de pollebolle figuren. Zeker als het om een dooie stronk gaat.

Ik maakte het pollebolle mannetje. Het stond met een been op de haaks omgezette tak leunend tegen een andere tak. Het andere been hing maar wat naar beneden. Zijn armen staken omhoog. Daar moest zeker nog wat mee gebeuren, maar wat..., ik wist het nog niet.

Ik kreeg de smaak te pakken. De dooie boomstronk was niet dood. Overal ging de stronk uitlopen. Nieuwe dunne takken liepen uit, ook zijtakken en nog kleinere takken, het werd een wirwar van buizen, takken dus. Ik leefde me uit. De takken draaiden om elkaar heen en mijn hemel, er kwamen blaadjes aan de takken. Wel 120 stuks. Het lijkt zo simpel, maar het was behoorlijk moeilijk om het geheel in evenwicht te krijgen. En ineens liep er ook

nog wat klimop met blaadjes tussendoor, het werd al hoger en hoger en mooier en mooier. Maar stop ik loop teveel vooruit.

De feestdagen kwamen in het zicht en andere bezigheden hielden me nu van mijn werk. Ik kreeg voldoende pollebollerust in mijn lijf. Naar de stronk werd voorlopig niet meer omgekeken. In januari, dan was het weer pollebolletijd. Als ik in mijn werkplaats kwam kreeg ik nog wel wat onrust, maar ik hield me in. Even geduld was een schone zaak. Intussen werd het Kerstmis en Oudejaarsavond. Een fijne en gezellige tijd. De familie kwam veel bij elkaar. Zo ging jaar 2008 voorbij. Het was een goed en blij jaar geweest.

Jaar 2009

Ja, de tijd gaat razend snel. Jaar 2009. Na op het nieuwe jaar te hebben geproost, kusten we elkaar en namen ons voor om van 2009 een goed jaar te maken. Het nieuwe jaar was gestart.

Op Nieuwjaarsdag liep ik wat onrustig rond en liep ook in de werkplaats. Daar stond de boomstronk waar ik in 2008 mee was gestopt. Ik voelde het kriebelen en dacht: Ik zal er snel weer mee beginnen. Zo kijkende besepte ik dat het stuk stronk dat ik had gemaakt best al een intensief werk was geweest en dat er ook nog veel werk zou volgen. Dat is in verhouding met alles wat wordt gemaakt. Al dat slijpwerk aan de buizen om een stronk of stam te creëren is veel werk. Om alles op de juiste plaats te krijgen en daar dan vast te kunnen lassen is ook niet altijd eenvoudig. Je hebt maar twee handen en komt er altijd een te kort.

Maar in 2008 heb ik toch te veel gepocht. Ik had alles wel al bedacht, maar alle takken en blaadjes zaten er nog lang niet aan. Ook het vele werk dat nog nodig

was had ik van te voren al ingeschat. Dan vertel je er over alsof het al gemaakt is. Waar het hart van vol is...., acht laat ook maar. Maar ik heb nog een ander leuk verhaal. Een bijzondere belevenis.

Laatst was ik door een toevalligheid bij een echte ouderwetse smid op bezoek. Het was in het Oosten van het land. Hij had nog een goed werkend ouderwets

smidvuur. Mijn hart ging open. Wat mooi zo'n oude smidse. Jammer, dat het vuur werd aangeblazen door een ventilatorsysteem. Zo'n ouderwetse blaasbalg was nog mooier geweest. Daar moest je tijdens het werk op trappen of aan trekken. Vaak werd dat gedaan door een leerling. In die tijd kon dat nog. De ouderwetse smid smeedde, speciaal voor mij, een boomblaadje uit een stuk vierkant staafijzer. Op mijn manier deed ik er minstens zo lang over om een boomblaadje te maken, maar het boomblaadje van de smid was echt smeedwerk en op die manier mooier.

"Boomstronk" vervolg

We gaan verder met de stronk met zijn takken en boomblaadjes. De meeste takken met blaadjes maakte ik zoals gezegd dit jaar, dus in 2009. Aan elk blaadje kwam een steeltje. Die blaadjes met steeltjes kwamen in groepjes aan de twijgen die op hun beurt weer aan nieuwe takken werden gelast. Het was een takkenwerk. De ene tak moest langs, achter of om een andere tak worden gemaakt. Het krioelde van de takken. En de twijgen met blaadjes moesten daar

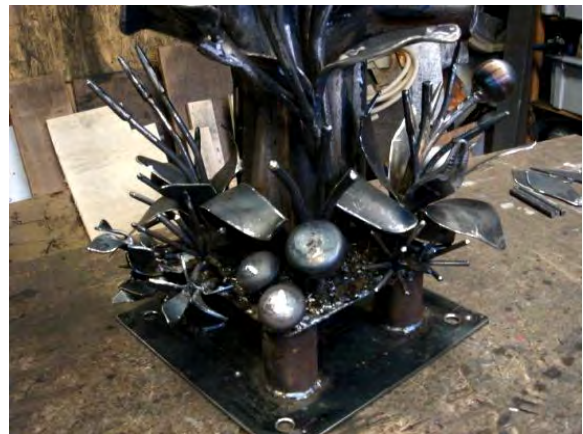

weer tussen passen. Ik werd er door behept en ging maar door, het leek weer een beetje uit die tijd dat ik mezelf in mijn bedrijf voorbij raasde. Ik dacht nog even terug aan Sinterklaas. "Makkers staakt uw wild geraas" maar het hielp niet.

Het geheel werd steeds maar hoger. Langzaam maar zeker kreeg de boomstronk zijn uiteindelijke vorm.

De meeste blaadjes zaten er aan en ik begon aan het afwerken te denken.

Maar, wat zag ik, Opgelet er kwamen zomaar klimopplanten uit de grond. De klimmende twijgen kronkelden tussen de andere takken door. Er zaten weer veel maar nu kleinere blaadjes aan. Ik zag het, ik moest stoppen, want het werd anders te druk. Ondertussen was er aan de voet van de stronk allerlei

onkruid ontstaan. Wat kan onkruid mooi zijn. Je begint, bouwt verder en zo ontstaat een mooi geheel. Het was een ingewikkelde bijzondere stronk aan het worden.

Met het mannetje moest ik nog iets doen. Waarom ik een tak in zijn handen had bedacht weet ik niet zeker. Was ik wat van plan met die tak? Ja dus. Ik wilde een vogel op de tak maken. Een met een kuif en een

lange staart. Nu met een rond, bol en vol lijf. Ik fantaseerde en begon met het lijf. Een stuk buis bewerkte ik dusdanig dat het op een lijf leek. Daarna kwam de lange staart. Ook dat ging goed. Nu het moeilijke, de kop, bek en kuif. Het leek een vogelkop, maar het was niet om naar huis te schreeuwen. De kop ging aan het lijf en het geheel leek toch op een mooie vogel. Er kwamen nog wat borstveren aan de hals. De weid uitstaande vleugels waren ook goed. Met

mooie pootjes werd de vogel op de tak gezet. Het leek of hij zo weg wilde vliegen, maar hij zat vast en dat was maar goed ook. Ondanks dat het geen paradijsvogel was geworden, was het wel een lief vogeltje. Als je er langer naar keek had het vogeltje de juiste uitdrukking. Het was opnieuw goed gelukt.

Ik aanschouwde het geheel. Hier en daar werd nog een blaadje omgebogen, de boomstronk was af. Met de aanhanger bracht ik de stronk naar de verzinkerij. Die waren er weg van. Men vroeg of deze pollebol ook in het maandelijkse tijdschrift mocht komen te staan. Ik was weer zeer vereerd.

Nadat ik de zilverkleurige stronk had opgehaald, bleef hij even op een tafel in de tuin staan. Het was genieten. Ik belde de bevriende aannemer en vroeg of hij een sokkel wilde metselen. Geen probleem, maar ik heb voorlopig nog geen tijd. Ik bel wel als ik kan komen. Zo gaat dat.

Even de schouder ophalen

Ik durf het haast niet te zeggen. Tussendoor heeft het werk aan de boomstronk toch nog stilgelegen. Ik kreeg steeds meer last van mijn rechter schouder. Het deed op het laatst doorlopend pijn. De dokter zei: Je hebt die schouder overbelast, ga maar naar de fysiotherapeut. De peut, die ik goed kende, was op vakantie. Ik kreeg een andere therapeut. Een specialist op schoudergebied werd er gezegd. Hij deed interessant en maakte echo's van mijn schouder. Kijk, zei hij, daar zie je allemaal witte stippen. Dat zijn beschadigingen van de spieren. Trouwens een spier komt een beetje knel te zitten wanneer je die arm omhoog doet. Het zal wel, zei ik. Met een gewicht van 1 kg in mijn hand moest ik mijn arm omhoog en omlaag doen. Twintig keer achter elkaar en dit dan vier

keer. Ik probeerde het in hun oefenzaal. Maar mijnheer de therapeut, zei ik, daar begin ik niet aan. Een kilogram is me te zwaar. Ik probeerde een halve kilogram. Dat kon ik vol houden. Zo wordt je op de feiten gedrukt. Je bent gewoon al een oude man.

Thuis oefende ik voor het slaapkamerraam. Vier maal twintig keer rechts omhoog en omlaag en voor de lol vier maal twintig keer links. Gelukkig kon ik naar buiten kijken anders was er helemaal niets aan. Maar het hielp helemaal niet. Ik geloofde die therapeutische specialist voor geen meter. Een van de spieren zal vast wel wat klem hebben gezeten omdat die wat opgezet was, maar al die andere gevonden toestanden waren er voor mijn gevoel alleen maar om interessant te doen.

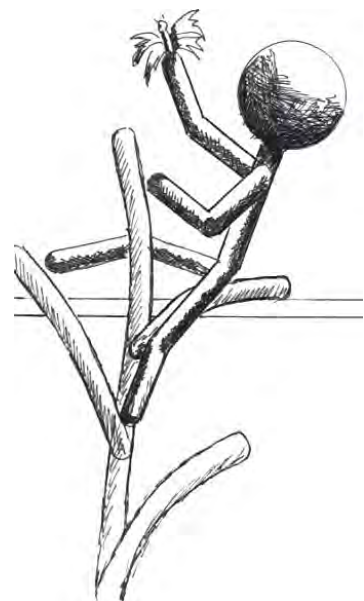
Ik hoefde geen blaadjes meer te slaan. Het mokeren was niet echt meer aan de orde. Met beleid ging ik gewoon weer aan de slag en binnen de kortste keren had ik de pijn uit mijn schouder gewerkt. De therapeut heb ik afgebeeld.

"Boom, Mannetje, Vlinder" nr. 112110908

Tegen mijn jongste zoon zei ik: Zal ik voor jou en je vriendin een pollebol achter in de tuin maken?

Eerder had ik al eens een pollebol "De Balkonscène" voor hem gemaakt. Dat was die pilsdrinker op het hekwerk van het terras van zijn flat. Mijn jongste zoon verhuisde naar zijn nieuwe huis en nam de "pollebol" niet mee. Die drinkebroer kwam daardoor bij mij achter bij de werkplaats op de grond te liggen. Later heb ik hem tijdelijk aan de muur van de garage opgehangen. Ik wilde er nog een hek mee maken.

Maar ik praatte over de boomstam. Die zoon is nogal een pietje precies geworden en wilde weten hoe het geheel er dan uit zou komen te zien. Ik maakte mooie perspectieftekeningen van de tuin met op de achtergrond een bestaande tuindeur en de schutting. De pollebol kwam naast de deur tegen de schutting te staan. Een mannetje zat op een tak op schuttinghoogte en zijn witte opalen bol gaf ook licht op het pad achter de schutting. Dat was het verzoek van zijn vriendin. Daardoor kreeg je een veiliger

gevoel, zei ze. Mijn zoon had nog vragen, maar de vriendin vond het prachtig dus ging het door.

het maken van vlinders, maar deze keer was het op verzoek. Zijn rechterhand hield hij ook weer omhoog. Het zo bekende gebaar. Maar de

gat gegraven. Hier deed ik niet aan mee. Wel had ik al veel eerder een betonbekisting met draadeinden gemaakt. Het beton werd gestort. Later zag ik, dat voor het mooie alles iets meer naar deur had moeten staan. Dat kon niet

Ik maakte een fantasiestam. De onderste stam, opnieuw een dikke buis van 100 mm rond, kwam een beetje scheef uit de grond. Vlak daarboven een iets dunnere buis, nu een tikkeltje schuin naar links buigend dus naar de andere kant. Uiteindelijk kwam er nog wat takkenwerk op schutting hoogte. Op het takkenwerk kwam een pollebolle mannetje te zitten. Exact in de juiste stand.

Opeens kwam er een vlinder aanvliegen en vloog op zijn linker hand. Ik ben, denk ik, een specialist geworden in het maken van vlinders, maar deze keer was het op verzoek. Zijn rechterhand hield hij ook weer omhoog. Het zo bekende gebaar. Maar de vlinder zit er nog steeds.

Een voetplaat werd onder de stam gelast en het geheel werd goed gecontroleerd. Zilverkleurig kwam de boom weer terug van de verzinkerij. Daar stond hij dan tegen de werkplaatsmuur. Met het plaatsen moest worden gewacht. De tuin van mijn zoon werd veranderd en aangepast. Ik bracht alvast de pollebol bij hem thuis. Mijn andere zoon Bob hielp me er weer bij. Later is de boom geplaatst.

Na enige tijd was de tuin aangepast. Voor een betonblok behorende bij de pollebol werd een

want een stuk muur onder de grond en de houten rand van de bekisting zaten elkaar in de weg. Had me maar even gebeld, zei ik, dan had ik het veranderd. Wel heb ik tijdens het verdere werk nog een voedingskabel naar de schuur gelegd en die kabel provisorisch aangesloten. Het zit nog zo. Een te kleine lamp in de bol moet nog vervangen worden. Maar dan ontstaat er overlast naar de burens vinden zij. Zo erg is dit niet en het zou mij niet kunnen schelen. Er moet zeker eerst iets gebeuren waardoor een zwaardere lamp noodzakelijk is. De boom met het mannetje met vlinder stond er goed bij.

Weer even niets

Ongevraagd kreeg ik een niet voorspelde rust. Gedurende een langere tijd kwam ik al regelmatig bij een oogspecialist. Ik had veel hinder van fel licht. De oogarts kon niets ontdekken en wist hier ook niets aan te doen. Een andere oogarts zei: Een staaroperatie aan het linker oog lijkt me het beste. Dan zien we daarna wel wat er

verder aan de hand is. Ik maakte een afspraak en de operatie verliep voortreffelijk. Ik zag met een oog weer helder. Maar ik had nog steeds hinder van het felle licht en had daarnaast een cirkelvormige zwarte streep links onder in mijn oog gekregen. Ik kan er niets aan doen, zei de oogarts, het zal wel slijten. Het was dus tobben. In het begin mocht ik nog niet werken en later had ik nog geen zin. Ik was in pollebolle ruste. Niet in vrede natuurlijk. Ik had juist veel onvrede. Dus volgde een stukje niets.....

.....maar opeens, daar begon ik weer. Alleen het idee al gaf me extra vreugde.

"Boomstronk" vervolg

De aannemer belde en zei: Ik heb tijd voor het maken van de sokkel. Oh, die sokkel voor de boomstronk, zei ik. Dat is goed, maar ik kan niet mee helpen sjouwen, maar wel helpen met kijken. Voor de rest mag ik nog niets doen. Die aannemer kon het alleen ook wel af, zei hij. Het betonblok met draadeinden, dienend als basis waarop alles neergezet zou worden, had ik al eerder in de grond gegraven en gestort. Op dezelfde wijze als bij de wilde zwaan werd de sokkel opgebouwd, dus gemetseld. De stronk tilden we over de vier lange draadeinden, want dat mocht ik al weer doen. Een

betonnen plaat werd ook deze keer als een bijzondere afwerking gestort. De basis van de sokkel was af.

Een paar dagen later werd het hout om de gestorte betonplaat verwijderd. Het zag er goed uit. Het schone metselwerk werd nog gevoegd. Wat was het mooi! De aannemer was blij. De pollebolle boomstronk stond te pronken. Weer bleven er mensen langs de weg staan om naar de nieuwe pollebolle creatie te kijken. En als ze me zagen werd een duim omhoog gestoken. Heel soms maakte ik een praatje.

De boomstronk, die ik vanuit het raam kan

zien, geeft me nog steeds, als ik er naar kijk, een bewonderend gevoel. Eigendunk noemen ze dat, geloof ik.

"De brievenbus met mieren" nr. 122030909

Het was ondertussen al oktober. Ik had nog een kale roestige brievenbus staan. De laatste uit een serietje van vier. Zou ik die bus eens bijzonder aan gaan kleden? Als je dat tenminste bij een pollebolle creatie zou kunnen zeggen. Ik maakte hiervoor weer een schetsontwerp. Ik wilde twee pollebolle figuren aan die brievenbus koppelen. Een vader en een klein kind. Zijn zoon bijvoorbeeld. Die moesten allebei iets doen. Ik begon de poten van de brievenbus te tekenen, maar zoals je kon verwachten, werd het eerste schetsontwerp helemaal niets. Het werd het voordat er ook maar iets werd gemaakt compleet opzij geschoven.

Het werden bolpoten. Een stukje buis 60 mm rond met daar aan een heel klein stukje buis 30 mm rond en daar aan een bol van 100 mm. Totaal niet meer dan 30 cm lang. De bol zou dan op de grond komen te staan en de buisjes het vervolg van de poot zijn. Ik vond het nog steeds leuk, dat een grote man, de vader, de brievenbus scheef hield. Daar was nu een goede reden voor. Er waren reeds drie poten onder de brievenbus getekend, maar de vierde poot kon nog niet. Er stond een kleine boomstronk in de weg en wel exact op de plaats waar de vierde poot moest komen. Het kereltje stond op een van de bovenste takken van de stronk en hield de vierde poot omhoog alsof hij wilde zeggen: Hij kan er niet onder. De vader had met een hand de bus vast. Verder

ruste de bus tegen zijn knie. Zijn andere arm stak hij in de lucht alsof hij wilde zeggen. Hoe kan dat nou! Het was een goed ontwerp en de uitvoering begon.

De vier bolpoten werden, zoals hiervoor omschreven gemaakt. Drie ervan werden onder de brievenbus gelast. De roestige bus werd op de grond gezet en in de juiste stand scheef

gehouden. Daardoor stond de bus op een poot. De juiste stand? Door schade en schande had ik geleerd dat de bus dusdanig scheef moest staan, dat wanneer de deur van de brievenbus werd geopend, deze ook wagenwijd open moest blijven staan en niet zomaar weer dicht moest vallen. Nadat de schuinte was bepaald werd onder de poot die op de grond kwam te staan onder de juiste schuinte een dunne afstandsbuis van 10 cm tussen de bol en de vloerplaat gelast. Dan kon er een bestrating worden toegepast. Gestut door houten blokken stond de bus op een vloerplaat van 60 bij 60 cm.

De boomstronk. Ik kon er niets aan doen, weer een boomstronk, maar nu zonder bladeren en toestanden. Gewoon een stam met zijtakken en dan nog wat zijtakken. De takkeneinden weer gekarteld. Je kon zien, dat ze afgebroken waren. Waar de bus op de stronk stond waren de takken niet voldoende kort afgebroken om de bus te kunnen plaatsen. Daarom stond de bus scheef. De stronk werd in elkaar gezet, dat wil zeggen, op maat geslepen en gelast. Op de juiste plaats werd de stronk onder en tegen de bus gelast. Alle doorvoergaten waren aangebracht. De brievenbus kon nu

op eigen benen staan, dat wil zeggen op een poot en de stronk.

Het was niet moeilijk om een mannenfiguur te gaan maken. Ik ging weer even proef staan en met de houten zwaaihaken werd de stand van de benen en armen bepaald. Alles afkorten, in

verstek slijpen en daarna vastlassen. De man kwam tegen de bus te staan. Het paste precies. Nog de nodige doorvoergaten in de bus en de grote man slijpen en de pollebolle vader stond in het gareel en werd vastgelast. Er stond wat, dat kon je zien.

Nu het kereltje. Het werd het zelfde verhaal als bij de man. Het kereltje hield de vierde brievenbuspoot omhoog. Kijk

leek hij te zeggen, die poot kan er niet onder. De brievenbus was nu gereed, maar ik vond het geheel toch nog een beetje te saai. Er moest nog wat onzin op of aan die bus komen. Vanwege die stronk dacht ik opeens aan een paar mieren die langs de bus naar boven kropen. Komend uit de boomstronk klopte dit wel. Op internet zocht ik naar modellen van mieren. Zodoende kwam ik de vechtmieren tegen. Dat moest het worden. Met foto's en wat schetswerk vormde ik het mieren gedoe. Ik begon er aan, maar wist nog steeds niet hoe.

Die mieren kon ik op de werkbank creëren, dus in elkaar zetten. Ze werden als volgt opgebouwd. Het achterlijf was een puntige pegel, aan de bolle kant werd een korte buisvorm gemaakt waar de twee keer drie poten aan kwamen te zitten. Over het buisje en de zes poten kwam een schild. De kop was een soort kastanjemodel met

kaken en sprieten. Het in elkaar zetten was echt leuk. Slijpen, kloppen, weer slijpen en lassen. Het lukte en er stonden uiteindelijk twee vervaarlijke mieren op de werkbank. Alles was glad geslepen en gepolijst, maar ik wist dat al die lasnaden bij het verzinken toch weer op zouden zetten. Gelukkig viel het mee. De mieren werden aan de voorkant van de brievenbus vastgelast. Eigenlijk had ik drie mieren willen maken, maar nu zag ik, het zou te veel zijn geweest. Het zou ook te eng zijn geweest, zo'n vechtmier vlak bij de brievenbusklep.

Het afwerken bestond uit het boren van de bevestigingsgaten in de vloerplaat, nazien of de deur goed paste en of er overal voldoende gaten voor het verzinkwerk in zaten. De roestige bak met de nieuwe al een beetje glimmende extra's ging naar de verzinkerij. Oh, heb je weer iets geks gemaakt, was de opmerking? Ze vonden het weer een bijzondere en leuke pollebol.

Bij terugkomst werden de deur en de brievenbusklep gemonteerd. Tijdelijk werd de bus bij de entree aan de weg neergezet. Maar eerst werd de oude bus losgehaald en naar de werkplaats gebracht. De postbode vond het een mooie en goede brievenbus.

Magazijn

Mijn vrouw reed op een oude Railey. Een fiets van wel 30 tot 40 jaar oud. Als je in die tijd op een Railey reed, dan hoorde je er bij. Dat was klasse en status. Een Railey was het topmerk. Later is dit overgegaan. Die oude fiets van mijn vrouw was eigenlijk niet meer zo betrouwbaar, maar ze wilde die fiets niet kwijt. Toch liet ze zich door vele anderen, waaronder onze kinderen, een elektrische fiets aanpraten. Als ze iets heeft besloten dan moet zoiets er ook meteen komen. Binnen een korte tijd stond een elektrische fiets voor de deur.

In mijn werkplaats en de voorruimte was geen plaats, dus kwam die mooie nieuwe fiets in de keuken te staan. Dat was nog leuk ook. Vele mogelijkheden om de fiets te stallen werden besproken. Niets was goed. De oude plek in de

voorraimte van de werkplaats was het mooiste. Daar kon ik het mee doen. Maar de oude fiets bracht via marktplaats nog vijftientig euro op.

Mijn werkplaats stond vol met overgebleven materiaal. Ik bewaarde dit restmateriaal door het in een hoek op te stapelen of het tegen de muur overeind te zetten. Geen oud ijzer of staalwerk, dat was er niet zoveel. Er was wel veel houtwerk uit het voorgaande oude houttijdperk. En wat te denken van de overvolle ruimte voor

de werkplaats. Daar stond echt veel troep. Oude serre-deuren, gipsplaten enz., enz. Ik ging ook maar eens kijken in het oude kippenhok, waar allerlei troep lag. Terwijl ik het geheel in ogenschouw nam bedacht ik, dat in ieder geval alles dat ik het laatste jaar niet had gebruikt naar de vuilnisbelt zou worden gebracht. Ik zette mijn aanhanger vlak voor de oude garagedeur en begon hem te vullen. De aanhanger was in een mum van tijd vol en daar ging ik voor de eerste keer naar de vuilnisbelt. Op de belt werd de boel in verschillende vuilbakken gegooid. Dat was aanhanger no. 1. Ik werkte door elkaar heen. Dan werd hier en dan werd daar wat gepakt. Aanhanger no. 2 lag ook al zo snel vol. Het afval op die aanhanger heb ik de andere dag weggebracht. Door het opruimen kwam er overal al wat meer loopruimte. Ik werd nu voorzichtiger met het weggooien, maar de andere dag lag aanhanger no. 3 ook al weer hoog opgestapeld vol. Vooral het oude kippenhok kwam leeg. Daar verhuisde ik al het overgebleven en nog goed te gebruiken houtwerk naar toe. Ook werd het de opslag van de nog te gebruiken pvc, cv en sanitaire leidingen. Ook al het tuingereedschap en de kussens van de tuinstoelen gingen in dat kippenhok. Wat een vrije ruimte.

De voorruimte bij de werkplaats werd geheel gestript. Alles moest er uit op een stelling na. Het werd een mooie kale ruimte. Ik begon in de voorruimte met het maken van een verlaagd plafond met tengels en gipsplaten. Boven dit plafond werd een nieuwe elektrisch installatie aangelegd, bestaande uit twee dubbele contactdozen RA en zes aansluitpunten voor zes stofdichte TL armaturen. Een bewegingsmelder stuurde de verlichting aan en natuurlijk ook weer uit. Een gedeelte van de oude installatie werd opgevangen. Een van de contactdozen

RA diende als aansluitpunt om de accu van de elektrische fiets op te laden. Het plafond werd geschilderd en ik keek of alles goed was. De armaturen werden gemonteerd. Na nog een wand met gipsplaten te hebben afgewerkt zag de ruimte er helder, fris, mooi en ruim uit.

In de werkplaats stond tegen een kopmuur een houten stelling. Die wilde ik in de voorruimte gaan plaatsen. Het paste precies. Een hoop sleepwerk, want de stelling was drie meter lang en kon net door de deur. Draairuimte was er haast niet, maar ik kreeg het voor elkaar. Ik voelde me weer Tarzan. In een andere berging, dus niet bij huis, stonden ook nog onderdelen van een stelling. Die ben ik op de aanhanger

gaan halen en zette het in elkaar. Deze stelling kwam tegen een andere muur in de voorruimte. Ik had nog zestien houten bakken die niet bij de stelling hoorden maar er wel per drie naast elkaar in pasten. Ze vormden de stelling voor de stalen onderdelen en het gereedschap. Samen met de reeds bestaande stelling had ik nu drie muren met stellingwerk. Desondanks leek de voorruimte na al het voorgaande werk veel en veel groter.

De bakken uit de verplaatste drie meter lange stelling werden er weer ingezet. Daar kwamen de elektrische handmachines met de daarbij behorende onderdelen in. Ook nog voldoende bakken voor oud ijzerwerk, verfwaren, elektraonderdelen, sanitaire spullen en meer van dit materiaal. Alles stond overzichtelijk en er waren zelfs nog enkele bakken leeg. Ik timmerde met wat tengelwerk nog een vierde stelling waar wel vijftig lege pindakaas potten in konden staan. De potten zaten vol met spijkers, schroeven, pluggen bouten, moeren, ringen en meer van dit kleine spul. De voorruimte was gereed.

In de werkplaats sloopte ik alle wanden tot op de gipsplaten helemaal kaal. Voor het eerst kon je ruim om de werkbank lopen. Tegen een kopmuur werd het staande staalwerk, zoals buizen, profielen en meer van dat gedoe opgesteld. Een klein stellinkje met troep bleef over. Wat een mooie schone werkplaats was het geworden. Het was zelfs een echte werkplaats geworden. Nu moest ik voor het lasapparaat nog een 3 x 380V contactdoos aanleggen. Een 3 x 380 V groepenkast zat al in de werkplaats. Maar ook nu schoof ik het werkje maar voor me uit en laste voorlopig nog met 1 x 220 V.

Intussen was aanhanger nr. 4 ook weer boordevol.. Op alle aanhangers zat een hoge kop. Ik begreep niet dat ik al die troep in huis had. Een handelaar in oude metalen kreeg zijn aanhanger ook nog aardig vol. Alles bij elkaar was het weggegooide alleen maar afval, doch niet uit het pollebolle tijdperk.

De elektrische fiets kon nu in de voorruimte. Er kwam een speciaal zeil over heen. Maar dat werd al gauw niet meer gebruikt. Wanneer ik ga slijpen, zet ik de fiets tijdelijk even buiten. Wat een genot zo'n ruime werkplaats. Maar goed dat de nieuwe fiets is gekomen.

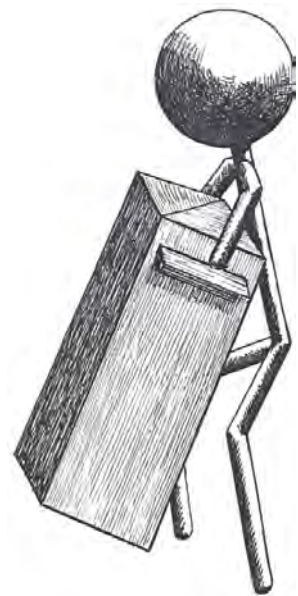

De Oude Brievenbus

Een al wat oudere man en vrouw, je moet heel voorzichtig zijn met zo'n uitdrukking, die in de buurt van Ootmarsum woonden, kwamen twee keer per maand hun moeder bezoeken die in een verzorgingstehuis in de omgeving leefde. Zeg maar zat.

Omdat deze man en vrouw veel langs onze tuin reden zagen ze ook steeds weer de pollebolle creaties in de tuin. Regelmatig waren ze gestopt om de pollebolle figuren op de foto te zetten, maar dat wist ik nog niet. Ze hadden ook gemerkt, dat de oude brievenbus was vervangen door de mierenkast en hadden gezien, dat deze oude brievenbus bij de garage stond. Wat je ongemerkt ook in de gaten wordt gehouden. Maar, belangstelling is altijd leuk.

Het paar belde aan en ik deed open. Ze wilden over de brievenbus praten. Oh, komt u maar binnen. Koffie? Het verhaal begon.

De man zei dat hij vijf en zestig was en dat hij stopte met werken. Daarom kreeg hij van zijn bedrijf een afscheidscadeau. Bij het bedrijf had hij aangegeven dat een pollebol lichtarmatuur wel een mooi cadeau was. Opeens

herinnerde ik me, dat ik ooit door een voor mij geheel onbekend bedrijf was gebeld. Een vriendelijk pratende juffrouw vertelde over een afscheidscadeau bestemd voor een van hun medewerkers die met pensioen ging en zij informeerde naar de prijs van een pollebol creatie. Misschien ging het wel om het zelfde bedrijf.

De op bezoek zijnde mevrouw, ze had haar koffie al geheel op, wilde graag ook zo'n grote pollebolle brievenbus. Ze woonden in een woonboerderij, waar die brievenbus dan voor aan de weg zou komen te staan. Het was er 's nachts pikdonker en een beetje licht zou niet weg zijn. Mooi, zei ik, dat komt goed uit want

de oude brievenbus heeft nog geen bestemming. De kordate dame werd helemaal enthousiast en wilde die bus hebben. Dat kan zei ik, geen probleem, dan knap ik hem op en maak de brievenbus weer zo goed als nieuw. We kwamen tot een leveringsovereenkomst.

De man, een belangrijk figuur, wilde nog wat extra gegevens over alle andere pollebollen creaties. Want, zo zei hij nogmaals, hij kreeg een pollebolle figuur cadeau. Dus niet de brievenbus. Ik gaf hem twee ordners mee met daarin alle gemaakte schetsontwerpen en zei: Zoekt u maar wat uit, misschien krijgt u een idee en dan praten we er weer over. Ik krijg die ordners wel weer terug

De oude brievenbus heb ik met een hoge drukspuit schoongemaakt. Verkleurde of

beschadigde onderdelen werden met zinkverf bespoten. De brievenbus werd in de was gezet en zag er als nieuw uit. Een nieuwe opalen bol werd meegeleverd. Samen met Bob, wie anders, hebben we de bus op een zaterdag weggebracht. De brievenbus kwam op het kruispunt van een doorgaand weggetje te staan. Het was een mooie standplaats. Het plaatsen en aansluiten van de brievenbus hebben anderen gedaan.

Eind jaar 2009

Door het vertellen over de pollenbollen creaties komt zo'n heel jaar weer opnieuw voorbij. Ook de andere gebeurtenissen, die niets met een pollebol te maken hebben, schieten je weer te binnen. We kunnen stellen, dat 2009 weer een blij en vrolijk jaar is geweest. Het was de moeite waard om het mee te maken. "Net of je hierin wat te vertellen hebt", maar goed. We zwaaiden jaar 2009 uit en keken uit naar jaar 2010. Het is best wel bijzonder, dat het oude jaar altijd als een behoorlijk oude man wordt voorgesteld. Daar is dan ook niets mis mee. Zoiets moet je hebben, alleen al om het oude jaar uit te zwaaien. Het gevolg is, dat het nieuwe jaar als een baby wordt voorgesteld. Baby jaar 2010.

Jaar 2010

Na weer een jaarwisseling te hebben gevierd, gingen we op de vertrouwde voet verder. Ook nu hebben we elkaar compleet met zoenen veel goeds toegewenst en we beseften dat we nog steeds op een bijzonder prettige wijze bij elkaar waren. Maar verder verandert er met zo'n jaarwisseling niet veel. Alles gaat gewoon door. Des ondanks blijft de jaarwisseling steeds weer opnieuw een gezellig terugkomende ceremonie. Vroeger verdreef ik boze geesten door vuurwerk af te steken, maar als de geesten nu boos zijn trekken ze zich van dat beetje vuurwerk lawaai niet veel meer aan. Door de dagelijkse herrie valt al dat geknal niet meer op. Dus knalde ik ook dit jaar niets meer uit. Saai? Niet echt.

"De Grasharker" nr. 125020210

Begin januari kwam de aardige mijnheer, ja die van de brievenbus, weer langs. Hij was samen met zijn vrouw opnieuw op bezoek bij zijn moeder geweest en kwam de reeds eerder meegenomen ordners met de ontwerp tekeningen terugbrengen.

Het uitzoeken was toch wel moeilijk geweest, maar uiteindelijk had hij de "Grasharker" uitgezocht. Of ik die "Grasharker" voor hem wilde maken. Ja dat is goed, ik maak eerst wel een schetsontwerp en als dit ontwerp wordt goedgekeurd kan ik aan de slag gaan.

Omdat de brievenbus nog bij de mensen thuis moest worden afgeleverd, kon ik tijdens dat afleveren de standplaats van de pollebol "De Grasharker" ook in ogenschouw nemen. Dat vertelde ik hem en hij zei: Ik zie u wel langskomen.

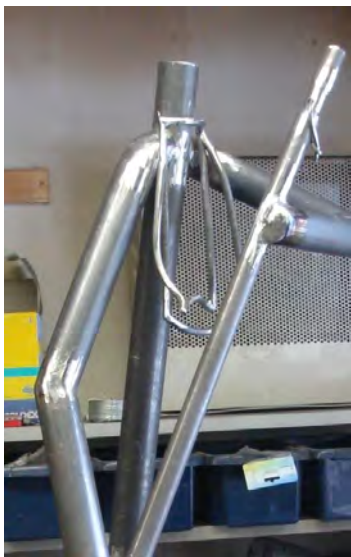

Met Bob bracht ik een klein tijdje later de brievenbus liggend op de aanhanger naar de Achterhoek. Daar aangekomen werden we uiterst vriendelijk ontvangen. De brievenbus werd uitgeladen en op zijn plaats gezet. Het was een mooie plek. Na de koffie nam ik de omgeving op en bekeek de tuinaanleg. De Grasharker moest in het grasperk staan vlak bij het tuinpad. Ik raadde de man aan om de pollebol op een met gras begroeid heuveltje in het grote grasperk te zetten. Anders zou de Grasharker geheel in de omgeving wegvallen. Het grasveld moest trouwens nog opnieuw worden aangelegd. Later vond ik de heuvel eigenlijk niet hoog genoeg. Maar ik heb er nooit iets over gezegd.

De tuinman kreeg direct een naam, Hendrik Jan. Dit uit een oude TV reclame. Ik vertelde de man dat ik eigenlijk aan een andere pollebol wilde beginnen, maar omdat hij zo aardig was zou ik Hendrik Jan toch even voor trekken. Een grote glimlach volgde. We kregen nog koffie met gebak en ook nog een bord soep met brood en we gingen weer naar huis.

De eerder gemaakte bladharker had al voor de nodige ervaring gezorgd. Maar deze was nieuw van opzet en dat moest je kunnen zien. De armen, de benen en het lijf werden op maat gezaagd. Dat ging gemakkelijk en eenvoudig. De stand van de armen en benen moest met een zwaaihaak worden bepaald. Dus stond ik weer met mijn armen en benen diverse standjes te maken. In mijn handen had ik een stalen staaf. En natuurlijk stond ik weer voor joker. Daarna alles aftekenen, slijpen en lassen en de tuinman kwam tot stand. De benen werden met korte buisjes verlengd tot op de grondplaat. Dan kon over de voetplaat

gras groeien. Opnieuw werd de juiste stand, zeg maar schuinite, van de tuinman bepaald. Hij werd op de voetplaat vastgelast. En daar stond onze "Hendrik Jan" nog zonder hark te pronken. Hij had tijdelijk een buis in zijn handen om de stok van de hark uit te proberen en het was goed. De hark was herhalingswerk. Van een lengte bandstaal, 30 mm breed, werden vier en twintig tanden afgeslepen. Op het eind werden de tanden schuin ingeslepen en omgezet en daarna in model gebracht. Ik nam een platte ronde dop van 100 mm en laste hier de vier en twintig tanden tegenaan. De waaivorm was al nader bepaald door de tandverdeling op een stuk hardboard uit te zetten. Een ander stuk plat werd in de juiste cirkelvorm gebogen en de tanden werden hierop afgetekend. Op die plekken werden ondiepe gleuven zo breed als de dikte van een tand in het cirkelvormige gebogen platte bandstaal geslepen. De tanden van de hark werden in de gleufjes gelegd en aan het gebogen bandstaal vastgelast. Het onderstuk van de bladhark was gereed. De lengte van de steel werd bepaald. De onderkant werd aan de platte dop gelast. Het einde van de steel kreeg nog een fantasieknop en een door de steel lopend ophangtouwje.

De pollebolle tuinman stond met zijn armen wijd om de hark te ontvangen. De grashark werd in de juiste stand vastgelast. Onder de hark kwam nog een klein pootje voor verankering in de grond.

De opdrachtgever was een advocaat. Als herkenning wilde hij de tuinman een gestileerde bef om doen. Na wat schetsontwerpen werd de bef bepaald. Het werden twee over elkaar liggende slabben, aangegeven door in model gebogen stukken staafijzer met een diameter van 5 mm. Ook dat lukte. De toch wel speciale harkende tuinman was af. Zilverkleurig stond hij, vastgemaakt aan een ketting, te wachten tot hij zou worden opgehaald. En zo is dat ook gebeurd.

De Plantenbakken vervolg

Voordat ik die grote plantenbakken op stalen poten had laten maken, had het constructiebedrijf voor mij een kleinere verzinkte plantenbak gemaakt in hetzelfde materiaal als die grote plantenbakken. Die voorganger van de grote bakken, de kleine verzinkte bak dus, had ik in het begin buiten achter de koffietafel tussen twee muurtjes op een stapel stenen neergezet. Jaren lang zijn er verschillende planten met bloemen in tentoongesteld. Op een gegeven

moment ben ik het terrasje gaan opruimen. Alle stenen plantenbakken rondom de tafel werden weggehaald. Ook die kleine verzinkte bak tussen de muurtjes. Die bak werd tijdelijk op de grond onder de grote plantenbak in U vorm in het plantentuintje van mijn vrouw neergelegd. Nu alles weg was, was er in eens plaats voor een grotere houten tafel. Op een keer dat we in de tuin koffie

zaten te drinken, zei ik tegen mijn vrouw: Ik geloof dat die kleine bak exact tussen de poten van die grote bak in U vorm past. Aan beide kanten was de kleine bak 10 cm te lang. Dat kwam mooi uit. Met stukken draadeind heb ik de kleine bak iets lager onder de grotere bak gehangen, maar wel binnen de diepte van de bak, dus de voorkant gelijk. Het was een aanwinst, niet alleen in meer ruimte voor planten, maar ook omdat het een onverwacht mooi gezicht was. Zo zie je maar weer, opnieuw was er iets onverwachts.

Het Voorspel

Al een jaar terug wilde ik aan een uil beginnen. Een Oehoe. Maar er kwam steeds iets tussen. Toch bleef ik er maar over dromen. Het liet me niet meer los. Door dat dromen kwam ik er achter dat een Oehoe maken heel, maar dan ook heel veel werk is en ook hoe moeilijk het zou worden om een Oehoe te maken. Misschien was het daarom dat de dadendrang nog niet zo groot was. Maar de Oehoe bleef me achtervolgen. Ik had me voorgenomen om in januari aan de Oehoe te beginnen maar zoals eerder is aangegeven kwam het maken van de bladharker er tussendoor.

Het was natuurlijk heerlijk dat ik weer eens een echte pollebol had gemaakt. Maar tijdens het veranderen van de plantenbak was ik toch al begonnen met het vergaren van gegevens over de Oehoe. Heel internet werd afgestroopt, veel foto's werden bekeken en omschrijvingen doorgelezen. Maar de gevonden gegevens en ook de foto's van een Oehoe waren nog niet toereikend. Ik maakte wel afdrukken van veel foto's en ook van de bruikbare omschrijvingen met correcte gegevens. Langzaam maar zeker werd ik zelf een Oehoe. Door het vele kijken bleven er ook veel gegevens hangen. Ik pakte een plaat hardboard en begon met een viltstift een Oehoe te tekenen.

De ogen, de snavel, de wenkbrauwveren en de snorveren stonden er op. Ook de rug, de kop, buik en de staartveren kwamen er op. Al die veren werden zowat per veer getekend. En dan de grote vleugels, die dichtgevouwen veel andere veren bedekten. Ik zette de tekening op een ezel in de

werkplaats, maar door het kijken kreeg ik in de gaten dat er iets niet klopte. Omdat ik ook met andere karweitjes bezig was, kon ik al kijkend het geheel wat laten bezinken.

Misschien is het beter nu al te vertellen dat het werk aan de uil, de Oehoe dus, werd gestagneerd door een staaroperatie aan mijn andere, nu het rechter oog. Ik werd nog goedgekeurd

voor mijn rijbewijs en door de opticien werd zelfs nog een kijkbril gemaakt. Niets wees op erge staar. Maar opeens merkte ik, dat ik rechts steeds minder ging zien. De assistente van de oogarts, die een vooronderzoek deed, zei: U bent aan een oog bijna blind. De oogarts zorgde ervoor dat ik binnen enkele dagen werd geopereerd. Na een dag mocht ik weer voluit zien. Ik was een helderziende geworden. Maar aan de uil werken, ho maar. Twee tot drie

maanden heb ik er de kantjes van afgelopen. Gedurende deze maanden, dus na de staaroperatie, had ik wel verdere en bruikbare informatie over de Oehoe vergaard. En ik voelde het, die Oehoe zou een pronkstuk worden. In de voorgaande tijd was er ook een goede gewoonte ontstaan om na elke werkdag wat foto's van het werkstuk te maken. Een mooie fotoreportage was het gevolg.

"De Oehoe" nr. 126160210

Zoals aangegeven had ik de Oehoe al op een plaat board getekend, maar het zat met de verhoudingen nog niet goed. Ik tekende een frame waar alle onderdelen aan bevestigd konden worden. Ik gaf de poten, de vleugels en staart schematisch aan. Nu zag ik de juiste stand van al deze onderdelen. Ik

kreeg er een steeds beter gevoel bij en begon met de ogen, de snavel en de kopveren. Moeilijk. Andere toestanden volgden. Een partijtje plaatstaal van 4 mm dik werd in stroken en stukken in huis gehaald. Maar, hoe maak je nou uilenogen? Ik dacht aan een ronde halfbolle dop van 60 mm diameter. Maar dan leek die uil blind. Ik liep er nog een beetje mee rond en praatte er met mijn kleinzoon Bas over. Die zei: Maar Opa, als je een rond gat in die dop maakt en er een kogel er ietsjes doorheen laat steken heb je echte ogen. Een kind naar mijn hart. Dat hij dat in gedachten zag, zomaar, zonder dat het er was. Hij is dus ook een bijzonder mens. Ik heb hem er veel om geprezen. Jouw idee zei ik. Zelf had ik er in het geheel niet aan gedacht.

Het was begin maart en ik begon met het maken van het frame. Dat was een eenvoudig werkje, maar de afmetingen moesten wel kloppen. En daar stonden de contouren van de Oehoe op de werkbank. Het frame werd in de wacht gezet en voorlopig naar de achtergrond geschoven. Met veel spanning werd aan de ogen begonnen. Gaten maken in de doppen. Voor dit zware werk ging ik naar de smid. Voor hem was het een peulenschilletje. Thuisgekomen laste ik de bollen in de doppen. Leuk, nu kon ik tegen die Oehoe zeggen: Kijk toch eens

uit je doppen. Aan de ogen, dus de bollen werden aan de achterkant steeltjes gelast en deze weer met eenzelfde staafmateriaal aan elkaar gekoppeld. Het bepalen van de afstand tussen de ogen was heel belangrijk. Ik hing de ogen voor proef aan het frame. Daarna legde ik ze op de werkbank en tekende op een stuk multiplex de snavel en veren er tussen. Zo moest het worden.

Zonnebloemen. Rondom de doppen kwamen de dunne veren die de bij de uilen zo bekende schaalvorm om de ogen moesten vormen. Ik denk altijd maar aan schotelantennes voor het opvangen van het geluid.

Uit stukjes staalplaat werd de vorm of de omtrek van de dopcirkel geslepen. Daarna ook in cirkelvorm de lengte van de veren. Nu de veren zelf. Steeds maar sleuven slijpen op de plaats tussen de dunne veren. De veren werden puntig bijgewerkt en daarna aan de doppen gelast, dusdanig, dat de doppen iets beneden de veren kwamen en te liggen. Het woord veren is al veel gevallen, het zal nog veel en veel meer voorkomen. Uiteindelijk is een uil een en al veer. Er kwam nog een tweede laag veren bij, iets kleiner van diameter. Het was moeilijker dan ik hier omschrijf maar het zat vast. Twee zonnebloemen op steeltjes. De oehoe keek zoals gewoonlijk star voor zich uit. Hij kan niet anders. De wenkbrauwveren waren het volgende werk. Had ik al eerder gezegd, dat ik een oehoe had genomen omdat die wat ruig in de veren zit. Het zou me steeds goed van pas komen.

Op een stuk plaatstaal, 4 mm dik werden de wenkbrauwveren getekend. Zowel

voor links als voor rechts. Uitgeslepen lagen ze op de bank. Daarna de tweede rij veren. Ook gelukt. De lange grove veren werden in model gehamerd en vastgelast. Wat leuk die wenkbrauwen. Nu nog kleinere veren erbij en het leek wel wat. Ik maakte een klein tussenframe om de snavel en snorveren aan vast te kunnen bevestigen. Uit een dik stuk plaat vormde ik de snavel. Ik weet niet meer precies hoe, maar het

werd een mooie goedlijkende snavel en prachtig in samenwerking met de ogen. Het leek wel vanzelf te gaan. In mijn bedrijf had ik al geleerd om een behoorlijk groot werk te zien als een serie kleine werken. Dan kreeg je

ontstellend mooi uit.

overzicht. Misschien deed ik dit ongemerkt bij de uilenkop ook. Nu de snorveren. Het was vrij handelen. Met de slijpschijf sleep ik de veren uit stukken plaatstaal. Plaatje voor plaatje met veren werd vastgelast. Het werd een onbeleefd doch wel gecontroleerd zootje van veren. En toch helemaal goed van vorm en volledig in evenwicht. Het uilengezicht was gevormd en het zag er

Daar stond het uilengezicht op een standaard waarin ik hem tijdelijk had gezet. Gewoon erg mooi. Ik had over dit kopstuk een maand gedaan en laste het nu aan het frame. Je zag goed hoe het uiteindelijk zou worden. De Oehoe keek niet recht vooruit maar over zijn rechter schouder naar opzij.

Ik begon aan de veren op zijn schouders en de bovenkant van zijn rug. Alles moest rond en bol worden. Ik sleep drie veren uit een plaatje, dusdanig dat ze aan de bovenkant nog waren gekoppeld. Daardoor waren ze handelbaar geworden en vooral te vormen. Omdat de veren over elkaar moesten liggen, gepotdekseld heet dat, begon ik zo laag mogelijk. Plaatsjes met twee, drie, vier of vijf veren volgden elkaar op en zo ging het hoger en hoger. De hoeveelheid veren op een rij werd bepaald door de kromheid waarin alles gebogen moest worden. De punten van de veren moesten weer stroken met de ruimte tussen de onderliggende veren. In het begin waren het grote veren, maar hoe hoger ik

kwam, hoe kleiner de veren werden. De werkwijze was steeds hetzelfde. Doordat de veren over elkaar lagen kon ik praktisch onzichtbaar lassen.

Het verenpak was bij de nek aangekomen. De veren werden steeds maar kleiner want de kop was een bol. Toch deed ik het niet goed, maar had dit nog niet in de gaten. Doordat ze kleiner werden waren het er ook steeds meer. Het werd wonder mooi. Denk niet dat het een snel werkje was, ik deed misschien negen veren per ochtend.

Toen hoorde ik van mijn staaroperatie. Ik wilde de kop van de Oehoe voor de operatie helemaal dicht hebben. Ik werkte en werkte, maar toch het lukte niet. Vlak voor de operatie zag ik mijn fout ! Door steeds kleinere veren te gebruiken werden dit er zoveel, dat de Oehoe een punthoofd kreeg en hij moest juist een platte kop hebben. Maar het zat zo mooi, net of hij naar de kapper was

geweest. Ik schoof het maar voor me uit. Eerst maar zien of ik een helderziende kon worden.

Na een maand, het was al half juli, ging ik naar mijn werkplaats om de Oehoe te aanschouwen. Al die bovenste veren moesten er af. Ze waren te klein en zo kreeg ik geen platte uilenkop. Resoluut nam ik de slijpmachine en sleep al die kopveren er af. De uil had weer een

kale kop. Een beetje droevig nam ik afstand van het werk en dacht: Rot beest, je wacht maar, ik had nog geen zin. Bij het na buiten lopen keek ik nog even om. Kale kikker, mopperde ik. Maar het was mijn eigen schuld.

Na er zo'n veertien dagen omheen te hebben gedraaid, nam ik de handschoen weer op. Een dubbele betekenis, want ik heb altijd tijdens het werk een witte werkhandschoen om mijn linker hand. Een goede gewoonte. Ik gebruik soepele, dunne, maar wel bijzonder sterke leren handschoenen. Met mijn linker hand pak ik meestal het materiaal vast, omdat ik rechts de handmachines en dergelijke vasthoud. Heel kort kan ik dan zelfs nog zeer heet materiaal vasthouden. Het scheelt vele brandwonden. Je leert het vanzelf. Door schade en schande wijs worden heet dat. De slijpschijf wil ook wel eens tegen de handschoen komen. Het scheelt dus ook vele schaafwonden. Heel in het begin heb ik al eens aangegeven, dat ik zonder de handschoen aan het lassen was. Omdat ik veel vast moet houden tijdens lassen kan ik gewoon niet zonder die handschoen.

De veren werden nu langer maar niet veel breder. Daardoor waren er minder veren nodig. Bij de kleine veren had ik ze rondom de kop als een kegel naar boven gewerkt, maar dat was behoorlijk fout. Vanuit de wenkbrauwveren lopen de kopveren zowat horizontaal naar achteren. Dan ontstaat zo'n platte kop. Met die grotere veren ging werk iets eenvoudiger, maar het bleef veel

en toch wel moeilijk werk. De kop kwam langzaam dicht. Met recht opstaande kleinere veren heb ik de aansluiting naar de wenkbrauwveren gemaakt. Hierdoor liepen de veren in elkaar over. Het zag er goed uit en ik was blij, dat het gelukt was.

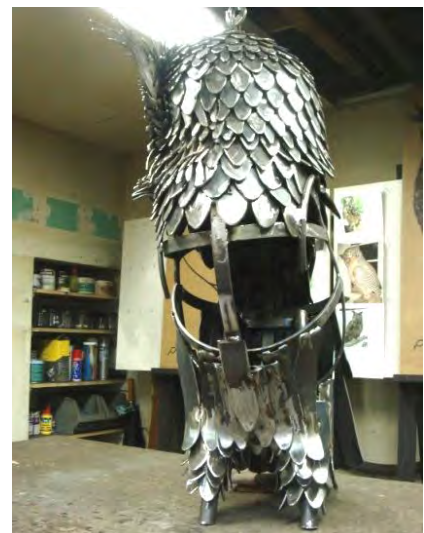
Ik nam een kleine pauze en wierp me op zijn staart. Maar er waren niet veel gegevens over een

staart. Als je foto's van een uil ziet, zie je meestal alleen maar de zijkant of de voorkant.

Ik vond een foto van een Oehoe die bij een stevige vrouw op haar hand zat. De vleugels en staart stonden breed uit. Ik telde twee maal vijf staartveren en een middenveer. Dus nam ik aan dat het zo moest zijn. De veren maakte ik ieder vijf cm breed en liet ze

uitwaaierend half over elkaar heen vallen. Omdat de Oehoe uiteindelijk stil op een dikke tak zit, valt de staart haast stijl naar beneden. Ik bouwde vanuit het frame de staart op, maar het leek meer op een rokje. De tweede laag veren maakte het aanzicht wat milder. Gelukkig vallen de vleugels later kruislings over het grootste gedeelte van de staartveren. Dan zie je veel minder van die staart. Maar dat avontuur komt nog.

Ik begon vanuit de staart de rugveren te vormen. Eerst nog lang en smal, overgaand naar kort en breed. Spannend was het. De overgang van de rugveren naar de kopveren was correct. Je kon zien, dat de kopveren over de rugveren schoven als de oehoe zijn kop zou draaien.

Elke dag maakte ik foto's van hetgeen ik had gemaakt. De datum kwam er bij te staan en ook de hoeveelste werkdag het was. Een korte rekensom gaf zo aan dat bij gemiddelde van drie en een half uur per ochtend tot nu toe een totaal van ongeveer 140 werkuren nodig waren geweest.

Na de staart stond de voorkant van de oehoe op het programma. Ik begon met

de overgang van de veren aan de onderkant van de staart naar de buikveren. Dat stond niet op zichzelf, want de veren van de poten liepen daar in mee. Het laatste stukje veren onder de staart was haast gereed. Het volgende werkje was de veren om de poten. Het werd een samenspel van veren. Ze liepen door en over elkaar. Het moesten stoere poten worden. Met de slijpschijf sleep ik de tijdelijke grondplaat los om zo beter bij de pootveren te kunnen komen. Gelijktijdig zag ik mogelijkheden voor het tenenwerk al was dat nog lang niet aan de orde. Langzaam maar zeker kwamen de veren van de poten tot op de onderbuik. Er was weer een stukje oehoe gereed.

De onderbreking

Even stoppen. Ik moest uitkijken, dat het werk aan de Oehoe me niet tegen zou gaan zitten. Het geheel vorderde maar langzaam, ik was toe aan wat anders. Een toevallige korte vakantie gaf de nodige rust en afleiding. Teruggekomen had ik nog geen zin om aan de oehoe te gaan werken. Ik liet die Oehoe tijdelijk volkomen links liggen. Daardoor was er meer, niet ingevulde tijd, voor in de plaats gekomen. In die vrijgekomen tijd verveelde ik me een beetje. Ik begreep, dat er toch een bepaalde sleur in mijn leven was. Niets mis mee trouwens. Die Oehoe moest gewoon nog even wachten. Onder een doek stond hij in de hoek.

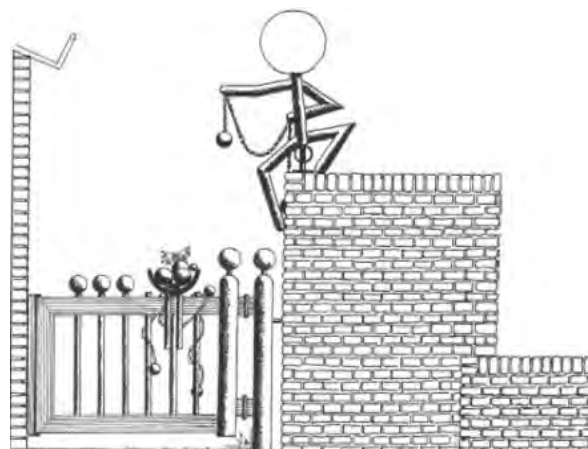
In een weekend van eind september ging er weer iets mis. Ik viel van een muurtje en kwam met mijn linker bil op een lager muurtje. Helemaal beurs. Met mijn rechter arm schermde ik mijn val tegen een ander iets hoger muurtje af. Precies boven mijn rechter elleboog kwam ik tegen de scherpe rand van dat overliggende muurtje. Daar zat ik, maar kon alles nog wel bewegen. Maar wat was ik geschrokken. Alles deed pijn en ik kermde, "Help" !!! Na veel kerm- en zuchtwerk stond ik weer op en liep naar binnen. Spierwit weggetrokken heb ik daar wat bij zitten komen. Ik had een beurse bil, jammer, maar mijn rechter arm zag er boven de elleboog niet uit. Die

arm was zwaar gekneusd. Dik opgezet en al snel bont en blauw. Er zat een vergelijk in met het kneuswerk door het trapongeluk van enkele jaren terug. Toen was het mijn rechter been. Of ik wilde of niet, ik had verplichte rust.

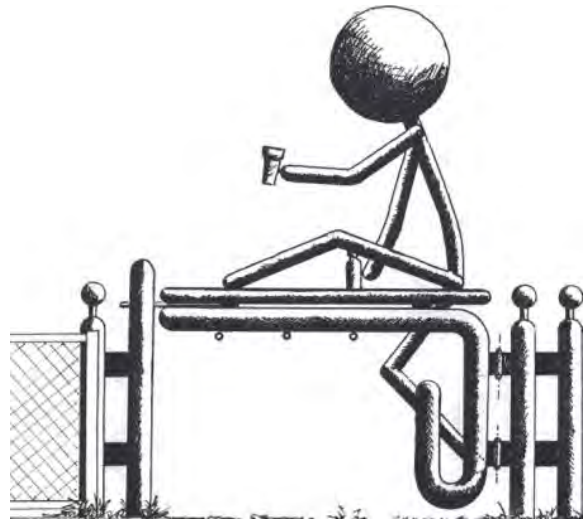
Tekenwerk

Maar helemaal niets doen, dat was niet nodig. Ik kon nog gewoon lopen en ook redelijk zitten. Mijn arm tilde ik aan mijn duim omhoog om hem op de tafel te leggen. Ik kon nog wel tekenen. Zuchtend en steunend ging mijn arm over de tafel. Ik besloot een hek te gaan tekenen dat mogelijk geplaatst zou worden in de doorgang opzij van het huis. De doorgang tussen het huis en het muurtje waar "Bollemans" op

zit. Ik pakte een groot vel tekenpapier en begon te schetsen. Het tekenwerk maakte me weer vrolijk, maar de pijn sloeg de vrolijkheid de kop weer in. Er werden verschillende ontwerpen gemaakt, ik had toch tijd zat. Zo zat ik wat te klungelen met als resultaat dat er uiteindelijk toch een mooi bruikbaar ontwerp op tafel kwam.

Na dit ontwerp maakte ik ook maar een schetsontwerp voor een hek voor aan de straatkant. Die toegang werd nadat de brievenbus met mieren naar opzij van het huis was verplaatst, niet meer gebruikt. Ik had nog een oude pollebol "De Drinkebroer" die ooit bij mijn zoon op de balustrade had gezeten en die voor tijdelijk aan de muur van de werkplaats was opgehangen. Als ik voor aan de straat een hek maakte en ik zette die vrolijke drinkebroer daar bovenop dan kon hij zich naar eigen

goeddunken uitgebreid presenteren. Een nadeel van oud verzinkwerk samen met nieuw verzinkwerk is het grote kleurverschil. Oud verzinkwerk moet je, wil je het opnieuw verzinken, met een zuur geheel schoon bijten. Milieu verpesten, dus duur. Met wat kunst en vliegwerk kon ik de beide onderdelen wel bewerken, zodat het kleurverschil mee zou vallen.

Het klungelwerk aan de tafel, want het tekenen ging nog steeds moeizaam, kreeg z'n vervolg. Op een A3'tje tekende ik een zwaar maar wel eenvoudig uitziend hek. De eenvoud maakte het mooi. Met de drinkebroer was het prima in evenwicht. Het hek bestond hoofdzakelijk uit buizen van 100 mm rond. De omschrijving van het hek volgt wel op het moment dat ik het hek zal gaan maken.

Alle details van beide hekken werden getekend en daarna ook de maatvoering. Er volgde nog een materialenlijst, die weer werd opgedeeld over de toeleveringsbedrijven. Ik kon al weer autorijden en reed overal heen om de materiaallijsten af te geven of het materiaal op te halen. Na drie weken kon ik mijn arm voorzichtig al wat gebruiken. De voorbereidende werken werden afgerond en ik

besloot eerst maar het hek dat voor aan de weg kwam te gaan maken.

"Zwaaihek voor" nr. 127071010.

De buizen met een diameter van 100 mm kwamen in een goede volgorde op tafel. Drie bochten, drie stukken buis van verschillende lengte en twee halve bollen. Wat een eenvoudig werk was dit. Het werd aan elkaar gelast. Boven op de langste ronde buis van 100 mm werd met twee afstandhouders een ronde buis van 60 mm gelast. Op het eind kwam tussen deze twee buizen nog een stukje buis 60 mm. Zoals later blijkt "De Pin". De tekening verklaart alles. De

twee rechts staande staanders, dit vanaf de straatkant gezien, werden ook gekoppeld en in het midden van een rechthoekige voetplaat vastgelast. Het moeilijkste waren zoals altijd de scharnierstukken. De linkse twee staanders, vanaf de wegkant gezien, waren in beginsel ook eenvoudig. Het waren alleen de palen, de flappen en de afstandstukken. Toch was er wel wat speciaals aan dit palensysteem. Ik had een slot bedacht, dat je ook op houten hekjes vindt. Een

horizontale pin aan het hek en een opklappende haak op de paal. Een model op ware grootte maakte ik van triplex. Het werd ontworpen en uitgezaagd. Het werkte. Het werd in 5 mm dik staalplaat nagemaakt. Allemaal lastig slijpwerk, maar het lukte. De onderdelen van het slot werden aan de staander en het hek gelast.

De drinkebroer moest nog op de bovenste buis komen. Hiervoor werden beugels en gaten gemaakt, zodat die broer later, na het verzinken, op de buis kon worden gelast. Er werden nog doorvoergaten voor de bekabeling en voldoende ontluuchtingsgaten gemaakt. Een speciaal ophangoog werd nog aan het hekgedeelte gelast.

Het geheel werd nu op de aanhanger gelegd, goed vast gemaakt en op naar de verzinkerij. Buiten was het glad en er stonden files, maar zonder problemen kwam het hekwerk aan. Anderhalve week later werd het zilverkleurig weer opgehaald. Ook nu was het weer glad.

Het hek werd in de takel en in een bankschroef vastgezet. De drinkebroer paste voortreffelijk boven op het hek. Zowel het hek als de drinkebroer werden goed schoongemaakt en aan elkaar vastgelast. De lasplekken waren wel eerst zinkvrij geslepen. De kale plekken werden daarna met zinkverf bewerkt.

Het complete hek werd in de werkplaats tijdelijk op een houten onderstel aan de kant gezet. Het grondwerk voor het maken van betonpoeren kon nog niet worden uitgevoerd. Buiten vroom het. Het was al een paar dagen voor de Kerst, ja de winter was vroeg dit jaar. Het zwaaihek was een mooie afronding zo vlak voor het nieuwe jaar.

En de Oehoe?

De Oehoe stond nog volledig afgedekt tegen de muur. Het hek stond daar, uiteraard wel tijdelijk, vlak voor. Ik hoorde de Oehoe mopperen. Omdat ik in het komende jaar 2011 toch weer aan de Oehoe wilde gaan beginnen haalde ik dat stalen beest te voorschijn en zette ik hem alvast op de werkbank. Hij keek met enige kapsones naar het hek alsof hij op

zijn pollebolleriaans duidelijk wilde zeggen: Weg jij, nu ben ik weer belangrijk. Ik kon mijn ogen niet geloven. Snel heb ik er een foto van gemaakt. Dat onder de pollebollen ook al wat strijd zit had ik nog niet eerder gemerkt.

Jaar 2010 liep op het eind. Het was een goed jaar waarin veel pollebollewerk is verzet. Aan de Oehoe, die nog niet gereed is, zijn ongeveer 150 werkuren besteed. In die tijd had ik wel tien kleinere pollebolle figuren kunnen maken. Door die ingewikkeldheid was er in jaar 2010 maar weinig "pollebol" geleverd.

Jaar 2011

Oudejaarsavond keken we uit naar de jaarwisseling. Niet de hele avond maar de laatste vijf minuten. Dan zitten we startklaar en overdenken het goede Oudjaar. De klok op de televisie geeft de tijd aan. Bij de eerste klokslag zijn we niet meer te houden en springen elkaar om de nek, kussen en wensen elkaar minstens een zelfde goed Nieuwjaar. Beter mag ook. Het vuurwerk knalt. De tijd tikt verder en hoe het nieuwe jaar zal worden weten we niet, het staat op avontuur.

In de eerste week zette ik het hek bestemd voor aan de voorkant voorlopig in het voorgedeelte bij de fietsen. Het moest beter weer worden, dan kon ik het hek plaatsen. De werkplaats ruimde ik op. De houten staanders waar de platen met tekeningen en foto's van de Oehoe op stonden werden gedemonteerd en opgeslagen. De platen board met daarop de tekeningen van de Oehoe schroefde ik aan de muur. De Oehoe lag op zijn rug om er aan te beginnen.

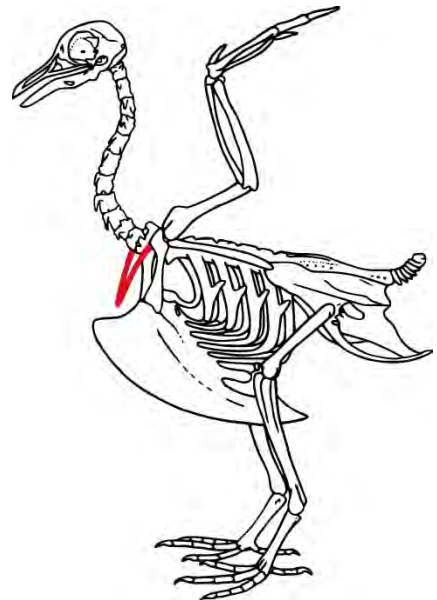
De Oehoe vervolg

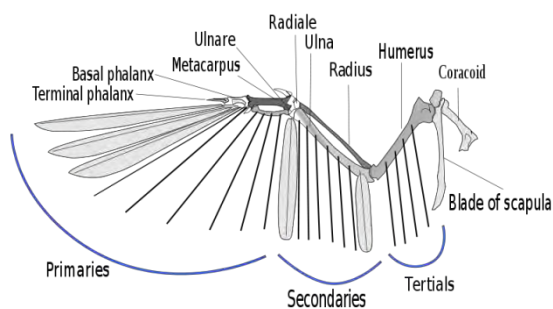
De veren onder aan de poten waren al voor een groot gedeelte gemaakt. Het geheel zat nog niet naar mijn zin dus vulde ik het wat aan en zo kwam ik vanzelf tot aan de onderbuik. Het waren nog steeds lange veren en ze waren daardoor eenvoudiger te verdelen. Maar op de onderbuik werden de veren korter. Ze moesten doorlopen tot onder de vleugels. Veer voor veer kwam te voorschijn en zo belande ik op zijn buik. Met werken natuurlijk.

Na de lange veren en daarna de korte veren kwam ik bij de overgang naar de reeds eerder gemaakte nekveren. Dit gaf opnieuw wat zorgen. Die nekveren waren veren van een ander formaat en het aanhechten, zeg maar het vastlassen van de veren kon op een gegeven moment niet meer onzichtbaar. Het was aanklooiën maar het ging ook nu weer wonderwel goed. De voorkant was dicht. Het geheel was fraai om te zien.

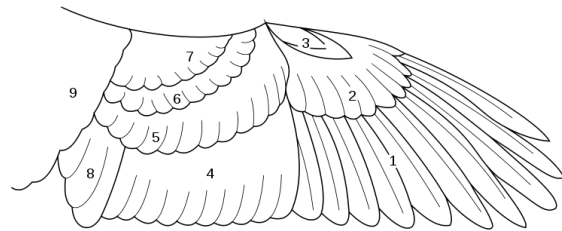
"De Vleugels" Ik kon er niet omheen. Vanaf het begin was ik al doorlopend in gedachten met die vleugels bezig. Het was een constant zoeken en nog eens zoeken op het internet naar de juiste gegevens. Echt, ik zag veel vleugels, maar bevatte het verband niet. Op een gegeven moment zag ik een tekening van een geraamte van een grote vogel, dus ook het beenderengestel van een vleugel. Het leek wel wat op een arm. Het schoudergewricht, de bovenarm, de onderarm en de hand. Ik kreeg een vermoeden hoe een vleugel inklapte maar ik wilde het zeker weten.

Aan de hand zitten vijf slagpennen. Zeker de vingers. Aan de rest van de hand vier andere lange veren. Net als bij een onderarm heeft de ondervleugel ook twee lange pijpen. En daar zaten weer andere veren aan. Allemaal veren, ook aan de bovenzvleugel. Leuk al die woordspelingen. Misschien heet het ook

wel zo. Maar er bleef een probleem. Hoe zaten die veren vast en hoe werd de vleugel exact opgevouwen en hoe schoven de veren over elkaar. Ik kwam er niet achter. Opeens wist ik het. Een vleugel van een duif zal in grote lijnen wel hetzelfde in elkaar zitten, dus belde ik een duivenmelker en vroeg of ik een duif in mijn hand mocht houden. Dan kon ik de vleugels in- en uitspreiden en zien hoe alles werkt. Een duivenmelker was vlug gevonden en hij vond het bijzonder grappig om langs te komen, zodat hij mijn uil in wording kon zien en ik zijn duif. Het was een wedstrijdduif die zomaar, in een keer, vanaf Barcelona naar huis vloog. Dat die beesten dat kunnen is me altijd al een raadsel.

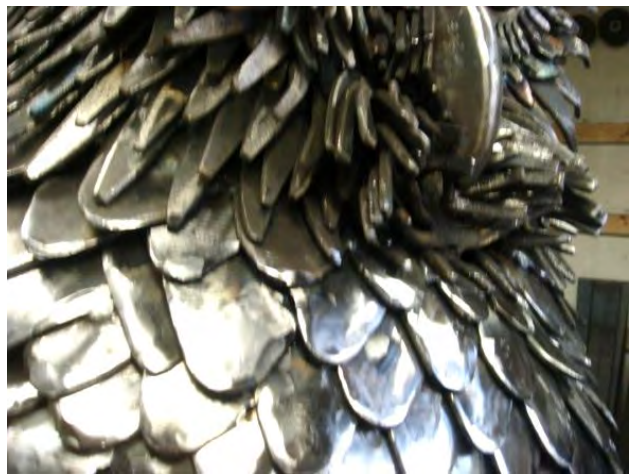

Wat was het een heerlijk gevoel om zo'n duif vast te houden. De duif was rustig en ik keerde hem om en om. Nee, niet aan het spit, maar in mijn handen. Wat een kracht zat er in dat lijf. Maar ja wat wil je, het was een wedstrijdduif. En wat zag hij er mooi uit. Voorzichtig vouwde ik zijn vleugel open en voelde de gespierdheid. Na wat heen en weer bewegen dacht ik dat ik wist hoe een vleugel zich opvouwde. Dank je wel dat ik de duif mocht vasthouden, zei ik tegen de duivenmelker. Het is een speciale hobby dat houden van duiven. Ik weet van anderen dat het verslavend is. Maar we zijn met de Oehoe bezig. Ik moest het voorgaande goed in gedachte vasthouden, want denken en maken zijn

toch wel twee verschillende dingen.

Dus begon ik aan de rechter vleugel van mijn Oehoe. Eerst de vijf slagpennen en daarna de vier lange veren aan zijn hand. Maar ik wist nog steeds niet hoe zo'n vleugel zich exact opvouwde. Het leek nergens op en ik sleep de negen veren er weer af en tekende de vleugel op een plaat hardboard. Het leek zo makkelijk, maar ik had er nog geen vat op. Door steeds maar weer opnieuw naar foto's en tekeningen te kijken, begon het ineens wat te dagen en ik probeerde het weer opnieuw. Wel overwogen werden eerst

weer de vijf slagpennen gemaakt. Daar over heen weer de vier lange veren aan de zijkant van zijn hand. Daarna de acht kortere veren opzij van zijn ondervleugel. Ineens begon het me te dagen. Ik zag nu precies hoe de verenpartijen in en over elkaar vielen en waar de vleugelbeentjes zaten. Nu nog de vier veren aan zijn bovenvleugel. Het geheel was ineens duidelijk en nu ik het wist was alles vrij

simpel. Voor de rest bestaat de vleugel alleen nog maar uit dekveren en lekkere zachte donsveren. Ik kreeg een heel blij gevoel, net of ik dankbaar was dat het me gelukt +was.

Maar de dek- en donsveren waren best nog veel werk. Op het laatst moesten al die veren overlopen in het reeds gemaakte verenpak

onder zijn kop. Ook dit lukte, ik leek wel een goochelaar. Nog steeds nam ik elke dag foto's van de vorderingen. Een foto gaf aan, dat de rechter vleugel goed was gelukt. Ik drukte wat foto's af en liet die aan andere mensen zien. Ook per e-mail ging de foto rond. Ik kreeg alleen maar mooie reacties. Ja, dacht ik weer, leuk, dat ik dit zomaar kan!

Ondanks al die blijheid ben ik niet naast mijn grote schoenen gaan lopen. Ik moest de linker vleugelkant nog doen.

Die andere vleugel leek me nu een eenvoudig werkje, maar daar vergiste ik me in. De vijf slagveren zaten meteen al niet goed. Ik sleep ze zo weer weg. De tweede keer ging het beter. De vier andere lange veren hadden voor het mooie wat lager moeten zitten. Ik had het te laat in de gaten. Samen met de acht veren aan de ondervleugel, wat een gek woord toch, zat het geheel wat te hoog. Ik liet het zitten. De vier veren aan de boenvleugel maakten het een beetje goed en nadat de dekveren waren gemaakt was het toch een bijzonder geheel. Ik was zo groots als een aap en die kan groots zijn.

Het maken van de Oehoe maakte veel indruk op me. Nu ik er over schrijf beleef ik het opnieuw. Het gaf me zo'n bijzonder goed gevoel, dat de Oehoe zover gereed was. Het was doorlopend een intensieve belevenis. Nu nog de klauwen en een boomstronk waarop de Oehoe zou komen te staan. Zeg maar, gewoon zou staan te pronken. Een rat in een van zijn klauwen was ook een leuke gedachte. Ik wist, dat dit alles nog veel werk zou zijn. Maar wel ander werk.

Lasapparaat en naambord

Mijn voortreffelijk lasapparaat had een mankement. In het gastoevoer systeem moest een lek zitten. Tijdens het lassen leek de fles sneller leeg te geraken. Inspuiten met lekspray gaf geen resultaat. Steeds nadat ik weer wat vast had gelast zette ik de gaskraan dicht tot het volgende laswerk. Erg lastig. Weer zo'n bijzondere woordspeling. Vergat ik de gaskraan na de werkuren te sluiten, dan was de andere morgen de fles al weer knap leeg. Gelukkig nam een vriendelijke serviceman van de leverancier de moeite om er naar te kijken. Hij vond het lek en repareerde de boel. Nu kon ik de gaskraan doorlopend open laten staan, zelfs 's nachts. Wat een genot. Ik legde direct ook maar een 3 x 380 Volt krachtwandcontactdoos aan. Ik haalde het materiaal bij een vertrouwde grossier, breidde de installatiekast uit en legde met kabel de 380 Volt krachtwandcontactdoos aan. Door deze aansluiting had ik meer power op het lasgedeelte en de 220 Volt installatieautomaat viel niet meer uit.

Van mijn vrouw en de kinderen kreeg ik een naambord met daarop in grote letters de naam "Werkplaats". Het was een verlaat verjaardagscadeau. Tijdens het verjaardagsfeest, vijf en zeventig jaar, dat gelijk gevierd werd met onze vijftigjarige bruiloft kreeg ik het bord op een verjaardagskaart cadeau. De maker had echter geen haast. Ik monteerde de hanger aan de muur en hing het bord er

aan vast. Nu leek het net of ik een bedrijf had met veel opdrachtgevers voor het maken van een pollebol. Maar ik had geen opdrachten. De twee voorgaande extra werkjes waren een heerlijke afwisseling.

De Oehoe vervolg

Ik weet nog, dat het zoeken naar een voorbeeld voor de klauwen en ook de fantasie voor het maken van een boomstronk, de troon waar de Oehoe op zou

komen te staan, enige tijd vroeg. Er was weinig informatie op het internet, maar na veel zoekwerk kwam ik er achter dat je poten, tenen en klauwen hebt. Wat een verrassing. Ik dacht dat zo'n hele poot een klauw was. Maar nee hoor, de nagels zijn de klauwen en die klauwen zijn ongeveer 40 mm lang. 's Nachts verzoon ik hoe ik de poot zou gaan maken. De poot heeft vier tenen van ca. 90 mm lang. De middelste en de achterste teen zou ik uit een stuk staafijzer maken. De andere twee tenen waren afzonderlijke stukken en zouden iets voorbij het midden

onder een hoek aan de langere staaf worden gelast. Alle tenen werden gevormd uit 22 mm dik staafmateriaal. De klauwen werden gevormd uit een dunner stuk staaf.

Ik begon met de tenen op maat te slijpen en daarna kwamen de puntige klauwen in model. Dat was veel slijpwerk. Voor het slijpwerk had ik het staafijzer al in een bocht gebogen. In de tenen maakte ik een gleuf, legde een klauw er in en laste het vast. Wat een genot, dat ik nu een 3x380 Volt aansluiting op het lasapparaat had. Ik kon zwaarder lassen en dat was voor dit dikke materiaal echt wel nodig. Per

poot werden twee tenen onder een hoek aan de dubbele teen gelast.

Boven op de tenen kwam onder de juiste hoek een stuk buis, dat exact in de buis van de poten bij de Oehoe paste. Een massief stuk staaf was in dit korte stuk meegenomen om te voorkomen dat de buis door het zware gewicht van de Oehoe wel eens dubbel zou kunnen knikken. Na alles mooi in model te hebben geslepen waren de poten gereed. Ze konden zo in de buiseinden van de oehoe worden gestoken en worden vastgelast. Maar dat was nog niet aan de orde.

Ik moest natuurlijk wel uitkijken, dat de boel niet uit de klauwen zou gaan lopen. Of ik een rat in de klauwen zou gaan maken was nog onzeker. Maar eerst begon ik aan het toch wel ingewikkeld lijkende gedeelte: De boomstronk.

Als ondergrond voor de poten had ik een stuk buis van 100 mm rond in de lengte doorgeslepen en met wringijzers open gebogen. Voor proef stonden daar de poten op. Dat buisgedeelte, de potenplaat, wilde ik in de boomstronk opnemen.

Bij het constructiebedrijf nam ik een kort stuk buis mee van 250 mm rond. Dat werd de basis voor de

stronk. Ik veranderde het stuk naar een Y vorm. Op het korte horizontale gedeelte van de Y vorm zou dan de potenplaat komen. Tegen de basis zou ik buizen van 100 mm rond gaan maken. Formeren en deformeren. Slijpen, buigen, slijpen en uiteindelijk vastlassen. Dat was de bedoeling. Maar er kwam opnieuw iets tussen. De Oehoe productie lag opnieuw voor een korte tijd stil.

Het Oponthoud

Er kwam een nieuwe huurder in onze winkel. De vorige huurder had alles keurig schoon achtergelaten. Maar er werden wat aanvullende eisen door de nieuwe huurder gesteld. Het rechter deel van de winkel moest ook een verhoogde vloer krijgen. Het snel regelen van de juiste mensen en het voorbereiden van het werk vroeg nogal wat tijd. Het was een niet te groot werk, maar het moest snel gereed zijn. Dat lukte bijzonder goed, maar alles bij elkaar zorgde er voor dat ik niet direct weer zin had om aan de Oehoe verder te gaan.

Het hekwerk bedoeld voor aan de straatkant stond nog steeds te wachten. Ik had aan de aannemer al eens gevraagd of hij het betonblok waarop voorheen de brievenbus had gestaan voor mij kon vrijgraven en het mogelijk ook nog kon verschuiven. Er zitten daar zoveel dikke wortels in de grond, waardoor het leek, dat het haast een onmogelijk werk zou zijn. Maar voor de aannemer niet. Ik heb nog een paar uur over zei hij op de laatste werkdag van de winkel. Zullen we het betonblok proberen te verschuiven?

Zwaaihek voor vervolg

De aannemer en zijn medewerker waren niet te stoppen. Het betonblok werd rondom vrijgemaakt. Niet te veel, want daar was geen ruimte voor. Met een lang stootijzer werd het betonblok aan een kant iets opgetild. Nog een beetje verder en nog een beetje verder. De medewerker van de aannemer, we noemen hem maar Koos, zei: Opzij allemaal. Gebogen over het betonblok zette hij kracht en tilde het blok aan een kant flink omhoog. De aannemer zette het stootijzer er onder en langzaam maar zeker stond het blok op zijn kant. Wat een krachtpatser was die Koos. Al kantelend werd het blok naast de kuil gelegd.

Als het gat wat dieper kan worden en het blok er op een andere wijze in het gat kan komen te liggen dan zou dat wel mooi zijn. Oh, dat doen we wel even hoor, was het antwoord. Alle vuistdikke wortels werden vrij gemaakt en met een reciprozaag doorgezaagd. Ja, ik weet het, ik vertel het heel gemakkelijk, maar het was een berenwerk. Het gat kwam op de juiste diepte en grootte en geloof het of niet, de krachtpatser verplaatste het betonblok en het viel op de juiste plaats in het gat. Ik had dit niet verwacht.

Op mijn verzoek brachten ze het hek in onderdelen nog snel van de werkplaats naar voor in de tuin tot vlak bij de plaats waar het hek moest komen. Na nog wat gedronken te hebben gingen ze er van door. Als ik over het werkje nogmaals nadenk ben ik er nog steeds beduusd van. Ik nam het nu komende werk in ogenschouw en bedacht dat ik het hekwerk de andere morgen direct zou gaan plaatsen. In mijn slaap bereidde ik het werk zoals gewoonlijk geheel voor.

Over het werk nadenken hoefde de andere morgen niet meer. Ik ging meteen naar een ijzerzaak waar ik glazen chemische pluggen en een scherpe steenboor haalde. Ik boorde de gaten in het beton. De vier gaten werden

schoongeblazen en vier glazen pluggen verdwenen in de gaten. Vier op maat gemaakte draadeinden werden voorzichtig een stukje in het gat geklopt. Voor het mengen van de substantie werden ze met een boormachine rondgedraaid totdat alles goed vermengd en gevuld was. Het was niet koud, maar ik wachtte met het belasten van de chemische pluggen met draadeinden toch een paar uur, zodat ik zeker wist dat de ankers waren uitgehard.

De moeren en ringen werden op de draadeinden gezet en het geheel gesteld. De hekkepaal ging vlekkeloos over de draadeinden. Alles aandraaien en daar stond de paal. Maar ik was niet helemaal tevreden. De paal stond 5 cm te laag. Dit, omdat een van de draadeinden niet lang genoeg was voor een hogere plaatsing.

Ik probeerde het aansluitsnoer door de paal te voeren, maar dat had ik van te voren moeten doen. Ik werkte te gehaast en had daar dus niet aan gedacht. Het lukte niet. Ik ruimde de boel op en dacht er op een later tijdstip nog eens over na. Mijn besluit stond ineens vast. De paal ging er weer af, de draadeinden zouden met draadbussen

worden verlengd. Nu kon de elektrakabel in de vrijkomende paal wel goed worden ingevoerd. Ik droomde er 's nachts niet van. De draadbussen haalde ik de andere dag op. De draadeinden werden verlengd en de moeren op de juiste hoogte gesteld.

De elektrakabel werd door de hekkepaal gevist. Omdat er korte bochten in de stalen buis zaten verliep dit viswerk langzaam. Maar dat was eerder ook wel eens zo geweest. Dus tobde ik nog wat voort en ja hoor, de elektrakabel liep door de paal. De hekkepaal werd gemonteerd en wel zo, dat hij iets uit het lood stond waardoor het hek open zou vallen en open bleef staan.

Trots keek ik naar de paal. Dat

het plaatsen zoveel werk was geweest kon je niet zien. In zijn eentje stond de paal er wel erg kaal bij. Ik stuurde Bob een foto en vroeg of hij met mij het hek aan de paal wilde hangen. De goeierd kwam vanuit zijn werk even langs. Samen tilden we het hek over de scharnierpinnen en ja hoor, daar draaide het hek wonderschoon aan de paal hangend rond. Bob gooide het gat ook nog dicht. Het leek heel wat.

Ik sprak met Bob af, dat ik een bekisting voor de andere paal zou maken. Hij zou dan het gat waar de bekisting in kwam te staan uitgraven. Ik kocht een reciprozaag zodat ook hij de vele dikke wortels door zou kunnen zagen.

De volgende morgen bekeek ik het hek opnieuw en het zag er goed uit. Doch zonder witte bol is het mannetje niet af. Het probleem was, dat ik geen nieuwe opalen bollen meer in huis had. Ergens in een hoek van de tuin lag nog een oude witte bol en ik dacht dat als ik hem heftig met de hogedrukspuit zou bewerken die bol wel weer eens een juweeltje zou kunnen worden. En het lukte.

De bol deed ik in een betonkuip zodat hij niet weggespoten kon worden en zo goed als nieuw en bewerkt met autowas lag de bol glimmend gereed voor de montage.

De kabel door het lijf van het mannetje halen was geen moeite. Het armatuur werd elektrisch aangesloten en weldra zat de witte bol boven op het lijf. Nu leek de op het hek zittende pollebol op een echt mannetje. De drinkebroer zat weer als vanouds op een hek. Schitterend.

De betonnen bekisting met draadeinden voor de andere paal was aan de beurt.

Bob kwam, zoals afgesproken, voor het maken van het gat. De rand verdween in het gat en het beton werd gestort. Maar, zo makkelijk ging dat niet. Nadat de plaats was bepaald ging de schep in de grond. Een heel klein stukje maar, want het zat barstens vol met steen brokken. Het duurde dus lang voordat het gat een spa diep was. Daarna kamen de wortels te voorschijn. Ze

werden zoveel mogelijk vrijgemaakt en met de reciprozaag doorgehaald. Het gat moest zo'n 60 cm diep worden.

Na een paar uur graven was het gat groot en diep genoeg. De bekisting werd op maat in het gat gelegd. Onderin de bekisting kwam nog een opgevouwen vuilniszak. Een soort bescherm laag om te zorgen dat het water niet achter elkaar uit het betonmengsel de onderliggende zandlaag in zou lopen. De betonmix werd per zak aangemaakt en in de bekisting gestort. We hadden zeven zakken betonmix gehaald en ze gingen er alle zeven in. De paal werd tijdelijk over de draadeinden gezet. Een betonuitharding vergt enkele dagen.

Bij deze tijdelijke opstelling was al goed te zien hoe mooi het sluitwerk was. Zo'n ouderwets tuinhekslot in vergrote vorm en dan nog in de pollebolle stijl. Bijzonder. Het geheel werd later waterpas op hoogte en zoveel mogelijk in een lijn afgewerkt. Dat afwerken is altijd een leuk werkje. Je rond iets af.

De tuin werd in een later stadium zo goed mogelijk keurig netjes afgewerkt. Het hekwerk mocht gezien worden.

De Oehoe vervolg

De basis van de boomstronk had ik al eerder het Y-stuk genoemd. Het lag te wachten op de werkbank. Om te beginnen haalde ik bij het constructiebedrijf een voetplaat waarop de stronk kon worden opgebouwd. Het was een fikse plaat met de afmetingen van 600 mm bij 700 mm en 10 mm dik. Een behoorlijk dikke en grote plaat, waar uiteindelijk na wat later bleek, de onbeleefd grote boomstronk en ook

nog de Oehoe op zouden komen te staan. Dat die boomstronk zo groot werd wist ik toen nog niet.

Met aangelaste strippen werd het Y-stuk flink hoger gemaakt. Het was uiteindelijk te laag. De boomstronk zou alleen nog maar fantasiewerk worden. De voetplaat met Y- stuk werd op een kistje voor de bank op de grond gezet. De Oehoe werd in de takel gehangen en daarna verplaatst tot boven het Y-stuk. Na wat ronddraaien werd de juiste stand van de opstelling bepaald. Zo moest het worden. Het begin van het einde was er, maar hoe zou dat eindresultaat er uit gaan zien wist niemand nog.

De stronk moest volume krijgen.

Op naar het constructiebedrijf waar ik een paar stukken plaatstaal van 4 mm dik pakte. Ik heb er geen machines voor, dus werden de plaatstukken bij het bedrijf door een wals gehaald. De vier stukken gebogen plaat gingen mee naar huis. Het was geen maatwerk, ik rommelde maar wat aan. Met een haakse slijper gaf ik er nog wat vorm aan, maar het was helemaal niks. Het was alleen

proeftakken tegen de stam en ineens was ik niet meer te houden en zette een kant vol met van die korte stukken dooie takken. Samen waren ze mooi in evenwicht. Ja, deze kant leek opeens wel wat.

Die dooie takken maken gaf veel buigwerk. De buizen voor de dooie takken werden in de bankschroef geklemd en over deze buizen schoof ik een

maar knoeiwerk. De boomstronk werd hierdoor wel forser en dikker hetgeen de bedoeling was. Ik vormde een paar stevige stammetjes voor montage tegen de stronk. Ronde buistukken van 100 mm werden in verstek geslepen en als dikke gebogen stangedeelten aan elkaar gelast. Na wat passen en meten werden die stukken ook weer schuin afgeslepen en tegen de beplating gelast. Het werd een lekker grof geheel, maar het leek nog steeds nergens op. Ik weet nog, dat ik op mijn hoofd krabde en het even niet meer wist. Zal ik takken tegen de stam gaan zetten? Er kwamen een paar

langere dikkere buis en zo kon ik de bochten in de takken trekken. De verstekken van de zijtakken werden op maat geslepen en zoals altijd kwam er een gat in elke aftakking voor het doorvoeren van zink tijdens het latere verzinken. Het was een takkenwerk zoals ik dit eerder ook al eens had meegemaakt. Meerdere ochtenden lang was ik er mee bezig en steeds verzoon ik er weer nieuwe takken bij. Op een gegeven moment moest ik wel stoppen. Teveel takken zou te grof worden. Het stoppen kostte me best wel wat moeite.

Maar hoe ging het dan verder? Die onbeleefd

uitziende grove schuine beplating moest wel overal verdoezeld worden. Wanneer er wat beplanting tegen de beplating zou komen, zou je de beplating minder of zelfs helemaal niet meer zien. Ik bedacht, dat het maar lange bladeren moesten worden. Met een hoop fantasie ging ik weer aan de slag. Links naast de takkencompositie laste ik de bladeren gemaakt uit stroken plaatmateriaal van 50 mm breed en 5 mm dik naast elkaar aan de voetplaat vast. Onderling maakte ik stiekem ook wat steunlassen. Het maken van blaadjes was wat zwaarder werk. Wat wil je, de blaadjes werden gemaakt uit 5 mm dik bandstaal. Zo'n lang blad moest worden gedraaid en in kronkels worden gebogen. Ik had een tang, een moordenaar noemen ze zo'n tang, verlengd met een stuk vierkante buis en zo maakte ik allerlei slingers en bochten in het 5 mm dikke stripmateriaal. Een plantenblad heeft meestal een puntig einde en terwijl ik die punten met de slijpmachine aan het blad sleep zag ik ineens de overeenkomst met de punten van de veren van de Oehoe. Het was een gelijksoortige plaatbewerking. Blad na blad kwam op zijn plaats. Het bedekte alles wat er achter lag. Je zag het, het was een mooie begroeiing. Vanaf de takkenpartij liepen de bladeren ook onder de zijtak van het Y-stuk door. Tweederde van de stronk was met takken en bladeren bedekt. Voor een

derde van de stronk moest nog wat worden bedacht. Het werd heel spannend. Ook tussen de bladeren was het van belang dat ik doorvoeropeningen voor het verzinkwerk hield. Ik maakte nog vier bladeren onder de zijtak. Het bedekte zo nog een stuk lelijk zichtwerk op de onderliggende stam.

De half open zijtak van de Y-vormige stam werd bovenop afgedicht met een sterk gebogen plaat. De plaat werd eerst nog wat meer in model gebracht en na het vastlassen van de plaat kwamen de poten voor proef los op de zijtak te staan. In gedachten schoof ik de Oehoe over de poten en bekeek, ook in gedachten, hoe de

Oehoe op de stronk zou staan. De Oehoe en de stronk stonden samen te wedijveren. Maar de Oehoe won het aan alle kanten. Hij was mooier en er was eigenlijk geen vergelijk. Toch had ik er een ontevreden gevoel bij. Die stronk leek te kolosaal. Er moest iets heel simpels tegenover komen te staan. Ik haalde bij de staalleverancier een dikke buis van wel 324 mm rond. Daar zou ik een heel eenvoudige en alternatieve stronk van gaan maken. De twee stronken wilde ik dan naast elkaar zetten. De eenvoudige en de ingewikkelde. Dan zou ik

de Oehoe aan de takel hangen, eerst boven de ene en dan boven de andere stronk. De best bijhorende stronk zou dan kunnen winnen. Ik had mezelf weer een moeilijke opdracht gegeven. Wat een gek was ik weer, een ronde buis van 324 mm.

De twee meter lange buis van 324 mm lag nog op de aanhanger. Het gewicht van de buis was 60 kg. Zou ik de buis op de aanhanger in kleinere stukken kunnen slijpen, waardoor alles te tillen zou zijn? Het werk aan de nieuwe stronk kon beginnen. De uitgebreide stronk stond ondertussen te wachten op een hoek van de werkbank. Met een scheef oog keek ik er naar. Hij was wel mooi.

Maar de eenvoudige stronk ging toch niet door. Voordat er aan de buis op de aanhanger werd gewerkt maakte ik opnieuw een opstelling van de ingewikkelde stronk met daarboven de Oehoe. Wat stond het toch mooi. Dan maar wedijveren dacht ik. De buis werd in de werkplaats in een hoek gezet en met een draad door twee ogen vastgezet. Die buis kreeg vast nog wel een andere bijzondere bestemming. De fantasiestronk kwam weer op de werkbank te staan en werd verder uitgebreid. De Oehoe

keek het allemaal een beetje meewarig aan. Je zag hem denken: En ik dan? Maar hij moest weer in de hoek en nog een paar weken wachten. Vol plezier ging ik opnieuw met de grote fantasiestronk aan de slag.

Bij de lange bladeren voor en onder de zijtak was ik eerder gestopt. Ik bekeek de stronk opnieuw. Kijk je naar de voorkant van de stronk dan is de staande hoofdstam rechts. Dit is bepaald door de wijze waarop de Oehoe op de stronk staat. Aan de achterkant was alles nog kaal. Hier werden als afscherming van de lelijke kale stam ook een stel lange

bladeren gezet. Maar alles bij elkaar bleef de tot nu toe gecreëerde stronk toch nog wel een kale boel. Allemaal dooie takken. Om wat leven in de brouwerij te brengen werden er twee levende takken met blaadjes gemaakt. Eerst werden de levende takken in elkaar gezet en verzetten gebogen. Het waren de kronkels in de tak. Via een verstekstuk werden zijtakken aan een dooie tak gezet. Doorvoergaten voor het verzinken

werden uitgeslepen. Het werk aan de takken en twijgen leek op het werk aan een andere boomstronk, die ik al eens eerder had gemaakt. Die stronk was ook uit het niets ontstaan.

Nu waren de blaadjes aan de beurt. Op een stuk staalplaat werden de eerste twaalf blaadjes met een viltstift getekend en uitgeslepen. Door ze te bewerken met een afbraamschijf kwamen ze mooi in model. Klappen met een moker zorgde voor de krullen, het waren echte blaadjes geworden. Een steeltje maakte het blad compleet. Een samenspel van drie van die blaadjes werd op ongelijke hoogte aan een dikker stuk tak gelast. Deze takstukken kwamen op verschillende plaatsen aan een hoofdtak. Het blaadjessysteem omvatte ongeveer een achtste deel van de omtrek van de stronk. Alles kronkelde door elkaar. Totaal werden er een en twintig blaadjes gemaakt. Zeven combinaties van drie blaadjes. Het was opnieuw een fijn werk.

Er was nu nog een laatste kaal gedeelte rondom de stam. Het plan was al eerder bedacht. Ik wilde daar bollen op steeltjes

zetten, opkomend uit een kluit lange bladeren. Ik haalde wat stalen bollen bij de grossier. Twee grote en drie kleinere bollen. Ik begon met lange bladeren, opstaand tegen de dikke stam. Die grove stam werd zo mooi uit het zicht gewerkt. De twee grote bollen werden op een dikkere steel gezet en samen met de drie andere bollen werden ze voor de lange bladeren vastgelast. Het was een mooie compositie van bollen en bladeren. De voorste bladeren werden in willekeur voor de compositie gezet. Alles dekte elkaar min of meer af. Het was ook deze keer weer uitstekend gelukt.

De boomstronk was qua compositie gereed. Het stamdeel waar de Oehoe op zou komen te staan werd aangepast aan de poten van de Oehoe. Een secuur werk want hier kwam al het gewicht van de uil op te staan. Het werd een belangrijk kantelpunt.

Het laatste werk aan de boomstronk bestond uit het boren van bevestigingsgaten en het slijpen van voldoende ontluchtingsgaten in de 10 mm dikke grondplaat. Maar, ik kon het niet laten. Bovenin de staande stam kwam nog een tak met drie blaadjes. Het werd een kleine aanvulling de genoemde laatste afwerking. De boomstronk was nu echt af, tenminste dat dacht ik.

De Oehoe lag op zijn zij op de werkbank met de buizen waar de poten in zouden worden

geschoven naar voren gericht te wachten. Zo kon ik overal goed bij komen. De poten werden in de buizen van de Oehoe gestoken op hun plaats vastgelast.

De Oehoe moest en zou nu op zijn plaats worden gezet. Hangend aan het oog op zijn kop hing hij boven de stronk te bengelen. Zou het passen? Na veel wrikken en wringen zakten de verlengstukken van de poten door de gaten in de boomstam. Zo, dat was dat. Maar ach, de Oehoe helde te veel achterover. Moeizaam kwam de uil weer vrij van de boomstam. De gaten in de stam werden groter gemaakt en opnieuw zakte het stalen beest naar beneden. Na wat wrikwerk schoot de Oehoe ineens in een juiste stand en zat perfect op zijn plaats. Hoera! Het was gelukt.

Met passtukken werden de grote gaten afgewerkt. De Oehoe zat nu definitief vastgelast. Het was een niet losmakend samen zijn van de Oehoe en de grote boomstronk geworden. Maar nu zag ik, dat er nog onbehoorlijk veel

laatste werkzaamheden waren. De zogenaamde laatste loodjes. Nog meer takken met blaadjes en een rat die angstig naar de uil omhoog keek. Ja, wat bleek, het geheel was nog lang niet af. Tenminste, dat dacht ik.

Na het samenstellen van de Oehoe en de stronk was het ineens alsof er een kolossale last van mijn schouders viel. Ik vond het wel best zo en ik had totaal geen zin meer om aan de Oehoe te werken. Ik heb verschillende engeltjes op mijn schouder zitten, maar die zaten er nog. Die waren het dus niet. Het was een andere last. Ik kan trouwens niet zonder die engeltjes, want ze zorgen goed voor me. Het was gewoon een algehele ontspanning. Dat heb ik wel meer als ik iets afrond. Maar deze keer duurde het wel erg lang. Zeven weken keek ik

alleen maar naar die Oehoe. "Wacht jij maar een poosje" en ik dekte hem met een groot kleed af. Doch ineens kreeg ik weer de geest. Ik keek eens goed en begon met nieuwe takken met blaadjes te maken. Ik liep weer in het gareel.

In het begin waren het negen blaadjes. Ieder blaadje met een steeltje. Per drie blaadjes kwamen ze aan drie takken. De prachtige takken werden

zorgvuldig op bepaalde plaatsen aan de stronk gezet. Het werden mooie details. Maar het schoot voor geen meter op. Mondjesmaat vorderden de werkzaamheden. Ik maakte nog meer takken met bladeren. Een ervan kwam onder zijn rechter poot. De takken samen zorgden opnieuw voor uitstekende details. En ik bleef maar genieten van de gemaakte extra's. Dat was dan ook de reden dat ik steeds maar door ging. Hoe het kwam weet ik niet, maar langzamerhand vond ik het welletjes. Ergens moest ik wel gaan stoppen. Aan zoiets blijf je bouwen. Veronderstel, dat ik nog een boomstronk er onder zou gaan bedenken. Nee stoppen. De rat die ik wilde maken schoot er jammer genoeg bij in. Alleen nog de laatste hand bleef nog over. Het was wel een uiterst ingewikkelde hand.

Het probleem van het afwerken van de Oehoe stak nu de kop op. Dat leek niet eenvoudig. Het normale verzinkwerk bestaat uit een dompelbad waarin het werkstuk wordt ondergedompeld. Vloeibaar zink is een redelijk dikke vloeistof. Na het verzinken zou de ruimte tussen de veren wel eens vol met zink kunnen zitten. En wat te denken van grote zinkdruppels die aan de punten van de veren

zouden kunnen hangen. Brrrrr.... Het was een groot risico. Maar ik schoof het nog niet helemaal ter zijde. Uiteindelijk had ik er rekening mee gehouden.

Iets thermisch laten behandelen zou misschien ook wel wat zijn. Al gauw kwam ik er achter, dat binnen in de Oehoe geen beschermmateriaal zou neerslaan. Het karkas van de Oehoe werkte als een kooi van Faraday waardoor inwendig alles elektrisch werd afgeschermd. Binnenin zou er dan dus niets neerslaan. Ik dacht aan een dompelbad zoals bij het verzinken, maar dan met een dunne vloeistof, bijvoorbeeld chroom. Maar niemand waagde zich er aan. Er kwamen goede kunstoplossingen naar voren, maar ik rilde van die afwerkingen. Ik zat met een groot probleem en liet het afwerken daarom maar even rusten.

Over een tijdje zou ik toch wel weer eens naar de verzinkerij moeten gaan. Dan zou ik de Oehoe meenemen om ter plekke met de vakmensen het verzinken nader te kunnen doornemen. Zink had nog steeds mijn voorkeur. Wacht maar, ik kom daar nog op terug.

Het paaltje

Eerder vertelde ik al, dat ik voor een lieflijk kapstertje een paaltje maakte met een mannetje er op. Het mannetje stelde haar zoontje op latere leeftijd voor. Het paaltje zou in de tuin van haar nieuwe woning worden geplaatst, compleet met een naambordje. Maar alles liep fout en het paaltje stond al enige tijd wat verloren opzij, tegen de buitenmuur van de werkplaats.

Op een keer kwam er een oud monteur bij me langs. Het was nog een redelijk jonge vent. Hij deed een werkje voor me. We liepen zo nog wat rond in de tuin en opeens vroeg ik aan hem: Wil jij een pollebol figuur van me? Schuin in mijn ooghoeken had ik het paaltje bij de werkplaats zien staan. Hij keek vragend verrast. Ik pakte het paaltje met daarop het mannetje en gaf het aan hem. "Dank je wel zei hij, die zet ik in de voortuin".

Later ben ik het paaltje in ogenschouw gaan nemen. Het stond bijzonder mooi. Hij had er een echte lantaarnpaal van gemaakt. Maar ik had geen fototoestel bij me.

Niet lang geleden sprak ik hem weer. Wil jij van die pollebol bij jullie in de tuin een foto maken en die dan naar mij willen mailen? Dan komt je pollebolle creatie ook in het fotoboek. Natuurlijk zei hij. Enkele dagen later kreeg ik de foto per e-mail binnen. Wat zag dat pollebolle paaltje er nog mooi uit. Alles schitterde als nieuw. Het armatuur was goed onderhouden. Ja, als je het wilt blijft een pollebol altijd zo goed als nieuw. Ook nu blijkt weer: Uiteindelijk krijgt alles toch zijn bestemming. In dit geval kreeg het een hele mooie bestemming.

"Ventje op muur" nr. 129101011

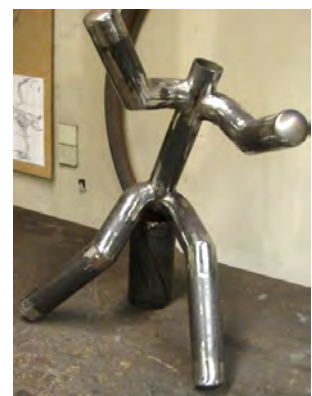
Aan Thea, onze huishoudvriendin, had ik al eerder een pollebolle figuur beloofd. Uiteindelijk moest het er nu maar eens van komen. Voor, op het muurtje bij de entree van haar huis, moest een ventje komen. Ze was gecharmeerd van een vlinder. Die kwam op zijn hand. Alleen, het muurtje en de omgeving waar het ventje zou komen was enigszins kleinschalig, dus moest het een heel klein ventje worden. Ik ging uit van een lichtbol met een diameter van 25 cm. De maatvoering van de armen, benen en het lijf werden omgerekend, factor $25/30 = 0,83$ en op maat geslepen. Ik had al aangegeven, dat het een klein stevig ventje zou worden.

Eerst ging ik bij haar thuis de situatie opnemen en zag dat het ventje op het muurtje geen goed ontwerp was. Het muurtje was te smal en er was eigenlijk geen ruimte voor een zittend ventje. Dus stelde ik voor om het ventje op een paaltje tussen de struiken te zetten en dan net achter het muurtje. Dat vonden ze wel wat. Dus werd het een ventje op een paaltje.

Aan de uiteinden van de buisstukken kwamen de bolle doppen en de 90 graden bochten. Allen 60 mm rond. Als voorbeeld ging ik weer voor joker op de werkbank zitten en bepaalde zo de verstekken van de armen en benen. Het geheel werd aan elkaar gelast. De bochtstukken werden op maat geslepen.

208

Een secuur werk, want het bepalen van de stand van de armen en benen aan het lijf was nog altijd moeilijk en het slijpwerk moest exact kloppen. Het lukte wonderbaarlijk goed. Het ventje was gereed. Nu nog de vlinder en het paaltje.

Het aftekenen van de vlinder en het uitslijpen uit staalplaat van de vleugels was

niet zo moeilijk. Ik had al meerdere vlinders gemaakt. Het laswerk ging ook goed. Maar de lasnaden gladslijpen was een ramp. Met die grote slijpschijf kon je nergens bij. Maar ik hield vol en het werd een mooie vlinder. Keurig netjes zat het beestje op het eind van een arm. Het ventje was nu gereed. Op een paaltje van 100 mm rond en 1000 mm hoog, compleet met een grondplaat, werd het ventje vastgelast. De nodige ontluuchtingsgaten werden uiteindelijk aangebracht en zilverkleurig kwam de paalzitter terug van de verzinkerij.

Het eindresultaat was zoals het moest zijn. De vlinder zat op de linker hand en het was net of het ventje met zijn rechterhand er boven op wilde slaan. Dat lukt nooit heb ik gezegd. Thea en haar man Jan waren blij met hun ventje. Jan heeft het geheel vastgezet en aangesloten.

De Oehoe vervolg

Ik bracht de pollebol "Ventje op muur" naar de verzinkerij en had foto's van de Oehoe bij me. Ik besprak met de voorman van de vakmensen de mogelijkheid van het foutloos verzinken van de Oehoe. Ik gooi het in de groep zei hij en we komen er op terug. Na een poosje werd er gebeld en kreeg ik te horen, dat het beter was dat ik de Oehoe mee zou nemen wanneer ik het verzinkte ventje op kwam halen. Dan konden de vakmensen de werkelijkheid zien en daardoor gemakkelijker bepalen of die Oehoe wel goed kon worden verzinkt. Maar dan moest de Oehoe voor vervoer wel op de aanhanger worden getild.

Gelijk was er een fors probleem. De Oehoe stond op een karretje, een hondje noemen ze dat. Maar hoe zet je een Oehoe van misschien wel 250 kg op de aanhanger. Rondom informeerde ik naar een takelwagen, maar dat liep steeds op niets uit. Een zwager van me vertelde: Ik kom wel langs met de vrachtwagen

en via de hydraulische laadklep zetten we hem op de aanhanger. Oh, wat aardig van je dat je dat wilt doen. Het leek me wel wat.

De Oehoe stond dus op het hondje. In dit geval een houten plaat op bokwielen. Het geheel werd op de laadklep van de vrachtwagen gereden. Daarna werd de aanhanger die al achter de auto was gekoppeld, heel voorzichtig met de achterkant tegen de laadklep gezet. De laadklep werd op de hoogte van de vloer van de aanhanger gebracht en de Oehoe kon nu eenvoudig op de aanhanger worden gereden. Maar de aanhanger was zeer onstabiel en haast kukelde de Oehoe om. Snel werd de Oehoe

weer op de laadklep teruggetrokken. Een lange plaat van 60 cm breed werd over de laadklep en de aanhanger gelegd en opnieuw werd een poging ondernomen. Met nog veel gevaarlijk wiebelwerk stond de Oehoe op de aanhanger. Dat doen we zo geen tweede keer werd nog gezegd.

De Oehoe lag schuin in de aanhanger. Het kantelen ging ook haast fout. Het is en blijft 250 kg. Het vastzetten met touwen was het volgende werk. Een netwerk van strak aangespannen touw hield de Oehoe op zijn plaats. De auto met de aanhanger stond gereed om op weg naar Heerhugowaard te gaan.

Na wat pufwerk bleef ik wel tien minuten in mijn luie stoel hangen. De rust in mijn lijf kwam gelukkig weer terug. Na mijn vrouw gedag te hebben gezegd klom ik in mijn auto en daar ging ik. Direct merkte ik dat de aanhanger flink slingerde. Hij was top en topzwaar en wiebelde op de banden. Ik hield er rekening mee en maakte geen extra snelheid of scherpe bochten. Alle

hobbels voelde je in de auto. Met 50, 70, 80 en 90 km/h hield ik me aan de snelheid. Ik was blij, dat ik op de weegbrug bij de verzinkerij stond.

vakmensen uit de verzinkhal. Zij doen het uiteindelijke verzinkwerk in de hal. Voordat de Oehoe in de hal was werd er al over het verzinkwerk gepraat. De voorman, de hoofdexpert, durfde het wel aan. Stiekem zag ik dat hij overal voelde of er wel voldoende doorvoer gaatjes waren om het zink tijdens het dompelproces door te laten.

Waarschijnlijk zou de Oehoe 's avonds nog het verzinkbad in gaan. Dan kon hij de andere morgen vroeg in de opslaghal worden neergezet en kon hij niet beschadigen. Ik was verbaasd. Dit had ik nog nooit meegemaakt. Wat een speciale voorkeursbehandeling. Al die productiemensen hadden het samen bekokstoofd. Waren ze in de ban van de Oehoe gekomen?

In het kantoor van de weegbrug hoefde ik niets te vertellen. Iedereen wist al, dat de Oehoe zou komen. Rijdt u de aanhanger maar door tot bij het ontvangstkantoor. Het hoofd van de productieafdeling stond al buiten en zei: De man op die heftruc moet u aanspreken. Hij zal de Oehoe van de aanhanger heffen. Hij weet daar alles van. Maar ineens stonden er wel zes mensen om de aanhanger. Allemaal

Maar waar moest de Oehoe worden gestald. In de ontvangsthal is er alleen maar grof geweld. Alle werkers waren bang dat hij kon beschadigen. Op het productiekantoor werd beslist dat de Oehoe direct in bad zo gaan. Eerst het zoutzuurbad en daarna de spoelbaden.

Gelukkig had ik mijn fototoestel bij me en heb snel verschillende foto's gemaakt. Ook dat de Oehoe in het zoutzuurbad haast kopje onder gaat. Die foto is jammer genoeg niet zo scherp.

De verzinkerij belde twee dagen later, dat de uil gereed was. En ik vroeg: Hoe is de Oehoe uit het zinkbad gekomen. Uitstekend werd er gezegd, het kan niet mooier. Mijn hart klopte versneld. Ik geloof je, maar ik moet het eerst zien. Ik werd opnieuw behoorlijk onrustig. De andere dag ging ik samen met Bob de Oehoe ophalen. Bob was de chauffeur. Wees toch eens een beetje rustig, zei hij steeds. Maar ik had hier zo lang naar toegeleefd, ik fokte mezelf steeds opnieuw een beetje op.

Bij de aankomstbalie stapten we naar binnen om de afhaalpapieren op te halen. Daarmee konden we de Oehoe op halen en mee naar huis nemen. Nog een kort stukje rond het terrein rijden en we stonden bij de grote hal waar de gereed zijnde producten staan. Oh, ik zie hem al staan, daar links in de verte. We stapten uit en liepen naar de Oehoe toe.

Ik stond voor mijn mooie Oehoe. Het verzinken was bijzonder goed gelukt. Geen dichtlopen van de ruimte tussen de veren en ook geen druppels aan de punten van die veren. In een woord gezegd: Uitstekend. Ik voelde wat tranen in mijn ogen. Wat was ik inwendig gelukkig en blij. Het kon niet beter. Wat zorg en inzet al niet teweeg kan brengen. De mannen van de verzinkerij waren echte vakmensen.

Ik stond voor mijn mooie Oehoe. Het verzinken was bijzonder goed gelukt. Geen dichtlopen van de ruimte tussen de veren en ook geen druppels aan de punten van die veren. In een woord gezegd: Uitstekend. Ik voelde wat tranen in mijn ogen. Wat was ik inwendig gelukkig en blij. Het kon niet beter. Wat zorg en inzet al niet teweeg kan brengen. De mannen van de verzinkerij waren echte vakmensen.

De Oehoe werd op de aanhanger gehesen, neergelegd en met opgevouwen handdoeken beschermd en ondersteund. Daarna werd weer een netwerk van

touwen aangebracht en het geheel goed vastgesjord. Bob reed alles veilloos naar huis. Thuisgekomen werd de aanhanger met de glimmende Oehoe tot vlak bij de werkplaats gereden en daar geparkeerd. De aanhanger werd goed gesteund en vastgezet. De Oehoe lag onder een zeil te wachten op de aannemer die een sokkel zou gaan metselen waar de Oehoe dan op zou komen te staan.

Na een klein tijdje keek ik weer eens onder het dekzeil. Wat zag ik daar!!! De Oehoe was helemaal wit uitgeslagen. Op internet vond ik dat het witte roest was. Het bovenste deel van de verzinklaag was gecorrodeerd en dat gaf de witte aanslag. Er waren ook veel donkere vlekken. Die hadden er ook mee te maken. Bij de verzinkerij gaven ze aan dat het misschien was weg te borstelen, anders zou het in de buitenlucht ook wel wegtrekken en zou er een mooie gepatineerd oppervlak voor in de plaats komen. We zien wel dacht ik, maar ik was teleurgesteld.

Als basis voor de sokkel werd snel een zware betonbekisting gemaakt met de

maten 90 x 90 x 30 cm. Twintig zakken met 25 kg kant en klare sterke betonmortel pasten er in. Dat is totaal 500 kg. Nu zou de oehoe niet gemakkelijk meer om kunnen vallen. Een draadeindensysteem werd er in zijn geheel in opgenomen.

De aannemer verzorgde deze keer het totale sokkelwerk, bestaande uit de betonvoet en het metselwerk van de sokkel. Dat soort werk was voor hem bekend werk. Alles werd van te voren op zijn plek gezet en gelegd. Eerst het beton. Water in de

zo heel hoog. Je moest niet tegen de Oehoe op moeten kijken, maar op gelijke ooghoogte met hem staan.

Nu kwam er een moeilijk karweitje. Tenminste dat dacht ik. Hoe moest je een Oehoe van 250 kg over de draadeinden tillen? Daarvoor kon ik een vrachtwagen met een kraantje regelen. De draadeinden werden zo kort mogelijk op maat geslepen en de

kuip, een zak beton er in, doorroeren, nog een zak beton er bij, weer mixen, waarna het beton in de bekisting werd gestort. Het betonblok kwam zo gereed.

Op een eenvoudige wijze werd wat houten regelwerk gesteld en het metselen begon. Je zag een vakman aan het werk. De sokkel was in een mum van tijd gemetseld. Alles moest eerst wat uitharden. De sokkel was niet

gaten in de stalen grondplaat wat groter geboord. Zo zou het moeten lukken. De aannemer en Bob stonden voor dit werkje gereed. De Oehoe kon op zijn sokkel worden gehesen.

Ik had me wat zorgen gemaakt, maar het hijswerk ging zo soepel, voordat je het wist stond de Oehoe op zijn plek. Nog een klein stukje omhoog, de moeren nog wat bijstellen en daar stond de Oehoe vast op zijn plek. Naar dit moment had ik al die tijd naar toegewerkt. Een zucht van verlichting ontsnapte, eindelijk.

De aannemer stelde nog een stortrand samen en stortte een betonnen bovenplaat met een dikte van tien cm.

Door wat zwartsel door het beton te doen leek het na uitharding net een natuurstenen plaat. Het werk was nu op een haar na gevild. Het straatwerk werd aangeheeld en de sokkel na volledige uitharding nog wat gepoetst.

Het afrondende werkje was het nabehandelen van de Oehoe. Alle zinkuitsteeksels en zinkdruppels werden verwijderd en het hooft werd weggeslepen. De Oehoe werd nog wat gepoetst. Hij was echt goed verzinkt. Jammer van de witte uitslag. Alle troep rondom de sokkel werd opgeruimd en alles aangeveegd.

Daar stond de Oehoe te pronken. Van alle kanten was de uitstraling fraai. Dat fraai is in de vogelwereld de beste beoordeling. Voor die rare vogel, had het haast niet mooier gekund.

Het werkstuk "De Oehoe" was af. Het gaf me een bijzonder goed gevoel. Alles wat de Oehoe betreft was goed

verlopen. Inwendig was ik reuze blij.

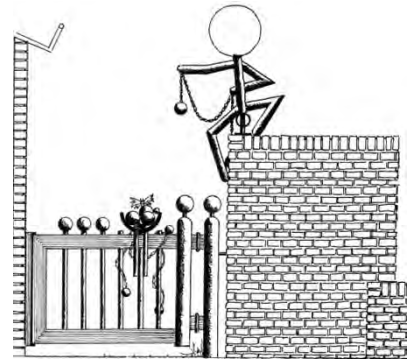
Later, toen ik mijn nieuwe creatie "Het Hek Opzij" naar de verzinkerij bracht, kwam bij de productieafdeling de witte roest op de Oehoe weer ter sprake. De witte aanslag was niet erger geworden. Ik dacht zelfs, dat de aanslag al wat weggetrokken was. Men opperde, dat de witte roest waarschijnlijk was ontstaan door het afdekken van de Oehoe met een dekzijl terwijl hij op de aanhanger lag. Het komt echt nog wel goed hoor, zei de chef van de productie. Maar bij het constructiebedrijf zei men: Het kwam wel door vocht, maar het ontstaan was er waarschijnlijk al voor dat de Oehoe op de aanhanger lag. Jammer.

"Het Hek Opzij" nr. 130101011

Tussen het hoge muurtje en het huis, opzij bij de parkeerplaats wilde ik een hek maken. Dit om onbekende bezoekers buiten de tuin te houden. De bedoeling was: Eerst bellen, kijken en dan pas het hek openen. Daarna kon men doorlopen tot aan de buitendeur. Een schetsontwerp was al eens eerder gemaakt. Het was een eenvoudige fantasie in vergelijk en overeenstemming met de pollebol "Bollemans" op het hoge muurtje.

Bij een constructiebedrijf liet ik in platte buis 50 x 100 mm de U vorm van het hek maken. In mijn werkplaats had ik daar niet het goede gereedschap voor. Ook werden de achttien grote doorvoergaten van 30mm bestemd voor de zes staanders in het profielijzer geboord. Een lange tijd stond dit stuk hekwerk in de werkplaats tegen een zijkant te wachten. De Oehoe, het andere hek en het vliederventje hadden voorrang. Die waren nu geheel gereed, waardoor de werkzaamheden aan "Het Hek Opzij" konden beginnen.

Eerst waren de stijlen aan de beurt. Zes stuks. Op vier stijlen werd een bol gelast. Een secuur werkje, want de bollen moesten er keurig recht aan vast zitten. De uitvoering werd al direct anders. De diameter van de bollen werd in plaats van de getekende 100 mm vergroot naar 120 mm. Ook kwamen er vier bollen aan in plaats van drie. Om die vierde bol werd nu de mand gecreëerd. Het maken van de mand was een en al een eenvoudige fantasie. Het leek ook een eenvoudig werk. Het gros van de materialen had ik al

bij elkaar gezocht, maar de uitvoering moest nog worden bedacht. Tekenend had geen zin. In gedachten zag ik het model groeien, maar in werkelijkheid werd alles toch nog anders.

De mand zat er snel op. Twee liggende buisjes waar de gestileerde mand op zou komen te staan werden op het hekprofiel gelast. Het laswerk was opnieuw wat minder strak en ik kon het daarna met de slijpschijf niet goed meer corrigeren. Bij de Oehoe was dat ook al zo. Het stoort me mateloos, maar ik kan het niet anders. Nu slingerde ik een ketting door de mand en rondom

de stijlen. Aan de einden van de kettingen kwamen bollen gelijk aan het er bovenstaande mannetje op de muur. Nu kon ik de mand ook vullen met bollen. Ik had nog wat verschillende stalen bollen bij de grossier gehaald. Eerst kwam een grote bol op de stijl en daarna vulde ik de mand met bollen, groot en klein door elkaar. Het werd weer super gek. De mand was gereed en ik begon aan de ronde staander opzij van het hek.

De bol op de staander kwam op exact een zelfde hoogte als de grote hoogste bol van de mand. Na enig meet- en rekenwerk werden de juiste lengtematen bepaald. Het was een heerlijk klusje. De stijl en de bol moesten daarna in een lijn komen en de stijl werd aan het hek gelast. Het werd een wonderschoon geheel.

Toen ik het hek wat nader beschouwde, zag ik dat er nog wel een bol met ketting bij kon. Dat week dan wel af met het mannetje op de muur, maar alle kettingbollen tezamen waren dan in een oneven aantal en dat oogde toch wel beter. Maar ik had geen zware ketting meer. Oude kettingen haalde ik altijd bij een oud-ijzerhandel op het industrieterrein in het havengebied in IJmuiden. Er zaten minstens twee handelaren in oud ijzer, maar omdat het industrieterrein zo bijzonder groot is, wist ik nooit precies waar ze zaten. Dan reed ik maar wat rond en genoot van al die verschillende bedrijfjes. Ik kwam de eerste oud-ijzerhandel tegen, maar die had niets. Ze zijn altijd wel bijzonder vriendelijk als je wat komt vragen. Na veel omzwervingen kwam ik de tweede handelaar tegen.

Ik naar binnen. Mag ik op het terrein zoeken naar een stuk ketting, vroeg ik. Er zal niet veel liggen, maar je doet je best maar, jongen.

Het was zo heerlijk om tussen al dat oude ijzer te snuffelen. Je zag van alles. Allemaal materiaal dat eerder ergens voor gebruikt was, maar wel was afgedankt. Ook oude machineonderdelen. Je zag de complete machine zo weer voor je. Die had een lange tijd goed gewerkt. Jammer, maar wat zou er voor in de plaats zijn gekomen. Niet getreurd, de tijd en de techniek schrijven voort.

Er lag werkelijk niets. Ja toch. In een hoek bij nog ander goed te gebruiken materiaal zag ik het opeens. Daar lag op een hoop een lang stuk ketting. Het had de juiste afmetingen gelijk de ketting die ik nodig had. Ik naar binnen. Er ligt vlak bij de achterdeur een hoop lange en grote ketting. De ketting heeft precies de maat die ik nodig heb. Nou jongen, die oud-eigenaar is van mijn leeftijd en zegt het woord jongen doorlopend en waarschijnlijk ook al ver voor ik hem kende, dan gaan we toch even kijken. Hoeveel heb je nodig? Een kleine meter, zei ik. Nou jongen, dan slijp ik er toch een stuk van af. Zo kwam ik aan mijn stuk ketting bestemd voor de derde bol. Vriendelijk bedankt, zei ik nog.

Thuisgekomen legde ik de ketting op de werkbank. Ik had een heerlijk en voldaan De volgende werkdag pakte ik de ketting en een reeds voorbewerkte bol en laste die aan de ketting. Daarna werd de ketting door verschillende openingen gevoerd en ook vastgelast. Het leek wel wat met die drie bollen hangend aan kettingen aan het hek.

De mand met bollen had nog wat extra's nodig. Van alles schoot door mijn gedachten. Uiteindelijk koos ik voor een derde vechtmier, twee op de brievenbus en een op het hek. Eerst maakte ik de kegel van het onderlijf, daarna een staaf waaraan de poten en de kop vastgelast konden worden. Ik had natuurlijk al

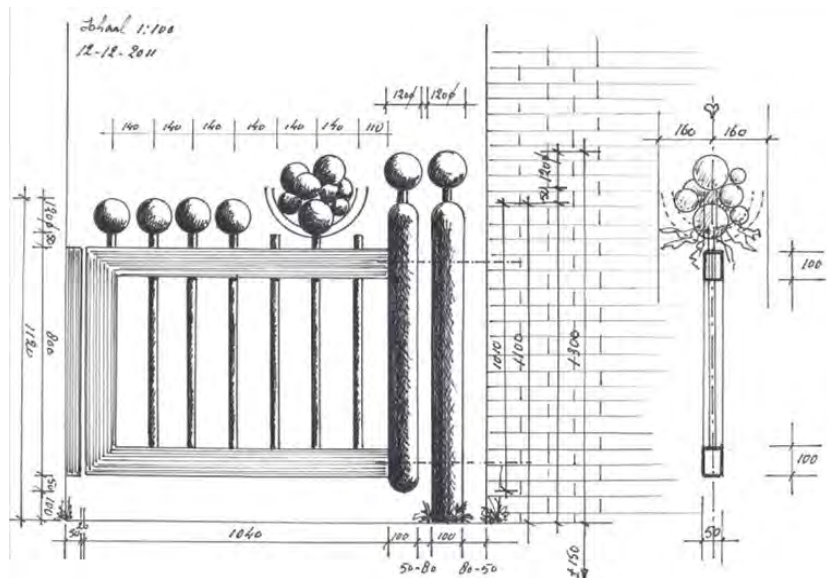
iets speciaals bedacht. De vechtmier lag heerlijk op zijn rug. Het was een zuiper en had een glas drinken in zijn poot. In zijn andere poot een iPad of zo. Wil je dat doen, dan moeten vier van de zes poten andersom aan het lijf worden gelast. Dat lukte. Op naar het tussenlijf.

Ik hamerde een stuk buis plat. Het werd een ovaalvorm. Dat stuk buis sleep ik in de lengte door het midden en sleep en tikte het stuk in een langwerpige schaalstuk. Het leek wel wat en het halve lijfstuk werd vastgelast. Op de plaats van de poten waren uitsparingen gehouden. Het zelfde werd met het andere lijfdeel gedaan. Samen vormden ze een goed lijf. De kop was nu aan de beurt.

Los van het miergedeelte werd de kop op een gelijke wijze als hiervoor gevormd. De kop heeft twee kamvormige beenderstukken om een prooi goed vast te kunnen houden. Verder nog twee grote ogen, twee voelsprieten en drie verschillende openingen. En natuurlijk een grote bek. Wat een pielwerk. Het grootste probleem was steeds, dat ik met de slijpschijf niet overal meer bij kon komen. De afwerking werd daardoor maar matigjes. Uiteindelijk werd de kop aan het lijf gezet. Het was een echte vechtmier geworden.

De vechtmier zat nog niet vast aan de bollen. Het geheel werd nog wat gecontroleerd en de mier werd op zijn plaats gezet en vastgelast. Er was weer een stukje hek gereed.

Maar, er was toch nog een klein probleempje? Kon het hek wel tussen de muren van de bedoelde opening? Ik wilde voor alle zekerheid de maatvoering opnieuw en zelfs heel nauwkeurig opnemen. Niet dat ik twijfelde, maar toch. Voor het gevoel leek het hek dat ik gemaakt had veel te groot en de opening een beetje te klein.

Ik noteerde eerst weer exact alle buitenmaten. Daarna ook de exacte maatvoering van het gemaakte hek. Met al deze gegevens stelde ik een zeer professionele werktekening samen met daarop al die juiste maatgegevens. Nu kon ik vrij gemakkelijk de maatvoering van de scharnieren bepalen. Ik had dezelfde scharnieren als bij het hek voor aan de weg. Ik kon mijn fantasie weer laten gaan. Het werd opnieuw een mooi scharnier systeem.

Er kwam wat tussendoor

Het was anderhalve week voor Kerstmis en het werk kwam voor een korte tijd stil te liggen. Ik zou er niet eerder dan begin januari 2012 weer aan verder werken.

Intussen maakte ik samen met mijn kleinzoon Bas de "Tuinman op een tafel" nr. 107150208 los van zijn sokkel. Deze pollebolle-creatie werd naar het midden van het grasveld gesleept en daar schoongemaakt en in de was gezet. Daarna zag de pollebol er weer piekfijn uit. De tuinman op de tafel werd naar een tuincentrum in Noordwijkerhout gebracht. De tuinder zorgde zelf voor de aansluiting en de opstelling.

Jaar 2012

Met Nieuwjaar knuffelde ik mijn vrouw en wenste haar voor jaar 2012 opnieuw het allerbeste. Weer een jaar om. Zoals gewoonlijk werden daarna aan velen ook de beste wensen voor het nieuwe jaar geuit. Maar ik moet bekennen dat het er ook wel weer eens bij inschoot. Vroeger al. Dan ging ik direct weer aan het werk en was daar zo intensief mee bezig, dat ik vergat de complimentjes te uiten. Anderen wensten je dan als eerste het geluk toe en zo kwam het meestal toch nog wel in orde.

Het Hek Opzij vervolg

De ronde staander die uiteindelijk vast aan de muur zou komen te zitten werd verder afgewerkt. Met veel gevoel werd daarna aan de scharnieren begonnen. Eerst de scharnieren delen aan de kant van het hek. De plaats werd bepaald, dusdanig dat de scharnieren delen die aan de staander kwamen te zitten er nog onder pasten. De lengte van de scharnierstukken werd van de tekening afgelezen en als zodanig gemaakt. De scharnierhelften van het hek werden vastgelast. Het hek werd op een kistje op de goede hoogte gesteld, dusdanig dat de muurstaander er op maat naast kon staan. De grote bollen zaten even hoog. De scharnier helften van de muurstaander werden in de andere

scharnierstukken geschoven en exact aan de muurstaander vastgelast. Nu moest alles passen en kunnen draaien. Dat lukte, het leek wel wat. Als het hek op slot zou zitten, mocht je het niet van de scharnieren tillen. Dus werd er aan het onderste scharnier nog een pal gezet die in een gleuf van het andere scharnierdeel draaide. Slim hoor.

Het volgende werk was het speciale sluitwerk. Van te voren had ik al heel wat systemen bedacht. Het moest eenvoudig zijn, maar wel een beetje

geheimzinnig. Niet iedereen mocht het hek zomaar open maken. Ik had al iets slims bedacht. Nu nog het maken.

Er werd nog een extra bol van 100 mm rond op het hek gemaakt. We noemen het de sluitingsbol. Op de voorgaande werktekening staat hij al aangegeven. Op dezelfde afstandsmaat als bij de andere bollen kwam nu een kort buisje op het hek staan. Daarin paste een bol met daaraan een massief stuk staaf. De staaf, die zich in het korte buisstuk goed op en neer kon bewegen, kwam in het kokerprofiel van de sluitkant uit. De bol stuitte op de bovenkant van het korte buisstuk. Je kon geen verschil zien met de andere bollen. Aan de onderkant van de staaf werd een hevelconstructie bedacht en wel zo, dat als je de bol omhoog tilde de hevelpunt vanzelf naar beneden zou gaan. Zo werd het hek geopend en gesloten. Ingewikkeld? Nee, het was juist simpel en eenvoudig.

De afsluitplaat van het palsysteem was in een bijzondere uitvoering. Een oog gaf wat extra dimensie aan het geheel, maar was nergens voor nodig

Het sluit- en aanslagpaaltje voor aan de muur was het laatste werk. Daar sloeg het hek tegenaan en het andere deel van het slot was hierin opgenomen. Passen en meten en het slim maken van diverse palletjes, plaatjes en gaten, ja ook dit laatste onderdeel was gereed. Het was toch wel een bijzonder hek.

Na een laatste controle werd het hekwerk op de aanhanger gelegd en stevig vastgebonden. Op naar de verzinkerij. Daar reed ik de auto en aanhanger met alle hekwerkonderdelen eerst op de weegbrug, waarna ik doorreed naar het losgedeelte. Met een vorkheftruck werd het hek op een pallet in de buitenlucht neergelegd. Nu tussen al de andere te verzinken stukken. Deze keer dus geen voorkeursbehandeling.

Voor dat ik naar huis ging reed ik de auto, nu zonder het hekwerk, opnieuw op de weegbrug, waardoor het gewicht zonder het hekwerk kon worden bepaald. Het hekwerk woog 80 kg.

Na een paar dagen haalde ik het hek weer op, het zag er goed uit. Thuis gekomen zette ik het hek provisorisch op zijn plaats. Het stond mooi, exact zoals ik het had bedacht. Nu alleen nog maar het plaatsen.

Alhoewel ik behoorlijk veel zin had om het hek direct op zijn plaats te monteren kwam er onverwachts een stop op het werk. Het begon in de laatste dagen van januari ineens hard te vriezen. Vanwege die zeer strenge vorst kon er niet met chemische ankers worden gewerkt, waardoor er ook niets kon worden vastgezet. Twee Amsterdammertjes, paaltjes die in de weg stonden, werden door kleinzoon Bas wel al verplaatst en de scharnierpaal waar het hek aan hangt door hem tijdelijk ingegraven en voor proef tegen de muur opgesteld. Het was dus wachten tot de vorst voorbij was.

Na de vorst zette ik de scharnierpaal vast aan de muur. Dit lukte uitstekend. Zoon Bob, wie anders, hielp met het tilwerk en het hek schoof over de scharnierpenen. Lekker draaiend in het vet zwaaide het hek heen en weer. Het liep zoals het bedoeld was.

Het paaltje op de muur aan de sluitkant kwam in de wacht te staan. Vele andere karwijtjes binnen in huis kregen voorrang, maar zo snel het kon zat de sluitpaal, nu met keilbouten, vast tegen de muur. Het paste op de millimeter, dus was het net te krap. Slijpwerk en een paar flinke tikken met een bankhamer zorgden voor een wat ruimere passing. In de bankschroef en op de werkbank werden de onderdelen van het slot wat nabewerkt. De benodigde gaten zaten vol met zink. Ook moesten er nog andere delen worden gemaakt. Het was vooral veel priegelwerk om al die

stukken van het leuke sluitwerk op de juiste plaats te krijgen. Maar ook dat lukte en het geheime slot werkte uitstekend. Als je niet wist hoe het werkte kreeg je het hek echt niet open. Het was goed gevonden.

Ook dit hek was weer een gek project geworden. Je moet zelf ook wel een beetje gek zijn om zo iets te verzinnen. Kleinzoon Bas heelde vakkundig het laatste stukje straatwerk aan. Het gekke hek was nu geheel gereed. De foto werd een mooi plaatje.

Ik keek nog eens uitgebreid naar het hek en zag ineens dat Bollemans los op het muurtje zat. Boomhakkers, die takken van een boom hadden gezaagd, hadden deze door de opening van het hek getrokken. Zo sleurden ze ook Bollemans haast mee. Het muurtje scheurde en Bollemans zat los. Zou ik deze pollebol eens gaan vernieuwen? Een geheel nieuwe pollebol zou op het muurtje komen, compleet met een betonblokje op de hoek van de muur. Ik besloot om een meer bijpassende Bollenman te gaan maken.

"Bollenman" nr. 130030412

In gedachten had ik al een plannetje gemaakt. De nieuwe Bollenman zou, wel weer op de hoek van het muurtje, op een bol van 200 mm komen te zitten. Dit in overeenstemming met al die bollen van het hek. Toevallig vond ik een tweede bol van 200 mm rond. Die zou dan in een van zijn handen moeten komen zodat hij de bol bovenop de mier zou kunnen laten vallen. De punt van de muur, zou ik eerst in hout namaken, waardoor ik een goede zithouding van Bollenmans kon bepalen. Voor de goede orde moest ik alles nog

tekenen. De lengte van de armen, de benen en het lijf wist ik wel en zonder een schetsontwerp sleep ik met de haakse slijpschijf alvast alle delen van de ledematen op maat uit een buis van 60 mm rond. Ook laste ik er nog de halfbolle doppen en de kwart bochten aan. Het geheel werd mooi glad afgewerkt. Een schetsontwerp was nodig om te bepalen hoe het verder moest.

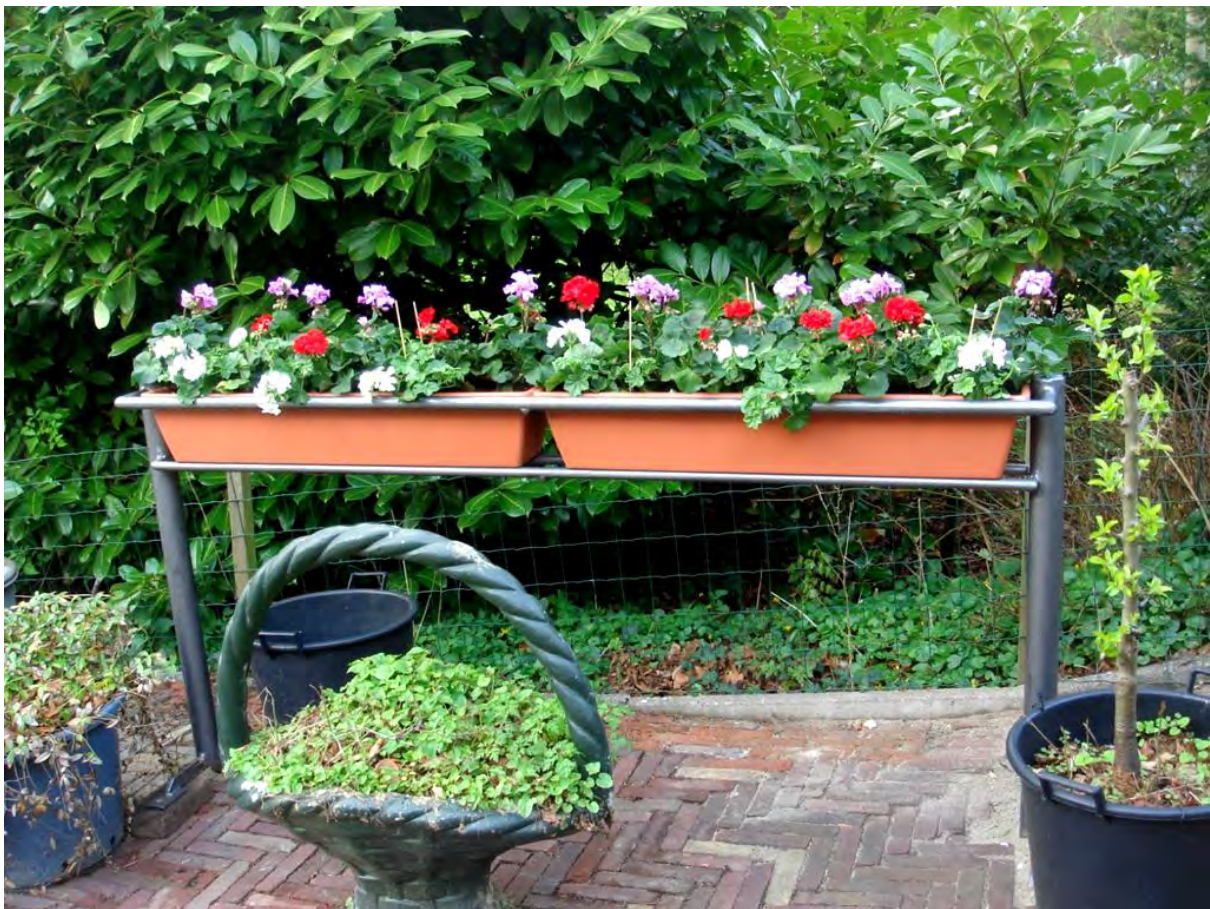
"Bloemenbak" nr. 131100412

Mijn vrouw Paula zou eerdaags jarig zijn. Dinsdag na Pasen welgeteld. Normaal geven wij geen dure cadeaus, maar ik wilde toch wel iets doen. Op de donderdagmiddag voor Pasen was ik zomaar wat bij een tuincentrum aan het rondlopen en keek naar de verschillende planten die er te koop waren. Ik kwam uit op geraniums en kocht verschillende paarse en rode geraniums en voor daartussen nog wat witte hanggeraniums. Ook kocht ik twee lange smalle kunststof plantenbakken van een meter lengte. Daar zou ik de geraniums dan in gaan zetten. Thuis zette ik de boel op de werkbank en kreeg het idee om een standaard voor de twee bakken te gaan maken. De geraniums werden tijdelijk in twee grote lege cementkuipen ondergebracht en buiten neergezet. Ik begon met het edele denkwerk. De andere morgen was ik uitgedacht en wist hoe ik het ging maken. Al vroeg was ik in het magazijn materiaal aan het vergaren. Die buis en die buis en ook nog die buis. Samen zouden ze de basis van de standaard vormen.

Ik begon aan een smalle rechthoekige vorm gemaakt met ronde buis en passend om de bovenkant van de twee bakken in lengteopstelling. Daarna een

dunnere rechthoekige buisvorm voor onder de onderkant. Twee staanders van 60 mm rond werden de poten. Het was veel slijp en laswerk, maar ik was niet te stoppen. Ik maakte nog voeten onder de poten en doppen op de staanders. Het geheel was keurig in elkaar gelast. Ik zette de bakken in de standaard en het paste voortreffelijk. Maar ik had te intensief gewerkt en mezelf weer eens gesloopt. Ik kon geen poot meer verzetten. Kreunend lag ik in mijn stoel. Maar na een nacht slapen was het lijf weer in een redelijk normale toestand.

De andere morgen haalde ik speciale metaalverf en de standaard kreeg een grijs kleurtje. Dat was dus op Paaszaterdag. Op eerste Paasdag werden de bakken gevuld met korrels, worteldoek en zwarte grond en de geraniums werden er in gezet. De bakken werden in de standaard geplaatst. Alles

gebeurde in het geniep, want Paula mocht er niets van weten. In de avond van de tweede Paasdag hielp Bob me om de standaard naar buiten te dragen naar een speciale plek in de tuin. Die had ik al uitgezocht. Daarna werden de twee lange plantenbakken nog aangedragen en beiden opnieuw in de standaard gezet. Het stond best wel mooi. De andere morgen was Paula jarig. Ze moest in de tuin kijken en ja hoor ze zag de bakken. Ze was er blij mee. Ik had een bijzonder verjaardagscadeau gemaakt. Het leek weer als vanouds, iets

bedenken en ook direct doen. Alhoewel het krap dag was, had ik er nu wel de tijd voor. Alles op het laatste moment en nog net op tijd, dat hoort wel bij me.

Bollenman vervolg

Staande voor de werkbank voelde ik, zoals zo vaak, weer een grote zin om aan een pollebol te gaan werken. Op de werkbank lagen de eerder gemaakte stukken voor een nieuwe Bollenman. Ik besloot om er de andere morgen mee verder te gaan. Niet al te vroeg schoot ik in mijn nog smerige werkkloffie en opnieuw staande voor de werkbank bedacht ik: Ik heb geen schetsontwerp! Maar zonder een schetsontwerp kan ik toch ook wel zo'n pollebolle mannetje maken. Het had zich al in mijn kop gevormd en vastgezet.

Elk bovenbeenstuk werd passend op het lijf geslepen. In het lijf kwamen ter plekke twee grote doorvoergaten. De bovenbenen werden vastgelast. De Y combinatie paste goed op de grote bol waar het mannetje op zou komen te zitten. Het voordeel van een zitbol is dat het mannetje naar alle kanten kan

worden rondgedraaid en gebogen, waardoor eenvoudig de uiteindelijke zitstand kan worden bepaald. De stand van de kniegewrichten werd nu uitgezet, de knieën op maat geslepen en daarna aan de bovenbenen vastgelast.

Het lijf met de benen zat voortreffelijk in elkaar. De armen waren het volgende werkje. Om de juiste zithouding te bepalen laste ik eerst de grote zitbol onder de billen van het mannetje. Het mannetje werd op de tijdelijke sokkel neergezet waarna de goede stand van de armen kon worden bepaald. Een armuiteinde moest recht voor het muurtje

uitkomen en het einde van deze arm 50 cm voor deze muur. De grote bol die hij in zijn hand had kwam dan recht boven de mier te hangen. De linker arm was hiervoor het meest geschikt. Dus werd deze arm in een goede stand aan het lijf vastgelast. Het verliep allemaal uiterst eenvoudig.

De rechter arm liep als tegenhanger van de naar voren stekende linkerarm naar achteren. Trots zat het mannetje op het houten nepmuurtje boven op zijn bol. Daarna maakte ik nog een ophangoog in zijn linker hand met daaraan twee schakels van een oude ketting. De bol werd aan een van de schakels vastgezet.

Het volgende gedeelte was de bevestiging van de pollebol op de muur. Omdat ik een paar dagen niet aan het geheel kon werken had ik voldoende tijd om hierover na te denken. Van alles speelde door mijn hoofd. Steunen, beugels en andere moeilijke constructies. Ook een profiel over de gehele bovenkant van de muur. Dat laatste vond ik het beste om mee verder te gaan.

Het profiel werd een buis van 100 mm rond met op de einden een half bolle dop. Onder de buis maakte ik drie speciale steunen om de boel mee vast te zetten. Op de buis twee draagplaatjes waar de zitbol aan vast kon worden gezet. Alles bij elkaar een leuk werkje. Maar toen het gereed was kreeg ik een onprettig gevoel. Het klopte niet. Dit mannetje met al dat extra's paste niet bij het hek. Het was te kolosaal en te overheersend. Ik liet het werkstuk maar wat sudderen en zette de buis met het mannetje met een klem op de werkbank vast. Zo nu en dan keek ik naar. Het moest anders, dat was zeker.

Voorzichtig ontstond het idee om de grote hangende bol niet meer boven de mier te hangen en het mannetje wat meer naar achteren, zeg maar midden op de muur te zetten. Voor de bevestiging kon dan een soort bladerendak over het muurtje worden gehangen waar de grote zitbol dan in lag. Het bladerendak werd een soort bladerenschotel. Het geheel werd aangevuld met wat kleinere bollen

en andere toestanden. Ik droomde wat weg en voorzichtig kreeg de nieuwe afwerking van de Bollenman weer wat vorm. Had ik dan toch eerst een schetsontwerp moeten maken of had ik te maken met te veel zelfoverschatting. Maar ik kon er niets aan doen, zonder schetsontwerp en op gevoel ging ik weer met de Bollenman verder.

De lange buis sleep ik los van de bol. Weg er mee. Ook de grote bol hangend aan zijn hand sleep ik weg. Zodoende bleef alleen het mannetje zittend op de bol nog over. Wel kaal. Zoals eerder aangegeven zou de Bollenman in de nieuwe opstelling ongeveer midden op de muur komen te zitten. Ik maakte een lange pin aan de bol. Die zou later in een passend te maken gat boven in de muur worden gestoken. Rondom de bol werd een compositie van bladeren, bollen en andere decoraties bedacht. Net of de bol in een bedje van bladeren lag. Ik leefde me weer heerlijk uit. Stuk voor stuk werden de blaadjes en decorstukken opgebouwd. Het werd weer gek. Het was veel, spannend maar ook een bijzonder leuk werk. Zeg maar opbouwend. Ik leefde me helemaal uit.

En zoals gewoonlijk moest ik weer opletten dat ik er niet teveel van maakte. Ik vormde van alles rond de bol, goed oplettend dat er steeds voldoende ruimte was en bleef tussen alle metaaldelen. Dit voor een goede doorstroming van het vloeibare zink tijdens het verzinken. Op een gegeven moment was er een stop. Je moest de zitbol blijven zien. Nu nog wat over de muur hangende bladeren aan de onderkant maken, want die waren nodig om de Bollenman aan de muur vast te zetten. Hangend in de takel leek het wel wat. Maar de pollebol had nog lege handen. Dat kon niet. Er moest een klein verband met het hekwerk blijven.

Daarom werd een kleinere bol van 120 mm aan een stuk ketting aan zijn linker hand gehangen. Ook dat leek wel wat.

Als laatste werden nog de benodigde gaten voor doorvoer van het zink in de bollen, benen en armen geboord. Voor de foto werd er tijdelijk een opalen lichtbol op de Bollenman gezet. Ook dat leek wel wat, De Bollenman was gereed en ging op transport naar de verzinkerij.

Bij die verzinkerij is het ook niet meer wat het geweest is. Een domme man aan de balie dacht dat ik wat op kwam ophalen. Wel honderd keer zei ik, dat ik wat kwam brengen. Een andere medewerker in het kantoor legde het aan hem uit. Hij gaf mij de schuld van zijn onbenulligheid. Ik liet het maar over me heen gaan. De man kon er waarschijnlijk ook niets aan doen dat hij een sukkel was.

Toen ik na een week de Bollenman kwam ophalen zag ik het meteen. Weer was het zinkwerk aangetast door een aanslag van witte roest. Ik werd er droevig van. Ik ging niet in discussie. Ze proberen zich er toch steeds uit te praten. Ik was wel zwaar teleurgesteld. Zou ik eens naar een andere verzinkerij gaan?

Thuisgekomen zette ik de aanhanger op zijn plek. De Bollenman moest voorlopig maar op de aanhanger blijven liggen. Ik moest eerst bedenken wat ik er verder mee zou gaan doen. Er was wel een idee, maar ik had een weekend lang om er verder over na te denken. Maar nee hoor, vrijdagmiddag boorde ik in een laag muurtje vlak bij de werkplaats een diep gat van 25 mm. Daar kwam een proefopstelling. Bob tilde de andere dag de Bollenman van de aanhanger en zette hem op het muurtje. De pin in het gat. Het paste precies en het stond mooi. Ik was blij met de proefopstelling. Nu kon ik goed bepalen hoe straks de aansluitkabel zou moeten gaan lopen.

Twee dagen later bekeek ik de bestaande toestand van de bekabeling bij de oude nog weg te halen pollebol. "Bollenmans". Die zat nog op de losgebroken punt van de stenen muur. De nieuwe pollebol zou ongeveer in het midden van deze muur komen. Boven in de kop van de muur had ik ooit een voedingskabel in de muur gefreesd. Bij het eerste hakwerk merkte ik dat de kabel zonder een beschermbuis was aangelegd en daarna met keihard snelcement was aangesmeerd. Het ophakken moest daardoor zeer zorgvuldig gebeuren. Op de plaats van het nog te boren gat begon ik de kabel vrij te maken. Het ging zo moeilijk dat ik besloot om vlak bij het nieuwe aansluitpunt een montagedoos in de kabelloop te maken. Dan hoefde ik niet zoveel te hakken en ook de muur niet zoveel te beschadigen. Met een haakse slijper sleep ik met een diamantschijf op de juiste plaats van de zijkanten van de montagedoos een smalle gleuf in het steen. Nu kon het vierkante gat voor de montagedoos

eenvoudig worden uitgehakt. Nou ja eenvoudig? Ik leek wel een oude beeldhouwer. Met een tamelijk botte houtbeitel tikte ik voorzichtig het steen weg. Daardoor bleef de muur verder heel. De kabel werd op lengte ingekort en aangesneden. De doos werd over het kabeleind in het gat geschoven en kit werd onder en opzij van de doos aangebracht. Met schroeven werd de montagedoos vastgezet. Op het kabeleind in de

doos werd voorlopig een kroonsteentje gemonteerd. De elektrische aansluiting was gereed. Het andere eind van de oude kabel werd afgehakt.

Nu kon het gat voor de pen onder de zitbol van de Bollenman worden geboord. De proefboring nodig voor de tijdelijke proefopstelling had geleerd hoe ik dat het beste kon doen. Heel voorzichtig boorde ik met een dunne lange steenboor het eerste gat. Wat was die muur nat. Een iets dikkere boor maakte het gat groter. Een derde boor van 25 mm dik zorgde voor het juiste formaat. De diepte van het gat was meer dan 30 cm. Het voorbereidende werk was klaar. De Bollenman kon op de muur.

Een volgend moeilijk lijkend werkje was het invoeren van de kabel in het pollebolle armatuur. Het was geen rechte weg. Kronkel de kronkel zou je kunnen zeggen. Ik had wel voldoende hulpgangen gemaakt, zodat ik de trekdraad zou kunnen sturen. Het was spannend. Maar het lukte. Het was wel twee uur werk om de kabel door de buizen te voeren. Ik monteerde meteen ook maar het armatuur op de pollebol. Ik was een beetje trots dat het was gelukt.

De Bollenman stond helemaal gereed om op de hoge muur bij het hek te worden geplaatst. Maar eerst demonteerde ik Bollenmans op het losse muurgedeelte. De moeren draaide ik van de draadeinden en ik tilde hem er zo vanaf. Ik liet het losse muurwerk zitten. Wel sleep ik de vier draadeinden gelijk met de muur. De kabel onderging hetzelfde lot. De Bollenman kon er op.

Met Bob maakte ik een afspraak. Een gewicht van 40 kg kan hij wel tillen. Niet boven zijn hoofd. Daarom zette ik de stevige teakhouten tuintafel tegen de muur. Ik had nog zes korte balkjes en wat stellingplanken liggen. Daarmee maakte ik een behoorlijk stevige ophoog op de tafel. De ophoog was opgebouwd tegen de muur. Bollenman werd van zijn tijdelijke staanplaats getild en met de kruiwagen naar de muur en de tafel vervoerd. Met gemak tilde Bob de Bollenman op de tafel en daarna op de ophoog. Al hoewel we er tegenop hadden gezien tilde hij de pollebol zo op zijn plek op de muur. Twee balkjes tussen de voetplaat en de muur zorgden voor voldoende afstand tussen de

muur en de voetplaat. De elektrische kabel werd in de montagedoos ingevoerd en aangesloten. Dat was weer een werkje voor mij. De deksel ging op de doos en met kit werkte Bob alles af. Weer tilde Bob de pollebol wat omhoog en trok ik de balkjes weg. De pin aan de onderkant zakte verder in het gat. Het kabeltje schoot verder in de bol en.... de Bollenman stond op zijn plek. Het was zonder problemen voor elkaar gekomen. Een mooie nieuwe opalen bol van 40 cm rond maakte het geheel gereed. Het was echt mooi geworden en ik was blij met de nieuwe Bollenman.

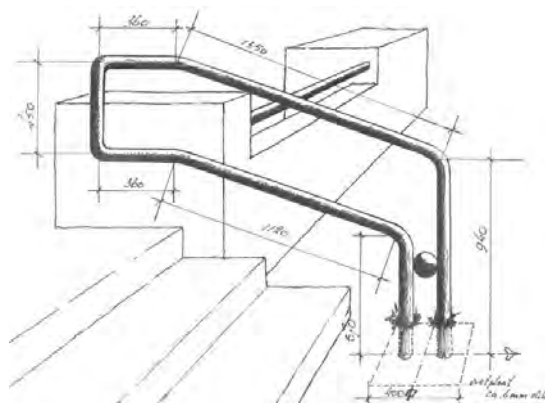
Ik bedankte Bob, maar hij hielp eerst met de boel op te ruimen. Op zo'n moment voel je je een trotse Pa. Ik maakte nog wat foto's en weer was een project gelukt. Wat is pollebolle figuren maken toch een leuk werk.

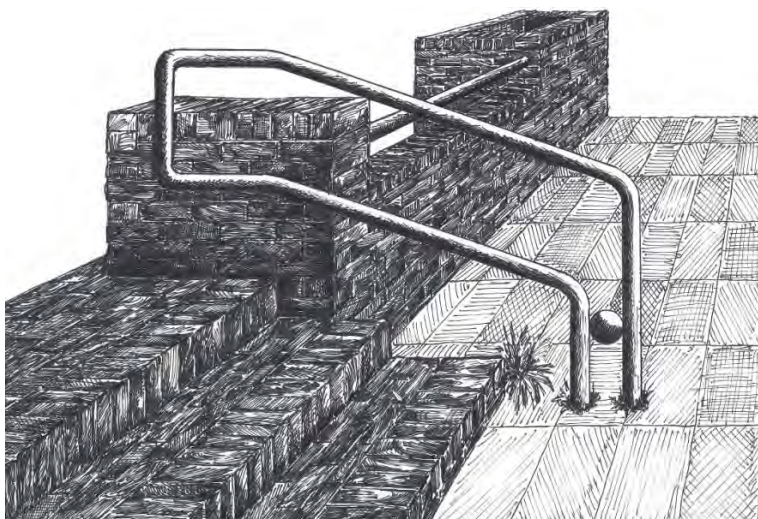

"De trapeuning" nr. 132150612

De korte strenge winter had zijn tol geëist. Er waren best veel planten in de tuin bevroren. Ook de struiken naast de stenen trap naar het lage tuingedeelte waren er aan gegaan. Ik haalde ze weg en er ontstond er een gevaarlijke afgrond naast die stenen trap. Tijdens het trappenlopen was er geen houvast en geen opvang door die robuuste struiken meer, dus besloot ik een trapeuning te verzinnen. De maten van de trap werden opgenomen en de trap werd getekend. Vanzelf ontstond nu het model van de trapeuning.

De voorraad buismateriaal was haast op. Nieuw buismateriaal werd bij de smid opgehaald. Bochten en dergelijke waren nog voldoende in voorraad. Ik maakte

eerst een werkschets en met een grote zwaaihaak nam ik de schuine van de trap op. De leuningstukken werden stapsgewijs op maat geslepen. Werkend van links naar rechts werd het geheel opgebouwd. De bochten werden ook onder de juiste hoek op maat geslepen. Alles werd zo stuk voor stuk in elkaar gezet. Het was best moeilijk

om de leuning tijdens het lassen in een plat vlak te houden. De laatste twee buizen liepen net als de anderen buizen keurig evenwijdig naast elkaar. Het was weer goed gelukt. Voor alle zekerheid werden in plaats van een bol nog twee afstandsstrips tussen de buizen gelast.

Als laatste werd een voetplaat onder de buiseinden gelast. Het geheel werd nog gecontroleerd en de leuning ging mee naar de verzinkerij. Een week later haalde ik de leuning weer op. Opnieuw was het verzinkwerk niet schitterend uitgevoerd. Kleurverschil en een witte aanslag waren ook nu weer aanwezig. Waren ze bij die verzinkerij niet in staat om perfect werk af te leveren. Ja ik kreeg weer de schuld. De gebruikte materialen waren te verschillend en daar kwam het door. Ik nam me voor om naar een andere verzinkerij uit te zien.

Voor proef zette ik de leuning op zijn plaats en het was zoals het bedoeld was. Het straatwerk werd opgehaald en onder de poot werd een tegel op de goede diepte neergelegd. Met houten balkjes werd de leuning nauwkeurig gesteld. Ja, zo leek het wel wat. Zeer exact tekende ik de bevestigingsgaten voor de steunen op de muur af en haalde de leuning weer weg. Ik gebruikte chemische pluggen bestemd voor draadeinden van 10 mm. In de poreuze steen boorde ik met een dunne steenboor de gaten eerst voor.

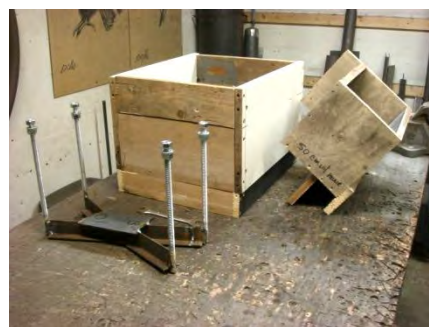

Daarna met een boor van 12 mm de zes gaten voor de pluggen. Wat was die muur nat. Voor de pluggen maakte dat niet uit, die kunnen zelfs onder water worden toegepast, maar de blubber moest wel uit alle zes de gaten. Met een dun slangetje en later met perslucht uit een kleine compressor blies ik alle gaten goed schoon en de chemische ankers werden

er in gestoken. De korte draadeinden werden daarna met een boormachine in de pluggen gedraaid. Het ging goed. De snelwerkende pluggen, ja snel is heel bijzonder voor deze tijd, waren na het koffiedrinken uitgehard en de leuning kon over de zes draadeinden worden geschoven. Zou het passen? Zonder problemen schoven de steunen over de draadeinden en weer dacht ik even: "Dat ik dit kan!". Daar stond de leuning te pronken de moeren hield de leuning tijdelijk op zijn plaats.

Het volgende werkje was het maken van een betonpoer voor onder de poot. Van wat afvalhout maakte ik een houten bekisting. Met vier stukken draadeind werd een bevestigingssysteem voor de poot in elkaar gezet. Dat draadeindensysteem werd in het beton meegegoten. Nog een klein trechtertje van afvalhout voor het gieten van het beton was wel makkelijk. Alles stond gereed. De

laatste hand kon worden gelegd. Vijf zakjes beton van 20 kg had ik nodig. In dit geval was Gamma de leverancier. De voorbereidingen waren compleet.

De andere morgen werd het gat gegraven en de bekisting ging er in. Stuk voor stuk maakte ik de zakjes mortel aan en deed die in de bekisting het was precies genoeg. Ach dacht ik, het straatwerk kan ik ook nog wel aanhelen. Ik zorgde voor opvulzand, haalde een stuk bestrating weg en heelde het straatwerk aan. Het zag er goed uit. Voor een nieuw stukje straatwerk gebruikte ik oude niet bijpassende

straatsteentjes die ik nog had liggen. Het werd een mooi geheel. Het verdere tuinwerk kwam wel een andere keer. Het traphek was gereed.

Nabeschouwing

Het is 20 juli 2012. Ongeveer tien jaar geleden begon de pollebolle gekte. Oh, denk niet dat het nu over is. Welnee. Maar met een fotoboek moet je een keer stoppen en dan is tien jaar een mooie peildatum. Mogelijk komt er nog een vervolg. Het is ook zo heerlijk om over je hobby te schrijven.

Het verbaasde me, dat toen ik aan dit boek begon, ik alles nog wist uit de beginperiode. Alsof ik het opnieuw meemaakte. Tot in de details wist ik de meeste handelingen nog. Ook de beweegredenen, zeg maar het hoe en waarom. De teleurstellingen heb ik niet allemaal aangegeven, maar de blijde gebeurtenissen wel. De hobby bestaat ook elke keer weer uit iets nieuws. Vooral door de nieuwe creaties die worden gemaakt. En wat blijkt, door de ervaring durf je meer, je leert en wat je kan wordt een gewoonte, dus probeer je steeds weer opnieuw van alles uit. Nu ik dit schijf besef ik, dat mijn hele leven zo in elkaar zit. Je zou dus kunnen stellen, dat het creëren van pollefiguren een verlengstuk is van al die voorgaande bezigheden. Er zit ook best veel vergelijk in. Maar ach ik weet het, het klopt niet helemaal. Het was toch steeds anders.

Bij de eerste pollebollen had ik hoofdzakelijk alleen maar de tekeningen en schetsontwerpen. Later werden er meer foto's van de werkstukken gemaakt. Zoveel, dat ik op het laatst net zoveel fotobeelden kon uitzoeken als ik maar wilde. In het fotoboek vind je dit terug. Ook de tekst werd uitgebreider. Misschien meer een verhaal. Ja, je hoeft maar te kijken om te zien dat de foto's samen met de tekst een uitgebreider geheel zijn gaan vormen.

Dit boek is voor iedereen. Ik begrijp best dat velen er geen snars van begrijpen. Gelukkig is het ook een fotoboek. Het geeft aan hoeveel plezier en spanning je aan je hobby kan beleven. Ik lees zeker alles nog een keer na maar verander niets. Als er een verschil in de manier van vertellen is ontstaan, is dat alleen maar leuk om te bemerken. Dat is altijd als je iets herhaald doet. Het wordt dan anders, vaak ook niet beter. Ook dat laten we zo.

De tien jaar lijken zo lang. Er is in die tijd ook zoveel gebeurd. Toch lijkt het als de dag van gisteren dat ik met mijn hobby begon. Dat is meestal met iets als het heel fijn is.

Nou, tot de volgende pollebol.

Pierre van der Pol.